

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, 6.4.2005
COM(2005) 123 wersja ostateczna

2005/0046 (COD)
2005/0047 (COD)
2005/0048 (CNS)
2005/0049 (COD)

**KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
ustanawiający program ramowy „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” na
lata 2007-2013**

Wniosek dotyczący

**DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
ustanawiającej Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008-2013 jako część programu
ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”**

Wniosek dotyczący

**DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
ustanawiającej Fundusz Granic Zewnętrznych na lata 2007-2013 jako część programu ogólnego
„Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”**

Wniosek dotyczący

**DECYZJI RADY
ustanawiającej Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata
2007-2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami
migracyjnymi”**

Wniosek dotyczący

**DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
ustanawiającej Fundusz Powrotu Imigrantów na lata 2008-2013 jako część programu
ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”**

(przedstawione przez Komisję)

{SEC(2005) 435}

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Ustanawiający program ramowy „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” na lata 2007-2013

Komunikat Komisji ustanawiający program ramowy „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” jest częścią zestawu wniosków mających na celu dostarczenie odpowiedniego wsparcia dla rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, postanowieniami ramach perspektyw finansowych na lata 2007-2013. Nad osiągnięciem trzech kluczowych celów wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości należy pracować równolegle i z takim samym zaangażowaniem, pozwalając w ten sposób na rozwój zrównoważonego podejścia, opartego na zasadach demokracji, poszanowania podstawowych praw i wolności oraz państwa prawa. Każdy z powyższych celów opiera się na programie ramowym, który pomaga zapewnić konieczną spójność pomiędzy środkami podjętymi w każdym z obszarów działalności oraz w wyraźny sposób łączy cele polityczne ze środkami przeznaczonymi na ich finansowanie. Ponadto struktura taka stanowi znaczne uproszczenie i racjonalizację wsparcia finansowego dla przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, pozwalając w ten sposób na większą elastyczność w przydzielaniu zadań priorytetowych oraz ogólną poprawę przejrzystości.

1. WPROWADZENIE

Stopniowe ustanawianie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, przedstawionej po raz pierwszy jako cel Unii Europejskiej w Traktacie Amsterdamskim, stało się jedną z podstaw jej rozwoju. Powyższy cel jest konsekwencją nadrzędnych celów dotyczących wzrostu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju: wzrost dobrobytu na poziomie kontynentu osiągnąć można jedynie w atmosferze bezpieczeństwa, co zagwarantuje obywatelom i sektorowi gospodarki możliwość skutecznego korzystania z ich praw i swobód, a także ochronę przed przestępczością i terroryzmem. Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości zapewnia równowagę pomiędzy zagwarantowaniem podstawowych wolności jednostki (wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość) oraz spełnieniem zadań (w dziedzinie bezpieczeństwa i sprawiedliwości) leżących w sferze odpowiedzialności Unii¹. Obywatele Europy słusznie oczekują od Unii Europejskiej, że – wraz z zapewnieniem poszanowania podstawowych praw i wolności – przyjmie ona bardziej skuteczne wspólne podejście do problemów transgranicznych, takich jak nielegalna migracja, przemyt i handel ludźmi, czy terroryzm i przestępczość zorganizowana.

Opierając się na wynikach programu z Tampere, Rada Europejska przyjęła w listopadzie 2004 r. wieloletni program („program haski”) wytyczający nową agendę działań, która umożliwi

¹ „Wolność stanowi wspólną zasadę, filar projektu europejskiego. Ale bez bezpieczeństwa, bez uznawanego przez ludność systemu prawa i sprawiedliwości, nie można zagwarantować korzystania z wolności i egzekwowania poszanowania wartości demokratycznych. Wobec tego europejska przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stanowi gwarancję dla zadań demokracji i poszanowania praw człowieka. Jako istotny element obywatelstwa europejskiego, powszechne uznanie tych zasad, obecnie zapisanych w Karcie Praw Podstawowych, stanowi fundament integracji dla każdego mieszkańca Unii.” „Projekt Unii Europejskiej” - COM (2002) 247.

Unii dalsze rozwinięcie dotychczasowych osiągnięć oraz sprostanie przyszłym wyzwaniom. Do przewidzianych w nim celów należy dalszy rozwój wspólnej polityki migracyjnej i azylowej oraz utworzenie zintegrowanego systemu zarządzania, kontroli i nadzoru granic zewnętrznych, które to zadania należy rozpatrywać w kontekście ogólnej zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między Państwami Członkowskimi, nie wyłączając kwestii konsekwencji finansowych. Powyższe założenia zawarte są również w Konstytucji, jako zasady regulujące rozwój wspólnej polityki kontroli granicznych, azylowej i imigracyjnej.

W komunikatach przedstawiających strategiczne wytyczne dla przyjęcia perspektyw finansowych na lata 2007-2013², Komisja podkreśliła cel przeznaczenia odpowiednich środków finansowych na rozwój przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, które mają zostać włączone do nowego działu dotyczącego „Obywatelstwa, wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości”. Zgodnie z celami przedstawionymi przez Radę Europejską, zaproponowany program ramowy „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” będzie miał na celu znalezienie rozwiązania kwestii **sprawiedliwego podziału odpowiedzialności** między Państwami Członkowskimi, w zakresie obciążeń finansowych wynikających z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrażania wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej.

2. PROPONOWANE DZIAŁANIE – PROGRAM RAMOWY „SOLIDARNOŚĆ I ZARZĄDZANIE PRZEPLYWAMI MIGRACYJNYMI”

2.1. Cele programu ramowego

Wdrażanie wspólnotowych programów finansowych musi być wynikiem skutecznego połączenia działań w różnych obszarach polityki w dążeniu do osiągnięcia określonych celów związanych z rozwojem polityk UE. W tym zakresie, wyboru obszarów i rodzajów działań należy dokonać na podstawie oceny istniejących potrzeb, a także biorąc pod uwagę inne narzędzia uzupełniające, w szczególności ustawodawstwo. Do tej pory wspólna polityka azylowa, migracyjna i kontroli granicznych, przyjmowana była na drodze ustawodawczej. To normy stanowiły podstawę polityki wspólnotowej dotyczącej tych obszarów. Tym niemniej wdrażanie tychże norm nie stanowi jednolitego obciążenia dla poszczególnych Państw Członkowskich, gdyż niektóre z nich ponoszą nieproporcjonalnie dużą część odpowiedzialności, choć korzyści czerpie cała Wspólnota, a tego rodzaju zróżnicowane podejście zagraża zakładanej równości reguł gry.

Liczba osób, których dotyczy powyższa polityka jest znacząca. W UE-25 Państwa Członkowskie są odpowiedzialne za kontrolowanie 6 tys. km granic lądowych oraz około 85 tys. km linii brzegowej; szacuje się, że 100 mln pasażerów przybywa co roku na lotniska międzynarodowe UE, wśród nich również osoby, którym odmówiono prawa wjazdu. Państwa Członkowskie odmawiają rocznie prawa wjazdu na obszar UE ponad 340 tys. obywateli państw trzecich, zatrzymują około 500 tys. obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na ich terytorium oraz wydalają około 300 tys. obywateli państw trzecich,

² Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego. Budowanie naszej wspólnej przyszłości – Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013. COM(2004) 101 z 10.2.2004.

Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego. Perspektywy finansowe na lata 2007-2013, COM(2004) 487 z 14.7.2004.

którzy nielegalnie wjechali lub przebywali na obszarze UE lub zostają wydaleny do swoich krajów z innych powodów. W EU 25 wydaje się rocznie około 2.2 mln pozwoleń na pobyt czasowy lub stały w celach zatrudnienia, łączenia rodzin, studiowania, badań naukowych lub z innych powodów. Ogólna liczba obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytorium UE-25 przewyższa obecnie dwukrotnie liczbę obywateli UE, którzy zdecydowali się skorzystać z prawa pobytu na terenie innego Państwa Członkowskiego; zaludnienie rośnie głównie ze względu na saldo migracji.

Solidarność finansowa Wspólnoty powinna wspierać dalszy rozwój oraz wdrażanie szeroko zakrojonego i zrównoważonego podejścia zdefiniowanego przez UE w zakresie zarządzania przepływami migracyjnymi. Powinna ona przyczynić się do rozwoju czterech filarów tego podejścia:

- Po pierwsze, Państwa Członkowskie zobowiązały się do stosowania dorobku Schengen i ustanowienia wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi UE. W związku z tym są one zobowiązane do efektywnego zarządzania przepływem osób na granicach zewnętrznych, z jednej strony dla zapewnienia wysokiego poziomu ochrony na tychże granicach, ze względu na wewnętrzne bezpieczeństwo Państw Członkowskich; z drugiej strony niezakłóconego przekraczania granic przez podróżujących bona fide, na przykład tych, którym służby konsularne Państw Członkowskich wydały wizy. Cele te wymagają, w szczególności pod względem redukcji nielegalnych wjazdów, zabezpieczenia linii brzegowych w rejonie śródziemnomorskim oraz wschodnich granic lądowych, a także usprawnienie działań służb konsularnych Państw Członkowskich w krajach trzecich;
- Po drugie, wraz z przyjęciem Europejskiego Programu Działań na Rzecz Uchodźców w 2002 r., Państwa Członkowskie zobowiązały się do opracowania wspólnej polityki w zakresie powrotu imigrantów na podstawie wspólnych norm i wzorcowych praktyk. Efektywna wspólnotowa polityka na rzecz uchodźców jest niezbędnym uzupełnieniem wiarygodnej prawomocnej polityki imigracyjnej i azylowej oraz ważnym elementem w walce przeciw nielegalnej imigracji. Wysiłki poszczególnych Państw Członkowskich w zakresie zarządzania powrotami imigrantów są ograniczone nie tylko pod względem finansowym, lecz również, jeżeli chodzi o wpływ polityczny oraz ich widoczność; Państwa Członkowskie mają do czynienia z podobnymi problemami we wdrażaniu procedur związanych z powrotem imigrantów, w związku z czym lepiej wspólnie stawić im czoła, przez połączenie zasobów i wymianę doświadczeń. Ponadto należy zachęcić Państwa Członkowskie do opracowania „zintegrowanego systemu zarządzania powrotami” obejmujący: analizę i ocenę potencjalnych grup repatriantów, prawnych i logistycznych ograniczeń w Państwach Członkowskich oraz sytuacji w kraju powrotu, jak również realizację konkretnych i ukierunkowanych działań współmierne do istniejących potrzeb. Powinno to przyczynić się do redukcji w UE bez granic wewnętrznych wtórnego przemieszczania się nielegalnych imigrantów z państw trzecich.
- Po trzecie, wdrożenie wspólnej polityki imigracyjnej, wymaga od Wspólnoty wiarygodnej reakcji na wielowymiarowy problem integracji obywateli państw trzecich. Wspólna polityka imigracyjna ma jednoznaczne konsekwencje dla konkurencyjności i osiągnięcia celów strategii lizbońskiej. Podczas gdy imigracja sama w sobie nie jest rozwiązaniem dla problemów starzenia się społeczeństwa, stałe przepływy imigracyjne mogą być konieczne dla zaspokojenia potrzeb rynku pracy UE oraz zapewnienia dobrobytu w Europie. Podkreśla to wagę zapewnienia przez politykę migracyjną UE ustabilizowanego statusu prawnego oraz zagwarantowanego zestawu praw wspierających proces integracji

imigrantów, którzy uzyskali odpowiednie zezwolenie, tak aby umożliwić ich integrację we wszystkich aspektach działania społeczeństwa, a nie tylko na rynku pracy. Należy opracować wspólne podejście do praw i obowiązków imigrantów. Wspólne podstawowe zasady polityki migracyjnej integracji w Unii Europejskiej, przyjęte przez Radę i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich w 2004 r., uznają migrację za nieodłączny element europejskiego społeczeństwa oraz zakładają, że wszystkie Państwa Członkowskie powinny pracować nad takim utrzymaniem i rozwojem społeczeństwa, by jego nowi członkowie czuli się dobrze przyjęci, jako że uchybienia w rozwoju i wdrażaniu efektywnej polityki integracyjnej mogą mieć wielorakie konsekwencje dla innych Państw Członkowskich. W związku z tym należy zachęcać Państwa Członkowskie do opracowywania oraz wdrażania programów i działań związanych z przyjmowaniem nowych członków społeczeństwa w celu propagowania ich aktywnego obywatelstwa przez udział w życiu społecznym, kulturalnym i politycznym, poprawy zdolności publicznych i prywatnych dostawców usług w zakresie zaspokajania potrzeb imigrantów z państw trzecich oraz wspierania społeczeństwa w procesie przystosowywania się do różnorodności.

- Wreszcie, by zapobiec zbędnemu wtórnemu przemieszczaniu się w UE, gdzie tylko jedno Państwo Członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosku o azyl, potencjalne rozbieżności w praktyce przyjęć i dopuszczania, powinny zostać zredukowane do minimum. Wprowadzenie w życie wysokiej jakości europejskiej polityki azylowej, musi opierać się na równowadze wysiłków Państw Członkowskich podejmowanych w związku z ponoszeniem konsekwencji przyjmowania uchodźców i wysiedleńców.

Innym znaczącym elementem tego podejścia jest współpraca z państwami trzecimi. Zgodnie z zaproponowaną strukturą ram finansowych, ten zewnętrzny wymiar nie zostanie włączony do programu ramowego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, lecz zgodnie z planem będzie wzięty pod uwagę w dziale 4 ram finansowych, przez wdrażanie środków pomocy zewnętrznej przedstawionych przez Komisję we wrześniu 2004 r.

2.2. Struktura programu ramowego

Program ramowy przewiduje ustanowienie mechanizmów solidarności finansowej (funduszy) obejmujących cztery obszary:

- kontrola i nadzór granic zewnętrznych („zintegrowany system zarządzania”), polityka wizowa, w uzupełnieniu do działalności Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Agencja FRONTEX);
- powrót obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE;
- integracja obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytorium UE; oraz
- azyl (w oparciu o istniejący Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców³).

³ Decyzja Rady 2004/904/WE z dnia 2 grudnia 2004 r. ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2005-2010. Dz.U. L 381 z 28.12.2004, str.52.

Oczywistym jest, iż rozwój i wdrażanie wspólnej polityki, włączając w to prawodawstwo wspólnotowe, w każdym z wymienionych czterech obszarów odpowiada potrzebom zapewnienia dopełniających się, ale różniących się między sobą, celów operacyjnych. Oznacza to zróżnicowany poziom oraz intensywność zobowiązań Państw Członkowskich, które muszą uzyskać odpowiednie wsparcie finansowe. Oznacza to także, iż wszystkie Państwa Członkowskie muszą wprowadzić i kontynuować na poziomie krajowym środki pozwalające na właściwe wypełnianie zobowiązań związanych z każdym z wymienionych czterech obszarów polityki, nawet jeśli wpływ na dane Państwo jest niewielki.

Ponadto omawiane działania mają różne podstawy prawne w Traktatach i obejmują obszary, które podlegają postanowieniom protokołów związanych ze stanowiskiem Danii, Irlandii i Zjednoczonego Królestwa lub z dorobkiem Schengen.

Dlatego też program ramowy „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” będzie się składał z czterech oddzielnych instrumentów (ustanawiających cztery „Fundusze”) odnoszących się do każdego z czterech obszarów polityki.

Mimo, iż będą one wdrażane za pomocą czterech różnych instrumentów prawnych, na poziomie politycznym i operacyjnym te cztery Fundusze stanowią spójny zestaw: każdy z Funduszy odzwierciedla cele jednej z polityk, która w połączeniu z trzema pozostałymi pozwoli na rozwój obszaru wolności. To właśnie udane wdrożenie każdego z czterech wymiarów doprowadzi do osiągnięcia ogólnych celów. Dlatego też te cztery Fundusze będą funkcjonowały według jednakowych zasad wdrażania i zarządzania, według tego samego kalendarza strategicznego oraz będą podlegać skoordynowanej procedurze oceny i przeglądu (patrz sekcja 3).

Po wejściu w życie Traktatu Konstytucyjnego, Komisja zbada możliwości dalszego usprawnienia i uproszczenia, które mogą pojawić się w związku z nową strukturą prawną (w szczególności art. III-268).

Przydział środków finansowych dla Państw Członkowskich w ramach każdego funduszu będzie się opierał na określonych i obiektywnych kryteriach odzwierciedlających sytuację Państwa Członkowskiego, z uwzględnieniem zobowiązań podjętych w imieniu lub na ogólną korzyść Wspólnoty w ramach danego obszaru polityki. Kryteria te będą miały w głównej mierze charakter ilościowy. Aby wziąć pod uwagę zarówno sytuację odniesienia dla poszczególnych Państw Członkowskich oraz zmiany w tej sytuacji, kryteria będą w miarę możliwości oparte na danych o ilości imigrantów oraz danych o przepływie; pozwoli to na wzmocnienie dostępnych funduszy w jednym z Państw Członkowskich dla wsparcia, na przykład, rosnącej liczby osób mieszczących się w kategorii grupy docelowej.

W tym celu instrumenty przewidują korzystanie ze statystyk wspólnotowych, a jeżeli są one niedostępne, statystyk krajowych. Mimo że mogą pojawić się pewne problemy techniczne, wydaje się, iż korzystanie ze statystyk przy rozdziale funduszy może mieć pozytywny wpływ w postaci zwiększenia wysiłków na poziomie krajowym w celu dostarczania dokładnych danych na czas. Zaproponowane wykorzystanie tych statystyk przy rozdziale funduszy na okres 2007-2013 jest wykonalne, w szczególności ze względu na fakt, iż mające się wkrótce ukazać prawodawstwo w dziedzinie statystyk migracyjnych powinno przyczynić się poprawy dostępności i harmonizacji danych statystycznych.

Dla Funduszu Granic Zewnętrznych powstaje możliwość mechanizmu ważenia, który ma się opierać między innymi na wspólnej analizie ryzyka przeprowadzanej przez agencję

FRONTEX. Przewidziano przyjęcie specjalnych postanowień w celu pokrycia określonych dodatkowych kosztów związanych z wdrażaniem systemu FTD i FRTD zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 693/2003 oraz rozporządzeniem Rady (WE) nr 694/2003.

W odniesieniu do funduszy azylowego, integracyjnego i powrotów, opierając się na przykładzie Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, każde Państwo Członkowskie będzie otrzymywało niewielką stałą sumę w celu zapewnienia minimalnego poziomu środków na realizację tych celów.

2.3. Komplementarność z innymi instrumentami i środkami politycznymi

Przedmiotowy program ramowy jest jednym z elementów zestawu działań w różnych obszarach polityki ustanowionego dla dalszego rozwoju wspólnej polityki azylowej, migracyjnej i granic zewnętrznych: musi on być ściśle połączony z realizacją i rozwojem innych narzędzi politycznych, w szczególności prawodawstwa. Solidarność finansowa musi służyć jasno zdefiniowanym celom oraz pozwalać na współfinansowanie działań zapewniających wysoką wartość dodaną na poziomie Wspólnoty. Korzystanie z Funduszy musi być nieodłącznie związane z poprawą sytuacji w poszczególnych krajach w odniesieniu do wspólnych norm lub przynosić zbiorowe korzyści na poziomie UE dzięki realizacji skoordynowanych lub wspólnych działań.

Ustanowienie i funkcjonowanie programu ramowego będą miały charakter uzupełniający w stosunku do innych inicjatyw oraz organów utworzonych w ramach wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej oraz dotyczącej granic zewnętrznych.

W szczególności rozwój systemów informatycznych na szeroką skalę, wspierających wdrażanie polityki wizowej i polityki granic zewnętrznych (Wizowy System Informacyjny, System Informacji Schengen) oraz polityki azylowej (EURODAC) stanowi istotny wkład do solidarności wspólnotowej poprzez ustanowienie współpracy i wymiany informacji pomiędzy Państwami Członkowskimi opartej na rozsądnym stosunku kosztów do efektów. Mimo iż nie zostały one przewidziane przez prognozy budżetowe w zakresie programu ramowego "Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi", rozwój i funkcjonowanie tych systemów informacyjnych stanowi zobowiązanie długoterminowe, a akty prawne je ustanawiające nie zawierają przepisów ograniczających okresu ich trwania. Oprócz przedłużenia przewidywanego w związku z rozszerzeniem, nie można wykluczyć dalszego rozwoju funkcji tych systemów w okresie 2007-2013; muszą one zostać uwzględnione w prognozie budżetu w ramach działu 3 proponowanych ram finansowych.

Działalność Agencji FRONTEX stanowi również efektywne narzędzie dla rozwoju współpracy, zapewniając wsparcie techniczne i operacyjne, łączenie zasobów i sprzętu, które udostępnione zostaną wszystkim uczestniczącym Państwom. Postępujący rozwój zakresu kompetencji i działalności agencji, w szczególności po przeprowadzeniu oceny zaplanowanej na 2007 r., będzie wymagał udostępnienia odpowiednich środków przewidzianych w dziale 3 przyszłych ram finansowych. Służby Komisji włączą Agencję FRONTEX w proces planowania i oceny

Na podstawie aktualnie przeprowadzanych działań przygotowawczych, Komisja rozpatrzy możliwość utworzenia Europejskiego Obserwatorium Migracji dla wsparcia monitorowania i analizy wielowymiarowych aspektów zjawisk związanych z migracją i azylem.

Zadbane nie tylko o uniknięcie powielania pomiędzy Funduszami, lecz także o zapewnienie synergii w możliwie szerokim zakresie. I tak finansowanie powrotu osób, którym odmówiono przyznania azylu, powinno przestać wchodzić w zakres stosowania Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, począwszy od pierwszego roku realizacji programu wieloletniego, tj. od dnia 1 stycznia 2008 r.

Środki w ramach Funduszu Powrotu Imigrantów przewidziane zostaną dopiero od 2008 r., biorąc pod uwagę, tak jak zasugerowano w programie haskim, konieczność uprzedniego przeprowadzenia oceny rezultatów działań przygotowawczych w zakresie powrotów imigrantów (2005 – 2006).

Zarówno przy ustaleniu zadań Funduszu integracji, jak i jego wdrażaniu, szczególną uwagę poświęcono również zagadnieniu uzupełniania i synergii działań pomiędzy Funduszem integracji i Europejskim Funduszem Społecznym (EFS). Pomimo jego specyficznego, innowacyjnego podejścia, Fundusz integracji będzie w stanie zarówno uzupełnić szeroko pojęte zadania EFS, jak i ustalić skuteczne strategie i praktyki, które mogą następnie zostać włączone w funkcjonowanie EFS.

3. RACJONALIZACJA I UPROSZCZENIE

3.1. Przejście od obecnych instrumentów

Cztery fundusze wdrażane w ramach programu ramowego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” zapewniają spójny zestaw i pełne wsparcie dla rozwoju wspólnej polityki dotyczącej granic zewnętrznych, migracji i azylu, w całkowitej zgodności z zasadami solidarności, wartości dodanej, dodatkowości i komplementarności. Przejmą one i rozwiną do poziomu pełnej operacyjności działalność istniejących programów oraz działań przygotowawczych takich jak ARGO, INTI, działań przygotowawczych w zakresie zarządzania powrotami imigrantów oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców (EFU).

Druga faza działalności EFU rozpoczęła się dnia 1 stycznia 2005 r., a zakończy się w 2010 r. Wniosek dotyczący wprowadzenia zmian do EFU dołączony do komunikatu, przewiduje nie tylko wyjaśnienie kwestii warunków kwalifikowania w części dotyczącej dobrowolnych powrotów, lecz także uzgadnia kalendarz EFU i zasady wdrażania w zakresie systemu zarządzania i kontroli z zasadami zaproponowanymi dla pozostałych trzech instrumentów: okres jego trwania został przedłużony do 2013 r., a nowe przepisy wejdą w życie dnia 1 stycznia 2008 r., tak by zapewnić całkowite wdrożenie pierwszego wieloletniego cyklu planowania w ramach niniejszej decyzji, od 2005 do 2007 r. Po upływie powyższych terminów cykl planowania będzie zgodny z pozostałymi trzema funduszami.

Należy jednak przyjąć, że zmiany o charakterze merytorycznym dotyczące EFU powinny zostać przedstawione na późniejszym etapie w 2005 r., wraz z komunikatami Komisji dotyczącymi w szczególności:

- W Deklaracji w sprawie osób objętych krajowymi programami przesiedleń w zakresie decyzji Rady w sprawie drugiego Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców na okres 2005 – 2010 r., wzywa się Komisję do przedstawienia do końca 2005 r. wniosku dotyczącego zmian w Europejskim Funduszu na rzecz Uchodźców uwzględniających konkluzje Rady z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie poprawy dostępu do trwałych

rozwiązań. We wspomnianych konkluzjach Rada zwraca się do Komisji z prośbą o przedłożenie wniosku dotyczącego unijnego programu przesiedleń. Należy osiągnąć porozumienie w kwestii finansowania lub częściowego finansowania przesiedleń odbywających się w ramach lub poza ramami unijnego programu przesiedleń.

- Program haski wzywa do ustanowienia w roku 2005 „odpowiednich struktur angażujących krajowe służby azytowe Państw Członkowskich w celu ułatwienia praktycznej współpracy”. Trzeba będzie zatem rozpatrzyć kwestie włączenia tych struktur do działań na poziomie wspólnotowym oraz możliwości dotyczących Europejskiego Biura Obsługi.

3.2. Wspólne zasady zarządzania i kontroli

Ponieważ zadaniem programu ramowego jest wsparcie procesu wdrażania wspólnej polityki na poziomie krajowym, będzie on realizowany w ramach podziału zarządzania pomiędzy Państwa Członkowskie i Komisję. Umożliwi to Państwom Członkowskim wybór odpowiednich działań na podstawie dogłębnej analizy potrzeb i strategii dostosowanej do sytuacji każdego kraju - strategii ustalonej we współpracy z Komisją.

Jako że zarządzania dzielonego nie stosuje się do państw trzecich, krajom biorącym udział we wprowadzaniu w życie, stosowaniu i rozwoju dorobku Schengen, uczestniczącym w funduszu granic zewnętrznych, zadania będą przydzielane w zdecentralizowanym systemie zarządzania. Działania wspólnotowe oraz pomoc techniczna Komisji, jak przewidziano w projektach instrumentów, będą realizowane przez Komisję w ramach zarządzania bezpośredniego.

Takie same zasady zostały przyjęte w zakresie funkcjonowania przedmiotowych czterech instrumentów: wieloletni cykl planowania strategicznego (przewidziano dwa okresy na lata 2007-2010 oraz 2011-2013) na podstawie wytycznych podanych przez Komisję, roczny przebieg środków oraz planowanie operacyjne i wieloletnie oceny.

Podobnie ujednoczeniu zostaną poddane systemy zarządzania i kontroli czterech funduszy; załączone projekty decyzji przewidują wspólne lub dzielone zasady wdrażania lub struktury (Komitet, ustalenia krajowe w sprawie zarządzania i kontroli).

Potrzeba zapewnienia spójności i przejrzystości jest zasadniczym czynnikiem wpływającym na zasady zarządzania poszczególnymi funduszami. Spójność, gdyż zaplanowane instrumenty ustanawiają minimalne warunki co do zarządzania, wewnętrznych systemów kontroli, a także stopień zaangażowania każdego z uczestników. Przejrzystość, gdyż wyniki zastosowania każdej z części instrumentu znane są pozostałym uczestnikom. Cztery projekty decyzji biorą również pod uwagę wnioski z oceny mechanizmu planowania i realizacji funduszy strukturalnych, by móc ustanowić mechanizm realizacji zapewniający jednocześnie koncentrację środków na celach kluczowych i strategicznych, mechanizm realizacji zapewniający efektywną realizację zarówno na poziomie krajowym, jak i wspólnotowym oraz należyte zarządzanie i kontrolę funduszy Wspólnoty.

3.3. Ocena i przegląd

Ocena realizacji, wyników i wpływu instrumentów polityki musi być przeprowadzana regularnie, tak by zapewnić efektywność działania. Ma to szczególne znaczenie w kontekście programu ramowego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”:

- po pierwsze, w latach 2005-2006 przeprowadzone zostaną dodatkowe badania w celu zdefiniowania priorytetów wstępnych wieloletnich wytycznych w ramach nowego programu oraz ustanowienia spójnych i kompletnych ram monitorowania i oceny (włączając definicję wspólnych wskaźników ilościowych i jakościowych nakładów, wyników, rezultatów oraz skutków);
- po drugie, rezultaty pierwszej oceny działania programu ramowego zostaną opublikowane w 2010 r., zbiegając się z datą przeglądu programu haskiego; wyniki tej oceny wzmocnią również zarządzanie i działanie tego programu;
- po trzecie, oceny rezultatów wieloletnich programów w ramach funduszy, które mają zostać opublikowane w 2012 r., dla wyciągnięcia użytecznych wniosków w świetle ich odnowienia oraz w 2015 r., dla sprawdzenia ich wpływu.

Rozwój polityki oraz wyniki ocen wymagają również możliwości przeglądu programu oraz w razie potrzeby, jego dostosowania do nowych lub zmieniających się potrzeb i priorytetów:

- w 2009 r. możliwość przeglądu pewnych aspektów działania funduszy, takich jak klucze do dystrybucji środków finansowych w dziedzinach integracji i granic zewnętrznych, w szczególności w przypadku integracji, dokonanego w świetle wyników ostatecznej oceny działań przygotowawczych rozpoczętych w 2005 r.
- do końca 2010 r., na podstawie pierwszej oceny, dla określenia głównych kierunków i priorytetów dla przyszłego programu ramowego.

4. ŚRODKI FINANSOWE

Całkowita kwota przewidziana na program ramowy „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” wynosi 5 866 mln EUR na lata 2007-2013 (po bieżących cenach). W tym 1 184 mln EUR przeznaczone jest na kwestie azylu; 759 mln na Fundusz Powrotu Imigrantów; 1 771 mln EUR na integrację obywateli państw trzecich; i wreszcie 2 152 mln EUR na zarządzanie granicami zewnętrznymi. Sumy przyznane Państwom Członkowskim nie mogą być przenoszone z jednego funduszu do innego.

Poza ogólną kwotę na powyższy program ramowy, dla Agencji FRONTEX przewidziano orientacyjną kwotę 285,1 mln EUR na lata 2007-2013, natomiast wdrażanie zakrojonego na szeroką skalę systemu informacji zostało oszacowane na 900 mln EUR; wreszcie, na ewentualne ustanowienie Europejskiego Obserwatorium Migracji jako następstwo aktualnych działań przygotowawczych, również przewidziano budżet w wysokości orientacyjnej kwoty 62,3 mln EUR na ten sam okres.

ZAŁĄCZNIK

Ustanowienie programu ramowego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” na lata 2007-2013

Komplementarność z agencjami i innymi instrumentami w obrębie przestrzeni sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa

W ramach perspektyw finansowych przewidziano kilka dodatkowych instrumentów, mających pomóc w osiągnięciu celów politycznych przewidzianych dla przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości:

- program ramowy zastąpi wielorakie linie budżetowe zarządzane przez Komisję w tej dziedzinie;
- finansowanie przez Wspólnotę agencji i organów Wspólnoty lub Unii;
- rozwój i zarządzanie zakrojonych na szeroką skalę systemów informacji.

Nowe perspektywy finansowe przewidują finansowanie następującej agencji związanej z obszarem działania powyższego programu ramowego:

- Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej, ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 2007/2004 z dnia 26 października 2004 r. ustanawiającym Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 349 z 25.11.2004, str. 1.).

Pozostałe istniejące instrumenty pozostają w mocy, nie są jednak objęte nowym programem ramowym. Instrumenty te odnoszą się do rozwoju i wdrażania zakrojonych na szeroką skalę systemów informatycznych związanych z przestrzenią wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, a ustanowione zostały aktami prawnymi Rady i/lub Parlamentu Europejskiego:

- System EURODAC ustanowiony na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2725/2000 z dnia 11 grudnia 2000 r. dotyczącym ustanowienia systemu „Eurodac” do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania Konwencji Dublińskiej (Dz.U. L 316, z 15.12.2000, str. 1) oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz.U. L 050 z 25.2.2003, str. 1.).
- Wizowy System Informacyjny (VIS), ustanowiony decyzją Rady z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie ustanowienia Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) (Dz.U. L 213 z 15.6.2004, str. 5.), i w sprawie którego Komisja przedłożyła wniosek (COM(2004)835) przedstawiając cel, funkcje i zakres odpowiedzialności Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS),
- System Informacyjny Schengen (SIS II), co do którego Komisja zamierza przedstawić projekt dla Rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego do końca pierwszego kwartału 2005 r.

Rozwój i funkcjonowanie powyższych systemów informacyjnych stanowią zobowiązania długoterminowe, a ustanawiające je akty prawne nie zawierają postanowień przewidujących ograniczenia okresu ich trwania. Oprócz przedłużenia przewidzianego w związku z rozszerzeniem, nie można wykluczyć dalszego rozwoju funkcji tych systemów w okresie 2007-2013.

UZASADNIENIE

1. WPROWADZENIE

Kwestie polityczne od samego początku wyznaczały kierunek prac nad przygotowaniem perspektyw finansowych na lata 2007-2013 po to, by kwoty przeznaczane na realizację poszczególnych celów politycznych były adekwatne do ich rangi. W tym kontekście za jeden z głównych priorytetów Unii Europejskiej w nadchodzących latach uznano stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, tym samym zwiększając znacznie środki zapisane na ten cel. W komunikatach zatytułowanych: *Budowanie naszej wspólnej przyszłości - Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007–2013*⁴ oraz *Perspektywy finansowe na lata 2007–2013*⁵ Komisja podkreśla także znaczenie uproszczenia procedur przy okazji weryfikacji instrumentów prawnych dla kolejnych perspektyw finansowych. Opierając swoje wnioski na trzech ukierunkowanych politycznie programach ogólnych („Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”), Komisja określa wyraźnie ogólne warunki wydatkowania środków finansowych Wspólnoty na rzecz osiągnięcia trzech celów, jakimi są sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo.

Zarys treści wyżej wymienionych programów podano w dokumencie roboczym Komisji⁶, w którym w sposób następujący określa się podstawowy cel programu ogólnego „*Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi*”: *przestrzegać zasady solidarności w zarządzaniu przepływami ludzi poprzez zapewnienie sprawiedliwego rozdziału odpowiedzialności między Państwami Członkowskimi, w zakresie obciążeń finansowych wynikających z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrażania wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej. (..)*

Ta solidarność powinna wzmocniać i wspierać proces wdrażania polityki i prawa wspólnotowego odnoszący się do czterech uzupełniających się wymiarów zarządzania przepływami migracyjnymi:

- zintegrowane zarządzanie granicami zewnętrznymi w celu zapewnienia wyrównanego i jednolitego poziomu ochrony granic zewnętrznych;
- polityka azylowa, podobnie jak ma to już miejsce w przypadku Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców⁷, służąca wspieraniu, rozwijaniu i wprowadzaniu w życie wspólnej europejskiej polityki azylowej, opartej na solidarności między Państwami Członkowskimi i promowaniu równowagi pomiędzy wysiłkami Państw Członkowskich podejmowanymi w związku ponoszeniem konsekwencji przyjmowania uchodźców i wsiadleńców;

⁴ COM(2004) 101 z 10.2.2004 r.

⁵ COM(2004) 487 z 14.7.2004 r.

⁶ Komunikat Vitorino dla Komisji z dnia 28 września 2004 (SEC(2004)1195): „Nadanie wymiaru operacyjnego przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości: Kontekst i kierunki polityki przyszłego wykorzystania środków finansowych”.

⁷ Decyzja Rady 2004/904/WE z dnia 2 grudnia ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005-2010, Dz.U. L 381 z 28.12.2004.

- walka z nielegalną imigracją, w szczególności zaś zapewnienie powrotu obywatelom państw trzecich przebywającym nielegalnie na terenie UE lub emigrującym nielegalnie do UE;
- przyjmowanie i integracja obywateli państw trzecich, w szczególności zaś zapewnienie ich integracji społecznej, obywatelskiej i kulturowej w celu umożliwienia im osiedlenia się i brania aktywnego udziału we wszystkich aspektach europejskiego życia społecznego.

2. UZASADNIENIE DZIAŁANIA - ZMIANY W EUROPEJSKIM FUNDUSZU NA RZECZ UCHODźCÓW

Pierwszym wyrazem tej solidarności było stworzenie w 2000 r. Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców⁸, poprzedzone trzyletnim okresem działań przygotowawczych. Fundusz ten, poparty przez Parlament Europejski i oparty na wniosku Komisji, pomógł stworzyć podwaliny zbiorowej akcji wspólnotowej na rzecz przyjmowania osób ubiegających się o azyl oraz wymagających ochrony międzynarodowej, będącego częścią ogólnej koncepcji w tym zakresie. Pomógł on również osiągnąć porozumienie w sprawie dyrektywy dotyczącej tymczasowych środków ochrony w razie masowego napływu wysiedleńców. Dobiega końca pierwsza faza harmonizacji prawodawstwa ustanawiającego wspólny europejski system azylowy i zgodnie z warunkami pierwotnej decyzji Rada najpóźniej do 31 grudnia 2004 r. musiała dokonać przeglądu tej decyzji, na podstawie wniosku Komisji.

W roku 2003 dokonano gruntownej oceny Funduszu oraz przeprowadzono szerokie konsultacje z udziałem zainteresowanych stron: śródkresowa ocena pierwszego Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców zakończona w listopadzie 2003 r., przegląd dokonany podczas konferencji ogólnej w dniach 30-31 października 2003 r. Opierając się na wynikach tej oceny, jak również na poszerzonej ocenie wpływu⁹, Komisja przyjęła w dniu 12 lutego 2004 r. wniosek dotyczący utworzenia EFU na kolejny okres, obejmujący lata 2005-2010¹⁰. Decyzja w tej sprawie została przyjęta przez Radę w dniu 2 grudnia 2004 r.

Wiele spośród przepisów i mechanizmów działających podczas drugiej fazy EFU proponuje się obecnie zastosować do trzech pozostałych funduszy wchodzących w skład programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”:

- bardziej strategiczne planowanie działań w ramach funduszy z wyraźniej zaznaczoną, wiodącą rolą Komisji oraz z uwzględnieniem ram legislacyjnych przyjętych przez Komisję w odniesieniu do polityki azylowej;
- rozdział środków finansowych pomiędzy Państwa Członkowskie uwzględniający nie tylko grupę docelową, ale również potrzebę dokonania inwestycji strukturalnych, szczególnie w nowych Państwach Członkowskich, w celu zagwarantowania skuteczności krajowych systemów azylowych;

⁸ Decyzja Rady 2000/596/WE z dnia 28 września 2000 r. ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2000-2004. Dz.U. L 352 z 6.10.2000, str. 12.

⁹ SEC(2004) 161 z 12.2.2004, .

¹⁰ COM(2004) 102 z 12.2.2004, wniosek dotyczący decyzji Rady ustanawiającej europejski fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005-2010.

- planowanie programów i cykliczny charakter działań, dające bardziej praktyczne i realne wyniki za sprawą wieloletnich strategii opartych na procesie konsultacji (między partnerami krajowymi oraz między Państwami Członkowskimi a Komisją);
- wzmocnienie przepisów dotyczących wspólnego zarządzania, wspierane na szczeblu wspólnotowym (wspólne ramy finansowe i administracyjne oraz wspólne narzędzia zarządzania), gwarantujące wdrożenie instrumentu w zgodzie z zasadami należytego zarządzania finansami.

Wniosek przewiduje ponadto stopniowe zwiększanie budżetu, szczególnie od roku 2008, jako zdecydowany wyraz solidarności wspólnotowej oraz dążenia do osiągnięcia istotnych wyników i wywarcia znaczącego wpływu nie tylko na grupy docelowe, ale także na same systemy.

Mając na względzie niedawno dokonaną ocenę i przegląd wspomnianego wniosku, jak również czas trwania omawianego instrumentu, zmiany w EFU, które mają być dokonane w związku z przyjęciem programu ogólnego pod nazwą „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” w ramach nowych perspektyw finansowych, muszą zatem skupiać się na racjonalizacji procedur (tak by były zbieżne z procedurami zaproponowanymi w odniesieniu do trzech pozostałych funduszy), terminie realizacji (przedłużenie do 2013 r.) oraz komplementarności i synergii (w szczególności, jeżeli chodzi o działania w ramach „Funduszu Powrotu Imigrantów”).

2.1. Czas funkcjonowania instrumentu:

Obecna faza Funduszu dobiega końca w roku 2010, proponuje się przedłużyć czas jej trwania do końca okresu objętego perspektywami finansowymi, tj. do roku 2013. W sensie operacyjnym będzie to oznaczać wprowadzenie w życie trzeciego programu wieloletniego (2011-2013). Jednak w związku z tym, że Państwa Członkowskie rozpoczynają obecnie realizację pierwszego strategicznego programu wieloletniego w ramach drugiego Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, który obejmuje okres od 2005 r. do końca 2007 r., proponuje się ustalić datę wejścia w życie niniejszego wniosku na początek pierwszego roku realizacji drugiego okresu objętego programem wieloletnim, to jest na 1 stycznia 2008 r.

2.2. Racjonalizacja systemów zarządzania i kontroli

EFU II (2005-2010) zawiera już szczegółowe przepisy dotyczące sposobów sprawowania wspólnego zarządu. W celu zapewnienia zgodności oraz aby umożliwić ewentualne ustalenie wspólnych procedur zarządzania i kontroli pozostałych trzech funduszy, mających wejść w skład programu ogólnego, Komisja wnosi o przyjęcie tych samych przepisów dla wszystkich czterech funduszy.

Przepisy te określono ze szczególnym uwzględnieniem reformy systemu wykorzystania funduszy strukturalnych¹¹, jak również wytycznych zawartych w komunikacie Komisji z dnia

¹¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego ogólne zasady dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności - COM(2004) 492 z 14.7.2004.

6 września 2004 r.¹² w sprawie określania zakresu odpowiedzialności przypadającej na Komisję i Państwa Członkowskie. Aby nie komplikować wdrażania systemów zarządzania i kontroli, proponuje się, by systemy te również weszły w życie po upływie pierwszego cyklu wieloletniego, dnia 1 stycznia 2008 r.

2.3. Komplementarność i synergia

EFU był pierwszym wspólnotowym instrumentem finansowym, który stanowił wyraz solidarności Wspólnoty i Państw Członkowskich w ponoszeniu konsekwencji ustanowienia wspólnej polityki dotyczącej granic zewnętrznych, a także wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej. Wraz z przedłożonym wnioskiem dotyczącym stworzenia spójnego programu ogólnego Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców staje się częścią szerokiej gamy środków zmierzających do ustalenia równych reguł gry na szczeblu europejskim.

W tym też celu niniejszy wniosek, idący w parze z projektami decyzji ustanawiających fundusz integracji obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terenie UE, Fundusz Granic Zewnętrznych oraz Fundusz Powrotu Imigrantów, przewiduje stworzenie mechanizmów zapewniających spójne podejście w trakcie planowania, realizacji i oceny wszystkich czterech instrumentów. Wprowadza on również zmianę zakresu kwalifikowanych działań na rzecz powrotu imigrantów, tak aby działania te nie pokrywały się z kompetencjami Funduszu Powrotu Imigrantów. I tak finansowanie powrotu osób, którym odmówiono przyznania azylu, powinno odbywać się w ramach Funduszu Powrotu Imigrantów, przestając tym samym wchodzić w zakres stosowania EFU, począwszy od pierwszego roku realizacji programu wieloletniego, tj. od 1 stycznia 2008 r.

Powody wprowadzenia tego typu podziału kompetencji między oboma funduszami wyjaśnione są bardziej szczegółowo w rozszerzonej ocenie wpływu.

3. DODATKOWE ŚRODKI PRZYSTOSOWAWCZE

Komisja przedłoży w późniejszym terminie wniosek zmierzający do zweryfikowania istotnych założeń EFU. Zmiany uwzględnić będą w szczególności Program haski oraz Deklarację w sprawie osób objętych krajowymi programami przesiedleń w zakresie, w jakim odpowiadają one przepisom decyzji Rady w sprawie drugiego Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców na okres 2005 – 2010.

Zmiany dotyczyć będą następujących zagadnień:

- W Deklaracji w sprawie osób objętych krajowymi programami przesiedleń wzywa się Komisję do przedstawienia do końca 2005 r. propozycji zmian Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców uwzględniających konkluzje Rady z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie poprawy dostępu do trwałych rozwiązań. We wspomnianych konkluzjach Rada zwraca się do Komisji z prośbą o przedłożenie wniosku dotyczącego unijnego programu przesiedleń. W związku z tym wniosek dotyczący weryfikacji Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców musi zawierać ustalenia w kwestii finansowania lub częściowego

¹² Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady „Zakres odpowiedzialności Państw Członkowskich i Komisji w ramach wspólnego zarządzania Funduszami Strukturalnymi i Funduszem Spójności - Sytuacja obecna i perspektywy na nowy okres planowania po roku 2006” - COM(2004) 580 6.9.2004.

finansowania przesiedleń odbywających się w ramach lub poza ramami unijnego programu przesiedleń.

- Program haski wzywa do ustanowienia w roku 2005 „odpowiednich struktur angażujących krajowe służby azyłowe Państw Członkowskich w celu ułatwienia praktycznej i wspólnie określonej współpracy”. Należy w związku z tym rozważyć sposoby wsparcia takich struktur.

Wydanie komunikatów poruszających wyżej wspomniane aspekty, jak również wniosku dotyczącego zmiany EFU planowane jest na jesień 2005 r.

4. SKUTKI BUDŻETOWE

Sprawozdanie finansowe, dołączone do wniosku dotyczącego drugiej fazy EFU w lutym 2004 r., zachowuje ważność w obliczu znacznej w dalszym ciągu liczby wniosków azyłowych w Państwach Członkowskich. Czynności związane z dobrowolnymi powrotami osób, których podanie o azyl zostało odrzucone, stanowią dzisiaj niewielką część działań finansowanych ze środków Funduszu, dlatego usunięcie ich z listy działań objętych Funduszem nie będzie miało prawdopodobnie istotnego znaczenia dla budżetu.

Przedłużenie okresu funkcjonowania Funduszu na lata 2011-2013 powinno odpowiadać szacunkowej ocenie dokonanej w roku 2004, uwzględniającej nowe priorytety i działania, które prawdopodobnie zostaną dodane w ramach wniosku planowanego na jesień 2005 r. Kwota przeznaczona na finansowanie działalności Funduszu w latach 2005 i 2006 wynosiła dotąd 114,09 mln EUR. Według Perspektyw finansowych zaproponowanych przez Komisję na lata 2007-2013 kwota ta ma wynieść 1,184 mln EUR. Na lata 2008 – 2013 jest to kwota 1 112,7 mln EUR.

Należy również pozostawić do dyspozycji określoną kwotę jako rezerwę na wypadek konieczności podjęcia środków nadzwyczajnych. Wysokość takiej kwoty (10 mln EUR rocznie) pozostanie niezmienna przez cały okres, konieczne jest bowiem pokrycie kosztów pierwszych kilku tygodni działań w razie masowego napływu uchodźców. Po pewnym czasie kwota ta może być uzupełniona poprzez wprowadzenie stosownych zmian do normalnych programów wieloletnich i programów rocznych w Państwach Członkowskich.

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiającej Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008-2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 ust. 2 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji¹³,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁴,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁵,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu¹⁶,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Mając na względzie sukcesywne tworzenie obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską przewiduje zarówno przyjęcie środków zmierzających do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze środkami towarzyszącymi w dziedzinie kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji, jak i przyjęcie środków związanych z azylem, imigracją i ochroną praw obywateli państw trzecich.
- (2) Podczas specjalnego posiedzenia w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. Rada Europejska potwierdza swoje postanowienie stworzenia obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. W tym celu wspólna polityka europejska w dziedzinie azylu i migracji powinna dążyć zarówno do uczciwego traktowania obywateli państw trzecich, jak i lepszego zarządzania przepływami migracyjnymi. Wspólna polityka azylowa, w tym Wspólny Europejski System Azylowy, jest integralną częścią celu Unii Europejskiej, jakim jest sukcesywne tworzenie obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości otwartego dla osób, które zmuszone okolicznościami, ubiegają się o legalną ochronę w Unii Europejskiej.
- (3) Wprowadzenie w życie takiej polityki powinno być oparte na solidarności między Państwami Członkowskimi i wymaga istnienia mechanizmów utrzymujących

¹³ Dz. U. C...

¹⁴ Dz. U. C...

¹⁵ Dz. U. C...

¹⁶ Dz. U. C...

równowagę w staraniach Państw Członkowskich odnoszących się do przyjmowania i ponoszenia konsekwencji wynikających z przyjmowania uchodźców i wysiedleńców. W tym celu decyzją 2000/596/WE¹⁷ ustanowiono Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2000-2004. Powyższą decyzję zastąpiono decyzją Rady 2004/904/WE z dnia 2 grudnia 2004 r., ustanawiającą Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005-2010¹⁸. Pozwoliło to zapewnić stałą solidarność pomiędzy Państwami Członkowskimi w świetle przyjętych ostatnio wspólnotowych aktów prawnych w dziedzinie azylu, uwzględniających doświadczenia zdobyte w trakcie funkcjonowania Funduszu w okresie 2000-2004.

- (4) Należy ustanowić nowy Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców w świetle wniosków Komisji dotyczących ustanowienia funduszu na rzecz integracji legalnych imigrantów z państw trzecich, funduszu na rzecz powrotu nielegalnych imigrantów z państw trzecich (zwanego dalej „Funduszem na rzecz Powrotu Imigrantów”) oraz funduszu granic zewnętrznych na okres 2007-2013, jako części ogólnego programu „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby dokonania ustaleń w zakresie wspólnego zarządzania, kontroli i oceny.
- (5) Należy dostosować czas funkcjonowania Funduszu do czasu trwania wieloletniego programu ramowego zgodnie z postanowieniami Porozumienia międzyinstytucjonalnego obowiązującego w okresie 2007-2013.
- (6) Fundusz ten ma stanowić część spójnych ram o nazwie: Program ogólny „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, której celem jest zapewnienie sprawiedliwego rozdziału odpowiedzialności między Państwami Członkowskimi, jeżeli chodzi o ciężar finansowy wynikający z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrożenia wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej, prowadzonej zgodnie z Tytułem IV Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.
- (7) Właściwym jest wspieranie wysiłków podejmowanych przez Państwa Członkowskie w celu zapewnienia odpowiednich warunków przyjmowania uchodźców i wysiedleńców oraz w celu stosowania sprawiedliwych i skutecznych procedur udzielania azylu, tak aby chronione były prawa osób wymagających międzynarodowej ochrony.
- (8) Integracja uchodźców ze społeczeństwem kraju, w którym się osiedlili, jest jednym z celów Konwencji genewskiej podpisanej dnia 28 lipca 1951 r., dotyczącej statusu uchodźców, uzupełnionej przez Protokół nowojorski z dnia 31 stycznia 1967 r. Należy umożliwić takim osobom udział w wartościach określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej. W tym celu Państwa Członkowskie powinny wspierać działania polegające na promowaniu integracji społecznej, gospodarczej i kulturowej tych osób w takim zakresie, w jakim działania te przyczyniają się do spójności gospodarczej i społecznej, której utrzymanie i wzmacnianie jest jednym z podstawowych celów Wspólnoty przewidzianych w art. 2 i 3 ust. 1 lit. k) Traktatu.

¹⁷ Dz.U. L 252 z 6.10.2002, str. 12.

¹⁸ Dz.U. L 381 z 28.12.2004.

- (9) Potrzebne jest praktyczne wsparcie, uzupełniające się z przepisami Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, w celu stworzenia lub poprawy warunków pozwalających uchodźcom i wysiedleńcom podjąć świadomą decyzję o opuszczeniu terytorium Państwa Członkowskiego i powrocie do ojczyzny, jeżeli takie jest ich życzenie.
- (10) Należy stworzyć rezerwę finansową w celu wprowadzania w życie nadzwyczajnych środków dla zapewnienia czasowej ochrony w przypadku masowego napływu uchodźców zgodnie z przepisami dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów udzielania tymczasowej ochrony w przypadku masowego napływu wysiedleńców oraz w sprawie działań promujących wśród Państw Członkowskich równowagę wysiłków związanych z przyjmowaniem takich osób, jak również ponoszeniem konsekwencji tych działań¹⁹.
- (11) Wsparcie udzielane przez Fundusz będzie bardziej skuteczne i lepiej ukierunkowane, jeżeli współfinansowanie kwalifikowanych działań będzie oparte na dwóch programach wieloletnich oraz na rocznym programie pracy przygotowanym przez każde Państwo Członkowskie z uwzględnieniem sytuacji i potrzeb danego kraju.
- (12) Właściwe jest rozdzielanie środków finansowych proporcjonalnie do obciążeń ponoszonych przez każde Państwo Członkowskie, wynikających z przyjmowania uchodźców i wysiedleńców, w tym uchodźców pozostających pod międzynarodową ochroną w ramach programów krajowych.
- (13) W kontekście wspólnego zarządzania, o którym mowa w art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich²⁰, należy określić warunki pozwalające Komisji wypełniać obowiązki związane z wykonaniem budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich oraz wyjaśnić charakter zobowiązań w zakresie współpracy Państw Członkowskich. Zastosowanie tych warunków pozwoli Komisji nabrać przekonania o tym, że Państwa Członkowskie korzystają z Funduszu w sposób prawidłowy i zgodny z prawem, w myśl zasady należytego zarządzania finansami w rozumieniu przepisów art. 27 rozporządzenia finansowego.
- (14) Komisja powinna w sposób obiektywny i przejrzysty ustalić orientacyjny rozdział dostępnych środków na zobowiązania.
- (15) W ramach pomocy technicznej Fundusz powinien zapewnić środki na ocenę, poprawę zdolności administracyjnych związanych z zarządzaniem Funduszem, badania, projekty pilotażowe i wymianę doświadczeń służącą w szczególności wprowadzaniu innowacyjnych koncepcji i praktyk.
- (16) Państwa Członkowskie powinny przyjąć właściwe środki w celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli. Należy w tym celu ustalić ogólne zasady i niezbędne funkcje, jakie mają spełniać wszystkie programy.

¹⁹ Dz.U. L 212 z 7.8.2001, str. 12.

²⁰ U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

- (17) Należy wyznaczyć jeden organ odpowiedzialny za zarządzanie wydatkowaniem środków z Funduszu w każdym Państwie Członkowskim i określić wyraźnie zakres jego odpowiedzialności. Należy przewidzieć również wyznaczenie i określenie funkcji organu kontrolnego. Dodatkowo w celu zapewnienia jednolitych norm jakości w odniesieniu do poświadczania wydatków przed ich przekazaniem do Komisji oraz wyjaśnienia charakteru i jakości informacji, na których opierają się wykazy wydatków - należy wyznaczyć organ poświadczający.
- (18) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności Państwa Członkowskie odpowiadają w pierwszym rzędzie za sposoby i kontrolę wykorzystania środków.
- (19) Należy określić zobowiązania Państw członkowskich w zakresie zarządzania i kontroli systemów, poświadczania wydatków oraz zapobiegania, wykrywania i likwidowania nieprawidłowości i przypadków naruszenia prawa wspólnotowego, tak by zapewnić skuteczną i prawidłową realizację programów wieloletnich i rocznych. W szczególności, jeżeli chodzi o kwestie zarządzania i kontroli, należy ustalić zasady, na jakich Państwa Członkowskie zapewnią wprowadzenie i właściwe funkcjonowanie systemów.
- (20) Nie uchybiając uprawnieniom Komisji w zakresie kontroli finansowej, należy zwiększyć współpracę w tej dziedzinie między Państwami Członkowskimi a Komisją oraz ustalić kryteria, które pozwolą Komisji określić poziom gwarancji ze strony krajowych organów kontrolnych w kontekście przyjętej przez Komisję strategii kontroli systemów krajowych.
- (21) Efektywność i skutki działań wspieranych przez Fundusz zależą również od ich oceny. Należy jasno określić obowiązki Państw Członkowskich i Komisji w tym względzie oraz poczynić ustalenia zapewniające rzetelność oceny.
- (22) Należy przeprowadzać ocenę działań w celu dokonania ich średniookresowego przeglądu oraz oceny skutków. Proces oceny powinien być ujęty w ustaleniach dotyczących monitorowania projektu.
- (23) Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się ramy finansowe na cały okres trwania programu, które stanowią będą zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej²¹.
- (24) Ponieważ cel niniejszej decyzji, jakim jest promowanie równowagi wysiłków podejmowanych przez poszczególne Państwa Członkowskie w zakresie przyjmowania uchodźców i wysiedleńców, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, natomiast ze względu na skalę i skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty - Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza zakres niezbędnych do osiągnięcia tego celu.

²¹ C 172 z 18.6.1999, str. 1.

- (25) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji²²
- (26) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i w związku z tym nie jest nią związana ani jej nie podlega.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZA DECYZJE:

ROZDZIAŁ I PRZEDMIOT, CELE I DZIAŁANIA

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się na okres od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2013 r. Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców, zwany dalej „Funduszem”, jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

W decyzji określa się cele, którym służy Fundusz, zasady jego funkcjonowania, dostępne zasoby finansowe oraz kryteria rozdziału dostępnych środków finansowych.

Ustala się reguły zarządzania Funduszem, w tym reguły finansowe, jak również mechanizmy monitorowania i kontroli oparte na podziale odpowiedzialności między Komisją i Państwami Członkowskimi.

Artykuł 2

Cel ogólny Funduszu

1. Celem ogólnym Funduszu jest wspieranie działań podejmowanych przez Państwa Członkowskie i zachęcanie do podejmowania wysiłków w zakresie przyjmowania i ponoszenia konsekwencji związanych z przyjmowaniem uchodźców i wysiedleńców, z uwzględnieniem prawodawstwa wspólnotowego w tej dziedzinie, poprzez współfinansowanie działań przewidzianych w niniejszej decyzji.
2. Fundusz przyczynia się do finansowania pomocy technicznej, udzielanej z inicjatywy Państw Członkowskich lub Komisji.

²² Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

Artykuł 3

Działania kwalifikowane w Państwach Członkowskich

1. Fundusz wspiera działania w Państwach Członkowskich w następujących dziedzinach:
 - (a) warunki przyjmowania i procedury udzielania azylu;
 - (b) integracja osób, określonych w art. 6, których pobyt na terytorium Państwa Członkowskiego ma charakter stabilny i trwały;
 - (c) dobrowolny powrót osób, o których mowa w art. 6 ust. 1, 2 i 4, o ile nie uzyskały one nowego obywatelstwa, oraz osób, o których mowa w art. 6 ust. 3, o ile nie otrzymały one decyzji odmownej w odpowiedzi na wniosek o przyznanie ochrony międzynarodowej.

2. Jeżeli chodzi o warunki przyjmowania i procedury udzielania azylu, do działań kwalifikujących się do uzyskania wsparcia należą:
 - (a) działania związane z infrastrukturą lub usługami służącymi zapewnieniu zakwaterowania;
 - (b) zapewnienie pomocy materialnej oraz opieki medycznej lub psychologicznej;
 - (c) pomoc społeczna, informowanie lub pomoc w związku z formalnościami administracyjnymi;
 - (d) pomoc prawna i językowa;
 - (e) edukacja, nauka języka lub inne inicjatywy zgodne ze statusem danej osoby;
 - (f) świadczenie usług pomocniczych, takich jak tłumaczenia i szkolenia, w celu poprawy warunków przyjmowania oraz efektywności i jakości procedur udzielania azylu;
 - (g) informowanie społeczności lokalnych mających styczność z osobami przyjmowanymi w państwie przyjmującym.

3. Jeżeli chodzi o integrację osób, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) oraz członków ich rodzin w społeczeństwach Państwach Członkowskich, do działań kwalifikujących się do uzyskania wsparcia należą:
 - (a) doradztwo i pomoc w takich dziedzinach, jak: zakwaterowanie, środki utrzymania, integracja na rynku pracy, opieka medyczna, psychologiczna i społeczna;
 - (b) działania pozwalające beneficjentom dostosować się do społeczeństwa Państwa Członkowskiego pod względem społeczno-kulturowym oraz uznawać wartości zawarte w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej;

- (c) działania w celu wspierania trwałego i stałego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym;
 - (d) środki skupiające się na edukacji, kształceniu zawodowym, uznawaniu kwalifikacji i dyplomów;
 - (e) działania zmierzające do wspierania usamodzielnienia i samowystarczalności tych osób;
 - (f) działania wspierające autentyczne kontakty i konstruktywny dialog między tymi osobami a przyjmującym je społeczeństwem, w tym działania, które wspierają zaangażowanie najistotniejszych partnerów, takich jak: opinia publiczna, władze lokalne, stowarzyszenia uchodźców, grupy wolontariuszy, partnerzy społeczni i szeroko pojęte społeczeństwo obywatelskie;
 - (g) działania służące wspieraniu nabywania umiejętności przez te osoby, w tym szkolenia językowe;
 - (h) działania wspierające zarówno równy dostęp tych osób do instytucji publicznych, jak i ich równe traktowanie przez te instytucje.
4. W zakresie działań na rzecz dobrowolnych powrotów do uzyskania wsparcia z Funduszu kwalifikują się w szczególności:
- (a) informowanie i doradztwo dotyczące inicjatyw lub programów w zakresie dobrowolnych powrotów;
 - (b) informowanie o sytuacji kraju lub regionu pochodzenia lub byłego zwyczajowego miejsca pobytu;
 - (c) kształcenie ogólne lub zawodowe oraz pomocy przy ponownej integracji;
 - (d) działania społeczności rodaków, zamieszkujących na terenie Unii Europejskiej służące ułatwieniu dobrowolnych powrotów osób określonych w niniejszej decyzji;
 - (e) działania mające na celu ułatwienie organizacji i realizacji krajowych programów na rzecz dobrowolnych powrotów.
5. Działania przewidziane w ust. 1-4 mają na celu w szczególności wspieranie wprowadzania w życie przepisów odpowiedniego prawodawstwa wspólnotowego w zakresie Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego.
6. W działaniach uwzględnia się szczególną sytuację osób wymagających szczególnego traktowania, takich jak małoletni, małoletni bez opieki, osoby niepełnosprawne, osoby starsze, kobiety ciężarne, osoby samotnie wychowujące małoletnie dzieci oraz osoby poddane torturom, ofiary gwałtów lub ofiary innych poważnych form przemocy psychologicznej, fizycznej lub seksualnej.

Artykuł 4

Działania w interesie Wspólnoty

1. Z inicjatywy Komisji można wykorzystać nie więcej niż 7% dostępnych środków Funduszu na finansowanie działań ponadnarodowych lub działań przeprowadzanych w interesie ogólnym Wspólnoty („działania wspólnotowe”), dotyczących polityki azylowej oraz środków mających zastosowanie wobec grup docelowych, o których mowa w art. 6.
2. Aby kwalifikować się do finansowania, działania wspólnotowe powinny w szczególności:
 - (a) wspierać współpracę wspólnotową w dziedzinie wprowadzania w życie prawa wspólnotowego i dobrych praktyk;
 - (b) wspierać tworzenie ponadnarodowych sieci współpracy oraz projektów pilotażowych opartych na współdziałaniu organów w dwóch lub większej liczbie Państw Członkowskich, tworzonych w celu wspierania innowacji, ułatwiania wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz poprawy jakości polityki azylowej;
 - (c) wspierać ponadnarodowe kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej;
 - (d) wspierać badania, rozpowszechnianie i wymianę informacji dotyczących wzorcowych praktyk i wszystkich innych aspektów funkcjonowania Funduszu, w tym wykorzystywania technologii najnowszej generacji.
 - (e) wspierać projekty pilotażowe i opracowania badające możliwości nowych form współpracy wspólnotowej i prawo wspólnotowe w tym zakresie;
 - (f) wspierać rozwój narzędzi statystycznych, metod i wspólnych wskaźników.
3. Roczny program pracy określający priorytety działań wspólnotowych przyjmuje się zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 52 ust. 2.

Artykuł 5

Środki nadzwyczajne

1. W przypadku wdrażania mechanizmów tymczasowej ochrony w rozumieniu dyrektywy Rady 2001/55/WE Fundusz finansuje także środki mające na celu udzielenie Państwom Członkowskim pomocy o charakterze odrębnym i uzupełniającym wobec działań określonych w art. 3.
2. Kwalifikujące się do uzyskania wsparcia środki nadzwyczajne dotyczą następujących rodzajów działań:
 - (a) przyjęcie i zakwaterowanie;

- (b) zapewnienie środków utrzymania, w tym żywności i odzieży;
- (c) udzielanie pomocy medycznej, psychologicznej i innej;
- (d) koszty osobowe i administracyjne związane z przyjęciem danych osób i wdrażaniem środków;
- (e) koszty logistyki i transportu.

Artykuł 6

Grupy docelowe

1. Do celów niniejszej decyzji grupy docelowe obejmują następujące kategorie osób:
 - (a) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego status jest określony w Konwencji genewskiej z dnia 28 lipca 1951 r., dotyczącej statusu uchodźców oraz dołączonym do niej Protokole z roku 1967, który uzyskał zezwolenie na pobyt jako uchodźca na terytorium jednego z Państw Członkowskich;
 - (b) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec korzystający z jednej z dodatkowych form ochrony w rozumieniu dyrektywy 2004/83/WE²³.
 - (c) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który złożył wniosek o objęcie jedną z form ochrony opisanych w pkt 1 i 2;
 - (d) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec korzystający z ochrony tymczasowej w rozumieniu dyrektywy 2001/55/WE.
2. Obywatel kraju trzeciego oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 17 ust. 1 Traktatu.

ROZDZIAŁ II ZASADY POMOCY

Artykuł 7

Komplementarność, spójność i zgodność

1. Fundusz służy finansowaniu pomocy, która uzupełnia działania podejmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, włączając do nich priorytety Wspólnoty.
2. Komisja i Państwa Członkowskie zapewniają spójność pomocy finansowanej z Funduszu oraz budżetów Państw Członkowskich z działalnością, polityką i

²³ Dz.U. L 304 z 30.9.2004, str. 12.

priorytetami Wspólnoty. Spójność ta znajduje szczególnie odbicie w programie wieloletnim, o którym mowa w art.19.

3. Działania finansowane ze środków Funduszu są zgodne z postanowieniami Traktatu i przyjętymi na ich podstawie aktami prawnymi.

Artykuł 8

Planowanie programów

1. Cele Funduszu są uwzględnione w ramach dwóch okresów objętych programami wieloletnimi (zaplanowanych na lata 2008-2010 i 2011-2013). W systemie tworzenia programów wieloletnich uwzględnia się priorytety oraz procesy zarządzania, podejmowania decyzji, kontroli i poświadczania wydatków.
2. Programy wieloletnie, przyjęte przez Komisję, są realizowane za pośrednictwem programów rocznych.

Artykuł 9

Pomocniczość i proporcjonalność działań

1. Odpowiedzialność za realizację programów wieloletnich i rocznych, o których mowa w art. 19 i 21, spoczywa na Państwach Członkowskich i odbywa się na odpowiednim szczeblu terytorialnym, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla danego Państwa Członkowskiego. Obowiązki w tym zakresie wypełnia się zgodnie z niniejszą decyzją.
2. Środki podejmowane przez Komisję i Państwa Członkowskie będą różne w odniesieniu do przepisów kontrolnych, w zależności od wielkości wkładu finansowego Wspólnoty. Zróżnicowanie odnosi się również do przepisów dotyczących oceny oraz do sprawozdań z realizacji programów wieloletnich i rocznych.

Artykuł 10

Metody wykonywania budżetu

1. Budżet przyznany Funduszowi przez Wspólnotę wykonuje się zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002, z wyjątkiem działań wspólnotowych, o których mowa w art. 4, oraz pomocy technicznej, o której mowa w art. 16.

Państwa Członkowskie i Komisja zapewniają, by środki wykorzystywane były zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

2. Komisja sprawuje obowiązki w zakresie wykonania ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich poprzez:

- (a) sprawdzanie istnienia i właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli w Państwach Członkowskich zgodnie z procedurami opisanymi w art. 32;
- (b) przerywanie lub zawieszanie całości lub części płatności w przypadku wadliwego funkcjonowania krajowych systemów zarządzania i kontroli, zgodnie z art. 41 i 42, oraz stosowanie wszelkich innych niezbędnych korekt finansowych zgodnie z procedurami opisanymi w art. 45 i 46.

Artykuł 11

Zasada dodatkowości

1. Wkład finansowy funduszu nie zastępuje wydatków publicznych lub im równoważnych, ponoszonych przez Państwo Członkowskie.
2. W połowie okresu funkcjonowania Funduszu, tj. do 31 grudnia 2012 r., oraz po jego zakończeniu, tj. do 31 grudnia 2015 r., Komisja przy współpracy z każdym z Państw Członkowskich sprawdzi prawidłowość stosowania zasady dodatkowości.

Artykuł 12

Partnerstwo

1. Każde Państwo Członkowskie zorganizuje współpracę partnerską, w zgodzie z przepisami i praktykami obowiązującymi aktualnie w danym kraju, z wyznaczonymi przez siebie władzami i organami, mianowicie:
 - (a) właściwymi władzami regionalnymi, lokalnymi, miejskimi i innymi organami publicznymi,
 - (b) wszelkimi innymi organami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, organizacjami pozarządowymi, w tym partnerami społecznymi.

Każde Państwo Członkowskie zapewnia szerokie i skuteczne zaangażowanie wszystkich właściwych organów w zgodzie z przepisami i praktykami obowiązującymi w danym kraju.

2. Partnerstwo takie jest prowadzone w całkowitej zgodności z uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi, właściwymi dla danej kategorii partnera.

Partnerstwo obejmuje przygotowanie, realizację, monitorowanie i ocenę programów wieloletnich.

ROZDZIAŁ III RAMY FINANSOWE

Artykuł 13

Ogólne zasoby finansowe

1. Finansowa kwota referencyjna na realizację działań Funduszu w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. wynosi 1 112,7 mln EUR.
2. Roczne środki dla Funduszu są zatwierdzane przez władzę budżetową w ramach limitów wyznaczonych w perspektywach finansowych.
3. Komisja dokonuje indykatywnego podziału środków finansowych w rozbiciu na lata i poszczególne Państwa Członkowskie zgodnie z kryteriami ustalonymi w art. 14.

Artykuł 14

Roczny rozdział środków na kwalifikowane działania w Państwach Członkowskich

1. Każde Państwo Członkowskie otrzymuje stałą kwotę w wysokości 300 000 EUR ze środków przydzielanych rocznie Funduszowi.

Dla państw, które przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r., kwotę tę na okres 2008-2013 ustala się na 500 000 EUR rocznie.

Dla państw, które przystąpią do Unii Europejskiej w okresie 2008-2013, kwotę tę na pozostającą część okresu 2008-2013, począwszy od roku następującego po przystąpieniu, ustala się na 500 000 EUR rocznie.
2. Pozostałe dostępne środki na dany rok są rozdzielane między Państwa Członkowskie w następujący sposób:
 - (a) 30% proporcjonalnie do liczby osób przyjętych w okresie poprzednich trzech lat w jednej z kategorii określonych w art. 6 ust. 1 i 2;
 - (b) 70% proporcjonalnie do liczby osób określonych w art. 6 ust. 3 i 4, zarejestrowanych w okresie poprzednich trzech lat.
3. Podstawę obliczeń stanowią najnowsze dane statystyczne opracowane przez Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich zgodnie z przepisami wspólnotowymi w sprawie gromadzenia i analizy danych dotyczących azylu.
4. W przypadku braku danych statystycznych, o których mowa w ust. 3, Państwa Członkowskie zapewniają niezbędne dane liczbowe.

Artykuł 15

Struktura finansowania

1. Wkład finansowy Funduszu przyjmuje formę dotacji.
2. Działania wspierane z Funduszu są współfinansowane ze źródeł publicznych lub prywatnych, mają charakter niedochodowy i nie kwalifikują się do finansowania z innych źródeł objętych budżetem ogólnym Wspólnot Europejskich.
3. Środki przyznane z Funduszu uzupełniają wydatki publiczne lub wydatki równoważne przyznane przez Państwa Członkowskie na działania objęte niniejszą decyzją.
4. Wkład wspólnotowy we wspierane projekty w odniesieniu do działań realizowanych w Państwach Członkowskich na podstawie art. 3 nie przekracza 50 % całkowitych kosztów danego działania.

Wkład ten może zostać podwyższony do 60 % w przypadku projektów służących szczególnym celom priorytetowym, wyznaczonym w wieloletnich wytycznych Komisji, określonych art. 18.

Wkład ten podwyższa się do 75 % w Państwach Członkowskich objętych Funduszem Spójności.

5. Wspólnotowa pomoc finansowa przyznana na działania wspierane z Funduszu obejmuje zasadniczo okres nie dłuższy niż trzy lata, pod warunkiem przedkładania sprawozdań okresowych.

Artykuł 16

Wsparcie techniczne z inicjatywy Komisji

1. Z inicjatywy i/lub w imieniu Komisji Fundusz służyć może finansowaniu działań przygotowawczych i administracyjnych, wsparcia technicznego jak również środków związanych z oceną, kontrolą i inspekcją, niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji, do wysokości 0,20 % środków przyznanych rocznie Funduszowi.
2. Działania te obejmują:
 - (a) badania, oceny, ekspertyzy i statystyki, w tym o charakterze ogólnym, dotyczącym działania Funduszu;
 - (b) środki skierowane do partnerów, beneficjentów pomocy oraz opinii publicznej, w szczególności środki informacyjne;
 - (c) instalację, funkcjonowanie i wzajemne połączenie skomputeryzowanych systemów zarządzania, monitorowania i oceny;
 - (d) poprawę metod oceny i wymianę informacji na temat stosowanych praktyk.

Artykuł 17

Pomoc techniczna udzielana przez Państwa Członkowskie

1. Z inicjatywy danego Państwa Członkowskiego w odniesieniu do każdego programu rocznego Fundusz może służyć finansowaniu środków przygotowawczych, związanych z zarządzaniem, monitoringiem, oceną, jak również środków informacyjnych i kontrolnych oraz służących wzmocnieniu zdolności administracyjnych w zakresie obsługi Funduszu.
2. Roczna kwota przeznaczona na pokrycie kosztów pomocy technicznej nie może przekraczać kwoty równej 4 % całkowitej wartości współfinansowania rocznego przyznanego danemu Państwu Członkowskiemu, powiększonej o 30 000 EUR.

ROZDZIAŁ IV PLANOWANIE PROGRAMÓW

Artykuł 18

Przyjęcie wytycznych strategicznych

1. W odniesieniu do każdego okresu objętego programem wieloletnim Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne, w których określa ogólne zasady wydatkowania środków z Funduszu uwzględniające postęp, jaki dokonał się w zakresie tworzenia i wprowadzania w życie prawa wspólnotowego w dziedzinie polityki azylowej, jak również orientacyjny podział środków finansowych Funduszu w rozpatrywanym okresie.
2. Wspólnotowe priorytety znajdują odzwierciedlenie w poszczególnych celach Funduszu w wytycznych, tak by wspierać wprowadzanie w życie Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego.
3. Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne dotyczące pierwszego z planowanych okresów objętych programem wieloletnim (2008-2010) najpóźniej do dnia 31 marca 2007 r. oraz dotyczące drugiego okresu objętego programem wieloletnim (2011-2013) najpóźniej do dnia 31 marca 2010 r.
4. Wytyczne strategiczne przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 19

Przygotowanie i zatwierdzenie krajowych programów wieloletnich

1. Każde Państwo Członkowskie przedstawia projekt programu wieloletniego dla każdego okresu objętego planowaniem, opracowany na podstawie wytycznych strategicznych, o których mowa w art. 18; projekt programu zawiera następujące elementy:
 - (a) opis bieżącej sytuacji w danym Państwie Członkowskim w odniesieniu do uzgodnień dotyczących przyjmowania, procedur udzielania azylu, integracji i dobrowolnych powrotów osób, o których mowa w art. 6;

- (b) analizę potrzeb danego Państwa Członkowskiego w zakresie przyjmowania, procedur udzielania azylu, integracji i dobrowolnych powrotów, a także wskazanie celów operacyjnych umożliwiających zaspokojenie tych potrzeb w okresie objętym programem wieloletnim;
 - (c) przedstawienie odpowiedniej strategii osiągnięcia tych celów oraz priorytety przypisane ich osiągnięciu, a także opis działań przewidzianych w celu realizacji tych priorytetów;
 - (d) wskazanie, czy strategia ta jest spójna z innymi instrumentami regionalnymi, krajowymi i wspólnotowymi;
 - (e) informacje na temat priorytetów i szczególnych celów, jakie się z nimi wiążą. Cele te wyznacza się przy pomocy ograniczonej liczby wskaźników dotyczących realizacji programów, ich wyników i skutków, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wskaźniki te muszą umożliwiać ocenę postępu w stosunku do sytuacji wyjściowej oraz skuteczność celów szczegółowych w realizacji priorytetów;
 - (f) projekt planu finansowania, który określa proponowany wkład finansowy Funduszu i ogólną kwotę współfinansowania publicznego lub prywatnego dla każdego priorytetu i na każdy rok.
 - (g) przepisy wykonawcze do programu wieloletniego, w tym:
 - wyznaczenie przez Państwa Członkowskie podmiotów określonych w art. 25;
 - opis systemów wdrażania, monitorowania, kontroli i oceny;
 - określenie procedur uruchomienia i obiegu przepływów finansowych dla zapewnienia ich przejrzystości;
 - przepisy zapewniające podanie treści programu wieloletniego do wiadomości publicznej;
2. Każde Państwo Członkowskie ustala program wieloletni w bliskiej współpracy z partnerami, o których mowa w art. 12.
3. Państwa Członkowskie przekazują projekt programu wieloletniego nie później niż cztery miesiące po przedstawieniu przez Komisję wytycznych strategicznych na dany okres.
4. Komisja ocenia przedstawione projekty programów wieloletnich na podstawie:
- (a) ich zgodności z celami Funduszu i wytycznymi strategicznymi, określonymi w art. 18,
 - (b) znaczenia, adekwatności do potrzeb i oczekiwanych skutków strategii i priorytetów operacyjnych proponowanych przez dane Państwo Członkowskie;

- (c) zgodności ustaleń w zakresie zarządzania i kontroli, dokonanych przez dane Państwo członkowskie w odniesieniu do wydatkowania środków z Funduszu, z przepisami określonymi w niniejszej decyzji;
 - (d) ich zgodności z prawem wspólnotowym, w szczególności z tymi przepisami prawa wspólnotowego, które zmierzają do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze ściśle im odpowiadającymi środkami towarzyszącymi w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji.
5. W przypadku gdy Komisja uzna, że któryś z programów wieloletnich jest niespójny z wytycznymi strategicznymi lub też że nie spełnia przepisów niniejszej decyzji w zakresie systemów zarządzania i kontroli, wzywa ona dane Państwo Członkowskie do dokonania odpowiednich zmian w projekcie programu.
6. Komisja zatwierdza każdy program wieloletni w ciągu czterech miesięcy od chwili jego oficjalnego złożenia, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 20

Przegląd programów wieloletnich

1. Z inicjatywy danego Państwa Członkowskiego lub Komisji program wieloletni poddaje się ponownemu rozpatrzeniu, a w razie konieczności weryfikacji mającej skutek przez pozostały okres trwania programu, tak aby w większym lub innym stopniu uwzględniać wspólnotowe priorytety, szczególnie w świetle konkluzji Rady. Ponowne rozpatrzenie programów wieloletnich może nastąpić na podstawie dokonanych ocen i / lub w związku z trudnościami przy realizacji.
2. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia przeglądu programu wieloletniego w możliwie najkrótszym terminie po złożeniu formalnego wniosku przez dane Państwo Członkowskie.

Artykuł 21

Programy roczne

1. Programy wieloletnie, zatwierdzone przez Komisję, są realizowane poprzez roczne programy pracy.
2. Komisja przekazuje Państwom Członkowskim, nie później niż 1 lipca każdego roku, szacunkowe kwoty, które zostaną im przyznane na następny rok z ogólnej kwoty środków przyznanych w ramach rocznej procedury budżetowej, obliczone zgodnie z art. 14.
3. Państwa Członkowskie przekazują Komisji, nie później niż 1 listopada każdego roku, projekt programu rocznego na rok następny, sporządzony zgodnie z zatwierdzonym programem wieloletnim, który zawiera:

- (a) ogólne zasady wyboru projektów, które mają być finansowane w ramach programu rocznego;
 - (b) opis zadań, które mają być realizowane przez organ odpowiedzialny w ramach wykonywania programu rocznego;
 - (c) proponowany podział finansowy wkładu Funduszu na różne działania w ramach programu oraz wskazanie wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy technicznej, o której mowa w art. 17, służącej realizacji programu rocznego.
4. Przy analizowaniu propozycji Państwa Członkowskiego Komisja bierze pod uwagę ostateczną kwotę środków przyznanych Funduszowi w ramach procedury budżetowej oraz podejmuje decyzję w sprawie współfinansowania z Funduszu nie później niż 1 marca danego roku. W decyzji określa się kwotę przyznaną danemu Państwu Członkowskiemu oraz okres, w którym wydatki kwalifikują się do udzielenia wsparcia.

Artykuł 22

Szczegółowe przepisy dotyczące środków nadzwyczajnych

1. Państwa Członkowskie przekazują Komisji wykaz potrzeb oraz plan wdrożeniowy dla środków nadzwyczajnych przewidzianych w art. 5, w tym opis planowanych środków oraz organy odpowiedzialne za ich realizację.
2. Pomoc finansowa z Funduszu na wdrażanie środków nadzwyczajnych, przewidzianych w art. 5 jest ograniczona do okresu sześciu miesięcy i nie przekracza 80% kosztów danego środka nadzwyczajnego.
3. Dostępne środki są rozdzielane między Państwa Członkowskie na podstawie liczby osób objętych ochroną tymczasową w każdym Państwie Członkowskiem, zgodnie z art. 5 ust. 1.

ROZDZIAŁ V SYSTEMY ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Artykuł 23

Wykonanie decyzji

Komisja jest odpowiedzialna za wykonanie niniejszej decyzji i przyjmuje przepisy wykonawcze stosownie do potrzeb.

Artykuł 24

Ogólne zasady działania systemów zarządzania i kontroli

Systemy zarządzania i kontroli dla programów wieloletnich, opracowane przez Państwa Członkowskie zapewniają:

- (a) jasne określenie funkcji poszczególnych organów i/lub wydziałów zajmujących się zarządzaniem i kontrolą oraz jasny przydział funkcji w ramach każdego z organów i/lub wydziałów;
- (b) wyraźne oddzielenie funkcji poszczególnych organów i/lub wydziałów w zakresie zarządzania, poświadczania wydatków i kontroli oraz wyraźne rozdzielenie funkcji w ramach każdego z tych organów i/lub wydziałów;
- (c) zapewnienie każdemu z organów lub wydziałów środków właściwych do wypełniania zadań, które im wyznaczono, przez cały okres realizacji działań finansowanych z Funduszu;
- (d) skuteczne metody kontroli wewnętrznej, prowadzonej przez organ odpowiedzialny oraz wszelkie organy przez niego oddelegowane;
- (e) niezawodne, skomputeryzowane systemy rachunkowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej;
- (f) skuteczny system sprawozdawczości i monitorowania w przypadku zadań zleconych;
- (g) szczegółowe instrukcje postępowania przy wykonywaniu funkcji;
- (h) skuteczne procedury kontroli funkcjonowania systemu;
- (i) systemy i procedury zapewniające odpowiedni ślad rewizyjny;
- (j) procedury związane ze sprawozdawczością oraz monitorowaniem nieprawidłowości, a także z odzyskiwaniem kwot niesłusznie wypłaconych.

Artykuł 25

Wyznaczanie organów

1. Do każdego programu wieloletniego Państwo Członkowskie wyznacza:
 - (a) organ odpowiedzialny: organ funkcjonujący w ramach Państwa Członkowskiego, krajowy podmiot publiczny lub podmiot wyznaczony przez Państwo Członkowskie, który odpowiada za zarządzanie programami wieloletnimi i rocznymi, finansowanymi ze środków Funduszu, oraz za wszelkie kontakty z Komisją;
 - (b) organ poświadczający: krajowy podmiot publiczny lub organ działający niezależnie od wydziałów zatwierdzających organu odpowiedzialnego, wyznaczony przez Państwo Członkowskie do poświadczania wydatków i wniosków o płatności przed ich skierowaniem do Komisji;

- (c) oddział kontrolny: krajowy podmiot publiczny lub organ działający niezależnie od wydziałów zatwierdzających organu odpowiedzialnego, wyznaczony przez Państwo Członkowskie do sprawdzania prawidłowości działania systemu zarządzania i kontroli;
 - (d) tam, gdzie to stosowne, organ delegowany;
 - (e) organ ds. oceny zgodności, który wyznacza się każdorazowo w czasie składania Komisji projektu programu wieloletniego. Komisja może przyjąć wyznaczony organ kontrolny jako organ ds. oceny zgodności, pod warunkiem że posiada on niezbędny potencjał i niezależność operacyjną. Musi on działać zgodnie międzynarodowymi standardami.
2. Państwo Członkowskie ustanawia zasady regulujące relacje z wyżej wymienionymi organami oraz relacje tychże z Komisją.
 3. Funkcje kontrolne i zatwierdzające może pełnić ten sam organ lub wydział, z zastrzeżeniem przepisów art. 24 lit. b).
 4. Komisja ustala zasady stosowania art. 26-30 zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 26

Organ odpowiedzialny

1. Organem odpowiedzialnym może być organ samego Państwa Członkowskiego, krajowy podmiot publiczny jak i podmiot podlegający prawu prywatnemu danego Państwa Członkowskiego i wykonujący zadania administracji publicznej. W przypadku gdy Państwo Członkowskie wyznaczy organ odpowiedzialny inny niż organ samego Państwa Członkowskiego, określa ono wszelkie zasady dotyczące stosunków z takim organem oraz stosunków takiego organu z Komisją.
2. Organ odpowiedzialny spełnia następujące warunki minimalne:
 - (a) posiada osobowość prawną, chyba że jest organem funkcjonującym w ramach Państwa Członkowskiego;
 - (b) dysponuje infrastrukturą umożliwiającą łatwą komunikację z szerokim gronem użytkowników, organami odpowiedzialnymi w innych Państwach Członkowskich oraz Komisją;
 - (c) działa w otoczeniu administracyjnym, które pozwala mu właściwie wykonywać swoje zadania i unikać wszelkich konfliktów interesów;
 - (d) jest w stanie stosować wspólnotowe zasady zarządzania funduszami;
 - (e) dysponuje środkami finansowymi i możliwościami w zakresie zarządzania, proporcjonalnymi do wielkości funduszy wspólnotowych, którymi będzie zobowiązany zarządzać;

- (f) dysponuje personelem, którego kwalifikacje zawodowe i umiejętności językowe odpowiadają potrzebom pracy w środowisku międzynarodowym.
3. Państwo Członkowskie dostarcza organowi odpowiedzialnemu odpowiednie środki finansowe, tak by ten mógł właściwie i nieprzerwanie wykonywać swoje zadania przewidziane na cały okres 2008-2013.

Artykuł 27

Zadania organu odpowiedzialnego

1. Organ odpowiedzialny odpowiada za skuteczne, efektywne i prawidłowe zarządzanie i realizację programu wieloletniego.

W szczególności:

- (a) prowadzi konsultacje z odpowiednimi partnerami (organizacje pozarządowe, lokalne władze samorządowe, właściwe organizacje międzynarodowe, partnerzy społeczni, itp.) w ramach partnerstwa, ustalonego zgodnie z art. 12;
- (b) składa Komisji wnioski dotyczące programów wieloletnich i rocznych, określonych w art. 19 i 21;
- (c) organizuje i ogłasza zaproszenia do składania ofert lub wniosków;
- (d) organizuje procedury wyboru i przyznawania środków na działania współfinansowane z Funduszu, zgodnie z zasadami przejrzystości, równego traktowania i niełączenia dotacji;
- (e) przyjmuje płatności dokonywane przez Komisję i dokonuje płatności na rzecz beneficjentów;
- (f) zapewnia spójność i komplementarność między współfinansowaniem w ramach Funduszu oraz w ramach innych instrumentów finansowych, krajowych lub wspólnotowych;
- (g) kontroluje dostawy współfinansowanych produktów i usług oraz zgodność deklarowanych wydatków ze stanem faktycznym i przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
- (h) zapewnia istnienie elektronicznego systemu prowadzenia szczegółowej ewidencji rachunków dotyczących każdego z działań w ramach programów wieloletnich i rocznych, jak również gromadzenie danych dotyczących realizacji, niezbędnych do celów zarządzania finansami, monitorowania, kontroli i oceny;
- (i) zapewnia, by beneficjenci i inne instytucje biorące udział realizacji działań współfinansowanych z Funduszu stosowały oddzielny system rachunkowości albo odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji dotyczących danego działania;

- (j) zapewnia, by oceny programów wieloletnich, o których mowa art. 49, prowadzone były w terminach określonych w niniejszej Decyzji i spełniały normy uzgodnione między Komisją i Państwami Członkowskimi;
 - (k) ustala procedury zapewniające, by wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i kontroli, stanowiące ślad rewizyjny, były przechowywane zgodnie z wymogami art. 43;
 - (l) zapewnia, by organ odpowiedzialny otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur zarządzania stosownych w projektach współfinansowanych z Funduszu do celów kontroli określonych w art. 30 ust. 1;
 - (m) zapewnia, by organ poświadczający otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków;
 - (n) sporządza i przekazuje Komisji sprawozdania, wykazy potwierdzonych przez organ poświadczający wydatków i wnioski o dokonanie płatności;
 - (o) przeprowadza działania informacyjne i doradcze oraz rozpowszechnia wyniki wspieranych działań;
 - (p) współpracuje z Komisją i organami odpowiedzialnymi w innych Państwach Członkowskich;
2. Działania organu odpowiedzialnego związane z zarządzaniem projektami realizowanymi w Państwie Członkowskim mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 17.

Artykuł 28

Powierzenie zadań przez organ odpowiedzialny

1. W przypadku gdy wykonanie wszystkich lub części zadań organu odpowiedzialnego powierza się organowi oddelegowanemu, organ odpowiedzialny określa zakres powierzonych zadań oraz ustala szczegółowe procedury wykonania tych zadań, zgodnie z warunkami podanymi w art. 26 powyżej.
2. Do procedur tych należy regularne dostarczanie organowi odpowiedzialnemu informacji na temat efektywnego wykonywania powierzonych zadań i opis zastosowanych środków.

Artykuł 29

Organ poświadczający

1. Organ poświadczający programu wieloletniego:
 - (a) poświadcza, że

- wykaz wydatków jest dokładne, wynika ze sprawdzonych systemów rachunkowości i jest poparte dającymi się zweryfikować dowodami,
 - deklarowane wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi i krajowymi i zostały poniesione na pokrycie kosztów działań wybranych na podstawie kryteriów przyjętych dla programu, zgodnych z przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
- (b) dba o to, by uzyskać od organu odpowiedzialnego wszystkie niezbędne do wystawienia poświadczenia informacje na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków zawartych w zestawieniach wydatków;
- (c) uwzględnia w procesie poświadczania wyniki wszystkich kontroli przeprowadzanych przez organ kontrolny lub pod jego nadzorem;
- (d) prowadzi elektroniczną ewidencję rachunków dokumentujących wydatki deklarowane wobec Komisji;
- (e) zapewnia zwrot środków wspólnotowych - gdzie to stosowne, wraz z odsetkami - w przypadku stwierdzenia bezprawnego ich wydatkowania, będącego skutkiem wykrytych nieprawidłowości; ewidencjonuje kwoty podlegające zwrotowi i przekazuje Komisji kwoty odzyskane, w miarę możliwości poprzez potrącenia z następnych wykazów wydatków.
2. Działania organu poświadczającego związane z projektami realizowanymi w Państwach Członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 17, o ile spełnione są warunki dotyczące tego organu, określone w art. 25.

Artykuł 30

Organ kontrolny

1. Organ kontrolny programu wieloletniego:
- (a) zapewnia zgodność kontroli z międzynarodowymi standardami w celu sprawdzenia skuteczności działania systemu zarządzania i kontroli programu wieloletniego;
 - (b) zapewnia stosowanie właściwej próby przy kontroli wykazu wydatków; próba taka powinna stanowić co najmniej 10% całkowitej kwoty wydatków kwalifikowanych dla każdego programu;
 - (c) przedstawia Komisji, w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od daty zatwierdzenia programu wieloletniego, strategię kontroli obejmującą: organy kontrolne, o których mowa w lit. a) i b); stosowaną metodę; metodę wrywkowych kontroli działań finansowanych z Funduszu oraz orientacyjny plan kontroli – aby w ten sposób zapewnić istnienie i równomierny rozkład kontroli głównych beneficjentów działań współfinansowanych z Funduszu w całym okresie realizacji programu;

2. W przypadku gdy organ kontrolny wyznaczony na mocy niniejszej decyzji jest także organem kontrolnym wyznaczonym na mocy decyzji, i²⁴ lub w przypadku gdy dla dwóch lub więcej omawianych funduszy obowiązują wspólne systemy, możliwe jest przedłożenie połączonej strategii kontroli, zgodnej z przepisami ust. 1 lit. c).
3. Organ kontrolny sporządza końcowe sprawozdanie z realizacji programów rocznych, jak określono w art. 50 ust. 2), które zawiera:
 - (a) roczne sprawozdanie pokontrolne, zawierające ustalenia dokonane na podstawie kontroli przeprowadzonych zgodnie z ustaloną strategią w odniesieniu do sprawozdawczości dotyczącej programów rocznych oraz opis wszelkich niedociągnięć stwierdzonych w systemach zarządzania i kontroli danego programu.
 - (b) opinię czy system zarządzania i kontroli funkcjonuje wystarczająco skutecznie, aby zapewniać rozsądne gwarancje poprawności wykazu wydatków przedstawianych Komisji jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.
 - (c) oświadczenie oceniające ważność wniosku o wypłatę salda końcowego jak również legalność i prawidłowość operacji leżących u jego podstaw, ujętych w końcowym wykazie wydatków.
4. W przypadku gdy kontrole, o których mowa w ust. 1, przeprowadzane są przez instytucję inną niż wyznaczony organ kontrolny, organ taki odpowiada za to, by instytucje takie posiadały konieczną niezależność operacyjną i by wykonywały swoje zadania zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli.
5. Działania organu kontrolnego, o których mowa w ust. 4, związane z projektami realizowanymi w Państwach Członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 17, o ile spełnione są warunki dotyczące tego organu, określone w art. 25.

ROZDZIAŁ VI KONTROLE

Artykuł 31

Obowiązki Państw Członkowskich

1. Państwa Członkowskie odpowiadają za zapewnienie należytego zarządzania finansowego programami wieloletnimi i rocznymi oraz legalność i prawidłowość operacji leżących u ich podstaw.

²⁴ Wstawić odnośniki do decyzji ustanawiających Fundusz Powrotu Imigrantów, fundusz granic zewnętrznych i funduszu integracji.

2. Zapewniają one, by organy odpowiedzialne i wszelkie organy przez nie delegowane, organy poświadczające, organy kontrolne oraz jakiegokolwiek inne zainteresowane instytucje otrzymały instrukcje dotyczące tworzenia systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 24 i 30, tak by fundusze Wspólnoty wydatkowane były w sposób skuteczny i prawidłowy.
3. Państwa Członkowskie zapobiegają, wykrywają i likwidują nieprawidłowości. Zgłaszają je Komisji na bieżąco i informują ją o postępach w wynikłych postępowaniach administracyjnych i prawnych.

W przypadku gdy niemożliwe jest odzyskanie kwot niesłusznie wypłaconych beneficjentowi, Państwo Członkowskie odpowiada za zwrot kwot utraconych w ten sposób przez budżet Wspólnot Europejskich.

4. Państwa Członkowskie odpowiadają przede wszystkim za kontrolę finansową działań oraz zapewniają, że systemy zarządzania i kontroli są wdrażane w sposób gwarantujący prawidłowe i efektywne wykorzystanie funduszy wspólnotowych. Przekazują one Komisji opis takich systemów.
5. Państwa Członkowskie współpracują z Komisją w zakresie gromadzenia danych statystycznych niezbędnych do wykonania art. 14.
6. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1-5 przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 32

Systemy zarządzania i kontroli

1. Przed przyjęciem programu wieloletniego Państwa Członkowskie zapewniają ustanowienie systemów zarządzania i kontroli zgodnie z art. 24-30. Odpowiadają one za zapewnienie skutecznego działania systemów przez cały okres realizacji programów.
2. Każdorazowo, wraz ze złożeniem do Komisji projektu programu wieloletniego, Państwa Członkowskie przedkładają opis organizacji i procedur dotyczących: organów odpowiedzialnych, organów delegowanych i organów poświadczających (wraz z systemami kontroli wewnętrznej obowiązującymi w tych organach i instytucjach), organu kontrolnego i wszelkich innych instytucji przeprowadzających kontrole w jego imieniu.
3. W ciągu trzech miesięcy od złożenia do Komisji każdego projektu programu wieloletniego Państwa Członkowskie przedkładają sprawozdanie sporządzone przez organ ds. oceny zgodności, które obejmuje wyniki oceny systemów oraz opinię na temat ich zgodności z art. 24-30. W przypadku gdy opinia ta zawiera zastrzeżenia, sprawozdanie wskazuje, jakiego rodzaju i na ile poważne są to niedociągnięcia. Państwa Członkowskie, w uzgodnieniu z Komisją, opracowują plan określający środki naprawcze wraz z harmonogramem ich wdrożenia.
4. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1-3 przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 33

Obowiązki Komisji

1. Komisja upewnia się zgodnie z procedurą określoną w art. 32, że Państwa Członkowskie stworzyły systemy zarządzania i kontroli odpowiadające przepisom art. 24-30, oraz na podstawie rocznych sprawozdań z kontroli i kontroli własnych stwierdza, czy systemy funkcjonują skutecznie przez cały okres realizacji programów wieloletnich.
2. Niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą sprawdzać na miejscu prawidłowość działania systemów zarządzania i kontroli. Może to obejmować kontrolę działań zawartych w programach rocznych, przy czym zawiadomienie o takiej kontroli przekazuje się przynajmniej na jeden dzień roboczy przed jego rozpoczęciem. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego.
3. Komisja może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości działania systemów lub prawidłowości jednej lub więcej transakcji. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji.
4. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi przekazuje odpowiednie informacje i ogłoszenia towarzyszące działaniom finansowanym z Funduszu oraz zapewnia kontynuację ich skutków.
5. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia, by działania były spójne z innymi, odpowiednimi dziedzinami polityki, instrumentami i inicjatywami wspólnotowymi, a także aby je uzupełniały.

Artykuł 34

Współpraca z instytucjami kontrolnymi Państw Członkowskich

1. Komisja podejmuje współpracę z organami kontrolnymi do spraw programów wieloletnich, aby koordynować ich plany i metody kontroli, oraz dokonuje bezzwłocznej wymiany wyników kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli w celu jak najlepszego wykorzystania potencjału kontrolnego i uniknięcia nieuzasadnionego dublowania zadań.

Komisja przekazuje swoje uwagi dotyczące strategii kontroli, opisane w art. 30, w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące lub podczas pierwszego spotkania następującego po dacie przyjęcia strategii.

2. Określając własną strategię kontroli, Komisja wskazuje te programy wieloletnie:
 - (a) które są zgodne z systemem określonym w art. 32, nie budzą żadnych zastrzeżeń, lub zastrzeżenia co do których zostały wycofane w wyniku środków naprawczych oraz

- (b) w przypadku których stwierdza się istnienie zadawalającej strategii kontroli, realizowanej przez organ kontrolny opisany w art. 30, oraz w przypadku gdy na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez Komisję i dane Państwo Członkowskie uzyskano rozsądne gwarancje skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli.

W odniesieniu do takich programów Komisja może powiadomić zainteresowane Państwa Członkowskie, że będzie polegać zasadniczo na opinii organu kontrolnego co do wiarygodności, legalności i prawidłowości deklarowanych wydatków, a własne kontrole na miejscu przeprowadzać będzie jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

ROZDZIAŁ VII ZARZĄDZANIE FINANSAMI

Artykuł 35

Kwalifikowalność – wykazy wydatków

1. Wszystkie wykazy wydatków podają wartość wydatków poniesionych przez beneficjentów przy realizacji działań oraz odpowiadające im wkłady finansowe pochodzące ze źródeł publicznych i prywatnych.
2. Wydatki odpowiadają płatnościom dokonanyom przez beneficjentów. Wydatki należy udokumentować podpisanymi przez odbiorcę fakturami lub dokumentami rozliczeniowymi o równoważnej wartości dowodowej.
3. Wydatki mogą być uznane za kwalifikujące się do uzyskania wsparcia z Funduszu, jedynie gdy zostały faktycznie poniesione nie wcześniej niż dnia 1 stycznia roku określonego w decyzji Komisji w sprawie współfinansowania, wskazanej w art. 21 ust. 4. Działania współfinansowane nie mogą zostać zakończone przed datą uznania ich za kwalifikujące się do wsparcia.
4. Wkład finansowy Funduszu nie obejmuje następujących wydatków:
 - Podatek VAT
 - odsetki od zadłużenia;
 - zakup gruntów na kwotę przekraczającą 10% całkowitych wydatków kwalifikowanych w ramach danego działania;
 - wydatki mieszkaniowe.
5. Zasady określające kwalifikowalność wydatków w ramach działań realizowanych w Państwach Członkowskich i współfinansowanych ze środków Funduszu zgodnie z art. 3 przyjmuje się zgodnie z procedurą podaną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 36

Płatność pełnych kwot na rzecz beneficjentów

Państwa Członkowskie upewniają się, że organ odpowiedzialny wypełnia swoje obowiązki w zakresie jak najszybszego dostarczenia beneficjentom pełnej kwoty środków pochodzących ze źródeł publicznych. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych dodatkowych opłat szczególnych czy innych opłat o podobnym charakterze, których skutkiem byłoby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom.

Artykuł 37

Zastosowanie euro

Wszystkie kwoty wspomniane w decyzjach finansowych, kwoty zobowiązań i płatności dokonywanych przez Komisję, jak również kwoty poświadczonych wydatków oraz te zawarte we wnioskach o płatności, są wyrażone i wypłacane w euro.

Artykuł 38

Zobowiązania

Zobowiązania budżetowe Wspólnoty są określane co roku na podstawie decyzji Komisji w sprawie współfinansowania, o której mowa w art. 21 ust. 4.

Artykuł 39

Płatności – raty zaliczkowe

1. Wypłaty wkładu finansowego z Funduszy dokonywane zgodnie ze zobowiązaniami budżetowymi.
2. Płatności mają formę rat zaliczkowych i wypłat salda. Dokonuje się ich na rzecz organu odpowiedzialnego wyznaczonego przez Państwo Członkowskie.
3. Fundusz dokonuje na rzecz Państwa Członkowskiego wypłaty pierwszej raty zaliczkowej w wysokości 50% kwoty przyznanej coroczną decyzją Komisji w sprawie współfinansowania w terminie sześćdziesięciu dni od przyjęcia takiej decyzji.
4. Wypłaty drugiej raty zaliczkowej dokonuje się nie później niż trzy miesiące po zatwierdzeniu przez Komisję sprawozdania okresowego w sprawie realizacji rocznego programu pracy oraz poświadczonej wykazu wydatków sporządzonego zgodnie z przepisami art. 29 lit. a) i art. 35, stanowiących co najmniej 70% kwoty pierwszej raty zaliczkowej. Komisja dokonuje wypłaty drugiej raty zaliczkowej w wysokości nieprzekraczającej 50% całkowitej kwoty przyznanej na podstawie decyzji o współfinansowaniu lub, w każdym przypadku, nieprzekraczającej różnicy między kwotą funduszy wspólnotowych faktycznie wykorzystanych przez Państwo

Członkowskie na poszczególne projekty w ramach rocznego programu a pierwszą ratą zaliczkową.

5. Odsetki narosłe z tytułu rat zaliczkowych dopisywane są na rachunek danego programu i należy je odliczyć od sumy deklarowanych wydatków publicznych w końcowym wykazie wydatków.
6. Kwoty wypłacone w formie rat zaliczkowych rozlicza się po zamknięciu programu rocznego.

Artykuł 40

Wypłaty salda

1. Komisja wypłaca saldo pod warunkiem otrzymania następujących dokumentów w terminie dziewięciu miesięcy od daty uznania kwalifikowalności kosztów określonych w corocznej decyzji w sprawie współfinansowania z Funduszu:
 - (a) poświadczony wykaz wydatków oraz wnioski o wypłatę salda lub deklarację zwrotu kosztów, sporządzone zgodnie z art. 29 lit. a) i art. 35;
 - (b) końcowe sprawozdanie z realizacji programu rocznego, w tym informacje określone w art. 51;
 - (c) sprawozdanie pokontrolne, opinia i oświadczenie określone w art. 30 ust. 3;

Wypłata salda jest uwarunkowana przyjęciem końcowego sprawozdania z realizacji oraz oświadczenia stwierdzającego ważność wniosku o wypłatę salda.

2. W przypadku gdy dokumenty wymienione w ust. 1 nie zostaną dostarczone przez organ odpowiedzialny w wyznaczonym terminie i wymaganym formacie, Komisja umarza tę część zobowiązania budżetowego przypadającą na dany program roczny, której nie wykorzystano w formie rat zaliczkowych.
3. Procedurę automatycznego anulowania zobowiązań, opisaną w ust. 2, zawiesza się w odniesieniu do kwot przypadających na dane projekty, w przypadku gdy postępowania prawne lub administracyjne postępowania odwoławcze ze skutkiem zawieszającym toczą się na szczeblu Państwa Członkowskiego w czasie składania dokumentów określonych w ust. 1. W cząstkowych sprawozdaniach końcowych Państwo Członkowskie podaje szczegółowe informacje na temat takich projektów oraz wysyła co 6 miesięcy sprawozdania z postępów w ich realizacji. W ciągu 3 miesięcy od zamknięcia postępowania prawnego lub administracyjnego postępowania odwoławczego Państwo Członkowskie przedstawia dokumenty wymagane w ust. 1 odnoszące się do danych projektów.
4. Dziewięciomiesięczny termin, o którym mowa w ust. 1, przerywa się z chwilą przyjęcia przez Komisję decyzji o zawieszeniu płatności środków przeznaczonych na współfinansowanie odpowiedniego programu rocznego, zgodnie z przepisami art. 42. Termin ten wznawia bieg od daty powiadomienia danego Państwa Członkowskiego o decyzji, o której mowa w art. 42 ust. 3.

5. Nie naruszając przepisów art. 41, Komisja w ciągu sześciu miesięcy od otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1, powiadamia Państwo Członkowskie o kwocie wydatków uznanej przez Komisję jako należnej ze środków Funduszu oraz o wszelkich korektach finansowych wynikających z różnicy między wydatkami deklarowanymi a uznanymi za należne. Państwo Członkowskie ma trzy miesiące na zgłoszenie swoich uwag.
6. W ciągu trzech miesięcy od otrzymania uwag Państwa Członkowskiego Komisja podejmuje decyzję w sprawie kwoty wydatków uznanej jako należna ze środków Funduszu oraz wypłaca saldo wynikające z różnicy między ostateczną kwotą uznanych wydatków a sumami dotychczas wypłaconymi Państwu Członkowskim.
7. Komisja wypłaca saldo w terminie nie dłuższym niż sześćdziesiąt dni od daty przyjęcia dokumentów, o których mowa w ust. 1 powyżej, pod warunkiem że dysponuje odpowiednimi środkami. Saldo zobowiązania budżetowego umarza się w ciągu sześciu miesięcy od daty płatności.

Artykuł 41

Przerwanie biegu terminu płatności

1. Intendent, delegowany w rozumieniu rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, przerywa bieg terminu płatności na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli lub jeśli podczas monitorowania wniosków z przeglądu rocznego uzna on za konieczne uzyskanie od władz krajowych dodatkowych informacji, albo też w razie podejrzenia wystąpienia poważnych, faktycznie wykrytych bądź domniemyanych nieprawidłowości w wykazie wydatków.
2. Komisja powiadamia niezwłocznie dane Państwo Członkowskie oraz organ odpowiedzialny o powodach przerwania biegu terminu płatności. Państwo Członkowskie podejmuje jak najszybciej kroki niezbędne do naprawy sytuacji.
3. Wspomniany powyżej maksymalny termin sześciu miesięcy przedłuża się maksymalnie o następne sześć miesięcy, jeśli jest to konieczne do przyjęcia decyzji zgodnie z art. 42 i 45.

Artykuł 42

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić wszystkie lub część wypłat rat zaliczkowych i salda, kiedy:
 - (a) występują poważne braki w systemie zarządzania i kontroli danego programu, które wpływają na rzetelność procedury poświadczania płatności i co do których nie podjęto środków naprawczych lub
 - (b) wydatki zawarte w poświadczonym wykazie wydatków wiążą się z poważnymi nieprawidłowościami, których nie usunięto lub

- (c) Państwo Członkowskie nie spełniło swoich zobowiązań wynikających z art. 31 i 32.
2. Komisja może podjąć decyzję o zawieszeniu wypłat rat zaliczkowych lub salda, dając uprzednio Państwu Członkowskiemu możliwość przedstawienia w ciągu trzech miesięcy swoich uwag.
 3. Komisja kończy zawieszenie wypłat rat zaliczkowych i salda, uznawszy, że Państwo Członkowskie podjęło środki konieczne do umożliwienia zniesienia decyzji o zawieszeniu.
 4. Jeżeli Państwo Członkowskie nie podejmie wymaganych środków, Komisja może przyjąć decyzje o zmniejszeniu kwoty netto lub anulowaniu wkładu finansowego Wspólnoty do programu rocznego zgodnie z art. 46.

Artykuł 43

Przechowywanie dokumentów

W każdym Państwie Członkowskim organ odpowiedzialny dba, by zachowane do wglądu Komisji i Trybunału Obrachunkowego wszelkich dokumentów potwierdzających wydatki i kontrole danego programu rocznego.

Dokumenty zachowuje się do wglądu przez okres co najmniej trzech lat po zamknięciu programu rocznego, nie uchybiając przepisom regulującym pomoc państwa. Bieg tego terminu zostaje przerwany w przypadku postępowania prawnego lub na uzasadniony wniosek Komisji.

Dokumenty przechowuje się bądź to w formie oryginałów, bądź wersji poświadczonych, zgodnych z oryginałami, na powszechnie przyjętych nośnikach danych.

ROZDZIAŁ VIII KOREKTY FINANSOWE

Artykuł 44

Korekty finansowe ustalone przez Państwa Członkowskie

1. Nie uchybiając obowiązkom Komisji w zakresie wykonania budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, odpowiedzialność za badanie nieprawidłowości spoczywa w pierwszym rzędzie na Państwach Członkowskich. Działają one na podstawie dowodów wszelkich istotnych zmian wpływających na charakter warunków realizacji i kontroli pomocy i dokonują wymaganych korekt finansowych.
2. Państwa Członkowskie dokonują wymaganych korekt finansowych w związku z indywidualnymi lub systemowymi nieprawidłowościami wykrytymi w działaniach lub programach rocznych. Korekty dokonywane przez Państwa Członkowskie polegają na odzyskiwaniu całości lub części wkładu Wspólnoty. Państwo

Członkowskie uwzględnia charakter i wagę nieprawidłowości oraz stratę finansową Funduszu.

W sprawozdaniu rocznym wysyłanym do Komisji zgodnie z art. 50 ust. 2 Państwa Członkowskie uwzględniają listę postępowań w sprawie unieważnienia wszczętych w odniesieniu do danego programu rocznego.

Korekty dokonywane przez Państwo Członkowskie polegają na unieważnianiu w całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty, a w przypadku gdy kwota nie zostanie zwrócona w terminie określonym przez dane Państwo Członkowskie, nalicza się odsetki za zwłokę w wysokości określonej w art. 47 ust. 2.

3. W przypadku nieprawidłowości systemowych Państwo Członkowskie rozszerza zakres postępowania wyjaśniającego, tak by objąć wszystkie działania, których mogą one dotyczyć.

Artykuł 45

Kontrola ksiąg i korekty finansowe Komisji

1. Nie uchybiając uprawnieniom Trybunału Obrachunkowego i niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wrywkowe, dotyczące działań finansowanych z Funduszu oraz systemów zarządzania i kontroli, o których informują z wyprzedzeniem nie krótszym niż jeden dzień. Komisja powiadamia zainteresowane Państwo Członkowskie w celu uzyskania wszelkiej niezbędnej pomocy. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego.

Komisja może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości jednej lub więcej operacji. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji.

2. Jeżeli po dokonaniu niezbędnych działań weryfikujących Komisja dochodzi do wniosku, że Państwo Członkowskie nie spełnia obowiązków nałożonych na nie na mocy art. 31, zawiesza płatności rat zaliczkowych lub płatność końcową, zgodnie z art. 42.

Artykuł 46

Kryteria korekt

1. W przypadku gdy Państwo Członkowskie nie dokonało korekt w terminie określonym w art. 42 ust. 2 i jeśli nie osiągnięto żadnego porozumienia w tej sprawie, Komisja może w ciągu trzech miesięcy podjąć decyzję o unieważnieniu całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty do programu rocznego, jeśli uzna że:

- (a) występują poważne braki w systemie zarządzania i kontroli danego programu, które stanowią zagrożenie dla wkładu finansowego Wspólnoty już wypłaconego na rzecz programu;
- (b) wydatki zawarte w poświadczonym wykazie wydatków wykazują nieprawidłowości, które nie zostały skorygowane przez Państwo Członkowskie przed wszczęciem procedury naprawczej, o której mowa w niniejszym ustępie; oraz
- (c) Państwo Członkowskie nie wypełniło swoich zobowiązań wynikających z art. 31 przed wszczęciem procedury naprawczej, o której mowa w niniejszym ustępie.

Komisja podejmuje decyzję, uwzględnivszy wszelkie uwagi zgłoszone przez Państwo Członkowskie.

2. Ustalając czy korekta finansowa ma mieć postać zryczałtowaną czy oszacowaną, Komisja opiera się na stwierdzonych, indywidualnych przypadkach nieprawidłowości, biorąc pod uwagę jak dalece systemowy jest charakter danej nieprawidłowości. Jeżeli przypadek nieprawidłowości dotyczy wykazu wydatków, w stosunku do którego w sprawozdaniu rocznym wydano uprzednio pozytywną opinię zgodnie z art. 30 ust. 3 lit. b), zachodzić będzie domniemanie wystąpienia problemu o charakterze systemowym, skutkujące zastosowaniem korekty w postaci zryczałtowanej lub oszacowanej, o ile Państwo Członkowskie w ciągu trzech miesięcy nie przedstawi dowodu zaprzeczającego temu domniemaniu.
3. Ustalając wysokość korekty, Komisja uwzględnia wagę nieprawidłowości oraz zakres i skutki finansowe braków stwierdzonych w danym programie rocznym.
4. W przypadku gdy Komisja opiera swoje stanowisko na ustaleniach biegłych rewidentów spoza podległych sobie służb, wyciąga własne wnioski na temat konsekwencji finansowych po uprzednim zbadaniu środków podjętych przez zainteresowane Państwo Członkowskie zgodnie z art. 32, sprawozdań zgłoszonych niezgodności oraz wszelkich odpowiedzi ze strony danego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 47

Zwrot środków

1. Wszelkich zwrotów środków należnych Komisji dokonuje się przed datą wskazaną w poleceniu zwrotu, sporządzonym zgodnie z art. 72 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002²⁵. Termin wymagalności przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca następującego po wydaniu polecenia.
2. W przypadku zwłoki nalicza się odsetki z tytułu zaległej płatności za okres od daty rozliczenia należności do daty faktycznej spłaty. Stopa oprocentowania równa jest stopie stosowanej przez Europejski Bank Centralny w odniesieniu do jego głównych operacji refinansowania, opublikowanej w serii C Dziennika Urzędowego Unii

²⁵ Dz.U. L 248 z 16.9.2002.

Europejskiej, obowiązującej w pierwszym dniu kalendarzowym miesiąca, na który przypada data rozliczenia, powiększona o trzy i pół punktu procentowego.

Artykuł 48

Obowiązki Państw Członkowskich

Korekta finansowa dokonywana przez Komisję nie umniejsza obowiązku danego Państwa Członkowskiego w zakresie windykacji środków zgodnie z art. 46.

ROZDZIAŁ IX MONITOROWANIE, OCENA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Artykuł 49

Monitorowanie i ocena

1. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi regularnie monitoruje działania Funduszu.
2. Fundusz jest regularnie poddawany ocenie przez Komisję we współpracy z Państwami Członkowskimi w celu określenia, czy realizowane działania są właściwe, efektywne i wywierają odpowiedni wpływ w świetle celu ogólnego określonego w art. 2.
3. Komisja analizuje też, w jakim zakresie działania wspierane z Funduszu uzupełniają się z działaniami prowadzonymi w ramach innych, odpowiednich dziedzin polityki, instrumentów i inicjatyw wspólnotowych.

Artykuł 50

Sprawozdania

1. W każdym Państwie Członkowskim organ odpowiedzialny podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia monitorowania i oceny projektu.

W tym celu zawierane przez organ odpowiedzialny porozumienia i umowy z organizacjami odpowiedzialnymi za realizację działań zawierają klauzule nakładające obowiązek przedkładania regularnych i szczegółowych sprawozdań dotyczących postępu w osiągnięciu wyznaczonych celów.

2. Nie później niż dziewięć miesięcy po wyznaczonym dla każdego programu rocznego terminie, w którym wydatki określone w decyzji o współfinansowaniu kwalifikują się do przyznania finansowania, organ odpowiedzialny przedkłada Komisji sprawozdanie końcowe dotyczące realizacji działania oraz wykaz wydatków, zgodnie z przepisami art. 35.

3. Nie później niż dnia 30 czerwca 2012 r. (za okres 2008-2010) i nie później niż dnia 30 czerwca 2015 r. (za okres 2011-2013) Państwa Członkowskie składają Komisji sprawozdanie oceniające rezultaty i wpływ działań współfinansowanych z Funduszu.
4. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie oceniające *ex post* nie później niż dnia 31 grudnia 2012 r. za okres 2008-2010 i nie później niż dnia 31 grudnia 2015 r. za okres 2011-2013.

Artykuł 51

Końcowe sprawozdanie roczne

1. Sprawozdania, o których mowa w art. 50 ust. 2, zawierają następujące informacje, pozwalające uzyskać wyraźny obraz stanu realizacji programów rocznych i wieloletnich:
 - (a) realizacja programu rocznego pod względem finansowym i operacyjnym;
 - (b) postęp w realizacji programu wieloletniego i jego priorytetów pod względem stopnia osiągnięcia szczegółowych i zmiennych celów przypisanych do każdego priorytetu wraz z kwantyfikacją (tam gdzie podlegają one kwantyfikacji) wskaźników fizycznych i wskaźników wykonania, wynikami i skutkami według priorytetów;
 - (c) kroki podjęte przez organ odpowiedzialny w celu zapewnienia jakości i skuteczności realizacji, w szczególności zaś:
 - środki monitorowania i oceny, w tym ustalenia dotyczące zbierania danych;
 - podsumowanie wszelkich istotnych problemów napotkanych przy realizacji programu operacyjnego i wszelkie podjęte środki;
 - wykorzystanie pomocy technicznej;
 - (d) środki podjęte w celu przekazania i rozpowszechnienia informacji na temat programów rocznych i wieloletnich.
2. Sprawozdania uznaje się za możliwe do przyjęcia, jeśli zawierają wszystkie informacje wymienione w ust. 1. W ciągu dwóch miesięcy Komisja podejmuje decyzje w sprawie treści sprawozdania rocznego z realizacji programu, złożonego przez organ odpowiedzialny. Jeżeli Komisja nie wyrazi stanowiska w wyznaczonym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

ROZDZIAŁ X POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 52

Komitet

1. Komisję wspiera wspólny Komitet „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, powołany decyzją ustanawiającą Fundusz Granic Zewnętrznych na okres 2007-2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” ./... (niniejsza decyzja oraz decyzje, i)²⁶ („Komitet”).
2. W przypadku odniesień do tego ustępu, stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, przy uwzględnieniu przepisów art. 8.
3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 53

Przegląd

Parlament Europejski i Rada dokonają przeglądu niniejszej decyzji na podstawie wniosku Komisji najpóźniej do dnia 30 czerwca 2013 r.

Artykuł 54

Przepisy przejściowe

1. Niniejsza decyzja nie ma wpływu na kontynuację lub zmianę, w tym całkowite lub częściowe unieważnienie, pomocy zatwierdzonej przez Komisję na podstawie decyzji 2004/904/WE lub jakiegokolwiek innych aktów prawnych, które ma zastosowanie do tej pomocy w dniu 31 grudnia 2007 r.
2. Przyjmując decyzje w sprawie współfinansowania z Funduszu, Komisja uwzględnia środki przyjęte na podstawie decyzji 2004/904/WE, przed wejściem w życie niniejszej decyzji, i mające finansowe skutki w okresie objętym współfinansowaniem.
3. Komisja umarza automatycznie, nie później niż 31 grudnia 2010 r., sumy przeznaczone do współfinansowania, zatwierdzone przez Komisję między 1 stycznia 2005 r. a 31 grudnia 2007 r., w odniesieniu do których nie wysłano do Komisji w terminie wyznaczonym na złożenie sprawozdania końcowego dokumentów

²⁶ Wstawić odnośniki do decyzji ustanawiających Fundusz Powrotu Imigrantów, fundusz granic zewnętrznych i funduszu integracji.

wymaganych do zamknięcia programów – co skutkuje koniecznością zwrotu kwot niesłusznie wypłaconych.

Kwot odnoszących się do działań lub programów, które zawieszono z powodu postępowań prawnych lub administracyjnych postępowań odwoławczych ze skutkiem zawieszającym, nie uwzględnia się przy obliczaniu kwoty podlegającej automatycznemu umorzeniu.

4. Państwa Członkowskie nie później niż 30 czerwca 2009 r. przedkładają Komisji sprawozdanie oceniające wyniki i skutki działań współfinansowanych z Funduszu w okresie 2005-2007.
5. Komisja nie później niż 31 grudnia 2009 r. przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów sprawozdanie okresowe dotyczące osiągniętych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów funkcjonowania Funduszu w okresie 2005-2007.

Artykuł 55

Uchylenie

Niniejszym decyzja 2004/904/WE traci moc z dniem 1 stycznia 2008 r.

Artykuł 56

Zastosowanie

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2008 r.

Artykuł 57

Adresaci

Niniejsza decyzja jest skierowana do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

UZASADNIENIE

1. ROZWIJANIE SOLIDARNOŚCI W DZIEDZINIE GRANIC ZEWNĘTRZNYCH I POLITYKI WIZOWEJ

1.1. Problematyka i analiza

Jak najskuteczniejsze zapobieganie nielegalnemu przekraczaniu granic zewnętrznych jest warunkiem wstępnym zniesienia granic wewnętrznych w obrębie obszaru Schengen. Z chwilą wjazdu na teren UE, osoba, która przekroczyła granicę w dowolnym punkcie, może praktycznie bez ograniczeń przemieszczać się do innych Państw Członkowskich bez względu na to, czy posiada prawo pobytu (gdzie indziej) na terenie UE. Dlatego też w interesie wszystkich Państw Członkowskich w obszarze Schengen leży osiągnięcie przez każde Państwo Członkowskie skuteczności w przeprowadzaniu kontroli granic zewnętrznych, za które są one odpowiedzialne, co zapobiegnie niepożądanemu napływowi nielegalnych imigrantów. Istnieje zatem ważny argument za przyjęciem wspólnych przepisów na szczeblu WE oraz za określeniem innych środków dla zapewnienia minimalnych standardów kontroli granic zewnętrznych, pomimo iż ostateczną odpowiedzialność w tym zakresie ponoszą zainteresowane Państwa Członkowskie. Wskazuje na to wyraźnie Konwencja z Schengen, ustalająca wspólne zasady przekraczania granic UE przez obywateli krajów trzecich. W związku z tym Państwa Członkowskie, których to dotyczy, zobowiązane były i nadal będą do dostosowania kontroli i nadzoru swoich przejść granicznych do standardów i procedur przyjętych na szczeblu UE.

Stosunkowo niewiele Państw Członkowskich posiada granice lądowe i/lub morskie o znacznej długości lub ważnej pozycji geopolitycznej, które wymagają ścisłego i szczegółowego nadzoru. To te państwa ponoszą największą odpowiedzialność za powstrzymanie nielegalnej imigracji oraz ochronę bezpieczeństwa wewnętrznego poprzez kontrolę granic zewnętrznych obszaru Schengen. Państwa te w efekcie ponoszą również nieproporcjonalnie dużą część kosztów związanych nie tylko z zapobieganiem nielegalnego przekraczania granic, lecz, co równie ważne, z umożliwieniem wjazdu bez niepotrzebnych niedogodności lub opóźnień osobom posiadającym do tego prawo.

1.2. Dalsze kierunki działania

Podział odpowiedzialności za zarządzanie granicami zewnętrznymi między Państwa Członkowskie a Unię jest jednym z pięciu elementów wspólnej polityki zarządzania granicami zewnętrznymi zawartych w komunikacie Komisji z dnia 7 maja 2002 r. „W kierunku zintegrowanego zarządzania zewnętrznymi granicami Państw Członkowskich Unii Europejskiej (COM (2002)233 wersja ostateczna) i zatwierdzonych przez Radę w „Planie zarządzania zewnętrznymi granicami Państw Członkowskich Unii Europejskiej” (dokument Rady 10019/02 z 14 lipca 2002 r.).

Rada Europejska, niejednokrotnie już postulowała utworzenie Funduszu wspierającego Państwa Członkowskie, które w interesie Wspólnoty ponoszą związany z tym długotrwały i dotkliwy ciężar finansowy. Ma to swoje odbicie w programie haskim przyjętym przez Radę Europejską w listopadzie 2004 r., w którym podkreśla się „potrzebę solidarności i sprawiedliwego podziału obowiązków, włącznie z ich następstwami finansowymi, pomiędzy Państwami Członkowskimi”.

1.3. Cele Funduszu

Fundusz przyczynia się do realizacji czterech głównych celów polityki:

- poprawy skuteczności kontroli, a przez to skuteczności zarządzania i ochrony granic zewnętrznych w celu ograniczenia nielegalnego przekraczania granic oraz zwiększenia bezpieczeństwa wewnętrznego w zakresie swobodnego przepływu osób na obszarze UE.
- ułatwienia i przyspieszenia wjazdu na teren UE uprawnionym podróżnym zgodnie z przepisami dorobku Schengen, przy jednoczesnym zapobieganiu nielegalnej imigracji do UE;
- osiągnięcia jednolitego stosowania prawa unijnego przez Państwa Członkowskie oraz ogólnej skuteczności krajowej straży granicznej w wykonywaniu zadań zgodnie z prawem unijnym;
- usprawnienia procesu wydawania wiz oraz wprowadzania innych kontroli przedwyjazdowych.

Proponuje się, aby Fundusz służył również wspieraniu działań związanych ze wspólną polityką wizową. Zgodnie z programem haskim skuteczne zarządzanie polityką wizową można uznać za wstępny etap kontroli granic zewnętrznych, stanowi zatem integralną część wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami w UE .

W zakres tych samych celów włączone zostaną również aspekty związane z dwoma istniejącymi instrumentami finansowymi: instrumentem Schengen oraz instrumentem Kaliningrad.

- Zgodnie z art. 35 ust. 1 Aktu Przystąpienia z 2003 r. „Instrument Finansowy Schengen” został utworzony w celu wspierania Estonii, Węgier, Łotwy, Litwy, Polski, Republiki Słowackiej i Słowenii w finansowaniu działań na rzecz wprowadzenia w życie dorobku z Schengen, prowadzonych na nowych zewnętrznych granicach Unii. Instrument ten wygasa w 2006 r.
- Zgodnie z Protokołem nr 5 Traktatu o Przystąpieniu Litwy w sprawie tranzytu osób drogą lądową między obwodem kaliningradzkim a innymi częściami Federacji Rosyjskiej decyzja Komisji C(2003) 5213 określa rozwiązania o charakterze wykonawczym odnośnie do specjalnego programu tranzytowego Kaliningrad 2004-2006.

Instrument finansowy Kaliningrad zastępuje się szczegółowymi przepisami w ramach Funduszu. Ponieważ odpowiedzialność za właściwie wdrożenie prawa wspólnotowego w sprawie ułatwień tranzytowych, jaka spoczywa na władzach litewskich, stanowi część obowiązków Litwy w zakresie kontroli granic zewnętrznych UE, które Litwa podjęła w imieniu wszystkich Państw Członkowskich, lepszym rozwiązaniem jest ustanowienie wkładu finansowego Wspólnoty w ramach instrumentu dotyczącego granic zewnętrznych niż poza nim.

1.4. Komplementarność z Europejską Agencją ds. Współpracy Operacyjnej na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej („Agencja”)

Fundusz przyczynia się do osiągnięcia wyżej wymienionych czterech celów, stanowiąc zarazem uzupełnienie dalszego rozwoju prawa i prac Agencji.

Agencja zapewnia Komisji i Państwom Członkowskim niezbędne wsparcie techniczne oraz ułatwia stosowanie obecnie istniejących i przyszłych środków wspólnotowych dotyczących granic zewnętrznych. W konsekwencji Fundusz wspiera jedynie te działania Państw Członkowskich na szczeblu krajowym, które przyczynią się do osiągnięcia celów wspólnotowych, a nie działania związane ze współpracą z innymi Państwami Członkowskich w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi.

Co więcej, środki przeznaczone w ramach Funduszu na działania w interesie Wspólnoty („działania wspólnotowe”) dotyczą przede wszystkim polityki wizowej (cel 4 w ramach Funduszu), czyli zagadnienia niewchodzącego w zakres działalności Agencji.

1.5. Zakres działań oraz definicja „granic zewnętrznych”

Ponieważ Fundusz popiera ideę solidarności Państw Członkowskich we wdrażaniu przepisów dorobku Schengen dotyczących granic zewnętrznych, dotyczy to jedynie tych Państw Członkowskich, dla których przepisy są wiążące.

Artykuł 3 ust. 1 Aktu Przystąpienia stanowi, że przepisy dorobku Schengen oraz aktów bazujących na nim lub związanych z nim w inny sposób, wymienione w załączniku I do Aktu, są wiążące i stosowane w nowych Państwach Członkowskich od daty przystąpienia²⁷. Przepisy i akty, o których nie ma mowy w tym Załączniku, choć wiążące dla nowych Państw Członkowskich od dnia ich przystąpienia, zaczną mieć zastosowanie w nowym Państwie Członkowskim wyłącznie na mocy decyzji Rady podjętej w tym celu, zgodnie z tym artykułem (art. 3 ust. 2 Aktu Przystąpienia).

Jest to dwustopniowa procedura wprowadzania w życie aktu prawnego, zgodnie z którą niektóre przepisy dorobku Schengen są wiążące i stosowane od dnia przystąpienia do Unii, podczas gdy inne - a mianowicie te z natury rzeczy związane ze znoszeniem kontroli na granicach wewnętrznych - są wiążące od daty przystąpienia, jednakże stosowane w nowych Państwach Członkowskich dopiero po podjęciu przez Radę wspomnianej wyżej decyzji. Przepisy Schengen w sprawie granic zewnętrznych (art. 3 do 8 Konwencji z Schengen i ich decyzje wykonawcze, w tym Wspólny Podręcznik) są wymienione w Załączniku i w związku z tym są wiążące i stosowane w nowych Państwach Członkowskich od daty przystąpienia²⁸.

Dlatego też nowe Państwa Członkowskie kwalifikują się do uzyskania wsparcia w ramach Funduszu od momentu jego wejścia w życie dnia 1 stycznia 2007 r., nawet jeżeli do tej pory nie podjęte zostały decyzje Rady w sprawie wdrożenia przepisów Schengen w sprawie znoszenia kontroli osób na granicach wewnętrznych w odniesieniu do jednego lub więcej nowych Państw Członkowskich. Wszystkie Państwa Członkowskie powinny kwalifikować się do uzyskania wsparcia w ramach Funduszu celem zapewnienia jak największej ciągłości z instrumentem finansowym Schengen i środkami przejściowymi w dziedzinie wzmocnienia kontroli granic zewnętrznych. Mając na uwadze konsekwencje przyjęcia wspomnianej

²⁷ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, str. 33.

²⁸ Z wyjątkiem art. 5 ust. 1 lit. d) odnoszącego się do korzystania z Systemu Informacyjnego Schengen.

(wspomnianych) decyzji Rady należy kontynuować pracę zmierzającą do osiągnięcia niezbędnych standardów kontroli na granicach zewnętrznych nowych Państw Członkowskich. Wspieranie tych działań przez Unię Europejską leży w interesie Wspólnoty.

Należy zatem wziąć pod uwagę następujące kwestie:

- Celem ustalenia rocznego podziału środków według długości granic zewnętrznych uwzględnione zostaną wszystkie granice zewnętrzne z krajami trzecimi niewłączonymi we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen. Ponadto uwzględnione zostaną granice tymczasowe jedynie w przypadku tych Państw Członkowskich, które w pełni wprowadziły już w życie dorobek Schengen. Dotyczy to zatem granic tymczasowych Państw Członkowskich, które prowadzą kontrole graniczne także w imieniu innych Państw Członkowskich. Taki stan rzeczy odzwierciedla panującą obecnie sytuację, należy jednak podkreślić, że ma on charakter jedynie przejściowy, gdyż kontrole na tych granicach będą w najkrótszym możliwym terminie całkowicie zniesione. W programie haskim Rada Europejska wzywa Radę, Komisję i Państwa Członkowskie do podjęcia wszelkich niezbędnych kroków umożliwiających jak najszybsze zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych, pod warunkiem spełnienia wszystkich wymagań w zakresie dorobku Schengen i po uruchomieniu systemu informacyjnego Schengen (SIS II) w roku 2007. Ponadto, aby jeszcze bardziej podkreślić przejściowy charakter granic tymczasowych i priorytetowe znaczenie wsparcia granic definitywnych, proponuje się kwestii granic tymczasowych nadać mniejszą wagę niż kwestii granic definitywnych. Aby dać temu wyraz, przy uwzględnianiu granic tymczasowych Państw Członkowskich, które w pełni wykonują przepisy Schengen do czasu przyjęcia wyżej wspomnianej decyzji Rady (jednej lub więcej), do celów ustalenia podziału środków z Funduszu długość zewnętrznych granic lądowych może przekroczyć długość przyszłych, definitywnych granic zewnętrznych Wspólnoty.
- Wszelkie podjęte na granicach tymczasowych działania będą kwalifikowały się do wsparcia ze środków Funduszu, z wyjątkiem działań wymagających inwestycji strukturalnych nieodpowiadających celom znoszenia kontroli osób na przejściach granicznych. Oznacza to, iż nie kwalifikują się do wsparcia inwestycje polegające na budowie, remoncie lub unowocześnieniu infrastruktury przejść granicznych, przyległych zabudowań i wyposażenia innego niż interoperacyjne.

Fundusz może pokryć koszty działań Państw Członkowskich zmierzających do poprawy skuteczności pracy straży granicznej w celu rozwijania na szczeblu krajowym współpracy między służbami zajmującymi się kontrolą osób przekraczających granice, służbami odpowiedzialnymi za kontrolę towarów (służby celne) lub inne działania (współpraca policyjna, zwalczanie nielegalnej imigracji).

Zapewniona zostanie również zasada wzajemnego uzupełniania się działań realizowanych przez organy celne. W celu zapewnienia szczelności granic zewnętrznych niezmiernie istotne znaczenie będzie miała bliska współpraca organów zajmujących się kontrolą osób z organami odpowiedzialnymi za kontrolę towarów.

2. OCENA

Komisja przeprowadziła wstępną ocenę, którą załączono do niniejszego wniosku.

3. PODSTAWA PRAWNA I UZASADNIENIE WNIOSKU DOTYCZĄCEGO USTANOWIENIA INSTRUMENTU

3.1. Wybór podstawy prawnej

Proponowaną podstawą prawną dla niniejszej decyzji Rady jest art. 62 ust. 2, ponieważ prawo to obejmuje „środki dotyczące przekraczania granic zewnętrznych Państw Członkowskich” a konkretnie „normy i procedury, których powinny przestrzegać Państwa Członkowskie przy wykonywaniu kontroli osób na tych granicach” (art. 62 ust. 2 lit. a)) oraz „reguły dotyczące wiz na pobyt nie dłuższy niż trzy miesiące, włączając w to (...) procedury i warunki wydawania wiz przez Państwa Członkowskie” (art. 62 ust. 2 lit. b) ppkt ii)).

Jako że podstawę dla projektu stanowi tytuł IV Traktatu WE (Wizy, azyl, imigracja i inne polityki związane ze swobodnym przepływem osób), musi on zostać przedstawiony i przyjęty zgodnie z protokołami w sprawie stanowiska Wielkiej Brytanii, Irlandii i Danii załączonymi do Traktatu z Amsterdamu.

Na mocy art. 6 protokołu włączającego dorobek Schengen w ramy Unii Europejskiej (protokół z Schengen), Norwegia i Islandia również uczestniczą we wprowadzaniu w życie i dalszym rozwoju dorobku z Schengen. Analizę konsekwencji wynikających z różnych protokołów zawiera pkt 6 poniżej.

3.2. Solidarność w podziale środków

Traktując odrębnie wyliczenia dotyczące obciążenia wynikającego z systemu tranzytowego Kaliningrad, środki będą rozdzielane między Państwa Członkowskie na podstawie specjalnego klucza określającego ogólne obciążenie, jakie ponoszą Państwa Członkowskie w związku ze zintegrowanym zarządzaniem granicami oraz wspólną polityką wizową.

Dając wyraz solidarności między Państwami Członkowskimi w tej dziedzinie, należy pamiętać o następujących kwestiach:

- podstawowy, minimalny nakład pracy dotyczący kontroli i nadzoru granic zewnętrznych i wspólnej polityki wizowej przypadający na każde Państwo Członkowskie, ustalany w oparciu o szereg stałych elementów, głównie długości zewnętrznych granic lądowych, długości granic morskich, liczby zatwierdzonych przejść granicznych (lądowych, powietrznych, morskich) i liczbę placówek konsularnych;
- elementy zmienne dla każdego Państwa Członkowskiego, związane między innymi z przepływami migracyjnymi, decydujące o rzeczywistym dziennym obciążeniu służb granicznych; liczba osób przekraczających granice zewnętrzne (lądowe, powietrzne, morskie); liczba obywateli krajów trzecich, którym odmówiono wjazdu, liczba osób zatrzymanych oraz liczba wniosków wizowych (przyjętych i odrzuconych).

Dlatego też proponuje się, aby klucz przydziału środków, składał się z dwóch części: jednej związanej z elementami stałymi i drugiej związanej z elementami zmiennymi. Dostępne środki byłyby rozdzielane między poszczególne Państwa Członkowskie w następujący sposób:

- 40 % proporcjonalnie do elementów stałych, oraz

- 60 % proporcjonalnie do elementów zmiennych, oraz.

Proponuje się wprowadzenie możliwości włączenia elementów stałych do podstawy prawnej oraz przeprowadzenia konsultacji z Agencją FRONTEX przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji.

Ponieważ istotne znaczenie mają dane o przepływie osób i wizach, a skala tych przepływów będzie prawdopodobnie zmienna, stosowne wyliczenia należy powtarzać co rok. Zastosowanie takiego połączenia kryteriów podziału środków zagwarantuje, że należycie uwzględnione zostaną oceny (dotyczące na przykład zmian natężenia migracyjnego na niektórych przejściach granicznych oraz zmian szlaków nielegalnej migracji), co z kolei, przy wsparciu Funduszu, pozwoli na podjęcie środków zaradczych.

Przeprowadzone na podstawie klucza wyliczenia nie uwzględniają środków udostępnionych na rzecz celów systemu tranzytowego Kaliningrad. Środki oblicza się na podstawie kosztów poniesionych i dodatkowych kosztów wynikających z systemu.

3.3. Działania określone w ramach Funduszu

W świetle ogólnego celu Funduszu, jakim jest wprowadzanie skutecznej kontroli i nadzoru naszych granic zewnętrznych poprzez wdrożenie zasady solidarności finansowej między Wspólnotą a Państwami Członkowskimi, Komisja proponuje, aby Fundusz działał głównie w oparciu o zarząd sprawowany wspólnie przez Państwa Członkowskie oraz zdecentralizowany zarząd sprawowany przez państwa związane z wprowadzaniem w życie, stosowaniem i rozwojem dorobku Schengen (patrz pkt 6). Umożliwi to ukierunkowanie wsparcia finansowego zgodnie z konkretną sytuacją i potrzebami każdego Państwa Członkowskiego oraz państwa stowarzyszonego.

Ponadto, aby zapewnić jak najskuteczniejsze wykorzystanie środków, wniosek ten zawiera bardzo szczegółowe przepisy dotyczące celów operacyjnych oraz rodzajów działań wskazanych jako środki do osiągnięcia tych celów.

3.4. Planowanie programów, zarządzanie finansami i systemy kontroli

W celu zrationalizowania i zharmonizowania systemów zarządzania i kontroli przepisy niniejszego wniosku do decyzji są dostosowane do przepisów zawartych we wnioskach dotyczących trzech pozostałych funduszy wchodzących w skład ogólnego programu „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”. Planowanie programów ma wymiar wieloletni i obejmuje dwa okresy: 2007-2010 oraz 2011-2013; programy wieloletnie będą realizowane za pośrednictwem programów rocznych.

4. POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Pomocniczość

Zgodnie z podstawową zasadą, Państwa Członkowskie nadal ponoszą odpowiedzialność za kontrolę i nadzór swoich granic. W celu wprowadzenia w życie „wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami” Fundusz wyraźnie wspiera działania realizowane przez Państwa Członkowskie także w imieniu wszystkich Państw Członkowskich obszaru Schengen. Dlatego też wspierane w ten sposób działania powinny być jasno określone i

powiązane z obiektywnymi warunkami panującymi w poszczególnych państwach oraz powinny wnosić wartość dodaną do Wspólnoty jako całości.

Proporcjonalność

Decyzja ta umożliwi dzięki środkom Funduszu udzielenie wsparcia finansowego licznym działaniom przyczyniającym się praktycznie do osiągnięcia szeregu konkretnych celów, pozostawiając jednak Państwom Członkowskim wybór działań oraz sposobów ich realizacji w ramach programów uzgodnionych z Komisją. Wykorzystanie środków wspólnotowych musi również podlegać przejrzystym i jednolitym zasadom zawartym w decyzji Rady, która jest stosownym instrumentem dla wdrażania programów wspólnotowych.

5. SKUTKI BUDŻETOWE

Według Perspektyw finansowych zaproponowanych przez Komisję na lata 2007-2013 środki przyznane przez Fundusz wynoszą 2,152 mln EUR.

6. KONSEKWENCJE WYNIKAJĄCE Z RÓŻNYCH PROTOKOŁÓW STANOWIĄCYCH ZAŁĄCZNIKI DO TRAKTATÓW

Zjednoczone Królestwo i Irlandia

Zgodnie z art. 4 i 5 protokołu włączającego dorobek Schengen w ramy Unii Europejskiej „Irlandia oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, które nie są związane dorobkiem Schengen, mogą w każdej chwili wystąpić z wnioskiem o zastosowanie wobec nich wszystkich lub niektórych przepisów tego dorobku”.

Niniejszy wniosek stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, w których Zjednoczone Królestwo i Irlandia nie uczestniczą, zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE z 28 lutego 2002 r.²⁹ oraz późniejszą decyzją Rady 200/926/WE z dnia 22 grudnia 2004 r.³⁰ dotyczącą wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz z decyzją Rady 2002/192/WE dotyczącą wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen. Zjednoczone Królestwo i Irlandia nie uczestniczą zatem w przyjęciu niniejszego wniosku i nie są nim związane, ani nie podlegają jego stosowaniu.

Dania

Na mocy protokołu stanowiącego załącznik do Traktatu z Amsterdamu, dotyczącego stanowiska Danii, Dania nie uczestniczy w przyjmowaniu przez Radę środków na mocy Tytułu IV Traktatu WE, z wyłączeniem „środków określających państwa trzecie, których obywatele muszą mieć wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych Państw Członkowskich lub środków odnoszących się do jednolitego wzorca wiz” (dawny art. 100c Traktatu WE).

Niniejszy wniosek stanowi rozwinięcie dorobku Schengen, a na mocy art. 5 protokołu „Dania podejmuje decyzję, w terminie sześciu miesięcy od podjęcia przez Radę decyzji w sprawie

²⁹ Dz.U. L 131 z 1.6.2000, str. 43.

³⁰ Dz.U. L395 z 31.12.2004, str. 70.

propozycji lub inicjatywy mającej na celu rozwój dorobku Schengen, stosownie do postanowień tytułu IV Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, czy dokona transpozycji tej decyzji do swego prawa krajowego”.

Norwegia i Islandia

Zgodnie z art. 6 tiret pierwsze Protokołu Schengen, w dniu 18 maja 1999 r. podpisany został Układ między Radą, Norwegią i Islandią dotyczący włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen³¹.

Artykuł 1 tego Układu stwierdza, że Norwegia i Islandia są włączone do działań WE i UE w obszarach objętych przepisami, o których mowa w załączniku A (przepisy dorobku Schengen) i B (przepisy zawarte w aktach prawnych Wspólnoty Europejskiej, które zastąpiły odpowiadające im postanowienia Konwencji z Schengen lub przepisy przyjęte na mocy Konwencji Schengen) do Układu oraz przepisami z nich wynikającymi.

Zgodnie z art. 2 Układu postanowienia wszystkich aktów prawnych lub wszystkie środki podjęte przez Unię Europejską, zmieniające zintegrowany dorobek Schengen lub oparte na nim (załączniki A i B), zostają wprowadzone w życie i stosowane przez Norwegię i Islandię.

Niniejszy wniosek opiera się na dorobku Schengen w sposób określony w załączniku A Układu.

Dlatego też konieczne jest, aby został on przedyskutowany na forum „Komitetu Mieszanego”, przewidzianego w art. 4 Układu, w celu umożliwienia Norwegii i Islandii „wyjaśnienia problemów napotkanych odnośnie do” środka oraz „wypowiedzenia się w każdej sprawie dotyczącej rozwijania przepisów będących przedmiotem ich obaw lub wprowadzania tych przepisów w życie”.

Szwajcaria

W odniesieniu do Szwajcarii, niniejszy wniosek stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Układu podpisanego przez Unię Europejską, Wspólnotę Europejską i Konfederację Szwajcarską dotyczącego stowarzyszenia Szwajcarii we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które mieszczą się w obszarze określonym w art. 4 ust. 1 decyzji Rady 2004/860/WE w sprawie podpisania w imieniu Wspólnoty Europejskiej i tymczasowego stosowania niektórych postanowień tego Układu³².

Umowa ze Szwajcarią podpisana w dniu 26 października 2004 r. stanowi o tymczasowym stosowaniu niektórych przepisów na mocy podpisanego porozumienia, w szczególności o udziale Szwajcarii w Komitecie Mieszanym zajmującym się rozwojem dorobku Schengen.

³¹ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, str. 35.

³² Dz.U. L 370 z 17.12.2004, str. 78.

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiającej Fundusz Granic Zewnętrznych na lata 2007-2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”

PARLAMENT UNII EUROPEJSKIEJ I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 62 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji³³,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³⁴

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³⁵

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu³⁶,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Każde Państwo Członkowskie w ramach przyjętych wspólnych zasad wnosi wkład do utrzymania wysokiego i jednolitego poziomu kontroli osób oraz nadzoru granic zewnętrznych Unii Europejskiej, jednak niektóre Państwa Członkowskie ponoszą w tym względzie ciężar większy niż inne.
- (2) Różnica ta wynika z różnorodności sytuacji poszczególnych Państw Członkowskich pod względem położenia geograficznego granic zewnętrznych, liczby zatwierdzonych i funkcjonujących przejść granicznych, poziomu natężenia migracyjnego - zarówno legalnego, jak i nielegalnego - napotkanych zagrożeń i ryzyka jak również obciążenia pracą służb krajowych odpowiedzialnych za rozpatrywanie wniosków wizowych oraz wydawanie wiz.
- (3) Jednym z pięciu elementów wspólnej polityki w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi, zgodnie z wnioskiem Komisji zawartym w Komunikacie z dnia 7 maja 2002 r. „W kierunku zintegrowanego zarządzania zewnętrznymi granicami Państw Członkowskich Unii Europejskiej”³⁷ i zatwierdzonym przez Radę w „Planie zarządzania zewnętrznymi granicami Państw Członkowskich Unii Europejskiej”, jest

³³ Dz. U. C...

³⁴ Dz. U. C...

³⁵ Dz. U. C...

³⁶ Dz. U. ...

³⁷ COM(2002) 23.

podział obciążeń związanych z zarządzaniem granicami zewnętrznymi między Państwa Członkowskie i Wspólnotę³⁸.

- (4) Wprowadzie rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 z dnia 26 października 2004 r. ustanawiające Europejską Agencję ds. zarządzania współpracą operacyjną na granicach zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej³⁹ (dalej zwaną „Agencją”) stanowi ważny krok w kierunku stopniowego rozwoju wymiaru operacyjnego wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami, jednak wprowadzenie w życie skutecznych i wspólnych norm w zakresie kontroli i nadzoru granic zewnętrznych wymaga utworzenia wspólnotowego mechanizmu solidarności finansowej mającemu na celu wsparcie tych Państw Członkowskich, które w interesie Wspólnoty ponoszą związane z tym długotrwały i dotkliwy ciężar finansowy.
- (5) Fundusz granic zewnętrznych (dalej zwany „Funduszem”) powinien stanowić wyraz solidarności poprzez zapewnienie pomocy finansowej dla tych Państw Członkowskich, które stosują przepisy dorobku Schengen dotyczące granic zewnętrznych.
- (6) Pomoc finansowa powinna stanowić równocześnie przedłużenie wcześniejszego wkładu finansowego Unii Europejskiej na rzecz tych Państw Członkowskich, które z chwilą wejścia w życie niniejszej decyzji nie stosują jeszcze wszystkich przepisów dorobku Schengen, ale zarazem nie powinna stanowić zaledwie kontynuacji działań uprzednio finansowanych ze źródeł objętych budżetem ogólnym Unii Europejskiej. W takich przypadkach Fundusz powinien wspomóc Państwa Członkowskie przygotowujące się do pełnego uczestnictwa, co w duchu programu haskiego powinno stać się jak najszybciej.
- (7) Ponadto Fundusz powinien uwzględnić sytuacje szczególne, między innymi tranzyt lądowy obywateli krajów trzecich, którzy muszą przejechać przez terytorium jednego lub kilku Państw Członkowskich w celu odbycia podróży pomiędzy dwiema nieprzyległymi geograficznie częściami własnego kraju, nie tylko w interesie zainteresowanych Państw Członkowskich, lecz wszystkich Państw Członkowskich, które zniosły kontrole na swoich granicach wewnętrznych. W takich przypadkach należy w sposób wyczerpujący określić finansowane działania, a podział środków powinien być dokonany na podstawie oceny faktycznych potrzeb wynikających z tych działań.
- (8) Fundusz powinien wspierać środki krajowe oraz współpracę między Państwami Członkowskimi w dziedzinie polityki wizowej oraz innych działań przedwyjazdowych na etapie poprzedzającym kontrolę na granicy zewnętrznej. Skuteczne zarządzanie działaniami organizowanymi przez służby konsularne Państw Członkowskich w krajach trzecich leży w interesie wspólnej polityki wizowej będącej częścią wielowarstwowego systemu, który ma za zadanie ułatwić legalne podróże oraz pomóc w zwalczaniu nielegalnej imigracji na obszarze Unii Europejskiej i stanowi nieodłączną część wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami.

³⁸ Dokument Rady 10019/2 z 14 czerwca 2002 r.

³⁹ Dz.U. L 349 z 25.11.2004, str. 1.

- (9) W celu przyznania Państwom Członkowskim środków należy ustalić obiektywne kryteria. Kryteria te powinny uwzględnić elementy stałe, określające faktyczny stan wyjściowy danego Państwa Członkowskiego odnośnie do jego zobowiązań wynikających z przepisów dorobku Schengen, oraz elementów zmiennych, określających nakład pracy organów krajowych. Niektóre z elementów stałych powinny zostać określone tak, aby między innymi uwzględniały ryzyko i zagrożenia na granicach zewnętrznych, względne obciążenie pracą placówek konsularnych oraz wielkość przepływu ruchu pasażerskiego na zatwierdzonych przejściach granicznych. Tu możliwe jest wystąpienie o pomoc Agencji.
- (10) W świetle misji Agencji wspierającej Państwa Członkowskie w realizacji operacyjnych aspektów zarządzania granicami zewnętrznymi, a także w celu rozwoju zasady wzajemnego uzupełniania się owej misji i obowiązków Państw Członkowskich w zakresie kontroli i nadzoru granic zewnętrznych, Komisja powinna przeprowadzić konsultacje z Agencją w sprawie przedłożonych przez Państwa Członkowskie projektów programów wieloletnich oraz w sprawie przygotowanych przez Komisję wytycznych strategicznych.
- (11) Ponadto w świetle realizowanych przez Unię Europejską w tym obszarze celów Komisja może wystąpić do Agencji o dostarczenie danych niezbędnych do sporządzenia oceny oddziaływania Funduszu na rozwój polityki i ustawodawstwa dotyczącego kontroli granic zewnętrznych, synergii między Funduszem i zadaniami Agencji, a także stosowności kryteriów przyznawania środków poszczególnym Państwom Członkowskim.
- (12) Fundusz ten ma stanowić część spójnych ram o nazwie: Program ogólny „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, którego celem jest zapewnienie sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między Państwami Członkowskimi, jeżeli chodzi o ciężar finansowy wynikający z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrożenia wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej, prowadzonej zgodnie z Tytułem IV Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.
- (13) Udział Państw Członkowskich w tym instrumencie nie powinien kolidować z ich udziałem w przyszłych tymczasowych instrumentach mających na celu zapewnienie pomocy państwom-beneficjantom w finansowaniu działań na granicach zewnętrznych Unii służących wprowadzaniu dorobku prawnego Schengen i kontroli zewnętrznych granic.
- (14) Wsparcie udzielane przez Fundusz będzie bardziej skuteczne i lepiej ukierunkowane, jeżeli współfinansowanie kwalifikowanych działań będzie oparte na strategicznych programach wieloletnich oraz na powiązanych z nimi rocznych programach pracy przygotowanych przez każde Państwo Członkowskie we współpracy z Komisją.
- (15) Na podstawie wytycznych strategicznych przyjętych przez Komisję, każde Państwo Członkowskie powinno przygotować program wieloletni uwzględniający sytuację i potrzeby danego kraju oraz określający wynegocjowaną i przyjętą przez Komisję strategię rozwoju, który stanowić będzie ramy dla przygotowania programów rocznych.

- (16) Programy wieloletnie powinny być ukierunkowane na osiągnięcie celów Funduszu poprzez zapewnienie potrzebnych środków finansowych oraz spójności i ciągłości wspólnego działania Wspólnoty i Państw Członkowskich.
- (17) Programy wieloletnie powinny zapewnić koordynację Funduszu z innymi instrumentami finansowymi.
- (18) Zgodnie z metodami wykonania, o których mowa w art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁴⁰, należy określić warunki pozwalające Komisji wypełniać obowiązki związane z wykonaniem budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich oraz wyjaśnić charakter zobowiązań w zakresie współpracy Państw Członkowskich. Zastosowanie tych warunków pozwoli Komisji nabrać przekonania o tym, że Państwa Członkowskie korzystają z Funduszu w sposób prawidłowy i zgodny z prawem, w myśl zasady należytego zarządzania finansami w rozumieniu przepisów art. 27 rozporządzenia finansowego.
- (19) Komisja powinna w sposób obiektywny i przejrzysty ustalić orientacyjny podział dostępnych środków na zobowiązania.
- (20) W ramach pomocy technicznej Fundusz powinien zapewnić środki na ocenę, poprawę zdolności administracyjnych związanych z zarządzaniem Funduszem, badania, projekty pilotażowe i wymianę doświadczeń służącą w szczególności wprowadzaniu innowacyjnych koncepcji i praktyk.
- (21) Państwa Członkowskie powinny przyjąć właściwe środki w celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli. Należy w tym celu ustalić ogólne zasady i niezbędne funkcje, jakie mają spełniać wszystkie programy.
- (22) Należy wyznaczyć jeden organ odpowiedzialny za zarządzanie wydatkowaniem środków z Funduszu w każdym Państwie Członkowskim i określić wyraźnie zakres jego odpowiedzialności. Należy przewidzieć również wyznaczenie i określenie funkcji organu kontrolnego. Dodatkowo, w celu zapewnienia jednolitych norm jakości w odniesieniu do poświadczania wydatków przed ich przekazaniem do Komisji oraz wyjaśnienia charakteru i jakości informacji, na których opierają się wykazy wydatków – należy wyznaczyć organ poświadczający.
- (23) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności Państwa Członkowskie odpowiadają w pierwszym rzędzie za sposoby i kontrolę wykorzystania środków.
- (24) Należy określić zobowiązania Państw Członkowskich w zakresie zarządzania i kontroli systemów, poświadczania wydatków oraz zapobiegania, wykrywania i likwidowania nieprawidłowości i przypadków naruszenia prawa wspólnotowego, tak by zapewnić skuteczną i prawidłową realizację programów rocznych i wieloletnich. W szczególności, jeżeli chodzi o kwestie zarządzania i kontroli, należy ustalić zasady, na jakich Państwa Członkowskie zapewnią wprowadzenie i właściwe funkcjonowanie systemów.

⁴⁰ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str.1

- (25) Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji w zakresie kontroli finansowej, należy zwiększyć współpracę w tej dziedzinie między Państwami Członkowskimi a Komisją oraz ustalić kryteria, które pozwolą Komisji określić poziom gwarancji ze strony krajowych organów kontrolnych w kontekście przyjętej przez Komisję strategii kontroli systemów krajowych.
- (26) Efektywność i skutki działań wspieranych przez Fundusz zależą również od ich oceny. Należy określić obowiązki Państw Członkowskich i Komisji w tym względzie oraz poczynić ustalenia zapewniające rzetelność oceny.
- (27) Należy przeprowadzać ocenę działań w celu dokonania ich średniookresowego przeglądu oraz oceny skutków. Proces oceny powinien być ujęty w ustaleniach dotyczących monitorowania projektu.
- (28) Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się ramy finansowe na cały okres trwania programu, które stanowią zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt. 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej⁴¹.
- (29) Ponieważ cel niniejszej decyzji, jakim jest wspieranie wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami oraz zarządzanie działaniami organizowanymi przez służby konsularne w krajach trzecich, nie może być osiągnięty przez Państwa Członkowskie w sposób wystarczający, natomiast ze względu na skalę i skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty - Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza zakres niezbędny do osiągnięcia tego celu.
- (30) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁴².
- (31) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, w rozumieniu Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw w wprowadzanie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, objętych obszarem określonym w art. 1 pkt A i B decyzji Rady 1999/437/WE w sprawie niektórych warunków stosowania tego Układu⁴³.
- (32) W odniesieniu do Szwajcarii, wyżej wymieniona decyzja stanowi rozszerzenie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Układu podpisanego przez Unię Europejską, Wspólnotę Europejską i Konfederację Szwajcarską dotyczącego stowarzyszenia Szwajcarii we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które mieszczą się w obszarze określonym w art. 1(A) decyzji 1999/437/WE w powiązaniu z art. 4 ust. 1 decyzji Rady 2004/860/WE w sprawie

⁴¹ Dz.U. L 172 z 18.6.1999, str. 1.

⁴² Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

⁴³ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, str. 31.

podpisania w imieniu Wspólnoty Europejskiej i tymczasowego stosowania niektórych postanowień tego Układu⁴⁴.

- (33) W celu ustalenia przepisów uzupełniających niezbędnych do wykonania niniejszego instrumentu należy zawrzeć porozumienie między Wspólnotą a wyżej wymienionymi państwami stowarzyszonymi.
- (34) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i w związku z tym nie jest związana jej treścią ani objęta zakresem jej stosowania. Uwzględnwszy, że niniejsza decyzja rozbudowuje dorobek Schengen w rozumieniu przepisów tytułu IV części trzeciej Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, zgodnie z art. 5 wspomnianego Protokołu, Dania powinna podjąć decyzję o wprowadzeniu niniejszego instrumentu do własnego prawa krajowego w okresie sześciu miesięcy po przyjęciu niniejszej decyzji przez Radę.
- (35) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania wobec Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. oraz późniejszą decyzją Rady 2004/926/WE z dnia 22 grudnia 2004 r. dotyczącą wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowanie wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen⁴⁵; Z tego względu Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w przyjmowaniu niniejszej decyzji, nie jest nią związane, ani jej nie podlega.
- (36) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania wobec Irlandii, zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotyczącą wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen⁴⁶; Irlandia nie uczestniczy zatem w jej przyjęciu i nie jest nią związana ani jej nie podlega.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ

ROZDZIAŁ I PRZEDMIOT, CELE I DZIAŁANIA

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. Europejski Fundusz Granic Zewnętrznych, zwany dalej „Funduszem”, jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

⁴⁴ Dz. U. L 370 z 17.12.2004, str. 78.

⁴⁵ Dz.U. L 131 z 1.6.2000, str. 43.

⁴⁶ Dz.U. L 64 z 7.3.2002, str. 20.

W decyzji określa się cele, którym służy Fundusz, zasady jego funkcjonowania, dostępne zasoby finansowe oraz kryteria rozdziału/podziału dostępnych środków finansowych

Ustala się reguły zarządzania Funduszem, w tym reguły finansowe, mechanizmy monitorowania i kontroli oparte na podziale odpowiedzialności między Komisją i Państwami Członkowskimi.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji:

- (a) „granice zewnętrzne” oznaczają zewnętrzne granice Państw Członkowskich, bez względu na to, czy są one tymczasowe czy nie;
- (b) „tymczasowe granice” oznaczają:
 - wspólną granicę między Państwem Członkowskim, które wdrożyło w pełni dorobek prawny Schengen a Państwem Członkowskim zobowiązanym do pełnego stosowania tego dorobku, zgodnie z Aktem Przystąpienia, lecz odnośnie do którego nie weszła w życie decyzja Rady zezwalająca na pełne stosowanie tego dorobku,
 - wspólną granicę między dwoma Państwami Członkowskimi zobowiązanymi do pełnego stosowania dorobku prawnego Schengen zgodnie z ich Aktami Przystąpienia, lecz odnośnie do których nie weszła w życie decyzja Rady upoważniająca te państwa do pełnego stosowania tego dorobku,
- (c) „Agencja” oznacza Europejską Agencję ds. Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej utworzoną na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2007/2004;
- (d) „wspólny zintegrowany system zarządzania granicami” oznacza rozwijanie i wdrażanie przez właściwe organy Państwa Członkowskiego spójnego podejścia w zakresie alokacji zasobów ludzkich, wyposażenia i technologii, które zostały pozostawione do ich dyspozycji dla jednolitego i systematycznego stosowania prawa wspólnotowego w celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa granic zewnętrznych poprzez odpowiednią kontrolę i nadzór. Podejście to, jest zgodne z prawem wspólnotowym i opiera się na systematycznym gromadzeniu informacji o sytuacji przed, na oraz za granicami zewnętrznymi Państwa Członkowskiego, a jednocześnie uwzględnia wspólną analizę zagrożeń dokonaną przez Agencję.

Artykuł 3

Cele ogólne

1. Fundusz przyczynia się do realizacji następujących celów:

- (a) wdrażanie w Państwach Członkowskich wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami do celów kontroli i nadzoru granic zewnętrznych;
 - (b) skuteczne zarządzanie przepływami osób na granicach zewnętrznych Państw Członkowskich, aby z jednej strony zapewnić wysoki poziom ochrony granic zewnętrznych w celu zachowania bezpieczeństwa wewnętrznego, a z drugiej strony umożliwić sprawne przekroczenie granic zewnętrznych przez podróżnych działających w dobrej wierze zgodnie z dorobkiem prawnym Schengen.
 - (c) jednolite stosowanie prawa wspólnotowego przez Państwa Członkowskie oraz osiągnięcie ogólnej skuteczności w wykonywaniu zadań przez krajowe straże graniczne zgodnie z prawem wspólnotowym;
 - (d) poprawa zarządzania działaniami organizowanymi przez służby konsularne Państw Członkowskich w krajach trzecich oraz współpracy pomiędzy Państwami Członkowskimi w tym zakresie.
2. Fundusz przyczynia się do finansowania pomocy technicznej, udzielanej z inicjatywy Państw Członkowskich lub Komisji.

Artykuł 4

Cele szczegółowe

1. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 ust. 1 lit. a) Fundusz wspiera następujące cele szczegółowe:
- (a) realizację zaleceń, norm bezpieczeństwa oraz najlepszych praktyk opracowanych przez Agencję.
 - (b) rozwój i stosowanie środków służących usprawnieniu systemów kontroli pomiędzy zatwierdzonymi przejściami granicznymi.
 - (c) wprowadzenie środków lub rozwój skutecznych systemów pozwalających na metodyczne gromadzenie informacji o zmianach sytuacji przed, na oraz za granicami zewnętrznymi;
 - (d) zapewnienie właściwej rejestracji liczby osób przekraczających wszystkie rodzaje granic zewnętrznych (lądowe, powietrzne, morskie);
 - (e) wprowadzenie lub unowocześnienie wiarygodnego, wysokiej jakości systemu gromadzenia danych statystycznych i administracyjnych dotyczących kategorii podróżnych, liczby i charakteru przeprowadzanych kontroli oraz środków nadzoru na różnych granicach zewnętrznych, opartego na rejestracji i innych sposobach gromadzenia danych;
 - (f) zapewnienie skutecznej, strukturalnej, strategicznej i operacyjnej koordynacji działań pomiędzy wszystkimi krajowymi władzami na przejściach granicznych;

- (g) poprawa kompetencji i kwalifikacji krajowej straży granicznej w sprawowaniu kontroli i nadzoru.
 - (h) poprawa wymiany informacji na szczeblu krajowym pomiędzy władzami odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami zewnętrznymi oraz innymi odpowiednimi władzami;
 - (i) promowanie wysokiej jakości norm zarządzania w odniesieniu do wszystkich działań przeprowadzanych na granicach zewnętrznych.
2. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) Fundusz wspiera następujące cele szczegółowe:
- (a) przeprowadzanie systematycznych kontroli osób na przejściach granicznych, z wyjątkiem przejść na granicach tymczasowych, w szczególności poprzez wykorzystanie nowych metod pracy, środków logistycznych oraz technologii najnowszej generacji.
 - (b) wspieranie stosowania nowych technologii oraz specjalistycznego kształcenia personelu odpowiedzialnego za ich efektywne wykorzystanie;
 - (c) promowanie wymiany informacji i poprawa szkoleń w zakresie wykrywania fałszywych dokumentów podróжных, łącznie z rozwojem wspólnych praktyk i narzędzi służących wykrywaniu takich dokumentów;
 - (d) wspieranie dostępu do danych w czasie rzeczywistym na przejściach granicznych poprzez wykorzystanie obszernych systemów informatycznych, takich jak SIS i VIS, oraz zapewnienie skutecznej wymiany informacji w czasie rzeczywistym pomiędzy wszystkimi przejściami granicznymi na granicach zewnętrznych.
 - (e) zapewnienie szybkiego i rozsądnego wdrożenia na poziomie operacyjnym i technicznym wyników analizy ryzyka przedstawionych przez Agencję.
3. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 ust. 1 lit. c) Fundusz wspiera następujące cele szczegółowe:
- (a) stopniowe wprowadzenie w każdym Państwie Członkowskim jednolitej formy kształcenia, szkolenia oraz kwalifikacji straży granicznych, w szczególności poprzez realizację opracowanego przez Agencję wspólnego programu szkolenia oraz uzupełnianie w spójny sposób działań Agencji w tej dziedzinie;
 - (b) wspieranie i zwiększenie wymiany oraz delegowanie funkcjonariuszy straży granicznej do innych Państw Członkowskich zgodnie z wytycznymi i działaniami Agencji w tej dziedzinie;
 - (c) wspieranie użycia podobnych lub równorzędnych technologii najnowszej generacji na granicach zewnętrznych w przypadku, gdy jest to niezbędne dla właściwego, skutecznego i jednolitego stosowania przepisów;

- (d) wspieranie zdolności władz krajowych w zastosowaniu tych samych procedur oraz podjęciu jednolitych, szybkich i skutecznych decyzji w sprawie wydawania wiz i udzielania prawa wjazdu;
 - (e) poprawa warunków przetrzymywania osób w aresztach deportacyjnych w portach lotniczych lub morskich;
 - (f) poprawa bezpieczeństwa obiektów na przejściach granicznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa straży granicznej oraz ochrony sprzętu, systemów kontroli i środków transportu.
4. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 ust. 1 lit. d) Fundusz wspiera następujące cele szczególne:
- (a) wzmocnienie zdolności operacyjnych sieci oficerów łącznikowych ds. imigracyjnych oraz wspieranie bardziej efektywnej współpracy pomiędzy sieciami służb Państw Członkowskich;
 - (b) wprowadzenie środków na granicach zewnętrznych Państw Członkowskich w związku z prawdopodobnym przylotem nielegalnych imigrantów;
 - (c) wspieranie bardziej efektywnej współpracy z przewoźnikami portów lotniczych krajów odlotu obejmującej jednolite szkolenia personelu w zakresie wymaganych dokumentów podróży;
 - (d) wspieranie współpracy między Państwami Członkowskimi służącej wzmocnieniu zdolności służb konsularnych w zakresie rozpatrywania wniosków wizowych;
 - (e) wspieranie wspólnych technik śledczych, jednolitych procedur i decyzji administracyjnych w zakresie wydawania wiz przez służby konsularne Państw Członkowskich mieszczące się w innych krajach trzecich;
 - (f) wspieranie postępu w dziedzinie systematycznej i regularnej współpracy między placówkami konsularnymi i innymi służbami Państw Członkowskich, łącznie z gromadzeniem zasobów i środków na pokrycie kosztów wydawania wiz, wymiany informacji, badań i dochodzeń dotyczących wniosków wizowych oraz tworzenia wspólnego ośrodka wizowego;
 - (g) wspieranie inicjatyw krajowych dążących do stosowania wspólnych technik śledczych, jednolitych procedur i podejmowania decyzji administracyjnych w zakresie wydawania wiz przez służby konsularne różnych Państw Członkowskich;
 - (h) rozwój wspólnych placówek konsularnych zgodnie z rozwojem polityki w tej dziedzinie.

Artykuł 5

Działania kwalifikowane w Państwach Członkowskich

1. Fundusz wspiera działań w Państwach Członkowskich dotyczących celów określonych w art. 4 ust. 1- 4, w szczególności w następujących dziedzinach:
 - (a) elementy infrastruktury przejść granicznych i przyległe zabudowania, takie jak: punkty graniczne, lądowiska helikopterów, pasy lub pomieszczenia dla pojazdów lub osób czekających w kolejce na przejściach granicznych;
 - (b) elementy infrastruktury oraz budynki potrzebne do nadzoru między przejściami granicznymi;
 - (c) sprzęt operacyjny, taki jak: wyposażenie laboratoryjne, urządzenia służące do badania dokumentów, stałe lub ruchome terminale z dostępem do Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) lub systemów krajowych, terminale do odbioru sygnałów satelitarnych oraz innych sygnałów;
 - (d) środki transportu do zapewnienia nadzoru granic zewnętrznych, takie jak: pojazdy, statki, helikoptery i lekkie samoloty wyposażone w specjalny sprzęt elektroniczny do nadzoru granic zewnętrznych oraz wykrywania osób ukrywających się w samochodach ciężarowych;
 - (e) sprzęt do wymiany informacji w czasie rzeczywistym między odpowiednimi władzami;
 - (f) systemy ICT (technologie informacyjne i komunikacyjne);
 - (g) programy wymiany i delegowania personelu między Państwami Członkowskimi, dotyczące między innymi pracowników straży granicznej, urzędników imigracyjnych i konsularnych;
 - (h) kształcenie i szkolenie personelu właściwych władz;
 - (i) inwestycje w rozwój, badania i instalację technologii najnowszej generacji;
 - (j) projekty pilotażowe i opracowania służące wdrażaniu zaleceń, norm bezpieczeństwa oraz najlepszych praktyk określonych przez Agencję.
 - (k) projekty pilotażowe i opracowania mające na celu wspieranie innowacji, ułatwienie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz poprawy jakości zarządzania działaniami organizowanymi przez służby konsularne Państw Członkowskich w krajach trzecich.
2. Fundusz nie wspiera działań dotyczących granic tymczasowych, jeśli wymagają one inwestycji strukturalnych niezgodnych z celem, jakim jest zniesienie kontroli osób na tego typu granicach, w szczególności działań określonych w ust. 1 lit. a) i b).

Artykuł 6

System tranzytowy Kaliningrad

1. Fundusz wspiera koszty poniesione z tytułu wiz tranzytowych i dodatkowe koszty związane z wdrażaniem systemów FTD (Uproszczony Dokument Tranzytowy) i

FRTD (Uproszczony Kolejowy Dokument Tranzytowy) zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 693/2003⁴⁷ i rozporządzeniem Rady (WE) nr 694/2003⁴⁸.

2. Dla celów ust. 1 koszty dodatkowe oznaczają koszty wynikające bezpośrednio ze szczegółowych wymogów związanych z realizacją działań specjalnego programu tranzytowego oraz koszty wystawianiem wiz tranzytowych lub innych.

Kwalifikowane koszty dodatkowe służą finansowaniu:

- (a) inwestycji w infrastrukturę
 - (b) szkolenia straży granicznych oraz obsługi kolei
 - (c) dodatkowych kosztów operacyjnych, w tym wynagrodzenie dla pracowników zaangażowanych w realizację działań przewidzianych w ramach specjalnego systemu tranzytu.
3. Poniesione koszty przewidziane w ust. 1 obliczane są na podstawie poziomu opłat za wizy tranzytowe określone w załączniku 12 do Wspólnych Instrukcji Konsularnych dotyczących wiz.

Artykuł 7

Działania w interesie Wspólnoty

1. Z inicjatywy Komisji można wykorzystać nie więcej niż 2% dostępnych środków Funduszu na finansowanie działań ponadnarodowych lub działań przeprowadzanych w interesie ogólnym Wspólnoty („działania wspólnotowe”), dotyczących głównego celu służącego poprawie jakości zarządzania działaniami przeprowadzanymi przez służby konsularne Państw Członkowskich w krajach trzecich i współpracy między tymi Państwami Członkowskimi oraz wspieranie stopniowego włączania kontroli celnych, weterynaryjnych i fitosanitarnych w zakres działalności zintegrowanego systemu zarządzania granicami zgodnie z rozwojem polityki w tej dziedzinie;
2. Aby kwalifikować się do finansowania, działania wspólnotowe powinny w szczególności:
 - (a) wspierać współpracę wspólnotową w dziedzinie wprowadzania w życie prawa wspólnotowego i dobrych praktyk;
 - (b) wspierać tworzenie ponadnarodowych sieci współpracy oraz projektów pilotażowych opartych na współdziałaniu służb konsularnych w dwóch lub większej liczbie Państw Członkowskich, tworzonych w celu wspierania innowacji i ułatwiania wymiany doświadczeń i dobrych praktyk;
 - (c) wspierać badania, rozpowszechnianie i wymianę informacji, łącznie z wykorzystaniem technologii najnowszej generacji, dotyczących najlepszych

⁴⁷ Dz. U. L 99 z 17.4.2003, str. 8.

⁴⁸ Dz.U. L 99 z 17.4.2003, str. 15.

praktyk i wszystkich innych aspektów głównego celu służącego poprawie jakości zarządzania działaniami przeprowadzanymi przez służby konsularne Państw Członkowskich w krajach trzecich i współpracy między Państwami Członkowskimi;

- (d) wspierać projekty i opracowania badające możliwości nowych form współpracy wspólnotowej i prawo wspólnotowe w tym zakresie;
 - (e) wspierać rozwój narzędzi statystycznych, metod i wspólnych wskaźników.
3. Roczny program pracy określający priorytety działań wspólnotowych przyjmuje się zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 52 ust. 2.

ROZDZIAŁ II ZASADY POMOCY

Artykuł 8

Komplementarność, spójność i zgodność

1. Fundusz służy finansowaniu pomocy, która uzupełnia działania podejmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, włączając do nich priorytety Wspólnoty.
2. Komisja i Państwa Członkowskie zapewniają spójność pomocy finansowanej z Funduszu oraz budżetów Państw Członkowskich z działalnością, polityką i priorytetami Wspólnoty. Spójność ta znajduje szczególnie odbicie w programie wieloletnim, o którym mowa w art. 20.
3. Działania finansowane ze środków Funduszu są zgodne z postanowieniami Traktatu i wynikającymi z nich aktami prawnymi.

Artykuł 9

Planowanie programów

1. Cele Funduszu są uwzględnione w ramach dwóch okresów objętych programami wieloletnimi (2007-2010 i 2011-2013). W systemie tworzenia programów wieloletnich uwzględnia się priorytety oraz procesy zarządzania, podejmowania decyzji, kontroli i poświadczenia wydatków.
2. Programy wieloletnie, przyjęte przez Komisję, są realizowane za pośrednictwem programów rocznych.

Artykuł 10

Pomocniczość i proporcjonalność działań

1. Realizacja programów wieloletnich i rocznych, o których mowa w art. 20 i 22, należy do Państw Członkowskich i odbywa się na odpowiednim szczeblu terytorialnym, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla danego Państwa Członkowskiego. Obowiązki w tym zakresie wypełnia się zgodnie z niniejszą decyzją.
2. Środki podejmowane przez Komisję i Państwa Członkowskie będą różne w odniesieniu do przepisów kontrolnych, w zależności od wielkości wkładu finansowego Wspólnoty. Zróżnicowanie odnosi się również do przepisów dotyczących oceny oraz do sprawozdań z realizacji programów wieloletnich i rocznych.

Artykuł 11

Metody wykonywania budżetu

1. Budżet przyznany Funduszowi przez Wspólnotę wykonuje się zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁴⁹, z wyjątkiem działań wspólnotowych, o których mowa w art. 7, oraz pomocy technicznej, o której mowa w art. 17.

Państwa Członkowskie i Komisja zapewniają zgodność wykorzystania środków z zasadą należytego zarządzania finansami.

2. Komisja sprawuje obowiązki w zakresie wykonania ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich poprzez:
 - (a) sprawdzanie istnienia i właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli w Państwach Członkowskich zgodnie z procedurami opisanymi w art. 32;
 - (b) przerywanie lub zawieszanie całości lub części płatności w przypadku wadliwego funkcjonowania krajowych systemów zarządzania i kontroli, zgodnie z art. 41 i 42, oraz stosowanie wszelkich innych niezbędnych korekt finansowych zgodnie z procedurami opisanymi w art. 45 i 46.
3. Państwa włączone we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen uczestniczą w Funduszu zgodnie z przepisami niniejszej decyzji.
4. Zostają zawarte umowy, obejmujące przepisy uzupełniające niezbędne dla takiego udziału, włącznie z przepisami zapewniającymi ochronę interesów finansowych Wspólnoty oraz kompetencji kontrolnych Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 12

Zasada dodatkowości

⁴⁹ OJ L 248 z 16.9.2002, str.1

1. Wkład finansowy funduszu nie zastępuje wydatków publicznych lub im równoważnych, ponoszonych przez Państwo Członkowskie.
2. W połowie okresu funkcjonowania Funduszu, tj. do 31 grudnia 2012, oraz po jego zakończeniu, tj. do 31 grudnia 2015 r., Komisja przy współpracy z każdym z Państw Członkowskich sprawdzi prawidłowość stosowania zasady dodatkowości.

Artykuł 13

Partnerstwo

1. Każde Państwo Członkowskie organizuje współpracę partnerską, w zgodzie z przepisami i praktykami obowiązującymi aktualnie w danym kraju, z wyznaczonymi przez siebie władzami i organami, mianowicie:
 - (a) właściwymi władzami regionalnymi, lokalnymi, miejskimi i innymi organami publicznymi,
 - (b) wszelkimi innymi organami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, organizacjami pozarządowymi, w tym partnerami społecznymi.
2. Każde Państwo Członkowskie zapewnia szerokie i skuteczne zaangażowanie wszystkich właściwych organów w zgodzie z przepisami i praktykami obowiązującymi w danym kraju.
3. Partnerstwo takie jest prowadzone w całkowitej zgodności z uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi, właściwymi dla danej kategorii partnera.
4. Partnerstwo obejmuje przygotowanie, realizację, monitorowanie i ocenę programów wieloletnich.

ROZDZIAŁ III RAMY FINANSOWE

Artykuł 14

Ogólne zasoby finansowe

1. Finansowa kwota referencyjna na realizację działań Funduszu w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. wynosi 2.152 mln EUR.
2. Roczne środki dla Funduszu są zatwierdzane przez władzę budżetową w ramach limitów wyznaczonych w perspektywach finansowych.
3. Komisja dokonuje indykatywnego podziału środków finansowych w rozbiciu na lata i poszczególne Państwa Członkowskie zgodnie z kryteriami ustalonymi w art. 15.

Roczny rozdział środków na kwalifikowane działania w Państwach Członkowskich

1. Dostępne środki na dany rok są rozdzielane między Państwa Członkowskie w następujący sposób:
 - (a) 40% proporcjonalnie do czynników obiektywnych określających pozycję wyjściową Państw Członkowskich w zakresie zarządzania granicami oraz polityką wizową w placówkach konsularnych w ciągu ostatniego roku; oraz
 - (b) 60% proporcjonalnie do liczby osób, których one dotyczą oraz decyzji podjętych przez Państwa Członkowskie stosujące prawa Unii Europejskiej w zakresie zarządzania granicami oraz polityką wizową w placówkach konsularnych w ciągu ostatniego roku.
2. Kryterium określone w ust. 1 lit. a) uwzględnia następujące czynniki: długość zewnętrznych granic lądowych, długość zewnętrznych granic morskich, liczbę zatwierdzonych przejść granicznych oraz liczbę placówek konsularnych.
3. Czynniki te powinny być rozważone, między innymi, pod względem:
 - charakteru granic zewnętrznych oraz stopnia trudności w prowadzeniu nadzoru;
 - wielkości przepływu ruchu pasażerskiego na zatwierdzonych przejściach granicznych mającego wpływ na zapewnienie skutecznego zarządzania przepływami;
 - liczby wniosków wizowych rozpatrywanych w placówkach konsularnych;
 - poziomu ryzyka i zagrożeń odnotowanych na granicach zewnętrznych z uwzględnieniem analizy ryzyka przeprowadzonej przez Agencję na podstawie wspólnego zintegrowanego modelu analizy ryzyka;
 - szczególnej sytuacji obszarów narażonych na wysokie natężenie nielegalnej imigracji.
4. W odniesieniu do długości zewnętrznych granic lądowych, zgodnie z ust. 2, nie uwzględnia się granic tymczasowych, z wyjątkiem granic tymczasowych Państw Członkowskich, które w pełni wdrożyły dorobek prawny Schengen. Jednakże w przypadku granic tymczasowych podział środków wyniesie 65 % w stosunku do innych zewnętrznych granic lądowych.
5. Kryterium określone w ust. 1 lit. b) uwzględnia następujące czynniki: liczbę osób przekraczających zatwierdzone przejścia graniczne, liczbę obywateli krajów trzecich, którym odmówiono wjazdu na granicach zewnętrznych, liczbę osób zatrzymanych oraz liczbę wniosków wizowych.
6. Podstawę obliczeń przepływu ruchu pasażerskiego i liczby obywateli krajów trzecich, którym Państwo Członkowskie odmówiło wjazdu na granicy, stanowią najnowsze dane statystyczne opracowane przez Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich zgodnie z przepisami wspólnotowymi.

7. W przypadku braku danych statystycznych, o których mowa w ust. 6, Państwa Członkowskie zapewniają niezbędne dane liczbowe.
8. Udział elementów stałych określa się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.
9. Przydział środków określonych w ust. 1 nie obejmuje środków przyznanych na realizację celów określonych w art. 6. Środki te nie przekroczą 15 mln EUR i 75 % kosztu całkowitego określonego w art. 6 ust. 1.

Artykuł 16

Struktura finansowania

1. Wkład finansowy Funduszu przyjmuje formę dotacji.
2. Działania wspierane z Funduszu są współfinansowane ze źródeł publicznych lub prywatnych, mają charakter niedochodowy i nie kwalifikują się do finansowania z innych źródeł objętych budżetem ogólnym Wspólnot Europejskich.
3. Środki przyznane z Funduszu uzupełniają wydatki publiczne lub wydatki równoważne przyznane przez Państwa Członkowskie na działania objęte niniejszą decyzją.
4. Wkład wspólnotowy we wspierane projekty w odniesieniu do działań realizowanych w Państwach Członkowskich na podstawie art. 4 nie przekracza 50% całkowitych kosztów danego działania.

Wkład ten może zostać podwyższony do 60 % w przypadku projektów służących szczególnym celom priorytetowym, wyznaczonym w wieloletnich wytycznych Komisji, określonych art. 18.

Wkład ten podwyższa się do 75% w Państwach Członkowskich objętych Funduszem Spójności.

5. Wspólnotowa pomoc finansowa przyznana na działania wspierane z Funduszu obejmuje zasadniczo okres nie dłuższy niż trzy lata, pod warunkiem przedkładania sprawozdań okresowych.

Artykuł 17

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji

1. Z inicjatywy i/lub w imieniu Komisji Fundusz służyć może finansowaniu działań przygotowawczych i administracyjnych, wsparcia technicznego jak również środków związanych z oceną, kontrolą i inspekcją, niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji, do wysokości 0,20% środków przyznanych Funduszowi.
2. Działania te obejmują:

- (a) badania, oceny, ekspertyzy i statystyki, w tym o charakterze ogólnym, dotyczącym działania Funduszu;
- (b) środki skierowane do partnerów, beneficjentów pomocy oraz opinii publicznej, w szczególności środki informacyjne;
- (c) instalację, funkcjonowanie i wzajemne połączenie skomputeryzowanych systemów zarządzania, monitorowania i oceny;
- (d) poprawę metod oceny i wymianę informacji na temat stosowanych praktyk.

Artykuł 18

Pomoc techniczna udzielana przez Państwa Członkowskie

1. Z inicjatywy danego Państwa Członkowskiego w odniesieniu do każdego programu rocznego Fundusz może służyć finansowaniu środków przygotowawczych, związanych z zarządzaniem, monitoringiem, oceną, jak również środków informacyjnych i kontrolnych oraz służących wzmocnieniu zdolności administracyjnych w zakresie obsługi Funduszu. .
2. Roczna kwota przeznaczona na pokrycie kosztów pomocy technicznej nie może przekraczać kwoty równej 4% całkowitej wartości współfinansowania rocznego przyznanego danemu Państwu Członkowskiemu, powiększonej o 30 000 EUR.

ROZDZIAŁ IV PLANOWANIE PROGRAMÓW

Artykuł 19

Przyjęcie wytycznych strategicznych

1. W odniesieniu do każdego okresu objętego programem wieloletnim Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne, w których określa ogólne zasady wydatkowania środków z Funduszu uwzględniające postęp, jaki dokonał się w zakresie tworzenia i wprowadzania w życie prawa wspólnotowego w dziedzinie granic zewnętrznych oraz polityki wizowej, jak również orientacyjny podział środków finansowych Funduszu na ten okres.
2. Dla celów ogólnych określonych w art. 3 ust. 1 lit a) do c) niniejszej decyzji wytyczne te znajdują odzwierciedlenie w poszczególnych priorytetach Wspólnoty, tak by wspierać dalszy stopniowy rozwój wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi oraz wzmocnić kontrolę i nadzór granic zewnętrznych Unii.
3. Dla celów ogólnych określonych w art. 3 ust. 1 lit. d) niniejszej decyzji wytyczne te znajdują odzwierciedlenie w poszczególnych priorytetach Wspólnoty, tak by wspierać dalszy rozwój wspólnej polityki wizowej jako części wielowarstwowego

systemu mającego na celu ułatwienie legalnej podróży oraz zwalczanie nielegalnej imigracji poprzez usprawnienie trybu rozpatrywania wniosków w lokalnych urzędach konsularnych.

4. Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne dotyczące pierwszego okresu objętego programem wieloletnim (2007-2010) najpóźniej do dnia 31 marca 2006 r. oraz dotyczące drugiego okresu objętego programem wieloletnim (2011-2013) najpóźniej do dnia 31 marca 2010 r.
5. Wytyczne strategiczne przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 20

Przygotowanie i zatwierdzenie krajowych programów wieloletnich

1. Każde Państwo Członkowskie przedstawia projekt programu wieloletniego dla każdego okresu objętego planowaniem, opracowany na podstawie wytycznych strategicznych, o których mowa w art. 19; projekt programu zawiera następujące elementy:
 - (a) opis bieżącej sytuacji w danym Państwie Członkowskim w odniesieniu do infrastruktury, sprzętu, środków transportu, systemów ICT oraz uzgodnień dotyczących kształcenia i szkolenia przedstawicieli władz granicznych i konsularnych;
 - (b) analizę potrzeb danego Państwa Członkowskiego w zakresie infrastruktury, sprzętu, środków transportu, systemów ICT oraz uzgodnień dotyczących kształcenia i szkolenia przedstawicieli władz granicznych i konsularnych, a także wskazanie celów operacyjnych umożliwiających zaspokojenie tych potrzeb w okresie objętym programem wieloletnim;
 - (c) przedstawienie odpowiedniej strategii osiągnięcia tych celów oraz priorytety przypisane ich osiągnięciu, a także opis działań przewidzianych w celu realizacji tych priorytetów;
 - (d) wskazanie, czy strategia ta jest spójna z innymi instrumentami regionalnymi, krajowymi i wspólnotowymi;
 - (e) informacje na temat priorytetów i szczególnych celów, jakie się z nimi wiążą. Cele te wyznacza się przy pomocy ograniczonej liczby wskaźników dotyczących realizacji programów, ich wyników i skutków, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wskaźniki te muszą umożliwiać ocenę postępu w stosunku do sytuacji wyjściowej oraz skuteczność celów szczegółowych w realizacji priorytetów;
 - (f) projekt planu finansowania, który określa proponowany wkład finansowy Funduszu i ogólną kwotę współfinansowania publicznego lub prywatnego dla każdego priorytetu i na każdy rok;
 - (g) przepisy wykonawcze do programu wieloletniego, w tym:

- wyznaczenie przez Państwa Członkowskie podmiotów określonych w art. 25;
 - opis systemów wdrażania, monitorowania, kontroli i oceny;
 - określenie procedur uruchomienia i obiegu przepływów finansowych dla zapewnienia ich przejrzystości;
 - przepisy zapewniające podanie treści programu wieloletniego do wiadomości publicznej.
2. Każde Państwo Członkowskie ustala program wieloletni w bliskiej współpracy z partnerami, o których mowa w art. 13.
 3. Państwa Członkowskie przekazują projekt programu wieloletniego nie później niż cztery miesiące po przedstawieniu przez Komisję wytycznych strategicznych na dany okres.
 4. Komisja ocenia przedstawione projekty programów wieloletnich na podstawie:
 - (a) ich zgodności z celami Funduszu i wytycznymi strategicznymi, określonymi w art. 19,
 - (b) znaczenia, adekwatności do potrzeb i oczekiwanych skutków strategii i priorytetów operacyjnych proponowanych przez dane Państwo Członkowskie;
 - (c) zgodności systemów w zakresie zarządzania i kontroli, dokonanych przez dane Państwo Członkowskie w odniesieniu do wydatkowania środków z Funduszu, z przepisami określonymi w niniejszej decyzji;
 - (d) ich zgodności z prawem wspólnotowym, w szczególności z tymi przepisami prawa wspólnotowego, które zmierzają do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze ściśle im odpowiadającymi środkami towarzyszącymi w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji.
 5. W przypadku gdy Komisja uzna, że któryś z programów wieloletnich jest niespójny z wytycznymi strategicznymi lub też że nie spełnia przepisów niniejszej decyzji w zakresie systemów dotyczących zarządzania i kontroli, wzywa ona dane Państwo Członkowskie do dokonania odpowiednich zmian w projekcie programu.
 6. Komisja zatwierdza każdy program wieloletni w ciągu czterech miesięcy od chwili jego oficjalnego złożenia, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 21

Przegląd programów wieloletnich

1. Z inicjatywy danego Państwa Członkowskiego lub Komisji program wieloletni poddaje się ponownemu rozpatrzeniu, a w razie konieczności przeglądowi mającemu skutek przez pozostały okres trwania programu, tak aby w większym lub innym

stopniu uwzględniać wspólnotowe priorytety, szczególnie w świetle konkluzji Rady. Ponowne rozpatrzenie programów wieloletnich może nastąpić na podstawie dokonanych ocen i / lub w związku z trudnościami przy realizacji.

2. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie weryfikacji programu wieloletniego w możliwie najkrótszym terminie po złożeniu formalnego wniosku przez zainteresowane Państwo Członkowskie.

Artykuł 22

Programy roczne

1. Programy wieloletnie, zatwierdzone przez Komisję, są realizowane poprzez roczne programy pracy.
2. Komisja przekazuje Państwom Członkowskim, nie później niż 1 lipca każdego roku, szacunkowe kwoty, które zostaną im przyznane na następny rok z ogólnej kwoty środków przyznanych w ramach rocznej procedury budżetowej, obliczone zgodnie z art. 15.
3. Państwa Członkowskie przekazują Komisji, nie później niż 1 listopada każdego roku, projekt programu rocznego na rok następny, sporządzony zgodnie z zatwierdzonym programem wieloletnim, który zawiera:
 - (a) ogólne zasady wyboru projektów, które mają być finansowane w ramach programu rocznego;
 - (b) opis zadań, które mają być realizowane przez organ odpowiedzialny w ramach wykonywania programu rocznego;
 - (c) proponowany podział finansowy wkładu Funduszu na różne działania w ramach programu oraz wskazanie wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy technicznej zgodnie z art. 18, służącej realizacji programu rocznego.
4. Przy analizowaniu propozycji Państwa Członkowskiego Komisja bierze pod uwagę ostateczną kwotę środków przyznanych Funduszowi w ramach procedury budżetowej oraz podejmuje decyzję w sprawie współfinansowania z Funduszu nie później niż 1 marca danego roku. W decyzji określa się kwotę przyznaną danemu Państwu Członkowskiemu oraz okres, w którym wydatki kwalifikują się do udzielenia wsparcia. Komisja przesyła do Agencji zatwierdzone programy krajowe.

ROZDZIAŁ V SYSTEMY ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Artykuł 23

Wykonanie decyzji

Komisja jest odpowiedzialna za wykonanie niniejszej decyzji i przyjmuje przepisy wykonawcze stosownie do potrzeb.

Artykuł 24

Ogólne zasady działania systemów zarządzania i kontroli

Systemy zarządzania i kontroli, dotyczące programów wieloletnich opracowanych przez Państwa Członkowskie, zapewniają:

- (a) jasne określenie funkcji poszczególnych organów i/lub wydziałów zajmujących się zarządzaniem i kontrolą oraz jasny przydział funkcji w ramach każdego z organów;
- (b) wyraźne oddzielenie funkcji poszczególnych organów i/lub wydziałów w zakresie zarządzania, poświadczania wydatków i kontroli oraz wyraźne rozdzielenie funkcji w ramach każdego z tych organów i/lub wydziałów;
- (c) zapewnienie każdemu z organów lub każdemu z wydziałów środków odpowiednich do wypełniania zadań, które im wyznaczono, przez cały okres realizacji działań finansowanych z Funduszu;
- (d) skuteczne metody kontroli wewnętrznej, prowadzonej przez organ odpowiedzialny oraz wszelkie organy przez niego oddelegowane;
- (e) niezawodne, skomputeryzowane systemy rachunkowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej;
- (f) skuteczny system sprawozdawczości i monitorowania w przypadku zadań zleconych;
- (g) szczegółowe instrukcje postępowania przy wykonywaniu funkcji;
- (h) skuteczne procedury kontroli funkcjonowania systemu;
- (i) systemy i procedury zapewniające odpowiedni ślad rewizyjny;
- (j) procedury związane ze sprawozdawczością oraz monitorowaniem nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych.

Artykuł 25

Wyznaczanie organów

1. Do każdego programu wieloletniego Państwo Członkowskie wyznacza:

- (a) organ odpowiedzialny: będący organem funkcjonującym w ramach Państwa Członkowskiego, krajowym podmiotem publicznym lub organem wyznaczonym przez Państwo Członkowskie, który odpowiada za zarządzanie programami wieloletnimi i rocznymi, finansowanymi ze środków Funduszu, oraz za wszelkie kontakty z Komisją;

- (b) organ poświadczający: będący krajowym podmiotem publicznym lub organem działającym niezależnie od wydziałów zatwierdzających organu odpowiedzialnego, wyznaczonym przez Państwo Członkowskie do poświadczania wydatków i wniosków o płatności przed ich skierowaniem do Komisji;
 - (c) organ kontrolny: będący krajowym podmiotem publicznym lub organem działającym niezależnie od wydziałów zatwierdzających organu odpowiedzialnego, wyznaczonym przez Państwo Członkowskie do sprawdzania prawidłowości działania systemu zarządzania i kontroli;
 - (d) tam, gdzie to właściwe, organ delegowany;
 - (e) organ ds. oceny zgodności, który wyznacza się każdorazowo w czasie składania Komisji projektu programu wieloletniego. Komisja może przyjąć wyznaczony organ kontrolny jako organ ds. oceny zgodności, pod warunkiem że posiada on niezbędny potencjał i niezależność operacyjną. Musi on działać zgodnie z międzynarodowymi standardami.
2. Państwo Członkowskie ustanawia zasady regulujące relacje z wyżej wymienionymi organami oraz relacje tychże z Komisją.
 3. Funkcje kontrolne i zatwierdzające może pełnić ten sam organ lub wydział, z zastrzeżeniem przepisów art. 24 lit. b).
 4. Komisja ustala zasady stosowania art. 26-30 zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 26

Organ odpowiedzialny

1. Organem odpowiedzialnym może być organ samego Państwa Członkowskiego, krajowy podmiot publiczny jak i podmiot podlegający prawu prywatnemu danego Państwa Członkowskiego i wykonujący zadania administracji publicznej. W przypadku gdy Państwo Członkowskie wyznaczy organ odpowiedzialny, który nie jest organem Państwa Członkowskiego, określa ono wszelkie zasady dotyczące stosunków z takim organem oraz stosunków takiego organu z Komisją.
2. Organ wyznaczony jako organ odpowiedzialny spełnia następujące warunki minimalne: .
 - (a) posiada osobowość prawną, chyba że jest organem funkcjonującym w strukturze administracji Państwa Członkowskiego;
 - (b) dysponuje infrastrukturą umożliwiającą łatwą komunikację z szerokim gronem użytkowników, organami odpowiedzialnymi w innych Państwach Członkowskich oraz Komisją;
 - (c) Działa w otoczeniu administracyjnym, które pozwala mu właściwie wykonywać swoje zadania i unikać wszelkich konfliktów interesów;

- (d) jest w stanie stosować wspólnotowe zasady zarządzania funduszami;
 - (e) dysponuje środkami finansowymi i możliwościami w zakresie zarządzania, proporcjonalnymi do wielkości funduszy wspólnotowych, którymi będzie zobowiązany zarządzać;
 - (f) dysponuje personelem, którego kwalifikacje zawodowe i umiejętności językowe odpowiadają potrzebom pracy w środowisku międzynarodowym.
3. Państwo Członkowskie dostarcza organowi odpowiedzialnemu odpowiednie środki finansowe, tak by ten mógł właściwie i nieprzerwanie wykonywać swoje zadania przewidziane na cały okres 2007-2013.

Artykuł 27

Zadania organu odpowiedzialnego

1. Organ odpowiedzialny odpowiada za skuteczne, efektywne i prawidłowe zarządzanie realizacją programu wieloletniego. W szczególności:
- (a) prowadzi konsultacje z odpowiednimi partnerami (organizacje pozarządowe, lokalne władze samorządowe, właściwe organizacje międzynarodowe, partnerzy społeczni, itp.) w ramach partnerstwa, ustanowionego zgodnie z art. 13;
 - (b) składa Komisji wnioski dotyczące programów wieloletnich i rocznych, określonych w art. 20 i 22;
 - (c) organizuje i ogłasza zaproszenia do składania ofert lub wniosków;
 - (d) organizuje procedury wyboru i przyznawania środków na działania współfinansowane z Funduszu, zgodnie z zasadami przejrzystości, równego traktowania i niełączenia dotacji;
 - (e) przyjmuje płatności dokonywane przez Komisję i dokonuje płatności na rzecz beneficjentów;
 - (f) zapewnia spójność i komplementarność między współfinansowaniem w ramach Funduszu oraz w ramach innych instrumentów finansowych, krajowych lub wspólnotowych;
 - (g) kontroluje dostawy współfinansowanych towarów i usług oraz zgodność deklarowanych wydatków ze stanem faktycznym i przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
 - (h) zapewnia istnienie elektronicznego systemu prowadzenia szczegółowej ewidencji rachunków dotyczących każdego z działań w ramach programów wieloletnich i rocznych, jak również gromadzenie danych dotyczących realizacji, niezbędnych do celów zarządzania finansami, monitorowania, kontroli i oceny;

- (i) zapewnia, by beneficjenci i inne instytucje biorące udział realizacji działań współfinansowanych z Funduszu stosowały oddzielny system rachunkowości albo odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji dotyczących danego działania;
 - (j) zapewnia, by oceny programów wieloletnich, o których mowa art. 48, prowadzone były w terminach określonych w niniejszej Decyzji i spełniały normy uzgodnione między Komisją i Państwami Członkowskimi;
 - (k) ustala procedury zapewniające, by wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i kontroli, stanowiące ślad rewizyjny, były przechowywane zgodnie z wymogami art. 43;
 - (l) zapewnia, by organ odpowiedzialny otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur zarządzania stosownych w projektach współfinansowanych z Funduszu do celów kontroli określonych w art. 30 ust. 1;
 - (m) zapewnia, by organ poświadczający otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków;
 - (n) sporządza i przekazuje Komisji sprawozdania, wykazy potwierdzonych przez organ poświadczający wydatków i wnioski o dokonanie płatności;
 - (o) prowadzi działalność informacyjną i doradczą; rozpowszechnia wyniki wspieranych działań;
 - (p) współpracuje z Komisją i organami odpowiedzialnymi w innych Państwach Członkowskich;
2. Działania organu odpowiedzialnego związane z zarządzaniem projektami realizowanymi w Państwie Członkowskim mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 18.

Artykuł 28

Powierzenie zadań przez organ odpowiedzialny

1. W przypadku gdy wykonanie wszystkich lub części zadań organu odpowiedzialnego powierza się organowi oddelegowanemu, organ odpowiedzialny określa dokładnie zakres powierzonych zadań oraz ustala szczegółowe procedury wykonania tych zadań, zgodnie z warunkami podanymi w art. 26 powyżej.
2. Do procedur tych należy regularne dostarczanie organowi odpowiedzialnemu informacji na temat efektywnego wykonywania powierzonych zadań i opis zastosowanych środków.

Artykuł 29

Organ poświadczający

1. Organ poświadczający programu wieloletniego:
 - (a) poświadczą, że
 - wykaz wydatków jest dokładny, wynika ze sprawdzonych systemów rachunkowości i jest poparte dającymi się zweryfikować dowodami,
 - deklarowane wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi i krajowymi i zostały poniesione na pokrycie kosztów działań wybranych na podstawie kryteriów przyjętych dla programu, zgodnych z przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
 - (b) dba o to, by uzyskać od organu odpowiedzialnego wszystkie niezbędne do wystawienia poświadczenia informacje na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków;
 - (c) uwzględnia w procesie poświadczania wyniki wszystkich kontroli przeprowadzanych przez organ odpowiedzialny lub pod jego nadzorem;
 - (d) prowadzi elektroniczną ewidencję rachunków dokumentujących wydatki deklarowane wobec Komisji;
 - (e) zapewnia zwrot środków wspólnotowych - gdzie to stosowne, wraz z odsetkami - w przypadku stwierdzenia niesłusznego ich wypłacenia, będącego skutkiem wykrytych nieprawidłowości; ewidencjonuje kwoty podlegające zwrotowi i przekazuje Komisji kwoty odzyskane, w miarę możliwości poprzez potrącenia z następnych wykazów wydatków.
2. Działania organu poświadczającego związane z projektami realizowanymi w Państwach Członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 18, o ile spełnione są warunki dotyczące tego organu, określone w art. 25.

Artykuł 30

Organ kontrolny

1. Organ kontrolny programu wieloletniego:
 - (a) zapewnia zgodność kontroli z międzynarodowymi standardami w celu sprawdzenia skuteczności działania systemu zarządzania i kontroli programu wieloletniego;
 - (b) zapewnia, by kontrola działań odbywała się na podstawie miarodajnej próby, umożliwiającej sprawdzenie prawidłowości deklarowanych wydatków; próba taka powinna stanowić co najmniej 10% całkowitej kwoty kwalifikowanych wydatków dla każdego programu;

- (c) przedstawia Komisji, w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od daty zatwierdzenia programu wieloletniego, strategię kontroli obejmującą: organy, które dokonują kontroli, o których mowa w lit. a) i b); stosowaną metodę; metodę wyrywkowych kontroli działań finansowanych z Funduszu oraz orientacyjny plan kontroli – w celu zapewnienia, by główni beneficjenci działań współfinansowanych z Funduszu podlegali kontroli i by kontrole te rozkładały się równomiernie w całym okresie realizacji programu;
2. W przypadku gdy organ kontrolny wyznaczony na mocy niniejszej decyzji jest także organem kontrolnym wyznaczonym na mocy decyzji,⁵⁰ lub w przypadku gdy dla dwóch lub więcej omawianych Funduszy obowiązują wspólne systemy, możliwe jest przedłożenie połączonej strategii kontroli, zgodnej z ust. 1 lit. c).
3. Organ kontrolny sporządza końcowe sprawozdanie z realizacji programów rocznych, jak określono w art. 50 ust. 2), które zawiera:
- (a) roczne sprawozdanie pokontrolne, zawierające ustalenia dokonane na podstawie kontroli przeprowadzonych zgodnie ze strategią kontroli w odniesieniu do sprawozdawczości dotyczącej programów rocznych oraz opis wszelkich niedociągnięć stwierdzonych w systemach zarządzania i kontroli danego programu.
- (b) opinię czy system zarządzania i kontroli działają wystarczająco skutecznie, aby zapewniać rozsądne gwarancje poprawności wykazu wydatków przedstawianych Komisji jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.
- (c) oświadczenie oceniające ważność wniosku o wypłatę salda końcowego jak również legalność i prawidłowość operacji leżących u jego podstaw, ujętych w końcowym wykazie wydatków.
4. W przypadku gdy kontrole, o których mowa w ust. 1, przeprowadzane są przez instytucję inną niż organ kontrolny, do organu tego należy zapewnienie, by instytucje takie posiadały konieczną niezależność operacyjną i by wykonywały swoje zadania zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli.
5. Działania organu kontrolnego, o których mowa w ust. 4, związane z projektami realizowanymi w Państwach Członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 18, o ile spełnione są warunki dotyczące tego organu, określone w art. 25.

⁵⁰ Wstawić odnośniki do decyzji ustanawiających Fundusz Powrotu Imigrantów, fundusz granic zewnętrznych i funduszu integracji.

ROZDZIAŁ VI KONTROLE

Artykuł 31

Obowiązki Państw Członkowskich

1. Państwa Członkowskie odpowiadają za zapewnienie należytego zarządzania finansowego programami wieloletnimi i rocznymi oraz legalność i prawidłowość operacji leżących u ich podstaw.
2. Zapewniają one, by organy odpowiedzialne i wszelkie organy przez nie delegowane, organy poświadczające, organy kontrolne oraz jakiegokolwiek inne zainteresowane instytucje otrzymały instrukcje dotyczące tworzenia systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 24 i 30, tak by fundusze Wspólnoty wydatkowane były w sposób skuteczny i prawidłowy.
3. Państwa Członkowskie zapobiegają, wykrywają i likwidują nieprawidłowości. Zgłaszają je Komisji na bieżąco i informują ją o postępach w wynikłych postępowaniach administracyjnych i prawnych.

W przypadku gdy niemożliwe jest odzyskanie kwot niesłusznie wypłaconych beneficjentowi, Państwo Członkowskie odpowiada za zwrot kwot utraconych w ten sposób przez budżet Wspólnot Europejskich.

4. Państwa Członkowskie odpowiadają przede wszystkim za kontrolę finansową działań oraz zapewniają, że systemy zarządzania i kontroli są wdrażane w sposób gwarantujący prawidłowe i efektywne wykorzystanie funduszy wspólnotowych. Przekazują one Komisji opis takich systemów.
5. Państwa Członkowskie współpracują z Komisją w zakresie gromadzenia danych statystycznych niezbędnych do wykonania art. 15.
6. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1-5 przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 32

Systemy zarządzania i kontroli

1. Przed przyjęciem programu wieloletniego Państwa Członkowskie zapewniają ustanowienie systemów zarządzania i kontroli zgodnie z art. 24-30. Odpowiadają one za zapewnienie skutecznego działania systemów przez cały okres realizacji programów.
2. Każdorazowo wraz ze złożeniem do Komisji projektu programu wieloletniego Państwa Członkowskie przedkładają opis systemów obejmujących w szczególności opis organizacji i procedur dotyczących organów odpowiedzialnych, organów delegowanych i organów poświadczających (wraz z systemami kontroli wewnętrznej

obowiązującymi w tych organach i instytucjach), organu kontrolny i wszelkich innych instytucji przeprowadzających kontrole w jego imieniu.

3. W ciągu trzech miesięcy od złożenia do Komisji każdego projektu programu wieloletniego Państwa Członkowskie przedkładają sprawozdanie sporządzone przez organ ds. oceny zgodności, które obejmuje wyniki oceny systemów oraz opinię na temat ich zgodności z art. 24-30. W przypadku gdy opinia ta zawiera zastrzeżenia, sprawozdanie wskazuje, jakiego rodzaju i na ile poważne są to niedociągnięcia. Państwa Członkowskie, w uzgodnieniu z Komisją, opracowują plan określający środki naprawcze wraz z harmonogramem ich wdrożenia.
4. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1-3 przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 33

Obowiązki Komisji

1. Komisja upewnia się zgodnie z procedurą określoną w art. 30, że Państwa Członkowskie stworzyły systemy zarządzania i kontroli odpowiadające przepisom art. 24-30, oraz na podstawie rocznych sprawozdań pokontrolnych i kontroli własnych stwierdza, czy systemy funkcjonują skutecznie przez cały okres objęty programem wieloletnim.
2. Niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, aby sprawdzić prawidłowość działania systemów zarządzania i kontroli. Kontrole takie mogą obejmować kontrolę działań zawartych w programach rocznych, przy czym zawiadomienie o kontroli przekazuje się przynajmniej na jeden dzień roboczy przed jego rozpoczęciem. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego.
3. Komisja może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości działania systemów lub prawidłowości jednej lub więcej transakcji. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji.
4. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi przekazuje odpowiednie informacje i ogłoszenia towarzyszące działaniom finansowanym z Funduszu oraz zapewnia kontynuację ich skutków.
5. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia, by działania były spójne i uzupełniały się z innymi, odpowiednimi dziedzinami polityki, instrumentami i inicjatywami wspólnotowymi.

Artykuł 34

Współpraca z instytucjami kontrolnymi Państw Członkowskich

1. Komisja podejmuje współpracę z organami kontrolnymi do spraw programów wieloletnich, aby koordynować ich plany i metody kontroli, oraz dokonuje bezzwłocznej wymiany wyników kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli w celu jak najlepszego wykorzystania potencjału kontrolnego i uniknięcia nieuzasadnionego dublowania zadań.

Komisja przekazuje swoje uwagi dotyczące strategii kontroli, opisane w art. 30, w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące lub podczas pierwszego spotkania następującego po dacie przyjęcia strategii.

2. Określając własną strategię kontroli, Komisja wskazuje te programy wieloletnie:
 - (a) które są zgodne z systemem określonym w art. 32, nie budzą żadnych zastrzeżeń lub zastrzeżenia co do których zostały wycofane w wyniku środków naprawczych, oraz
 - (b) w przypadku których stwierdza się istnienie zadawalającej strategii kontroli, realizowanej przez organ kontrolny opisany w art. 30, oraz w przypadku gdy na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez Komisję i dane Państwo Członkowskie uzyskano rozsądne gwarancje skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli.
3. W odniesieniu do takich programów Komisja może powiadomić zainteresowane Państwa Członkowskie, że będzie polegać zasadniczo na opinii organu kontrolnego co do wiarygodności, legalności i prawidłowości deklarowanych wydatków, a własne kontrole na miejscu przeprowadzać będzie jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

ROZDZIAŁ VII ZARZĄDZANIE FINANSAMI

Artykuł 35

Kwalifikowalność – wykazy wydatków

1. Wszystkie wykazy wydatków podają wartość wydatków poniesionych przez beneficjentów przy realizacji działań oraz odpowiadające im wkłady finansowe pochodzące ze źródeł publicznych i prywatnych.
2. Wydatki odpowiadają płatnościom dokonany przez beneficjentów. Wydatki należy udokumentować podpisanymi przez odbiorcę fakturami lub dokumentami rozliczeniowymi o równoważnej wartości dowodowej.
3. Wydatki mogą być uznane za kwalifikujące się do uzyskania wsparcia z Funduszu, jedynie gdy zostały faktycznie poniesione nie wcześniej niż dnia 1 stycznia roku określonego w decyzji Komisji w sprawie współfinansowania, wskazanej w art. 22 ust. 4. Działania współfinansowane nie mogą zostać zakończone przed datą uznania ich za kwalifikujące się do wsparcia.
4. Wkład finansowy Funduszu nie obejmuje następujących wydatków:

- Podatek VAT
 - odsetki od zadłużenia;
 - zakup gruntów na kwotę przekraczającą 10% całkowitych wydatków kwalifikowanych w ramach danego działania;
 - wydatki mieszkaniowe.
5. Zasady określające kwalifikowalność wydatków w ramach działań realizowanych w Państwach Członkowskich i współfinansowanych ze środków Funduszu zgodnie z art. 4 przyjmuje się zgodnie z procedurą podaną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 36

Płatność pełnych kwot na rzecz beneficjentów

Państwa Członkowskie upewniają się, że organ odpowiedzialny wypełnia swoje obowiązki w zakresie jak najszybszego dostarczenia beneficjentom kwoty środków pochodzących ze źródeł publicznych. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych dodatkowych opłat szczególnych czy innych opłat o podobnym charakterze, których skutkiem byłoby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom.

Artykuł 37

Zastosowanie euro

Wszystkie kwoty podane przez Komisję w decyzjach finansowych, w ramach zobowiązań i płatności dokonanych przez Komisję, jak również kwoty poświadczonych wydatków oraz te zawarte we wnioskach o płatności, są wyrażone i wypłacane w euro.

Artykuł 38

Zobowiązania

Zobowiązania budżetowe Wspólnoty są określane co roku na podstawie decyzji Komisji w sprawie współfinansowania, o której mowa w art. 22 ust. 4.

Artykuł 39

Płatności – raty zaliczkowe

1. Wypłaty wkładu finansowego z Funduszy dokonywane zgodnie ze zobowiązaniami budżetowymi.
2. Płatności mają formę rat zaliczkowych i wypłat salda. Dokonuje się ich na rzecz organu odpowiedzialnego wyznaczonego przez Państwo Członkowskie.

3. Fundusz dokonuje na rzecz Państwa Członkowskiego wypłaty pierwszej raty zaliczkowej w wysokości 50% kwoty przyznanej coroczną decyzją Komisji w sprawie współfinansowania w terminie sześćdziesięciu dni od przyjęcia takiej decyzji.
4. Wypłaty drugiej raty zaliczkowej dokonuje się nie później niż trzy miesiące po zatwierdzeniu przez Komisję sprawozdania okresowego w sprawie realizacji rocznego programu pracy oraz poświadczony wykaz wydatków sporządzonego zgodnie z przepisami art. 29 lit. a) i art. 35, stanowiących co najmniej 70% kwoty pierwszej raty zaliczkowej. Komisja dokonuje wypłaty drugiej raty zaliczkowej w wysokości nieprzekraczającej 50% całkowitej kwoty przyznanej na podstawie decyzji o współfinansowaniu lub, w każdym przypadku, nieprzekraczającej różnicy między kwotą funduszy wspólnotowych faktycznie wykorzystanych przez Państwo Członkowskie na poszczególne projekty w ramach rocznego programu a pierwszą ratą zaliczkową.
5. Odsetki narosłe z tytułu rat zaliczkowych dopisywane są na rachunek danego programu i należy je odliczyć od sumy deklarowanych wydatków publicznych w końcowym wykazie wydatków.
6. Kwoty wypłacone w formie rat zaliczkowych rozlicza się po zamknięciu programu rocznego.

Artykuł 40

Wypłaty salda

1. Komisja wypłaca saldo pod warunkiem otrzymania następujących dokumentów w terminie dziewięciu miesięcy od daty uznania kwalifikowalności kosztów określonych w corocznej decyzji w sprawie współfinansowania z Funduszu:
 - (a) poświadczony wykaz wydatków oraz wnioski o wypłatę salda lub deklarację zwrotu kosztów, sporządzone zgodnie z art. 29 lit. a) i art. 35;
 - (b) końcowe sprawozdanie z realizacji programu rocznego, w tym informacje określone w art. 51;
 - (c) sprawozdanie pokontrolne, opinia i oświadczenie określone w art. 30 ust. 2;

Wypłata salda jest uwarunkowana przyjęciem końcowego sprawozdania z realizacji oraz oświadczenia stwierdzającego ważność wniosku o wypłatę salda.
2. W przypadku gdy dokumenty wymienione w ust. 1 nie zostaną dostarczone przez organ odpowiedzialny w wyznaczonym terminie i wymaganej formie, Komisja umarza tę część zobowiązania budżetowego przypadającą na dany program roczny, której nie wykorzystano w formie rat zaliczkowych.
3. Procedurę automatycznego anulowania zobowiązań, opisaną w ust. 2, zawiesza się w odniesieniu do kwot przypadających na dane projekty, w przypadku gdy postępowania prawne lub administracyjne postępowania odwoławcze ze skutkiem zawieszającym toczą się na szczeblu Państwa Członkowskiego w czasie składania

dokumentów określonych w ust. 1. W cząstkowych sprawozdaniach końcowych Państwo Członkowskie podaje szczegółowe informacje na temat takich projektów oraz wysyła co 6 miesięcy sprawozdania opisujące postęp, jaki dokonał się w odniesieniu do tych projektów. W ciągu 3 miesięcy od zamknięcia postępowania prawnego lub administracyjnego postępowania odwoławczego Państwo Członkowskie przedstawia dokumenty wymagane w ust. 1 odnoszące się do danych projektów.

4. Dziewięciomiesięczny termin, o którym mowa w ust. 1, przerywa się z chwilą przyjęcia przez Komisję decyzji o zawieszeniu płatności środków przeznaczonych na współfinansowanie odpowiedniego programu rocznego, zgodnie z przepisami art. 42. Termin ten wznawia bieg od daty powiadomienia danego Państwa Członkowskiego o decyzji, o której mowa w art. 42 ust. 3.
5. Nie naruszając przepisów art. 41, Komisja w ciągu sześciu miesięcy od otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1, powiadamia Państwo Członkowskie o kwocie wydatków uznanej przez Komisję jako należnej ze środków Funduszu oraz o wszelkich korektach finansowych wynikających z różnicy między wydatkami deklarowanymi a uznanymi za należne. Państwo Członkowskie ma trzy miesiące na zgłoszenie swoich uwag.
6. W ciągu trzech miesięcy od otrzymania uwag Państwa Członkowskiego Komisja podejmuje decyzję w sprawie kwoty wydatków uznanej jako należna ze środków Funduszu oraz wypłaca saldo wynikające z różnicy między ostateczną kwotą uznanych wydatków a sumami dotychczas wypłaconymi Państwu Członkowskim.
7. Komisja wypłaca saldo w terminie nie dłuższym niż sześćdziesiąt dni od daty przyjęcia dokumentów, o których mowa w ust. 1 powyżej, pod warunkiem że dysponuje odpowiednimi środkami. Saldo zobowiązania budżetowego umarza się w ciągu sześciu miesięcy od daty płatności.

Artykuł 41

Przerwanie biegu terminu płatności

1. Intendent, delegowany w rozumieniu rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, przerywa bieg terminu płatności na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli lub jeśli podczas monitorowania wniosków z przeglądu rocznego uzna on za konieczne uzyskanie od władz krajowych dodatkowych informacji, albo też w razie podejrzenia wystąpienia poważnych, faktycznie wykrytych bądź domniemyanych nieprawidłowości w wykazie wydatków.

Komisja powiadamia niezwłocznie dane Państwo Członkowskie oraz organ odpowiedzialny o powodach przerwania biegu terminu płatności. Państwo Członkowskie podejmuje jak najszybciej kroki niezbędne do naprawy sytuacji.

2. Wspomniany powyżej maksymalny termin sześciu miesięcy przedłuża się maksymalnie o następne sześć miesięcy, jeśli jest to konieczne do przyjęcia decyzji zgodnie z art. 42 i 45.

Artykuł 42

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić wszystkie lub część wypłat rat zaliczkowych i salda, kiedy:
 - (a) występują poważne braki w systemie zarządzania i kontroli danego programu, które wpływają na rzetelność procedury poświadczania płatności i co do których nie podjęto środków naprawczych; lub
 - (b) wydatki zawarte w poświadczonym wykazie wydatków wiążą się z poważnymi nieprawidłowościami, których nie usunięto; lub
 - (c) Państwo Członkowskie nie spełniło swoich zobowiązań wynikających z art. 31 i 32.
2. Komisja może podjąć decyzję o zawieszeniu wypłat rat zaliczkowych lub salda, dając uprzednio Państwu Członkowskiemu możliwość przedstawienia w ciągu trzech miesięcy swoich uwag.
3. Komisja kończy zawieszenie wypłat rat zaliczkowych i salda, uznawszy, że Państwo Członkowskie podjęło środki konieczne do umożliwienia zniesienia decyzji o zawieszeniu.
4. Jeżeli Państwo Członkowskie nie podejmie wymaganych środków, Komisja może przyjąć decyzje o zmniejszeniu kwoty netto lub anulowaniu wkładu finansowego Wspólnoty do programu rocznego zgodnie z art. 46.

Artykuł 43

Przechowywanie dokumentów

W każdym Państwie Członkowskim organ odpowiedzialny zapewnia, by wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki i kontrole danego programu rocznego były zachowane do wglądu Komisji i Trybunału Obrachunkowego.

Dokumenty zachowuje się do wglądu przez okres co najmniej trzech lat po zamknięciu programu rocznego, nie uchybiając przepisom regulującym pomoc państwa.

Dokumenty przechowuje się bądź w formie oryginałów, bądź poświadczonych kopii zgodnych z oryginałami, na powszechnie przyjętych nośnikach danych.

Bieg tego terminu zostaje przerwany w przypadku postępowania prawnego lub na uzasadniony wniosek Komisji.

ROZDZIAŁ VIII KOREKTY FINANSOWE

Artykuł 44

Korekty finansowe ustalone przez Państwa Członkowskie

1. Nie uchybiając obowiązkom Komisji w zakresie wykonania budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, odpowiedzialność za badanie nieprawidłowości spoczywa w pierwszym rzędzie na Państwach Członkowskich. Działają one na podstawie dowodów wszelkich istotnych zmian wpływających na charakter warunków realizacji i kontroli pomocy i dokonują wymaganych korekt finansowych.
2. Państwa Członkowskie dokonują wymaganych korekt finansowych w związku z indywidualnymi lub systemowymi nieprawidłowościami wykrytymi w działaniach lub programach rocznych. Korekty dokonywane przez Państwa Członkowskie polegają na odzyskiwaniu całości lub części wkładu Wspólnoty. Państwo Członkowskie uwzględnia charakter i wagę nieprawidłowości oraz stratę finansową Funduszu.

W sprawozdaniu rocznym wysyłanym do Komisji zgodnie z art. 50 ust. 2 Państwa Członkowskie uwzględniają listę postępowań w sprawie unieważnienia wszczętych w odniesieniu do danego programu rocznego.

Korekty dokonywane przez Państwo Członkowskie polegają na unieważnianiu w całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty, a w przypadku gdy kwota nie zostanie zwrócona w terminie określonym przez dane Państwo Członkowskie, nalicza się odsetki za zwłokę w wysokości określonej w art. 47 ust. 2.

3. W przypadku nieprawidłowości systemowych Państwo Członkowskie rozszerza zakres postępowania wyjaśniającego, tak by objąć nim wszystkie działania, których mogą one dotyczyć.

Artykuł 45

Kontrola ksiąg i korekty finansowe Komisji

1. Nie uchybiając uprawnieniom Trybunału Obrachunkowego i niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wrywkowe, dotyczące działań finansowanych z Funduszu oraz systemów zarządzania i kontroli, o których informują z wyprzedzeniem nie krótszym niż jeden dzień. Komisja powiadamia dane Państwo Członkowskie, mając na uwadze otrzymanie wszelkiej niezbędnej pomocy. Urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego mogą brać udział w takich kontrolach.

Komisja może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości jednej lub więcej operacji. Urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą brać udział w takich kontrolach.

3. Jeżeli po dokonaniu niezbędnych działań weryfikujących Komisja dochodzi do wniosku, że Państwo Członkowskie nie spełnia obowiązków nałożonych na nie na mocy art. 31, zawiesza płatności rat zaliczkowych lub płatność końcową, zgodnie z art. 42.

Artykuł 46

Kryteria korekt

1. W przypadku gdy Państwo Członkowskie nie dokonało korekt w terminie określonym w art. 42 ust. 2 i jeśli nie osiągnięto żadnego porozumienia w tej sprawie, Komisja może w ciągu trzech miesięcy podjąć decyzje o unieważnieniu całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty do programu rocznego, jeśli uzna że:
 - (a) występują poważne braki w systemie zarządzania i kontroli danego programu, które stanowią zagrożenie dla wkładu finansowego Wspólnoty już wypłaconego na rzecz programu;
 - (b) wydatki zawarte w poświadczonym wykazie wydatków wykazują nieprawidłowości, które nie zostały skorygowane przez Państwo Członkowskie przed wszczęciem procedury naprawczej, o której mowa w niniejszym ustępie; oraz
 - (c) Państwo Członkowskie nie wypełniło swoich zobowiązań wynikających z art. 31 przed wszczęciem procedury naprawczej, o której mowa w niniejszym ustępie.

Komisja podejmuje decyzję, uwzględniając wszelkie uwagi zgłoszone przez Państwo Członkowskie.

2. Ustalając czy korekta finansowa ma mieć postać zryczałtowaną czy oszacowaną, Komisja opiera się na stwierdzonych, indywidualnych przypadkach nieprawidłowości, biorąc pod uwagę jak dalece systemowy jest charakter danej nieprawidłowości. Jeżeli przypadek nieprawidłowości dotyczy wykazu wydatków, w stosunku do którego w sprawozdaniu rocznym wydano uprzednio pozytywną opinię zgodnie z art. 30 ust. 3 lit. b), zachodzić będzie domniemanie wystąpienia problemu o charakterze systemowym, skutkujące zastosowaniem korekty w postaci zryczałtowanej lub oszacowanej, o ile Państwo Członkowskie w ciągu trzech miesięcy nie przedstawi dowodu zaprzeczającego temu domniemaniu.
3. Ustalając wysokość korekty, Komisja uwzględnia wagę nieprawidłowości oraz zakres i skutki finansowe braków stwierdzonych w danym programie rocznym.
4. W przypadku gdy Komisja opiera swoje stanowisko na ustaleniach biegłych rewidentów spoza podległych sobie służb, wyciąga własne wnioski na temat

konsekwencji finansowych po uprzednim zbadaniu środków podjętych przez zainteresowane Państwo Członkowskie zgodnie z art. 32, sprawozdań zgłoszonych niezgodności oraz wszelkich odpowiedzi ze strony danego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 47

Zwrot środków

1. Wszelkich zwrotów środków należnych Komisji dokonuje się przed datą wskazaną w poleceniu zwrotu, sporządzonym zgodnie z art. 72 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁵¹. Data ta przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca po wystawieniu polecenia zwrotu.
2. W przypadku zwłoki nalicza się odsetki z tytułu zaległej płatności za okres od daty rozliczenia należności do daty faktycznej spłaty. Stopa oprocentowania równa jest stopie stosowanej przez Europejski Bank Centralny w odniesieniu do jego głównych operacji refinansowania, opublikowanej w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, obowiązującej w pierwszym dniu kalendarzowym miesiąca, na który przypada data rozliczenia, powiększona o trzy i pół punktu procentowego.

Artykuł 48

Obowiązki Państw Członkowskich

Korekta finansowa dokonywana przez Komisję nie umniejsza obowiązku danego Państwa Członkowskiego w zakresie windykacji środków zgodnie z art. 46.

ROZDZIAŁ IX MONITOROWANIE, OCENA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Artykuł 49

Monitorowanie i ocena

1. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi regularnie monitoruje działania Funduszu.
2. Fundusz jest regularnie poddawany ocenie przez Komisję we współpracy z Państwami Członkowskimi w celu określenia, czy realizowane działania są właściwe, efektywne i wywierają odpowiedni wpływ w świetle celów określonych w art. 3. Komisja analizuje też, w jakim zakresie działania wspierane z Funduszu uzupełniają się z działaniami prowadzonymi w ramach innych, odpowiednich dziedzin polityki, instrumentów i inicjatyw wspólnotowych.

⁵¹ Dz.U. L z 16.12.2002.

3. Do grudnia 2011 r. Komisja ocenia oddziaływanie Funduszu na rozwój polityki i prawa dotyczącego kontroli granic zewnętrznych, synergii pomiędzy Funduszem a zadaniami Agencji, a także stosowność kryteriów rozdziału funduszy pomiędzy poszczególne Państwa Członkowskie.

Artykuł 50

Sprawozdania

1. W każdym Państwie Członkowskim organ odpowiedzialny podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia monitorowania i oceny projektu.

W tym celu zawierane przez organ odpowiedzialny porozumienia i umowy z organizacjami odpowiedzialnymi za realizację działań zawierają klauzule nakładające obowiązek przedkładania regularnych i szczegółowych sprawozdań dotyczących postępu w osiągnięciu wyznaczonych celów.

2. Nie później niż dziewięć miesięcy po wyznaczonym dla każdego programu rocznego terminie, w którym wydatki określone w decyzji o współfinansowaniu kwalifikują się do przyznania finansowania, organ odpowiedzialny przedkłada Komisji sprawozdanie końcowe dotyczące realizacji działania oraz wykaz wydatków, zgodnie z przepisami art. 35.

3. Państwa Członkowskie przedkładają Komisji:

- (a) nie później niż dnia 30 czerwca 2010 r. sprawozdanie oceniające rezultaty i wpływ działań współfinansowanych z Funduszu.
- (b) nie później niż dnia 30 czerwca 2012 r. (za okres 2007-2010) i nie później niż dnia 30 czerwca 2015 r. (za okres 2011-2013) sprawozdanie oceniające rezultaty i wpływ działań współfinansowanych z Funduszu.

4. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów:

- (a) nie później niż dnia 30 czerwca 2009 r. sprawozdanie dotyczące stosowania kryteriów podziału środków finansowych w rozbiciu na lata i poszczególne Państwa Członkowskie zgodnie z art. 15; wraz z wnioskami dotyczącymi zmian, jeśli zachodzi taka potrzeba;
- (b) nie później niż dnia 31 grudnia 2010 r. sprawozdanie okresowe dotyczące osiągniętych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów funkcjonowania Funduszu wraz z wnioskiem dotyczącym przyszłego rozwoju Funduszu;
- (c) nie później niż dnia 31 czerwca 2012 r. (za okres 2007-2010) i nie później niż dnia 31 czerwca 2015 r. (za okres 2011-2013) sprawozdanie oceniające ex post.

Artykuł 51

Końcowe sprawozdanie roczne

1. Sprawozdania, o których mowa w art. 50 ust. 2, zawierają następujące informacje, pozwalające uzyskać wyraźny obraz stanu realizacji programów rocznych i wieloletnich:
 - (a) realizacja programu rocznego pod względem finansowym i operacyjnym;
 - (b) postęp w realizacji programu wieloletniego i jego priorytetów w nawiązaniu do przypisanych im celów szczegółowych wraz z kwantyfikacją – zawsze i wszędzie gdzie podlegają one kwantyfikacji – wskaźników fizycznych oraz wskaźników wykonania, wyników i oddziaływania na każdy dany priorytet;
 - (c) kroki podjęte przez organ odpowiedzialny w celu zapewnienia jakości i skuteczności realizacji, w szczególności zaś:
 - środki monitorowania i oceny, w tym ustalenia dotyczące zbierania danych;
 - podsumowanie wszelkich istotnych problemów napotkanych przy realizacji programu operacyjnego i wszelkich podjętych środków;
 - wykorzystanie pomocy technicznej;
 - (d) środki podjęte w celu przekazania i rozpowszechnienia informacji na temat programów rocznych i wieloletnich
2. Sprawozdania uznaje się za możliwe do przyjęcia, jeśli zawierają wszystkie informacje wymienione w ust. 1. W ciągu dwóch miesięcy Komisja podejmuje decyzje w sprawie treści sprawozdania rocznego z realizacji programu, złożonego przez organ odpowiedzialny. Jeżeli Komisja nie wyrazi stanowiska w wyznaczonym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte. Komisja przekazuje Agencji zatwierdzone sprawozdania z realizacji programu.

ROZDZIAŁ X PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 52

Komitety

1. Komisję wspiera wspólny Komitet „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, ustanowiony niniejszą decyzją⁵² („Komitet”).

⁵² Wstawić odnośniki do decyzji ustanawiających Fundusz Powrotu Imigrantów, funduszu integracji i fundusz powrotu imigrantów.

2. W przypadku gdy przywołuje się niniejszy ustęp, ma zastosowanie art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.
3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 53

Przegląd

Parlament Europejski i Rada dokonają przeglądu niniejszej decyzji na podstawie wniosku Komisji najpóźniej do dnia 30 czerwca 2013 r.

Artykuł 54

Niniejszą decyzję stosuje się od 1 stycznia 2007 r.

Artykuł 55

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

UZASADNIENIE

1. ROZWIJANIE SOLIDARNOŚCI W OBSZARZE INTEGRACJI OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH

1.1. Problematyka i analiza

Migracja z państw trzecich do Unii Europejskiej stała się zjawiskiem powszechnym w każdym Państwie Członkowskim. Chociaż udział obywateli państw trzecich w poszczególnych Państwach Członkowskich znacznie się różni, wszystkie one stają wobec wyzwania jakim jest rosnąca różnorodność etniczna, kulturalna i językowa oraz potrzeba zarządzania „stosunkami międzykulturowymi”.

Jak podkreślono w pierwszym rocznym sprawozdaniu na temat imigracji i integracji⁵³ imigracja w dalszym ciągu odgrywa istotną rolę w rozwoju gospodarczym i społecznym Unii Europejskiej. W obliczu starzejącej się i kurczącej populacji w wieku produkcyjnym przepływy migracyjne mogą się nasilić i aby sprostać potrzebom rozszerzonej UE, będą coraz bardziej konieczne. Europa musi się do tego przygotować.

Skuteczna integracja imigrantów jest istotna z punktu widzenia spójności społecznej; jest ona również koniecznym warunkiem wydajności gospodarczej. W kontekście wznowionej strategii lizbońskiej kluczową kwestią jest zapewnienie integracji zarówno już osiadłych, jak i przyszłych imigrantów.

Znaczenie dobrze zdefiniowanych polityk propagujących integrację obywateli państw trzecich w UE zostało wyraźnie podkreślone w programie haskim. Ustawodawstwo zabezpieczające prawa rezydentów długoterminowych, prawo do łączenia rodzin oraz przepisy dotyczące zwalczania dyskryminacji, rasizmu i ksenofobii zostały już przyjęte i obecnie wymagają przetransponowania na grunt prawa krajowego. Dyrektywy te stanowią fundament polityki integracyjnej UE.

Obywatele państw trzecich mają specyficzne potrzeby integracyjne, które różnią się od potrzeb innych mniej uprzywilejowanych grup po prostu dlatego, iż bardzo często osoby te znajdują się w danym państwie przyjmującym po raz pierwszy. Często zdarza się, że obywatele państw trzecich nie znają wartości obowiązujących w Unii Europejskiej, a ich znajomość języka oraz wiedza na temat warunków życia w kraju przyjmującym może być ograniczona. Równie istotny jest fakt, iż imigranci często nie posiadają takich samych praw i obowiązków, co obywatele Państw Członkowskich UE. Co więcej, na obywateli państw trzecich mogą zostać nałożone poważne sankcje, w niektórych przypadkach możliwe jest cofnięcie prawa pobytu, jeśli nie stosują się oni do dotyczących ich przepisów lub nie postępują według określonych procedur.

1.2. Dalsze kierunki działania

Przyjęte przez Radę i przedstawiciele rządów Państw Członkowskich na posiedzeniu Rady ds. wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (JLS) w dniu 19 listopada 2004 r. wspólne podstawowe zasady integracji imigrantów zwracają uwagę na potrzebę zastosowania

⁵³ COM (2004) 508 z 16.7.2004.

wszechstronnego podejścia do kwestii integracji. Stwierdza się w nich potrzebę podjęcia kroków nie tylko na poziomie Państw Członkowskich, lecz także na szczeblu europejskim, aby zaangażowanie w sprawy integracji było uwzględniane przy określaniu i wdrażaniu polityki w różnych obszarach, przy jednoczesnym opracowywaniu konkretnych polityk służących integracji obywateli państw trzecich.

W przyjętych zasadach podkreślono, iż „nieskuteczność jednego Państwa Członkowskiego może mieć niekorzystne konsekwencje dla pozostałych Państw Członkowskich i Unii Europejskiej”, a zatem w interesie wszystkich Państw Członkowskich leży kontynuacja skutecznych strategii integracyjnych.

W 2002 r. Komisja zapoczątkowała projekty pilotażowe dotyczące integracji obywateli państw trzecich (INTI). Inicjatywy te były ograniczone z powodu niewystarczającego marginesu środków dostępnych w dziale 3 perspektywy finansowej obowiązującej do końca 2006 r. Zważywszy, że projekty te odniosły duży sukces, Komisja na konferencji międzyministerialnej na temat integracji, podczas prezydencji niderlandzkiej, wystąpiła z pomysłem stworzenia „funduszu integracji”.

1.3. Cele Funduszu

W oparciu o wspólne podstawowe zasady Fundusz przyczynia się do realizacji następujących sześciu głównych celów polityki:

1. wspieranie organizacji i wdrażania procedur dotyczących przyjmowania imigrantów poprzez wzmocnienie zawartych w nim elementów związanych z integracją i przewidywanie potrzeb obywateli państw trzecich;
2. wkład w organizację i realizację programów i działań wprowadzających dla obywateli państw trzecich poprzez budowanie potencjału oraz rozwój i wdrażanie polityki (wspólna podstawowa zasada nr 4)
3. zwiększenie uczestnictwa obywateli państw trzecich w życiu obywatelskim, kulturalnym i politycznym społeczeństwa przyjmującego w celu promowania wśród imigrantów aktywnego obywatelstwa oraz poszanowania podstawowych wartości ich nowej społeczności; (wspólna podstawowa zasada nr 7)
4. wzmocnienie zdolności publicznych i prywatnych dostawców usług w Państwach Członkowskich w zakresie współpracy z obywatelami państw trzecich i organizacjami ich reprezentującymi oraz lepszego sprostania potrzebom poszczególnych grup imigrantów;
5. wzmocnienie zdolności społeczności przyjmującej w zakresie dostosowania się do rosnącej różnorodności poprzez działania integracyjne skierowane do obywateli państwa pobytu (wspólna podstawowa zasada nr 1)
6. zwiększenie zdolności Państw Członkowskich w zakresie kształtowania, monitorowania i oceny polityki integracji.

Poza mechanizmem solidarności finansowej, Fundusz stanowi także ramy polityczne dla wspierania wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk oraz współpracy między Państwami Członkowskimi, podejmowanych z inicjatywy Komisji („działania wspólnotowe”), w

szczegółności w celu zachęcenia do kontynuacji bardziej ustrukturyzowanej polityki rozwoju zapoczątkowanej przez projekty pilotażowe INTI.

1.4. Komplementarność z Europejskim Funduszem Społecznym

W Komunikacie z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie perspektyw finansowych podkreślono, że *„wdrożenie wspólnej polityki imigracyjnej wymaga także aby Wspólnota wypracowała wiarygodne podejście do wielowymiarowej kwestii integracji obywateli państw trzecich. Oznacza to położenie większego nacisku w działaniach Europejskiego Funduszu Społecznego na zwiększony udział migrantów . Działania, które nie są objęte EFS, takie jak udział w życiu obywatelskim i politycznym, poszanowanie różnorodności i obywatelstwa, czy działania dotyczące osób ubiegających się o azyl, włączając w to tworzenie sieci („networking”), porównywanie w celu osiągnięcia lepszych wyników („benchmarking”) i opracowywanie wskaźników w tych dziedzinach, będą finansowane pozycji ramach działu 3 perspektyw finansowych.*

W celu opracowania takiego podejścia Komisja w dniu 14 lipca 2004 r. przedstawiła wniosek dotyczący zaktualizowanego Europejskiego Funduszu Społecznego (zwanego dalej EFS). We wniosku tym Komisja stwierdziła, że EFS powinien wspierać konkretne działania służące wzmocnieniu integracji społecznej imigrantów oraz zwiększeniu ich uczestnictwa w rynku pracy. Działania te powinny obejmować orientację, kursy językowe, weryfikację kwalifikacji zdobytych w innym kraju, jak również promocję różnorodności w miejscu pracy oraz zwalczanie dyskryminacji. Ponadto Europejski Fundusz Społeczny i proces integracji społecznej przewidują także szczegółowe cele dotyczące integracji imigrantów na rynku pracy oraz upowszechnianie informacji o ich dostępie do podstawowych praw, dostępu do usług i środków finansowych. Wreszcie wprowadzone w 2000 r. dyrektywy antydyskryminacyjne stanowią ramy prawne mające na celu zwalczanie wszelkich form rasizmu i dyskryminacji obywateli państw trzecich.

Przedmiotowy instrument ma za zadanie wspierać działania uzupełniające dotyczące integracji obywateli państw trzecich, które nie są przewidziane w ramach EFS. Celem Funduszu jest uwzględnienie specyficznych związanych z integracją potrzeb wynikających z rozwoju wspólnej polityki imigracyjnej.

Stworzenie osobnego instrumentu, który przeznaczony jest dla obywateli państw trzecich i powiązany z zasadą solidarności w zależności od względnego udziału obywateli państw trzecich w Państwach Członkowskich, zastanowi odpowiedź na niektóre szczególne wyzwania związane z brakiem integracji imigrantów z miejscowym społeczeństwem. Instrument ten w szczególności mógłby umożliwić obywatelom państw trzecich sprostanie wymaganiom integracyjnym państw przyjmujących, umożliwić dostęp do kompleksowych kursów kształtujących świadomość obywatelską oraz zapewnić imigrantom, zwłaszcza tym którzy nie pracują lub nie posiadają pozwolenia na pracę, możliwość integracji we wszystkich dziedzinach życia społecznego innych niż w pracy. Odzwierciedla to założenia wspólnej podstawowej zasady nr 4, w której Rada wzywa do tworzenia programów wprowadzających, które skupione są na doborze najbardziej odpowiednich narzędzi potrzebnych do rozpoczęcia procesu integracji. Realizacja tego typu programów pozwoli imigrantom szybko odnaleźć się w kluczowych dziedzinach życia: w pracy, znalezieniu dachu nad głową, w systemach edukacji i ochrony zdrowia. Takie programy mogą pomóc zapoczątkować długofalowy proces adaptacji do nowej społeczności.

Powody, dla których instrument ten uzupełnia działania EFS wyjaśnione są bardziej szczegółowo w rozszerzonej ocenie wpływu.

W komunikacji Komisji w sprawie migracji, integracji i zatrudnienia oraz w rocznym sprawozdaniu na temat imigracji i integracji podkreślono fakt, iż samo zintegrowane podejście nie wystarczy, aby zapewnić pomyślną integrację we wszystkich dziedzinach życia społecznego oraz stworzyć spójne społecznie społeczeństwo, w którym imigranci mogliby uczestniczyć. W celu połączenia wysiłków w ramach EFS konieczny jest instrument służący wspieraniu obywateli państw trzecich i ich specyficznych potrzeb.

Aby zagwarantować spójność między tym instrumentem a EFS wprowadzono mechanizmy zapobiegające pokrywaniu się działań na szczeblu UE i krajowym w tym zobowiązania dla krajowych organów wykonawczych dotyczące koordynacji planowania działań w ramach poszczególnych funduszy.

2. OCENA

Komisja przeprowadziła wstępną ocenę, która załączona jest do niniejszej decyzji.

3. PODSTAWA PRAWNA I UZASADNIENIE INSTRUMENTU POLITYKI

3.1. Wybór podstawy prawnej

Proponowaną podstawą prawną dla niniejszej decyzji Rady jest art. 63 ust. 2, ponieważ niniejszy akt obejmuje „środki dotyczące polityki imigracyjnej” w obszarze „warunki wjazdu i pobytu oraz normy dotyczące procedur wydawania przez Państwa Członkowskie długoterminowych wiz i dokumentów pobytowych, w tym dla celów łączenia rodzin” (art. 63 ust. 3 lit. a)).

Jako że podstawę dla projektu stanowi tytuł IV Traktatu WE (Wizy, azyl, imigracja i inne polityki związane ze swobodnym przepływem osób), musi on zostać przedstawiony i przyjęty zgodnie z protokołami w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa, Irlandii i Danii załączonymi do Traktatu z Amsterdamu. Zjednoczone Królestwo i Irlandia mogą zostać objęte tym środkiem. Dania nie uczestniczy w przyjmowaniu niniejszej decyzji, w związku z tym nie jest przez nią związana, ani nie podlega jej stosowaniu.

Solidarność w podziale środków

Po pierwsze, Państwa Członkowskie otrzymają stałą kwotę ze środków przydzielanych rocznie w celu dokonania (zwłaszcza w nowych Państwach Członkowskich) inwestycji strukturalnych mających na celu zapewnienie pomyślnej integracji obywateli państw trzecich. Kwota ta na okres 2007-2013 będzie wyższa dla państw, które przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r. Ponadto kwota ta będzie również wyższa na okres 2007-2013 dla państw, które przystąpią do Unii Europejskiej w okresie 2007-2013.

Po drugie, w celu wyrażenia solidarności większość środków Funduszu dla Państw Członkowskich zostanie rozdzielona na podstawie specjalnego klucza określającego ogólny ciężar, jaki ponoszą poszczególne Państwa Członkowskie w odniesieniu do obywateli państw trzecich legalnie przebywających w UE. Klucz, według którego przyznaje się środki, uwzględniałby dwa składniki: jeden dotyczący danych o ilości i drugi dotyczący danych o

przepływie obywateli państw trzecich. W przypadku pierwszego składnika obliczona zostanie średnia ogólnej liczby obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytorium danego Państwa Członkowskiego w okresie trzech lat w celu wyrównania przypadkowego, niereprezentatywnego wzrostu lub spadku liczby imigrantów. W przypadku drugiego składnika sumuje się ogólną liczbę obywateli państw trzecich, którzy otrzymali pozwolenie na pobyt na terytorium danego Państwa Członkowskiego (na mocy prawa krajowego lub wspólnotowego) w okresie poprzednich trzech lat. Liczba ta będzie wstępnie odpowiadać liczbie osób, które prawdopodobnie skorzystają ze środków integracyjnych przeznaczonych dla nowoprzybyłych, przyjmując, iż wstępne programy integracyjne lub inne programy wprowadzające mogą mieć miejsce np. rok po przyjęciu i mogą obejmować szereg kursów przeprowadzonych w okresie od roku do dwóch lat.

Ponieważ Komisja proponuje, aby Fundusz skupiał się głównie na obywatelach państw trzecich, którzy niedawno przybyli i uzyskali od Państwa Członkowskiego zezwolenie na pobyt na jego terytorium („nowo przybyli”) drugi składnik klucza, według którego przyznaje się środki, jest ważniejszy niż pierwszy i w związku z tym będzie bardziej brany pod uwagę (60 %). Jego celem jest ukierunkowanie środków Funduszu na wsparcie tych Państw Członkowskich, które od niedawna przyjmują imigrantów lub które w okresie objętym perspektywami finansowymi najprawdopodobniej staną się państwami przyjmującymi. Nacisk, który kładzie się na wspieranie nowoprzybyłych, powinien zostać ponownie rozważony.

Zastosowanie takiego połączenia powyższych kryteriów przy podziale środków sprawi, że w metodzie przydziału środków finansowych należycie uwzględnione będą oceny (dotyczące na przykład zmian w polityce migracyjnej), co pozwoli podjąć przy wsparciu Funduszu odpowiednie środki zaradcze.

Dla części dotyczącej przepływów osób, z metody obliczeniowej należy wykluczyć niektóre kategorie obywateli państw trzecich, np. studentów, naukowców i pracowników sezonowych oraz osób których status uległ zmianie lub którzy otrzymali przedłużenie przyznanego uprzednio pozwolenia na pobyt.

Ponieważ uchodźcy i inni beneficjenci pozostający pod ochroną międzynarodową są objęci Europejskim Funduszem Społecznym, nie uwzględnia się ich zarówno w danych o ilości, jak i danych o przepływie osób. Z drugiej strony, uwzględniane mogą być osoby, które nie są wspierane przez EFS, a które otrzymały pozwolenie na pobyt w ramach pomocy humanitarnej (na przykład ze względów medycznych).

Nie narusza to prawa Państw Członkowskich do bezpośredniego finansowania działań (także) na rzecz studentów, naukowców i pracowników sezonowych.

3.2. Działania określone w ramach Funduszu

Mając na względzie ogólny cel Funduszu, jakim jest przyczynienie się do wdrażania polityki integracji zgodnie ze wspólnymi podstawowymi zasadami integracji imigrantów, Komisja proponuje, by Fundusz był prowadzony głównie poprzez wspólne zarządzanie z Państwami Członkowskimi. Umożliwi to ukierunkowanie wsparcia finansowego zgodnie z konkretną sytuacją i potrzebami każdego Państwa Członkowskiego.

Ponadto, aby zapewnić jak najskuteczniejsze wykorzystanie środków, wniosek Komisji zawiera bardzo szczegółowe przepisy określające cele operacyjne oraz rodzaje działań wskazanych jako środki do osiągnięcia tych celów.

3.3. Planowanie programów

Planowanie programów ma charakter wieloletni – dokonywane będzie w dwóch okresach: 2007-2010 i 2011-2013.

Podstawą planowania programów jest podejście dwuetapowe:

Programy wieloletnie (szczebel polityczny): na podstawie wytycznych strategicznych przyjętych przez Komisję, uwzględniając wykaz braków i potrzeb, każde Państwo Członkowskie przygotowuje krajowy program wieloletni zawierający priorytety i strategię działań, który będzie następnie negocjowany z Komisją i będzie stanowić ramy dla przygotowania działań.

Programy roczne (szczebel operacyjny): na podstawie uzgodnionej strategii oraz przydziału środków wynikających z zastosowania ściśle określonych kryteriów Komisja przyjmie dla każdego Państwa Członkowskiego program roczny.

3.4. ZARZĄDZANIE FINANSAMI I KONTROLA.

W ramach wspólnego zarządzania jednym z kluczowych założeń przyszłego pakietu uregulowań na okres objęty programem 2007-2013, jest jasne określenie, na podstawie doświadczeń wpływających z aktualnego prawodawstwa, ram, charakteru i podziału odpowiedzialności między różnymi zainteresowanymi podmiotami, mającymi związek z wykonaniem budżetu Wspólnoty.

3.5. Systemy zarządzania i kontroli

Niniejsza decyzja zwiększa spójność i przejrzystość ogólnej architektury systemu zarządzania i kontroli Funduszu:

- spójność, ponieważ jasno określa, że stosuje się te same minimalne warunki dla systemów kontroli na wszystkich szczeblach procesu, jak również dla odpowiednich zadań i zobowiązań różnych podmiotów;
- przejrzystość, ponieważ konieczne jest aby różne podmioty, których dotyczy kontrola zapoznały się z wynikami kontroli innych podmiotów, celem poprawienia wydajności, skuteczności i ogólnej równowagi systemu.

Decyzja ta określa wspólną podstawę dla minimalnego zestawu warunków, które każdy system zarządzania i kontroli wewnętrznej stosowany przez kierownictwo Funduszu powinien spełniać. W tym celu Państwa Członkowskie przedstawią gwarancje odnośnie do systemów zarządzania i kontroli:

- na początku trwania okresu objętego programem wieloletnim, w postaci zaopiniowania systemu przez niezależny organ kontrolny;

- co roku, w postaci opinii organu kontrolnego popartej rocznym sprawozdaniem kontrolnym na temat końcowego wykazu wydatków załączonego do sprawozdania końcowego dotyczącego realizacji programów rocznych.

Zasada dodatkowości, stanowiąca, że środki finansowe UE powinny stanowić dodatek do środków krajowych a nie zastępować je, pozostanie kluczową zasadą polityki spójności. Państwa Członkowskie odpowiadają za zapewnienie, aby zasada dodatkowości miała zastosowanie w ramach Funduszu.

Decyzja ta zawiera propozycję ustanowienia procedury wstrzymania i zawieszenia płatności w przypadku poważnych problemów w momencie przedstawienia wniosku o dokonanie płatności.

4. POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Pomocniczość

Nadal podstawową zasadą jest to, że to Państwa Członkowskie odpowiadają za rozwój i realizację strategii integracji. Nie mniej jednak krajowe wysiłki na rzecz wdrażania „wspólnych podstawowych zasad”, z uwzględnieniem skutków wynikających z poszczególnych polityk dla pozostałych Państw Członkowskich, mogą być wspierane środkami z Funduszu. Dlatego też wspierane działania powinny być jasno określone, powiązane z obiektywnymi warunkami w poszczególnych państwach oraz powinny przynieść wartość dodaną dla Wspólnoty jako całości.

Proporcjonalność

Decyzja ta umożliwi udzielenie z Funduszu pomocy finansowej wszelkim działaniom, które pod względem operacyjnym przyczyniają się do realizacji szeregu określonych celów szczegółowych, pozostawiając każdemu Państwu Członkowskiemu wybór działań oraz sposobu, w który należy je przeprowadzić w ramach realizacji programów uzgodnionych z Komisją. Wykorzystanie środków wspólnotowych musi również podlegać przejrzystem i wyraźnym zasadom zawartym w decyzji Rady, będącej właściwym instrumentem wdrażania programów wspólnotowych..

5. SKUTKI BUDŻETOWE

Środki przyznane na Fundusz według perspektyw finansowych zaproponowanych przez Komisję na lata 2007-2013 wynoszą 1 771 mln EUR.

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

ustanawiającej Europejski Fundusz Integracji Obywateli z Państw Trzecich na lata 2007-2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 ust. 3 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji⁵⁴,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁵⁵,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁵⁶,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁵⁷,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Mając na względzie sukcesywne tworzenie obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską przewiduje zarówno przyjęcie środków zmierzających do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze środkami towarzyszącymi w dziedzinie kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji, jak i przyjęcie środków związanych z azylem, imigracją i ochroną praw obywateli państw trzecich.
- (2) Podczas specjalnego posiedzenia w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. Rada Europejska oświadczyła, że Unia Europejska powinna dążyć do zapewnienia sprawiedliwego traktowania obywateli państw trzecich, którzy legalnie zamieszkują na terytoriach jej Państw Członkowskich. Skuteczniejsza polityka integracji powinna mieć na celu przyznanie im praw i obowiązków porównywalnych do praw i obowiązków obywateli UE. Powinna także wspierać niedyskryminację w życiu gospodarczym, społecznym i kulturalnym oraz przyczynić się do powstania środków służących zwalczaniu rasizmu i ksenofobii.

⁵⁴ Dz.U. C...

⁵⁵ Dz.U. C...

⁵⁶ Dz.U. C...

⁵⁷ Dz.U. C...

- (3) Kluczowym elementem w promowaniu spójności gospodarczej i społecznej, stanowiącej fundamentalny cel Wspólnoty określony w Traktacie, jest integracja obywateli państw trzecich w Państwach Członkowskich.
- (4) W programie haskim z dnia 4-5 listopada 2004 r. Rada Europejska podkreśliła, że w celu osiągnięcia stabilizacji i spójności między społeczeństwami Państw Członkowskich istotnie znaczenie ma opracowanie skutecznych polityk. Rada Europejska zwróciła uwagę na potrzebę lepszej koordynacji krajowych polityk integracji w oparciu o wspólne ramy i wezwała Państwa Członkowskie, Radę i Komisję do wspierania strukturalnej wymiany doświadczeń i informacji na temat integracji.
- (5) Dnia 19 listopada 2004 r. zgodnie z wymogami programu haskiego Rada Unii Europejskiej oraz przedstawiciele rządów Państw Członkowskich przyjęli „Wspólne podstawowe zasady dotyczące polityki integracji imigrantów w Unii Europejskiej”. Założenia zawarte w dokumencie wspierają Państwa Członkowskie w kształtowaniu polityki integracji, zapewniając wnikliwe informacje dotyczące podstawowych zasad, według których państwa te mogą ocenić i określić swój postęp.
- (6) Wspólne podstawowe zasady mają charakter uzupełniający i zakładają pełną synergię z istniejącymi ramami legislacyjnymi, w tym dotyczącymi równości płci, zakazu dyskryminacji, integracji społecznej, instrumentów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Wspólnoty zawierających przepisy dotyczące integracji, między innymi dyrektywy Rady określające wspólną politykę imigracyjną w oparciu o Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 pkt. 3 i 4.
- (7) W swoich konkluzjach z dnia 14 października 2002 r. dotyczących integracji Rada podkreśla, że nowoprzybyłym imigrantom należy zapewnić szybki i odpowiedni dostęp do informacji na temat społeczności przyjmującej oraz zgodnie z prawem krajowym dostęp do kursów językowych. Rada uznaje także za ważną kwestię promowania przez krajowe systemy aktywnego uczestnictwa obywateli państw trzecich w życiu Wspólnoty i w rynku pracy zgodnie z prawem krajowym. Polityki integracyjne Państw Członkowskich oznaczają wspólne działania rządów, władz regionalnych i lokalnych, organizacji imigrantów i organizacji pozarządowych, partnerów społecznych oraz społeczeństwa obywatelskiego.
- (8) Niepowodzenia poszczególnych Państw Członkowskich w rozwoju i wdrażaniu polityki integracyjnej mogą mieć niekorzystne konsekwencje dla pozostałych Państw Członkowskich i Unii Europejskiej.
- (9) Celem poparcia programu w obszarze integracji władza budżetowa ujęła w budżecie ogólnym Wspólnot Europejskich na lata 2003-2005 konkretne środki na sfinansowanie działań przygotowawczych w dziedzinie integracji.
- (10) Zgodnie z konkluzjami z 2002 r. dotyczącymi integracji Komisja w swoim komunikacie z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie perspektyw finansowych zaproponowała położenie większego nacisku na zwiększony udział imigrantów w działaniach Europejskiego Funduszu Społecznego (zwanego dalej EFS). W swoim wniosku dotyczącym działalności EFS w okresie od 2007 do 2013 r. Komisja stwierdziła, że EFS powinien wspierać konkretne działania służące wzmocnieniu integracji społecznej imigrantów oraz zwiększaniu ich uczestnictwa w zatrudnieniu.

Fundusz ten powinien dostarczać wskazówek, umożliwiać udział w kursach językowych, zapewniać weryfikację kwalifikacji zdobytych w innym kraju, jak również promować różnorodność w miejscu pracy oraz zwalczać dyskryminację.

- (11) Ponadto w świetle działań przygotowawczych i odwołując się do komunikatu Komisji w sprawie imigracji, integracji i zatrudnienia oraz pierwszego rocznego sprawozdania na temat imigracji i integracji, począwszy od roku 2007, zgodnie ze wspólnymi podstawowymi zasadami oraz w celu uzupełnienia działań EFS, należy zasilić działania Wspólnoty specjalnym instrumentem służącym wspieraniu wysiłków Państw Członkowskich na rzecz rozwoju i wdrażania polityki integracyjnej umożliwiającej obywatelom państw trzecich wywodzących się z różnych środowisk kulturalnych, religijnych, językowych i etnicznych osiedlenie się i branie czynnego udziału we wszystkich aspektach europejskiego życia społecznego.
- (12) W celu zapewnienia zgodności z działaniami polityki Wspólnoty dotyczącymi integracji obywateli państw trzecich działania finansowane w ramach Funduszu powinny być konkretne i powinny uzupełniać się z działaniami finansowanymi ze środków EFS. W tym kontekście w ramach powyższego instrumentu i EFS opracowane zostaną wspólne specjalne programy działania w celu zapewnienia spójności z działaniami Wspólnoty w dziedzinie integracji obywateli państw trzecich.
- (13) Mając na uwadze, że zarówno omawiany instrument, jak i EFS podlegają zarządzaniu wspólnemu z Państwami Członkowskimi, należy również poczynić ustalenia na szczeblu krajowym zapewniające spójności w ich wdrażaniu. W tym celu należy nałożyć na władze Państw Członkowskich odpowiedzialne za wdrażanie Funduszu wymóg ustanowienia mechanizmów współpracy i koordynacji z władzami wyznaczonymi przez Państwa Członkowskie do zarządzania wdrażaniem EFS oraz zapewnienia, iż działania podjęte w ramach Funduszu będą konkretne i będą uzupełniać się z działaniami finansowanymi ze środków EFS.
- (14) Omawiany Fundusz ma stanowić część spójnych ram o nazwie: Program ogólny „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, którego celem jest zapewnienie sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między Państwami Członkowskimi, jeżeli chodzi o ciężar finansowy wynikający z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrażania wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej, prowadzonej zgodnie z Tytułem IV Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.
- (15) Wsparcie udzielane przez Fundusz będzie bardziej skuteczne i lepiej ukierunkowane, jeżeli współfinansowanie kwalifikowanych działań będzie oparte na strategicznych programach wieloletnich oraz na powiązanych z nimi rocznych programach pracy przygotowywanych przez każde Państwo Członkowskie we współpracy z Komisją.
- (16) Na podstawie strategicznych wytycznych przyjętych przez Komisję każde Państwo Członkowskie powinno przygotować wieloletni dokument programowy uwzględniający jego sytuację i potrzeby oraz określający strategię rozwoju, który będzie następnie negocjowany z Komisją i przez nią przyjęty i wyznaczy ramy dla przygotowania programów rocznych.

- (17) Wieloletnie planowanie programów jest ukierunkowane na osiągnięcie celów Funduszu poprzez zapewnienie dostępności niezbędnych środków finansowych oraz spójności i ciągłości wspólnych działań Wspólnoty i Państw Członkowskich.
- (18) Oprócz szczegółowych procedur zapewniających spójność z EFS planowanie programów powinno zapewnić współpracę Funduszu z innymi istniejącymi instrumentami finansowymi, takimi jak Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców, Fundusz Granic Zewnętrznych, Europejski Fundusz Powrotu Imigrantów oraz program PROGRESS.
- (19) W kontekście wspólnego zarządzania, o którym mowa w art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁵⁸, należy określić warunki pozwalające Komisji wypełniać obowiązki związane z wykonaniem budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich oraz wyjaśnić charakter zobowiązań w zakresie współpracy Państw Członkowskich. Zastosowanie tych warunków pozwoli Komisji nabrać przekonania o tym, że Państwa Członkowskie korzystają z Funduszu w sposób prawidłowy i zgodny z prawem, w myśl zasady należytego zarządzania finansami w rozumieniu przepisów art. 27 rozporządzenia finansowego.
- (20) W świetle przepisów określonych w niniejszej decyzji, celem zapewnienia faktycznego oddziaływania pomocy, środki przyznane z Funduszu nie mogą zastępować wydatków publicznych Państw Członkowskich.
- (21) Należy ustalić obiektywne kryteria w celu przyznania Państwom Członkowskim środków finansowych. Kryteria te powinny uwzględnić ogólną liczbę obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytoriach Państw Członkowskich oraz ogólną liczbę nowoprzybyłych obywateli państw trzecich w danym okresie referencyjnym. Należy położyć nacisk na przyjmowanie nowych imigrantów, w szczególności w celu wsparcia tych Państw Członkowskich, które od niedawna przyjmują imigrantów lub które w okresie objętym perspektywami finansowymi najprawdopodobniej staną się krajami przyjmującymi. Kryteria te wymagają przeglądu.
- (22) W ramach pomocy technicznej instrument ten powinien zapewnić środki na ocenę, poprawę zdolności administracyjnych związanych z zarządzaniem Funduszem, badania, projekty pilotażowe i wymianę doświadczeń służących w szczególności wprowadzaniu innowacyjnych koncepcji i praktyk.
- (23) Państwa Członkowskie powinny przyjąć właściwe środki w celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli. Należy w tym celu ustalić ogólne zasady i niezbędne funkcje, jakie mają spełniać wszystkie programy.
- (24) Należy wyznaczyć jeden organ odpowiedzialny za zarządzanie wydatkowaniem środków z Funduszu w każdym Państwie Członkowskim i określić wyraźnie zakres jego odpowiedzialności. Należy przewidzieć również wyznaczenie i określenie funkcji organu kontrolnego. Dodatkowo, w celu zapewnienia jednolitych norm jakości w

⁵⁸ Dz.U. L 248 z 16.1.2002, str. 1.

odniesieniu do poświadczania wydatków przed ich przekazaniem do Komisji oraz wyjaśnienia charakteru i jakości informacji, na których opiera się wykaz wydatków - należy wyznaczyć organ poświadczający.

- (25) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności Państwa Członkowskie odpowiadają w pierwszym rzędzie za sposoby i kontrolę wykorzystania środków.
- (26) Należy określić zobowiązania Państw Członkowskich w zakresie zarządzania i kontroli systemów, poświadczania wydatków oraz zapobiegania, wykrywania i likwidowania nieprawidłowości i przypadków naruszenia prawa wspólnotowego, tak by zapewnić skuteczną i prawidłową realizację programów rocznych i wieloletnich. W szczególności, jeżeli chodzi o kwestie zarządzania i kontroli, należy ustalić zasady, na jakich Państwa Członkowskie zapewnią wprowadzenie i właściwe funkcjonowanie systemów.
- (27) Nie uchybiając uprawnieniom Komisji w zakresie kontroli finansowej, należy zwiększyć współpracę w tej dziedzinie między Państwami Członkowskimi a Komisją oraz ustalić kryteria, które pozwolą Komisji określić poziom gwarancji ze strony krajowych organów kontrolnych w kontekście przyjętej przez Komisję strategii kontroli systemów krajowych.
- (28) Oprócz zawieszenia płatności w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli, należy umożliwić intendentowi drodze delegacji zawieszenie płatności, jeśli wystąpią zastrzeżenia co do właściwego funkcjonowania systemów, lub też samej Komisji potrącenie kwot z należnych płatności w razie gdy dane Państwo Członkowskie nie podjęło wszystkich pozostałych środków wynikających z planu działań naprawczych .
- (29) Efektywność i skutki działań wspieranych przez Fundusz zależą również od ich oceny. Należy jasno określić obowiązki Państw Członkowskich i Komisji w tym względzie oraz poczynić ustalenia zapewniające rzetelność oceny.
- (30) Należy przeprowadzać ocenę działań w celu dokonania ich średniookresowego przeglądu oraz oceny skutków. Proces oceny powinien być ujęty w ustaleniach dotyczących monitorowania projektu.
- (31) Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się ramy finansowe na cały okres trwania programu, które stanowiąc będą zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt. 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej⁵⁹.
- (32) Ponieważ cel proponowanego działania, jakim jest promowanie integracji obywateli państw trzecich w przyjmujących Państwach Członkowskich w ramach przyjętych wspólnych podstawowych zasad, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, natomiast ze względu na skalę i skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty - Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą

⁵⁹ Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1.

proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

- (33) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustanawiającą procedury wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁶⁰.
- (34) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i w związku z tym nie jest nią związana ani jej nie podlega.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ

ROZDZIAŁ I PRZEDMIOT, CELE I DZIAŁANIA

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. Europejski Fundusz Integracji Obywateli Państw Trzecich, zwany dalej „Funduszem”, jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz, bardziej ogólnie, do osiągnięcia celów Unii Europejskiej.

W niniejszej decyzji określa się cele, którym służy Fundusz, zasady jego funkcjonowania, dostępne zasoby finansowe oraz kryteria rozdziału dostępnych środków finansowych

Ustala się reguły zarządzania Funduszem, w tym reguły finansowe oraz mechanizmy monitorowania i kontroli oparte na podziale odpowiedzialności między Komisją i Państwami Członkowskimi.

Artykuł 2

Cel ogólny Funduszu

1. Celem ogólnym Funduszu jest wspieranie wysiłków Państw Członkowskich dążących do umożliwienia obywatelom państw trzecich wywodzącym się z różnych środowisk kulturalnych, religijnych, językowych i etnicznych osiedlenie się i branie czynnego udziału we wszystkich aspektach europejskiego życia społecznego, a dotyczących procedur przyjmowania, podstawowych programów wprowadzających i integracyjnych, uczestnictwa w życiu obywatelskim i politycznym oraz poszanowania różnorodności i obywatelstwa.

⁶⁰ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

2. W dążeniu do realizacji celów wymienionych w ust. 1 Fundusz przyczyni się do rozwoju krajowych strategii integracji dotyczących obywateli państw trzecich, które zgodnie z ustaleniami Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich z dnia 19 listopada 2004 r. uwzględniają wspólne podstawowe zasady integracji imigrantów w państwach Unii Europejskiej.
3. Fundusz przyczynia się do finansowania pomocy technicznej, udzielanej z inicjatywy Państw Członkowskich lub Komisji.

Artykuł 3

Cele szczegółowe

Fundusz przyczynia się do realizacji następujących celów szczegółowych:

- (a) ułatwienie organizacji i wdrażania procedur dotyczących przyjmowania imigrantów;
- (b) wkład w organizację i realizację programów wprowadzających i działań integracyjnych dotyczących obywateli państw trzecich, mających na celu wprowadzenie obywateli państw trzecich do społeczności kraju przyjmującego oraz zdobycie informacji na temat języka, historii, instytucji, aspektów społeczno-gospodarczych, życia kulturowego oraz podstawowych norm i wartości społeczeństwa przyjmującego;
- (c) zwiększenie uczestnictwa w życiu obywatelskim i politycznym obywateli państw trzecich w społeczeństwie przyjmującym oraz poprawa dialogu między poszczególnymi grupami obywateli państw trzecich, rządem oraz społeczeństwem obywatelskim w celu promowania ich aktywnego obywatelstwa oraz uznania podstawowych wartości;
- (d) wzmocnienie zdolności dostawców usług w Państwach Członkowskich w zakresie kontaktów z obywatelami państw trzecich oraz z organizacjami reprezentującymi imigrantów, a także w zakresie lepszego zaspokajania potrzeb poszczególnych grup obywateli państw trzecich, w tym kobiet i dzieci;
- (e) wzmocnienie zdolności społeczeństwa przyjmującego w dostosowaniu się do rosnącej różnorodności poprzez ukierunkowanie działań integracyjnych na obywateli danej społeczności, tym samym podkreślając, że pomyślna integracja jest procesem dwukierunkowym, z uwzględnieniem zmian w zakresie zarządzania różnorodnością;
- (f) zwiększenie zdolności Państw Członkowskich w zakresie rozwijania, monitorowania i oceny polityki integracji dotyczącej obywateli państw trzecich.

Artykuł 4

Działania kwalifikowane w Państwach Członkowskich

1. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 lit. a) Fundusz wspiera działania w Państwach Członkowskich, które mają na celu:
 - (a) ułatwienie opracowania przez Państwa Członkowskie procedur przyjmowania imigrantów poprzez wspieranie procesu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w oparciu o porady ekspertów lub wymianę informacji w zakresie rozwiązań dotyczących poszczególnych narodowości lub kategorii obywateli państw trzecich;
 - (b) zwiększenie skuteczności wdrażania procedur oraz przybliżania ich obywatelom państw trzecich, poprzez wykorzystanie przyjaznych użytkownikowi technologii informatycznych i komunikacyjnych, między innymi dla celów kampanii informacyjnej i procedur selekcji;
 - (c) lepsze przygotowanie przyjętych obywateli państw trzecich do integracji z miejscowym społeczeństwem poprzez udostępnienie podróży pakietów informacyjnych oraz kompleksowych kursów kształtujących świadomość obywatelską dla osób jeszcze przed wyjazdem z kraju pochodzenia.

2. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 lit. b) Fundusz wspiera działania w Państwach Członkowskich, które mają na celu:
 - (a) opracowywanie i poprawę jakości programów wprowadzających i działań integracyjnych organizowanych na szczeblu regionalnym i lokalnym dla nowo przybyłych obywateli z państw trzecich, z położeniem szczególnego nacisku na kształtowanie świadomości obywatelskiej;
 - (b) wzmocnienie programów wprowadzających i działań integracyjnych w celu dotarcia do poszczególnych grup, np. osób pozostających na utrzymaniu imigrantów, dzieci, kobiet, osób starszych, niepełnosprawnych obywateli państw trzecich, uwzględniając ich szczególne potrzeby w świetle kryteriów pomyślnego ukończenia programów wprowadzających;
 - (c) zwiększenie elastyczności programów wprowadzających i działań integracyjnych związanych z kształtowaniem świadomości obywatelskiej, w szczególności w oparciu o kursy oferowane w niepełnym wymiarze godzin, moduły przyspieszone, systemy kształcenia na odległość lub naukę przez Internet oraz inne modele szkolenia umożliwiające obywatelom państw trzecich udział w programach integracyjnych przy jednoczesnym kontynuowaniu nauki lub pracy;
 - (d) opracowywanie oraz wdrażanie programów i działań sprzyjających kształtowaniu świadomości obywatelskiej, ukierunkowanych na młodych obywateli państw trzecich, w szczególności tzw. „spóźnionych”, ze szczególnymi społecznymi i kulturowymi problemami dotyczącymi kwestii tożsamości, zapobiegania przestępczości, w tym programów mentorskich oraz programów przedstawiających właściwe wzory do naśladowania.

3. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 lit. c) Fundusz wspiera działania w Państwach Członkowskich, które mają na celu:

- (a) przyczynienie się do rozwoju działań służących budowie dialogu międzywyznaniowego i międzyreligijnego pomiędzy społecznościami i/lub społecznościami a organami decyzyjnymi, których celem jest poszanowanie różnorodności i obywatelstwa;
 - (b) zwiększenie uczestnictwa obywateli państw trzecich w społeczeństwie obywatelskim oraz ich roli jako aktywnych obywateli poprzez udział w organizacjach (wolontariatu) lub wspieranie na szczeblu lokalnym bądź regionalnym tworzenia i realizacji specjalnych programów wolontariatu, praktyk oraz programów budujących potencjał w tym zakresie;
 - (c) przyczynienie się do pełniejszego uczestnictwa w społeczeństwie poszczególnych grup obywateli z państw trzecich, np. osób pozostających na utrzymaniu imigrantów, dzieci, kobiet, osób starszych, analfabetów lub osób niepełnosprawnych;
 - (d) wspieranie w ramach politycznego procesu decyzyjnego Państw Członkowskich rozwoju krajowych, regionalnych i lokalnych forów konsultacyjnych z obywatelami państw trzecich i wymiany informacji między zainteresowanymi stronami;
 - (e) zwiększenie uczestnictwa obywateli państw trzecich w lokalnych wyborach i procesach demokratycznych poprzez wspieranie kampanii podnoszących świadomość społeczną, kampanii informacyjnych oraz programów budujących potencjał w tym zakresie;
 - (f) przyczynienie się do opracowywania i poprawy krajowych programów przygotowawczych w celu nadania obywatelstwa oraz procesu naturalizacji.
4. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 lit. d) Fundusz wspiera działania w Państwach Członkowskich, które mają na celu:
- (a) zapewnienie obywatelom państw trzecich łatwiejszego dostępu do świadczonych usług, między innymi, poprzez dostarczanie ustnych i pisemnych usług tłumaczeniowych uwzględniając różnice kulturowe, programów mentorskich, dostarczanie usług pośrednich przez przedstawicieli poszczególnych społeczności poprzez poprawę i rozwój dostępu do punktów informacyjnych tzw. „jednego okienka” (*one-stop-shop*) oraz zwiększanie zdolności pracowników w zakresie stosunków międzykulturowych;
 - (b) tworzenie i aktualizacja wszechstronnych narzędzi informacji, np. instrukcji, stron internetowych, rejestrów kwalifikacji pracowników;
 - (c) tworzenie zrównoważonych struktur organizacyjnych na rzecz integracji i tworzenie zróżnicowanych metod zarządzania oraz rozwoju współpracy między poszczególnymi organizacjami rządowymi, które pozwolą urzędnikom na szybką wymianę informacji na temat doświadczeń i praktyk, oraz o ile to możliwe, na łączenie zasobów;

- (d) poparcie wysiłków na różnych poziomach władz krajowych w celu koordynacji krajowych strategii integracji dotyczących obywateli państw trzecich;
 - (e) wprowadzanie i wdrażanie programów w celu zbierania i analizowania informacji dotyczących potrzeb poszczególnych kategorii obywateli państw trzecich na szczeblu lokalnym i regionalnym poprzez tworzenie forów konsultacyjnych dla obywateli państw trzecich i wymiany informacji między zainteresowanymi stronami, prowadzenie badań statystycznych między środowiskami imigracyjnymi w celu określenia, w jaki sposób najlepiej sprostać potrzebom obywateli państw trzecich.
5. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 lit. e) Fundusz wspiera działania w Państwach Członkowskich, które mają na celu:
- (a) podnoszenie w społeczeństwie przyjmującym poziomu wiedzy na temat treści i roli programów wprowadzających oraz działań i programów dotyczących przyjmowania imigrantów, jak również związków między takimi programami a publicznymi i prywatnymi dostawcami usług, pracodawcami, w tym MŚP, instytucjami oświatowymi i innymi;
 - (b) zwiększenie stopnia akceptacji zjawiska migracji i programów przyjmowania imigrantów w społeczeństwie przyjmującym poprzez kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej;
 - (c) wspieranie organizacji i promocja (dużych) popularnych imprez międzykulturowych organizowanych w celu dotarcia do konkretnych grup lub ogółu społeczeństwa, o ile imprezy te wspierają międzykulturowy dialog i wymianę poglądów na temat wielokulturowego społeczeństwa;
 - (d) wspieranie dialogu i wymiany między organizacjami (młodzieżowymi) wywodzącymi się z różnych kultur;
 - (e) rozwój rzecznictwa w sprawach dotyczących integracji;
 - (f) zwiększenie zaangażowania obywateli państw trzecich w reakcjach społeczeństwa na zjawiska związane z migracją;
 - (g) zwiększenie roli podmiotów prywatnych w promowaniu i zarządzaniu różnorodnością.
6. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 lit. f) Fundusz wspiera działania w Państwach Członkowskich, które mają na celu:
- (a) wzmocnienie zdolności w zakresie zbierania, analizy i rozpowszechniania danych statystycznych dotyczących imigracji obywateli państw trzecich i polityki integracji obywateli państw trzecich;
 - (b) przyczynianie się do oceny polityki imigracji i integracji dotyczącej obywateli państw trzecich poprzez wspieranie krajowych ocen wpływu, mechanizmów konsultacji ze stronami zainteresowanymi, takimi jak pracodawcy i instytucje naukowe, mechanizmów oceny i środków monitorowania;

- (c) opracowanie wskaźników i punktów odniesienia do oceny postępu na szczeblu krajowym;
- (d) opracowanie wysokiej jakości testów i systemów oceny obowiązkowych programów integracji;
- (e) przyczynianie się do oceny procedur przyjmowania imigrantów lub programów wprowadzających poprzez wspieranie reprezentatywnych badań statystycznych wśród obywateli państw trzecich, którzy skorzystali z udziału w programach i/lub między odpowiednimi stronami zainteresowanymi, np. przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi oraz władzami lokalnymi i regionalnymi.

Artykuł 5

Działania w interesie Wspólnoty

1. Z inicjatywy Komisji można wykorzystać nie więcej niż 7 % dostępnych środków Funduszu na finansowanie działań ponadnarodowych lub działań przeprowadzanych w interesie ogólnym Wspólnoty („działania wspólnotowe”), dotyczących polityki imigracji i integracji oraz środków mających zastosowanie wobec grupy docelowej, o której mowa w art. 6.
2. Aby kwalifikować się do finansowania, działania wspólnotowe powinny w szczególności:
 - (a) wspierać współpracę wspólnotową w zakresie wprowadzania w życie prawa wspólnotowego i dobrych praktyk w zakresie imigracji oraz wprowadzania w życie dobrych praktyk w zakresie integracji;
 - (b) wspierać tworzenie ponadnarodowych sieci współpracy oraz projektów pilotażowych opartych na współdziałaniu organów w trzech lub większej liczbie Państw Członkowskich, tworzonych w celu wspierania innowacji, ułatwiania wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz poprawy jakości polityki integracyjnej;
 - (c) wspierać ponadnarodowe kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej;
 - (d) wspierać badania, rozpowszechnianie i wymianę informacji dotyczących wzorcowych praktyk i wszystkich innych aspektów funkcjonowania Funduszu, w tym wykorzystywania technologii najnowszej generacji.
 - (e) wspierać projekty pilotażowe i opracowania badające możliwości nowych form współpracy wspólnotowej i prawo wspólnotowe w zakresie imigracji i integracji oraz prawa wspólnotowego w zakresie imigracji;
 - (f) wspierać rozwój narzędzi statystycznych, metod i wspólnych wskaźników.
3. Roczny program pracy określający priorytety działań wspólnotowych przyjmuje się zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 51 ust. 2.

Artykuł 6

Grupy docelowe

1. Dla celów niniejszej decyzji grupy docelowe obejmują następujące kategorie osób:
 - (a) obywatele państw trzecich, którzy otrzymali wydane przez władze Państwa Członkowskiego pozwolenie na przebywanie na jego terytorium w celu zatrudnienia, pracy na własny rachunek, połączenia rodziny lub z innych powodów zgodnie z przepisami prawa krajowego, z wyjątkiem obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy kwalifikują się do statusu uchodźców lub kwalifikują się do ochrony uzupełniającej zgodnie z dyrektywą Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004; oraz
 - (b) obywatele państw trzecich, którzy przebywają na terytorium państwa trzeciego i których celem jest uzyskanie wydanego przez władze Państwa Członkowskiego pozwolenia na przybycie do danego Państwa Członkowskiego i przebywanie na jego terytorium, spełniają konkretne warunki przedwyjazdowe określone w prawie krajowym, w tym te dotyczące ich możliwości integracji ze społeczeństwem tego Państwa Członkowskiego.
2. Obywatel państwa trzeciego oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 17 ust. 1 Traktatu.

ROZDZIAŁ II ZASADY POMOCY

Artykuł 7

Komplementarność, spójność i zgodność

1. Fundusz służy finansowaniu pomocy, która uzupełnia działania podejmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, włączając do nich priorytety Wspólnoty.

W szczególności w celu zapewnienia spójności polityki Wspólnoty dotyczącej integracji obywateli państw trzecich, działania finansowane ze środków w ramach Funduszu powinny być konkretne i uzupełniać się z działaniami finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
2. Komisja i Państwa Członkowskie zapewniają spójność pomocy finansowanej z Funduszu oraz budżetów Państw Członkowskich z działalnością, polityką i priorytetami Wspólnoty. Spójność ta znajduje szczególnie odbicie w programie wieloletnim.
3. Działania finansowane ze środków Funduszu są zgodne z postanowieniami Traktatu i wynikającymi z nich aktami prawnymi.

Artykuł 8

Planowanie programów

1. Cele Funduszu są uwzględnione w ramach dwóch okresów objętych programem wieloletnim (2007-2010 i 2011-2013). W systemie tworzenia programów wieloletnich uwzględnia się priorytety oraz procesy zarządzania, podejmowania decyzji, kontroli i poświadczania wydatków.
2. Programy wieloletnie, zatwierdzone przez Komisję, są realizowane za pośrednictwem programów rocznych.

Artykuł 9

Pomocniczość i proporcjonalność działań

1. Realizacja programów wieloletnich i rocznych, o których mowa w art. 19 i 21, należy do Państw Członkowskich i odbywa się na odpowiednim szczeblu terytorialnym, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla danego Państwa Członkowskiego. Obowiązki w tym zakresie wypełnia się zgodnie z niniejszą decyzją.
2. Środki podejmowane przez Komisję i Państwa Członkowskie będą różne w odniesieniu do przepisów kontrolnych, w zależności od wielkości wkładu finansowego Wspólnoty. Zróżnicowanie odnosi się również do przepisów dotyczących oceny oraz do sprawozdań z realizacji programów wieloletnich i rocznych.

Artykuł 10

Metody wykonywania budżetu

1. Budżet przyznany Funduszowi przez Wspólnotę wykonuje się zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002, z wyjątkiem działań wspólnotowych, o których mowa w art. 5, oraz pomocy technicznej, o której mowa w art. 16. Państwa Członkowskie i Komisja zapewniają, by środki wykorzystywane były zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.
2. Komisja sprawuje obowiązki w zakresie wykonania ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich poprzez:
 - (a) sprawdzanie istnienia i właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli w Państwach Członkowskich zgodnie z procedurami opisanymi w art. 31;
 - (b) przerywanie lub zawieszanie całości lub części płatności w przypadku wadliwego funkcjonowania krajowych systemów zarządzania i kontroli, zgodnie z art. 40 i 41, oraz stosowanie wszelkich innych niezbędnych korekt finansowych zgodnie z procedurami opisanymi w art. 44 i 45.

Artykuł 11

Zasada dodatkowości

1. Wkład finansowy funduszu nie zastępuje wydatków publicznych lub im równoważnych, ponoszonych przez Państwo Członkowskie.
2. W połowie okresu funkcjonowania Funduszu, tj. do 31 grudnia 2012, oraz po jego zakończeniu, tj. do 31 grudnia 2015 r., Komisja przy współpracy z każdym z Państw Członkowskich sprawdzi prawidłowość stosowania zasady dodatkowości.

Artykuł 12

Partnerstwo

1. Każde Państwo Członkowskie organizuje współpracę partnerską, w zgodzie z przepisami i praktykami obowiązującymi aktualnie w danym kraju, z wyznaczonymi przez siebie władzami i organami, mianowicie:
 - (a) władze wdrażające wyznaczone przez Państwo Członkowskie dla celów zarządzania środkami z Europejskiego Funduszu Społecznego i innymi właściwymi władzami regionalnymi, lokalnymi, miejscowymi oraz innymi władzami publicznymi;
 - (b) wszelkimi innymi organami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, organizacjami pozarządowymi, w tym partnerami społecznymi.

Każde Państwo Członkowskie zapewnia szerokie i skuteczne zaangażowanie wszystkich właściwych organów w zgodzie z przepisami i praktykami obowiązującymi w danym kraju.

2. Partnerstwo takie jest prowadzone w całkowitej zgodności z uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi, właściwymi dla danej kategorii partnera.

Partnerstwo obejmuje przygotowanie, realizację, monitorowanie i ocenę programów wieloletnich.

ROZDZIAŁ III RAMY FINANSOWE

Artykuł 13

Ogólne zasoby finansowe

1. Roczne środki dla Funduszu są zatwierdzane przez władzę budżetową w ramach limitów wyznaczonych w perspektywach finansowych.

2. Komisja dokonuje indykatywnego podziału środków finansowych w rozbiu na lata i poszczególne Państwa Członkowskie zgodnie z kryteriami ustalonymi w art. 14.

Artykuł 14

Roczny rozdział środków na kwalifikowane działania w Państwach Członkowskich

1. Każde Państwo Członkowskie otrzymuje stałą kwotę w wysokości 300 000 EUR ze środków przydzielanych rocznie Funduszowi.

Dla państw, które przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r., kwotę tę na okres 2008-2013 ustala się na 500 000 EUR rocznie.

Dla państw, które przystąpią do Unii Europejskiej w okresie 2007-2013, kwotę tę na pozostającą część okresu 2007-2013, począwszy od roku następującego po przystąpieniu, ustala się na 500 000 EUR rocznie.

2. Pozostałe dostępne środki na dany rok są rozdzielane między Państwa Członkowskie w następujący sposób:

- (a) 40 % proporcjonalnie do ogólnej liczby obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytorium Państw Członkowskich w okresie poprzednich trzech lat zgodnie w art. 6; oraz

- (b) 60 % proporcjonalnie do ogólnej liczby obywateli państw trzecich, którzy otrzymali wydane przez władze Państwa Członkowskiego pozwolenie na przebywanie na jego terytorium w okresie poprzednich trzech lat zgodnie w art. 6;

3. Jednakże, w celu obliczenia środków, o których mowa w ust. 2 lit. b), nie uwzględnia się następujących kategorii osób:

- (a) pracowników sezonowych zgodnie z przepisami prawa krajowego;

- (b) obywateli państw trzecich przyjętych w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie zgodnie z dyrektywą Rady 2004/114/WE z dnia 13 grudnia 2004 r.⁶¹

- (c) obywateli państw trzecich przyjętych w związku z badaniami naukowymi zgodnie z dyrektywą Rady .../.../.. z dnia .../.. 2005 r.

- (d) obywateli państw trzecich, którym odnowiono wydane przez władze Państwa Członkowskiego upoważnienie lub zmieniono status, w tym obywateli państw trzecich, którzy uzyskali statusu rezydenta długoterminowego zgodnie z dyrektywą Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r.⁶²

4. Podstawę obliczeń stanowią najnowsze dane statystyczne opracowane przez Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich zgodnie z przepisami wspólnotowymi.

⁶¹ Dz.U. L 375 z 23.12.2004, str. 12.

⁶² Dz.U. L 16 z 23.1.2004, str. 44.

5. W przypadku braku danych statystycznych, o których mowa w ust. 4, Państwa Członkowskie zapewniają niezbędne dane liczbowe.

Artykuł 15

Struktura finansowania

1. Wkład finansowy Funduszu przyjmuje formę dotacji.
2. Działania wspierane z Funduszu są współfinansowane ze źródeł publicznych lub prywatnych, mają charakter niedochodowy i nie kwalifikują się do finansowania z innych źródeł objętych budżetem ogólnym Wspólnot Europejskich.
3. Środki przyznane z Funduszu uzupełniają wydatki publiczne lub wydatki równoważne przyznane przez Państwa Członkowskie na działania objęte niniejszą decyzją.
4. Wkład wspólnotowy we wspierane projekty w odniesieniu do działań realizowanych w Państwach Członkowskich na podstawie art. 4 nie przekracza 50% całkowitych kosztów danego działania.
5. Wkład ten może zostać podwyższony do 60 % w przypadku projektów służących szczególnym celom priorytetowym, wyznaczonym w wieloletnich wytycznych Komisji, określonych w art. 18.
6. Wkład ten podwyższa się do 75% w Państwach Członkowskich objętych Funduszem Spójności.
7. Wspólnotowa pomoc finansowa przyznana na działania wspierane z Funduszu obejmuje zasadniczo okres nie dłuższy niż trzy lata, pod warunkiem przedkładania sprawozdań okresowych.

Artykuł 16

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji

1. Z inicjatywy i/lub w imieniu Komisji Fundusz służyć może finansowaniu działań przygotowawczych i administracyjnych, wsparcia technicznego jak również środków związanych z oceną, kontrolą i inspekcją, niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji, do wysokości 0,20% środków przyznanych Funduszowi.
2. Działania te obejmują:
 - (a) badania, oceny, ekspertyzy i statystyki, w tym o charakterze ogólnym, dotyczącym działania Funduszu;
 - (b) środki skierowane do partnerów, beneficjentów pomocy oraz opinii publicznej, w szczególności środki informacyjne;

- (c) instalację, funkcjonowanie i wzajemne połączenie skomputeryzowanych systemów zarządzania, monitorowania i oceny;
- (d) poprawę metod oceny i wymianę informacji na temat stosowanych praktyk.

Artykuł 17

Pomoc techniczna udzielana przez Państwa Członkowskie

1. Z inicjatywy danego Państwa Członkowskiego w odniesieniu do każdego programu rocznego Fundusz może służyć finansowaniu środków przygotowawczych, związanych z zarządzaniem, monitorowaniem, oceną, informacją i kontrolą oraz środków służących wzmocnieniu zdolności administracyjnych w zakresie obsługi Funduszu.
2. Roczna kwota przeznaczona na pokrycie kosztów pomocy technicznej i administracyjnej nie może przekraczać kwoty równej 4% całkowitej wartości współfinansowania rocznego przyznanego danemu Państwu Członkowskiemu, powiększonej o 30 000 EUR.

ROZDZIAŁ IV PLANOWANIE PROGRAMÓW

Artykuł 18

Przyjęcie wytycznych strategicznych

1. W odniesieniu do każdego okresu objętego programem wieloletnim Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne, w których określa ogólne zasady wydatkowania środków z Funduszu. Uwzględniają one postęp, jaki dokonał się w zakresie tworzenia i wprowadzania w życie prawa wspólnotowego w zakresie imigracji oraz innych dziedzin związanych z integracją obywateli państw trzecich, jak również orientacyjny podział środków finansowych Funduszu na dany okres.
2. W zakresie poszczególnych celów Funduszu wytyczne te określają priorytety Wspólnoty w dążeniu do wdrażania wspólnych podstawowych zasad.
3. Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne dotyczące pierwszego okresu objętego programem wieloletnim (2007-2010) do dnia 31 marca 2006 r. oraz dotyczące drugiego okresu objętego programem wieloletnim (2011-2013) do dnia 31 marca 2010 r.
4. Wytyczne strategiczne przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 51 ust. 2.

Artykuł 19

Przygotowanie i zatwierdzenie krajowych programów wieloletnich

1. Każde Państwo Członkowskie przedstawia projekt programu wieloletniego dla każdego okresu objętego planowaniem, opracowany na podstawie wytycznych strategicznych, o których mowa w art. 18, projekt programu zawiera następujące elementy:
 - (a) opis bieżącej sytuacji w danym Państwie Członkowskim w odniesieniu do wdrażania krajowych strategii integracji w oparciu o wspólne podstawowe zasady oraz, jeżeli dostępne, w odniesieniu do tworzenia i wprowadzania krajowych programów na rzecz przyjmowania imigrantów oraz programów wprowadzających;
 - (b) analizę potrzeb danego Państwa Członkowskiego w zakresie krajowych strategii integracji oraz, jeżeli dostępne, programów na rzecz przyjmowania imigrantów i programów wprowadzających, a także wskazanie celów operacyjnych umożliwiających zaspokojenie tych potrzeb w okresie objętym programem wieloletnim;
 - (c) przedstawienie odpowiedniej strategii osiągnięcia tych celów oraz priorytety przypisane ich osiągnięciu, a także opis działań przewidzianych w celu realizacji tych priorytetów;
 - (d) wskazanie, czy strategia ta jest spójna z innymi instrumentami regionalnymi, krajowymi i wspólnotowymi;
 - (e) informacje na temat priorytetów i szczególnych celów, jakie się z nimi wiążą. Cele te wyznacza się przy pomocy ograniczonej liczby wskaźników dotyczących realizacji programów, ich wyników i skutków, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wskaźniki te muszą umożliwiać ocenę postępu w stosunku do sytuacji wyjściowej oraz skuteczność celów szczegółowych w realizacji priorytetów;
 - (f) projekt planu finansowania, który określa proponowany wkład finansowy Funduszu i ogólną kwotę współfinansowania publicznego lub prywatnego dla każdego priorytetu i na każdy rok.
 - (g) przepisy wykonawcze do programu wieloletniego, w tym:
 - wyznaczenie przez Państwa Członkowskie podmiotów określonych w art. 24;
 - opis systemów wdrażania, monitorowania, kontroli i oceny, w tym opis środków podjętych w celu zapewnienia komplementarności z działaniami finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
 - określenie procedur uruchomienia i obiegu przepływów finansowych dla zapewnienia ich przejrzystości;
 - przepisy zapewniające podanie treści programu wieloletniego do wiadomości publicznej.

2. Każde Państwo Członkowskie ustala program wieloletni w bliskiej współpracy z partnerami, o których mowa w art. 12.
3. Państwa Członkowskie przekazują projekt programu wieloletniego nie później niż cztery miesiące po przedstawieniu przez Komisję wytycznych strategicznych na dany okres.
4. Komisja ocenia przedstawione projekty programów wieloletnich na podstawie:
 - (a) ich zgodności z celami Funduszu i wytycznymi strategicznymi, określonymi w art. 18,
 - (b) znaczenia, adekwatności do potrzeb i oczekiwanych skutków strategii i priorytetów operacyjnych proponowanych przez dane Państwo Członkowskie;
 - (c) zgodności ustaleń w zakresie zarządzania i kontroli, dokonanych przez dane Państwo Członkowskie w odniesieniu do wydatkowania środków z Funduszu, z przepisami określonymi w niniejszej decyzji;
 - (d) ich zgodności z prawem wspólnotowym, w szczególności z tymi przepisami prawa wspólnotowego, które zmierzają do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze ściśle im odpowiadającymi środkami towarzyszącymi w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji.
5. W przypadku gdy Komisja uzna, że któryś z programów wieloletnich jest niespójny z wytycznymi strategicznymi lub też że nie spełnia przepisów niniejszej decyzji w zakresie ustaleń dotyczących zarządzania i kontroli systemów, wzywa ona dane Państwo Członkowskie do dokonania odpowiednich zmian w projekcie programu.
6. Komisja zatwierdza każdy program wieloletni w ciągu czterech miesięcy od chwili jego oficjalnego złożenia, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 51 ust. 2.

Artykuł 20

Przegląd programów wieloletnich

1. Z inicjatywy Państwa Członkowskiego lub Komisji program wieloletni poddaje się ponownemu rozpatrzeniu, a w razie konieczności przeglądowi mającemu skutek przez pozostały okres trwania programu, tak aby w większym lub innym stopniu uwzględniać wspólnotowe priorytety, szczególnie w świetle konkluzji Rady. Ponowne rozpatrzenie programów wieloletnich może nastąpić na podstawie dokonanych ocen i / lub w związku z trudnościami przy realizacji.
2. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia przeglądu programu wieloletniego w możliwie najkrótszym terminie po złożeniu formalnego wniosku przez zainteresowane Państwo Członkowskie.

Artykuł 21

Programy roczne

1. Programy wieloletnie, zatwierdzone przez Komisję, są realizowane poprzez roczne programy pracy .
2. Komisja przekazuje Państwom Członkowskim, nie później niż 1 lipca każdego roku, szacunkowe kwoty, które zostaną im przyznane na następny rok z ogólnej kwoty środków przyznanych w ramach rocznej procedury budżetowej, obliczone zgodnie z art. 14.
3. Państwa Członkowskie przekazują Komisji, nie później niż 1 listopada każdego roku, projekt programu rocznego na rok następny, sporządzony zgodnie z zatwierdzonym programem wieloletnim, który zawiera:
 - (a) ogólne zasady wyboru projektów, które mają być finansowane w ramach programu rocznego;
 - (b) opis zadań, które mają być realizowane przez organ odpowiedzialny w ramach wykonywania programu rocznego;
 - (c) proponowany podział finansowy wkładu Funduszu na różne działania w ramach programu oraz wskazanie wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy technicznej zgodnie z art. 17, służącej realizacji programu rocznego.
4. Przy analizowaniu propozycji Państwa Członkowskiego Komisja bierze pod uwagę ostateczną kwotę środków przyznanych Funduszowi w ramach procedury budżetowej oraz podejmuje decyzję w sprawie współfinansowania z Funduszu nie później niż 1 marca danego roku. W decyzji określa się kwotę przyznaną danemu Państwu Członkowskiemu oraz okres, w którym wydatki kwalifikują się do udzielenia wsparcia.

ROZDZIAŁ V SYSTEMY ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Artykuł 22

Wykonanie decyzji

Komisja jest odpowiedzialna za wykonanie niniejszej decyzji i przyjmuje przepisy wykonawcze stosownie do potrzeb.

Artykuł 23

Ogólne zasady działania systemów zarządzania i kontroli

Systemy zarządzania i kontroli, dotyczące programów wieloletnich opracowanych przez Państwa Członkowskie, zapewniają:

- (a) jasne określenie funkcji poszczególnych organów i/lub wydziałów zajmujących się zarządzaniem i kontrolą oraz jasny przydział funkcji w ramach każdego z organów i/lub wydziału;
- (b) wyraźne oddzielenie funkcji poszczególnych organów i/lub wydziałów w zakresie zarządzania, poświadczania wydatków i kontroli oraz wyraźne rozdzielanie funkcji w ramach każdego z tych organów i/lub wydziałów;
- (c) zapewnienie każdemu z organów lub każdemu z wydziałów środków odpowiednich do wypełniania zadań, które im wyznaczono, przez cały okres realizacji działań finansowanych z Funduszu;
- (d) skuteczne metody kontroli wewnętrznej, prowadzonej przez organ odpowiedzialny oraz wszelkie organy przez niego oddelegowane;
- (e) niezawodne, skomputeryzowane systemy rachunkowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej;
- (f) skuteczne systemy sprawozdawczości i monitorowania w przypadku zadań zleconych;
- (g) szczegółowe instrukcje postępowania przy wykonywaniu funkcji;
- (h) skuteczne procedury kontroli funkcjonowania systemu;
- (i) systemy i procedury zapewniające odpowiedni ślad rewizyjny;
- (j) procedury związane ze sprawozdawczością oraz monitorowaniem nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych.

Artykuł 24

Wyznaczanie organów

1. Do każdego programu wieloletniego Państwo Członkowskie wyznacza:
 - (a) organ odpowiedzialny: będący organem funkcjonującym w ramach Państwa Członkowskiego, krajowym podmiotem publicznym lub organem wyznaczonym przez Państwo Członkowskie, który odpowiada za zarządzanie programami wieloletnimi i rocznymi, finansowanymi ze środków Funduszu, oraz za wszelkie kontakty z Komisją;
 - (b) organ poświadczający: będący krajowym podmiotem publicznym lub organem działającym niezależnie od wydziałów zatwierdzających organu odpowiedzialnego, wyznaczonym przez Państwo Członkowskie do poświadczania wydatków i wniosków o płatności przed ich skierowaniem do Komisji;
 - (c) organ kontrolny: będący krajowym podmiotem publicznym lub organem działającym niezależnie od wydziałów zatwierdzających organu

odpowiedzialnego, wyznaczonym przez Państwo Członkowskie do sprawdzania prawidłowości działania systemu zarządzania i kontroli;

- (d) tam, gdzie to właściwe, organ delegowany;
 - (e) organ ds. oceny zgodności, który wyznacza się każdorazowo w czasie składania Komisji projektu programu wieloletniego. Komisja może przyjąć wyznaczony organ kontrolny jako organ ds. oceny zgodności, pod warunkiem że posiada on niezbędny potencjał i niezależność operacyjną. Musi on działać zgodnie międzynarodowymi standardami kontroli.
2. Państwo Członkowskie ustanawia zasady regulujące relacje z wyżej wymienionymi organami oraz relacje tychże z Komisją.
 3. Funkcje kontrolne i zatwierdzające może pełnić ten sam organ lub wydział, z zastrzeżeniem przepisów art. 23 lit. b).
 4. Komisja ustala zasady stosowania art. 25-29 zgodnie z procedurą określoną w art. 51 ust. 2.

Artykuł 25

Organ odpowiedzialny

1. Organem odpowiedzialnym może być organ samego Państwa Członkowskiego, krajowy podmiot publiczny jak i podmiot podlegający prawu prywatnemu danego Państwa Członkowskiego i wykonujący zadania administracji publicznej. W przypadku gdy Państwo Członkowskie wyznaczy organ odpowiedzialny inny niż organ tego Państwa Członkowskiego, określa ono wszelkie zasady dotyczące stosunków z takim organem oraz stosunków takiego organu z Komisją.
2. Organ odpowiedzialny spełnia następujące warunki minimalne:
 - (a) posiada osobowość prawną, chyba że jest organem funkcjonującym w strukturze administracji Państwa Członkowskiego;
 - (b) dysponuje infrastrukturą umożliwiającą łatwą komunikację z szerokim gronem użytkowników, organami odpowiedzialnymi w innych Państwach Członkowskich oraz Komisją;
 - (c) działa w otoczeniu administracyjnym, które pozwala mu właściwie wykonywać swoje zadania i unikać wszelkich konfliktów interesów;
 - (d) jest w stanie stosować zasady zarządzania funduszami wspólnotowymi;
 - (e) dysponuje środkami finansowymi i możliwościami w zakresie zarządzania, proporcjonalnymi do wielkości funduszy wspólnotowych, którymi będzie zobowiązany zarządzać;
 - (f) dysponuje personelem, którego kwalifikacje zawodowe i umiejętności językowe odpowiadają potrzebom pracy w środowisku międzynarodowym.

3. Państwo Członkowskie dostarcza organowi odpowiedzialnemu odpowiednie środki finansowe, tak by ten mógł właściwie i nieprzerwanie wykonywać swoje zadania przewidziane na cały okres 2007-2013.

Artykuł 26

Zadania organu odpowiedzialnego

1. Organ odpowiedzialny odpowiada za skuteczne, efektywne i prawidłowe zarządzanie realizacją programu wieloletniego.

W szczególności:

- (a) prowadzi konsultacje z odpowiednimi partnerami (organizacje pozarządowe, lokalne władze samorządowe, właściwe organizacje międzynarodowe, partnerzy społeczni, itp.) w ramach partnerstwa, ustanowionego zgodnie z art. 12;
- (b) składa Komisji wnioski dotyczące programów wieloletnich i rocznych, określonych w art. 19 i 21;
- (c) ustala mechanizm współpracy z organami zarządzającymi wyznaczonymi przez Państwa Członkowskie w celu realizacji działań w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- (d) organizuje i ogłasza zaproszenia do składania ofert lub wniosków;
- (e) organizuje procedury wyboru i przyznawania środków na działania współfinansowane z Funduszu, zgodnie z zasadami przejrzystości, równego traktowania i niełączenia dotacji;
- (f) przyjmuje płatności dokonywane przez Komisję i dokonuje płatności na rzecz beneficjentów;
- (g) zapewnia spójność i komplementarność między współfinansowaniem w ramach Funduszu oraz w ramach innych instrumentów finansowych, krajowych lub wspólnotowych;
- (h) kontroluje dostawy współfinansowanych towarów i usług oraz zgodność deklarowanych wydatków ze stanem faktycznym i przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
- (i) zapewnia istnienie elektronicznego systemu prowadzenia szczegółowej ewidencji rachunków dotyczących każdego z działań w ramach programów wieloletnich i rocznych, jak również gromadzenie danych dotyczących realizacji, niezbędnych do celów zarządzania finansami, monitorowania, kontroli i oceny;
- (j) zapewnia, by beneficjenci i inne instytucje biorące udział realizacji działań współfinansowanych z Funduszu stosowały oddzielny system rachunkowości

albo odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji dotyczących danego działania;

- (k) zapewnia, by oceny programów wieloletnich, o których mowa art. 48, prowadzone były w terminach określonych w niniejszej Decyzji i spełniały normy uzgodnione między Komisją i Państwami Członkowskimi;
 - (l) ustala procedury zapewniające, by wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i kontroli, stanowiące ślad rewizyjny, były przechowywane zgodnie z wymogami art. 42;
 - (m) zapewnia, by organ odpowiedzialny otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur zarządzania stosownych w projektach współfinansowanych z Funduszu do celów kontroli określonych w art. 29 ust. 1;
 - (n) zapewnia, by organ poświadczający otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków;
 - (o) sporządza i przekazuje Komisji sprawozdania, wykazy potwierdzonych przez organ poświadczający wydatków i wnioski o dokonanie płatności;
 - (p) prowadzi działalność informacyjną i doradczą; rozpowszechnia wyniki wspieranych działań;
 - (q) współpracuje z Komisją i organami odpowiedzialnymi w innych Państwach Członkowskich;
2. Działania organu odpowiedzialnego związane z zarządzaniem projektami realizowanymi w Państwie Członkowskim mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 17.

Artykuł 27

Powierzenie zadań przez organ odpowiedzialny

1. W przypadku gdy wykonanie wszystkich lub części zadań organu odpowiedzialnego powierza się organowi oddelegowanemu, organ odpowiedzialny określa dokładnie zakres powierzonych zadań oraz ustala szczegółowe procedury wykonania tych zadań, zgodnie z warunkami podanymi w art. 25 powyżej.
2. Do procedur tych należy regularne dostarczanie organowi odpowiedzialnemu informacji na temat efektywnego wykonywania powierzonych zadań i opis zastosowanych środków.

Artykuł 28

Organ poświadczający

1. Organ poświadczający programu wieloletniego:
 - (a) poświadczą, że
 - wykaz wydatków jest dokładny, wynika ze sprawdzonych systemów rachunkowości i jest poparty dającymi się zweryfikować dowodami,
 - deklarowane wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi i krajowymi i zostały poniesione na pokrycie kosztów działań wybranych na podstawie kryteriów przyjętych dla programu, zgodnych z przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
 - (b) dba o to, by uzyskać od organu odpowiedzialnego wszystkie niezbędne do wystawienia poświadczenia informacje na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków;
 - (c) uwzględnia w procesie poświadczania wyniki wszystkich kontroli przeprowadzanych przez organ odpowiedzialny lub pod jego nadzorem;
 - (d) prowadzi elektroniczną ewidencję rachunków dokumentujących wydatki deklarowane wobec Komisji;
 - (e) zapewnia zwrot środków wspólnotowych - gdzie to stosowne, wraz z odsetkami - w przypadku stwierdzenia niesłusznego ich wypłacenia, skutkiem związku z wykrytymi nieprawidłowościami; ewidencjonuje kwoty podlegające zwrotowi i przekazuje Komisji kwoty odzyskane, w miarę możliwości poprzez potrącenia z następnych wykazów wydatków.
2. Działania organu poświadczającego związane z projektami realizowanymi w Państwach Członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 17, o ile spełnione są warunki dotyczące tego organu, określone w art. 24.

Artykuł 29

Organ kontrolny

1. Organ kontrolny programu wieloletniego:
 - (a) zapewnia zgodność kontroli z międzynarodowymi standardami w celu sprawdzenia skuteczności działania systemu zarządzania i kontroli programu wieloletniego;
 - (b) zapewnia, by kontrola działań odbywała się na podstawie miarodajnej próby, umożliwiającej sprawdzenie prawidłowości deklarowanych wydatków; próba taka powinna stanowić co najmniej 10% całkowitej kwoty kwalifikowanych wydatków dla każdego programu;
 - (c) przedstawia Komisji, w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od daty zatwierdzenia programu wieloletniego, strategię kontroli obejmującą: organy, które dokonują kontroli, o których mowa w lit. a) i b); stosowaną metodę;

metodę wyrywkowych kontroli działań finansowanych z Funduszu oraz orientacyjny plan kontroli - w celu zapewnienia, by główni beneficjenci działań współfinansowanych z Funduszu podlegali kontroli i by kontrole te rozkładały się równomiernie w całym okresie realizacji programu;

2. W przypadku gdy organ kontrolny wyznaczony na mocy niniejszej decyzji jest także organem kontrolnym wyznaczonym na mocy decyzji, i⁶³ lub w przypadku gdy dla dwóch lub więcej omawianych Funduszy obowiązują wspólne systemy, możliwe jest przedłożenie połączonej strategii kontroli, zgodnej z przepisami ust. 1 lit. c).
3. Organ kontrolny sporządza końcowe sprawozdanie z realizacji programów rocznych, jak określono w art. 49 ust. 2). Zawiera ono:
 - (a) roczne sprawozdanie pokontrolne, zawierające ustalenia dokonane na podstawie kontroli przeprowadzonych zgodnie ze strategią kontroli w odniesieniu do sprawozdawczości dotyczącej programów rocznych oraz opis wszelkich niedociągnięć stwierdzonych w systemach zarządzania i kontroli danego programu.
 - (b) opinię czy system zarządzania i kontroli funkcjonuje wystarczająco skutecznie, aby zapewniać rozsądne gwarancje poprawności wykazu wydatków przedstawianych Komisji jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.
 - (c) oświadczenie oceniające ważność wniosku o wypłatę salda końcowego jak również legalność i prawidłowość operacji leżących u jego podstaw, ujętych w końcowym wykazie wydatków.
4. W przypadku gdy kontrole, o których mowa w ust. 1, przeprowadzane są przez instytucję inną niż organ kontrolny, do organu tego należy zapewnienie, by instytucje takie posiadały konieczną niezależność operacyjną i by wykonywały swoje zadania zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli.
5. Działania organu kontrolnego, o których mowa w ust. 4, związane z projektami realizowanymi w Państwach Członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 17, o ile spełnione są warunki dotyczące tego organu, określone w art. 24.

ROZDZIAŁ VI KONTROLE

Artykuł 30

Obowiązki Państw Członkowskich

⁶³ Wstawić odnośniki do decyzji ustanawiających Fundusz Powrotu Imigrantów, fundusz granic zewnętrznych i funduszu integracji.

1. Państwa Członkowskie odpowiadają za zapewnienie należytego zarządzania finansowego programami wieloletnimi i rocznymi oraz legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.
2. Zapewniają one, by organy odpowiedzialne i wszelkie organy przez nie delegowane, organy poświadczające, organy kontrolne oraz jakiegokolwiek inne zainteresowane instytucje otrzymały instrukcje dotyczące tworzenia systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 23 i 29, tak by fundusze Wspólnoty wydatkowane były w sposób skuteczny i prawidłowy.
3. Państwa Członkowskie zapobiegają, wykrywają i likwidują nieprawidłowości. Zgłaszają je Komisji na bieżąco i informują ją o postępach w wynikłych postępowaniach administracyjnych i prawnych.

W przypadku gdy niemożliwe jest odzyskanie kwot niesłusznie wypłaconych beneficjentowi, Państwo Członkowskie odpowiada za zwrot kwot utraconych w ten sposób przez budżet Wspólnot Europejskich.

4. Państwa Członkowskie odpowiadają przede wszystkim za kontrolę finansową działań oraz zapewniają, że systemy zarządzania i kontroli są wdrażane w sposób gwarantujący prawidłowe i efektywne wykorzystanie funduszy wspólnotowych. Przekazują one Komisji opis takich systemów.
5. Państwa Członkowskie współpracują z Komisją w zakresie gromadzenia danych statystycznych niezbędnych do wykonania art. 14.
6. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1-5 przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 51 ust. 2.

Artykuł 31

Systemy zarządzania i kontroli

1. Przed przyjęciem programu wieloletniego Państwa Członkowskie zapewniają ustanowienie systemów zarządzania i kontroli zgodnie z art. 23-30. Odpowiadają one za zapewnienie skutecznego działania systemów przez cały okres realizacji programów.
2. Każdorazowo wraz ze złożeniem do Komisji projektu programu wieloletniego Państwa Członkowskie przedkładają opis organizacji i procedur dotyczących organów odpowiedzialnych, organów delegowanych i organów poświadczających (wraz z systemami kontroli wewnętrznej obowiązującymi w tych organach i instytucjach), organu kontrolnego i wszelkich innych instytucji przeprowadzających kontrole w jego imieniu.
3. W ciągu trzech miesięcy od złożenia do Komisji każdego projektu programu wieloletniego Państwa Członkowskie przedkładają sprawozdanie sporządzone przez organ ds. oceny zgodności, które obejmuje wyniki oceny systemów oraz opinię na temat ich zgodności z art. 23-30. W przypadku gdy opinia ta zawiera zastrzeżenia, sprawozdanie wskazuje, jakiego rodzaju i na ile poważne są to niedociągnięcia.

Państwa Członkowskie, w uzgodnieniu z Komisją, opracowują plan określający środki naprawcze wraz z harmonogramem ich wdrożenia.

4. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1-3 przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 51 ust. 2.

Artykuł 32

Obowiązki Komisji

1. Komisja upewnia się zgodnie z procedurą określoną w art. 31, że Państwa Członkowskie stworzyły systemy zarządzania i kontroli odpowiadające przepisom art. 23-29, oraz na podstawie rocznych sprawozdań pokontrolnych i kontroli własnych stwierdza, czy systemy funkcjonują skutecznie przez cały okres realizacji programów wieloletnich.
2. Niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, aby sprawdzić prawidłowość działania systemów zarządzania i kontroli. Kontrole takie mogą obejmować kontrolę działań zawartych w programach rocznych, przy czym zawiadomienie o kontroli przekazuje się przynajmniej na jeden dzień roboczy przed jego rozpoczęciem. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego.
3. Komisja może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości działania systemów lub prawidłowości jednej lub więcej transakcji. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji.
4. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi przekazuje odpowiednie informacje i ogłoszenia towarzyszące działaniom finansowanym z Funduszu oraz zapewnia kontynuację ich skutków.
5. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia, by działania były spójne i uzupełniały się z innymi, odpowiednimi dziedzinami polityki, instrumentami i inicjatywami wspólnotowymi.

Artykuł 33

Współpraca z instytucjami kontrolnymi Państw Członkowskich

1. Komisja podejmuje współpracę z organami kontrolnymi do spraw programów wieloletnich, aby koordynować ich plany i metody kontroli, oraz dokonuje bezzwłocznej wymiany wyników kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli w celu jak najlepszego wykorzystania potencjału kontrolnego i uniknięcia nieuzasadnionego dublowania zadań.

Komisja przekazuje swoje uwagi dotyczące strategii kontroli, opisane w art. 29, w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące lub podczas pierwszego spotkania następującego po dacie przyjęcia strategii.

2. Określając własną strategię kontroli, Komisja wskazuje te programy wieloletnie:
 - (a) które są zgodne z systemem określonym w art. 31, nie budzą żadnych zastrzeżeń lub zastrzeżenia co do których zostały wycofane w wyniku środków naprawczych, oraz
 - (b) w przypadku których stwierdza się istnienie zadowalającej strategii kontroli, realizowanej przez organ kontrolny opisany w art. 29, oraz w przypadku gdy na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez Komisję i dane Państwo Członkowskie uzyskano rozsądne gwarancje skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli.

W odniesieniu do takich programów Komisja może powiadomić zainteresowane Państwa Członkowskie, że będzie polegać zasadniczo na opinii organu kontrolnego co do wiarygodności, legalności i prawidłowości deklarowanych wydatków, a własne kontrole na miejscu przeprowadzać będzie jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

ROZDZIAŁ VII ZARZĄDZANIE FINANSAMI

Artykuł 34

Kwalifikowalność - wykaz wydatków

1. Wszystkie wykazy wydatków podają wartość wydatków poniesionych przez beneficjentów przy realizacji działań oraz odpowiadające im wkłady finansowe pochodzące ze źródeł publicznych i prywatnych.
2. Wydatki odpowiadają płatnościom dokonany przez beneficjentów. Wydatki należy udokumentować podpisanymi przez odbiorcę fakturami lub dokumentami rozliczeniowymi o równoważnej wartości dowodowej.
3. Wydatki mogą być uznane za kwalifikujące się do uzyskania wsparcia z Funduszu, jedynie gdy zostały faktycznie poniesione nie wcześniej niż dnia 1 stycznia roku określonego w decyzji Komisji w sprawie współfinansowania, wskazanej w art. 21 ust. 4. Działania współfinansowane nie mogą zostać zakończone przed datą uznania ich za kwalifikujące się do wsparcia.
4. Wkład finansowy Funduszu nie obejmuje następujących wydatków:
 - Podatek VAT
 - odsetki od zadłużenia;
 - zakup gruntów na kwotę przekraczającą 10% całkowitych wydatków kwalifikowanych w ramach danego działania;
 - wydatki mieszkaniowe.

5. Zasady określające kwalifikowalność wydatków w ramach działań realizowanych w Państwach Członkowskich i współfinansowanych ze środków Funduszu zgodnie z art. 4 przyjmuje się zgodnie z procedurą podaną w art. 51 ust. 2.

Artykuł 35

Płatność pełnych kwot na rzecz beneficjentów

Państwa Członkowskie upewniają się, że organ odpowiedzialny wypełnia swoje obowiązki w zakresie jak najszybszego dostarczenia beneficjentom pełnej kwoty środków pochodzących ze źródeł publicznych. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych dodatkowych opłat szczególnych czy innych opłat o podobnym charakterze, których skutkiem byłoby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom.

Artykuł 36

Zastosowanie euro

Wszystkie kwoty podane przez Komisję w decyzjach finansowych, w ramach zobowiązań i płatności dokonanych przez Komisję, jak również kwoty poświadczonych wydatków oraz te zawarte we wnioskach o płatności, są wyrażone i wypłacane w euro.

Artykuł 37

Zobowiązania

Zobowiązania budżetowe Wspólnoty są określane co roku na podstawie decyzji Komisji w sprawie finansowania, o której mowa w art. 21 ust. 4.

Artykuł 38

Płatności - raty zaliczkowe

1. Wypłaty wkładu finansowego z Funduszy dokonywane zgodnie ze zobowiązaniami budżetowymi.
2. Płatności mają formę rat zaliczkowych i wypłat salda. Dokonuje się ich na rzecz organu odpowiedzialnego wyznaczonego przez Państwo Członkowskie.
3. Fundusz dokonuje na rzecz Państwa Członkowskiego wypłaty pierwszej raty zaliczkowej w wysokości 50% kwoty przyznanej decyzją Komisji sprawie finansowania w terminie sześćdziesięciu dni od przyjęcia takiej decyzji.
4. Wypłaty drugiej raty zaliczkowej dokonuje się nie później niż trzy miesiące po zatwierdzeniu przez Komisję sprawozdania okresowego w sprawie realizacji rocznego programu pracy oraz poświadczonego wykazu wydatków sporządzonego zgodnie z przepisami art. 28 lit. a) i art. 34, stanowiących co najmniej 70 % kwoty pierwszej raty zaliczkowej. Komisja dokonuje wypłaty drugiej raty zaliczkowej w wysokości nieprzekraczającej 50% całkowitej kwoty przyznanej na podstawie

decyzji o współfinansowaniu lub, w każdym przypadku, nieprzekraczającej różnicy między kwotą funduszy wspólnotowych faktycznie wykorzystanych przez Państwo Członkowskie na poszczególne projekty w ramach rocznego programu a pierwszą ratą zaliczkową.

5. Odsetki narosłe z tytułu rat zaliczkowych dopisywane są na rachunek danego programu i należy je odliczyć od sumy deklarowanych wydatków publicznych w końcowym wykazie wydatków.
6. Kwoty wypłacone w formie rat zaliczkowych rozlicza się po zamknięciu programu rocznego.

Artykuł 39

Wypłaty salda

1. Komisja wypłaca saldo pod warunkiem otrzymania następujących dokumentów w terminie dziewięciu miesięcy od daty uznania kwalifikowalności kosztów określonych w corocznej decyzji w sprawie współfinansowania z Funduszu:
 - (a) poświadczony wykaz wydatków oraz wnioski o wypłatę salda lub deklarację zwrotu kosztów, sporządzone zgodnie z art. 28 lit. a) i art. 34;
 - (b) końcowe sprawozdanie z realizacji programu rocznego, w tym informacje określone w art. 50;
 - (c) sprawozdanie pokontrolne, opinia i oświadczenie określone w art. 29 ust. 3.

Wypłata salda jest uwarunkowana przyjęciem końcowego sprawozdania z realizacji oraz oświadczenia stwierdzającego ważność wniosku o wypłatę salda.

2. W przypadku gdy dokumenty wymienione w ust. 1 nie zostaną dostarczone przez organ odpowiedzialny w wyznaczonym terminie i wymaganym formacie, Komisja umarza tę część zobowiązania budżetowego przypadającą na dany program roczny, której nie wykorzystano w formie rat zaliczkowych.
3. Procedurę automatycznego anulowania zobowiązań, opisaną w ust. 2, zawiesza się w odniesieniu do kwot przypadających na dane projekty, w przypadku gdy postępowania prawne lub administracyjne postępowania odwoławcze ze skutkiem zawieszającym toczą się na szczeblu Państwa Członkowskiego w czasie składania dokumentów określonych w ust. 1. W cząstkowych sprawozdaniach końcowych Państwo Członkowskie podaje szczegółowe informacje na temat takich projektów oraz wysyła co 6 miesięcy sprawozdania opisujące postęp, jaki dokonał się w odniesieniu do tych projektów. W ciągu 3 miesięcy od zamknięcia postępowania prawnego lub administracyjnego postępowania odwoławczego Państwo Członkowskie przedstawia dokumenty wymagane w ust. 1 odnoszące się do danych projektów.
4. Dziewięciomiesięczny termin, o którym mowa w ust. 1, przerywa się z chwilą przyjęcia przez Komisję decyzji o zawieszeniu płatności środków przeznaczonych na współfinansowanie odpowiedniego programu rocznego, zgodnie z przepisami art. 41.

Termin ten wznawia bieg od daty powiadomienia danego Państwa Członkowskiego o decyzji, o której mowa w art. 41 ust. 3.

5. Nie naruszając przepisów art. 40, Komisja w ciągu sześciu miesięcy od otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1, powiadamia Państwo Członkowskie o kwocie wydatków uznanej przez Komisję jako należnej ze środków Funduszu oraz o wszelkich korektach finansowych wynikających z różnicy między wydatkami deklarowanymi a uznanymi za należne. Państwo Członkowskie ma trzy miesiące na zgłoszenie swoich uwag.
6. W ciągu trzech miesięcy od otrzymania uwag Państwa Członkowskiego Komisja podejmuje decyzję w sprawie kwoty wydatków uznanej jako należna ze środków Funduszu oraz wypłaca saldo wynikające z różnicy między ostateczną kwotą uznanych wydatków a sumami dotychczas wypłaconymi Państwu Członkowskim.
7. Komisja wypłaca saldo w terminie nie dłuższym niż sześćdziesiąt dni od daty przyjęcia dokumentów, o których mowa w ust. 1 powyżej, pod warunkiem że dysponuje odpowiednimi środkami. Saldo zobowiązania budżetowego umarza się w ciągu sześciu miesięcy od daty płatności.

Artykuł 40

Przerwanie biegu terminu płatności

1. Intendent, delegowany w rozumieniu rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, przerywa bieg terminu płatności na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli lub jeśli podczas monitorowania wniosków z przeglądu rocznego uzna on za konieczne uzyskanie od władz krajowych dodatkowych informacji, albo też w razie podejrzenia wystąpienia poważnych, faktycznie wykrytych bądź domniemyanych nieprawidłowości w wykazie wydatków.

Komisja powiadamia niezwłocznie dane Państwo Członkowskie oraz organ odpowiedzialny o powodach przerwania biegu terminu płatności. Państwo Członkowskie podejmuje jak najszybciej kroki niezbędne do naprawy sytuacji.

2. Wspomniany powyżej maksymalny termin sześciu miesięcy przedłuża się maksymalnie o następne sześć miesięcy, jeśli jest to konieczne do przyjęcia decyzji zgodnie z art. 41 i 44.

Artykuł 41

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić wszystkie lub część wypłat rat zaliczkowych i salda, kiedy:
 - (a) występują poważne braki w systemie zarządzania i kontroli danego programu, które wpływają na rzetelność procedury poświadczania płatności i co do których nie podjęto środków naprawczych; lub

- (b) wydatki zawarte w poświadczonym wykazie wydatków wiążą się z poważnymi nieprawidłowościami, których nie usunięto; lub
 - (c) Państwo Członkowskie nie spełniło swoich zobowiązań wynikających z art. 30 i 31.
2. Komisja może podjąć decyzję o zawieszeniu wypłat rat zaliczkowych lub salda, dając uprzednio Państwu Członkowskiemu możliwość przedstawienia w ciągu trzech miesięcy swoich uwag.
 3. Komisja kończy zawieszenie wypłat rat zaliczkowych i salda, kiedy uzna, że Państwo Członkowskie podjęło środki konieczne do umożliwienia zniesienia decyzji o zawieszeniu.
 4. Jeżeli Państwo Członkowskie nie podejmie wymaganych środków, Komisja może przyjąć decyzję o zmniejszeniu kwoty netto lub anulowaniu wkładu finansowego Wspólnoty do programu rocznego zgodnie z art. 45.

Artykuł 42

Przechowywanie dokumentów

W każdym Państwie Członkowskim organ odpowiedzialny zapewnia, by wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki i kontrole danego programu rocznego były zachowane do wglądu Komisji i Trybunału Obrachunkowego.

Dokumenty zachowuje się do wglądu przez okres co najmniej trzech lat po zamknięciu programu rocznego, nie uchybiając przepisom regulującym pomoc państwa. Bieg tego terminu zostaje przerwany w przypadku postępowania prawnego lub na uzasadniony wniosek Komisji.

Dokumenty przechowuje się bądź w formie oryginałów, bądź poświadczonych kopii zgodnych z oryginałami, na powszechnie przyjętych nośnikach danych.

ROZDZIAŁ VIII KOREKTY FINANSOWE

Artykuł 43

Korekty finansowe ustalone przez Państwa Członkowskie

1. Nie uchybiając obowiązkom Komisji w zakresie wykonania budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, odpowiedzialność za badanie nieprawidłowości spoczywa w pierwszym rzędzie na Państwach Członkowskich. Działają one na podstawie dowodów wszelkich istotnych zmian wpływających na charakter warunków realizacji i kontroli pomocy i dokonują wymaganych korekt finansowych.
2. Państwa Członkowskie dokonują wymaganych korekt finansowych w związku z indywidualnymi lub systemowymi nieprawidłowościami wykrytymi w działaniach

lub programach rocznych. Korekty dokonywane przez Państwa Członkowskie polegają na odzyskiwaniu całości lub części wkładu Wspólnoty. Państwo Członkowskie uwzględnia charakter i wagę nieprawidłowości oraz stratę finansową Funduszu.

3. W sprawozdaniu rocznym wysyłanym do Komisji zgodnie z art. 49 ust. 2 Państwa Członkowskie uwzględniają listę postępowań w sprawie unieważnienia wszczętych w odniesieniu do danego programu rocznego.

Korekty dokonywane przez Państwo Członkowskie polegają na unieważnianiu w całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty, a w przypadku gdy kwota nie zostanie zwrócona w terminie określonym przez dane Państwo Członkowskie, nalicza się odsetki za zwłokę w wysokości określonej w art. 46 ust. 2.

4. W przypadku nieprawidłowości systemowych Państwo Członkowskie rozszerza zakres postępowania wyjaśniającego, tak by objąć nim wszystkie działania, których mogą one dotyczyć.

Artykuł 44

Kontrola ksiąg i korekty finansowe Komisji

1. Nie uchybiając uprawnieniom Trybunału Obrachunkowego i niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wrywkowe, dotyczące działań finansowanych z Funduszu oraz systemów zarządzania i kontroli, o których informują z wyprzedzeniem nie krótszym niż jeden dzień. Komisja powiadamia dane Państwo Członkowskie, mając na uwadze otrzymanie wszelkiej niezbędnej pomocy. Urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego mogą brać udział w takich kontrolach.

Komisja może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości jednej lub więcej operacji. Urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą brać udział w takich kontrolach.

2. Jeżeli po dokonaniu niezbędnych działań weryfikujących Komisja dochodzi do wniosku, że Państwo Członkowskie nie spełnia obowiązków nałożonych na nie na mocy art. 30, zawiesza płatności rat zaliczkowych lub płatność końcową, zgodnie z art. 41.

Artykuł 45

Kryteria korekt

1. W przypadku gdy Państwo Członkowskie nie dokonało korekt w terminie określonym w art. 41 ust. 2 i jeśli nie osiągnięto żadnego porozumienia w tej sprawie, Komisja może w ciągu trzech miesięcy podjąć decyzję o unieważnieniu

całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty do programu rocznego, jeśli uzna że:

- (a) występują poważne braki w systemie zarządzania i kontroli danego programu, które stanowią zagrożenie dla wkładu finansowego Wspólnoty już wypłaconego na rzecz programu;
- (b) wydatki zawarte w poświadczonym wykazie wydatków pokazują nieprawidłowości, które nie zostały skorygowane przez Państwo Członkowskie przed wszczęciem procedury naprawczej, o której mowa w niniejszym ustępie;
- (c) Państwo Członkowskie nie wypełniło swoich zobowiązań wynikających z art. 29 przed wszczęciem procedury naprawczej, o której mowa w niniejszym ustępie.

Komisja podejmuje decyzję, uwzględnivszy wszelkie uwagi zgłoszone przez Państwo Członkowskie.

2. Ustalając czy korekta finansowa ma mieć postać zryczałtowaną czy oszacowaną, Komisja opiera się na stwierdzonych, indywidualnych przypadkach nieprawidłowości, biorąc pod uwagę, jak dalece systemowy jest charakter danej nieprawidłowości. Jeżeli przypadek nieprawidłowości dotyczy wykazu wydatków, w stosunku do którego w sprawozdaniu rocznym wydano uprzednio pozytywną opinię zgodnie z art. 29 ust. 3 lit. b), zachodzić będzie domniemanie wystąpienia problemu o charakterze systemowym, skutkujące zastosowaniem korekty w postaci zryczałtowanej lub oszacowanej, o ile Państwo Członkowskie w ciągu trzech miesięcy nie przedstawi dowodu zaprzeczającego temu domniemaniu.
3. Ustalając wysokość korekty, Komisja uwzględnia wagę nieprawidłowości oraz zakres i skutki finansowe braków stwierdzonych w danym programie rocznym.
4. W przypadku gdy Komisja opiera swoje stanowisko na ustaleniach biegłych rewidentów spoza podległych sobie służb, wyciąga własne wnioski na temat konsekwencji finansowych po uprzednim zbadaniu środków podjętych przez zainteresowane Państwo Członkowskie zgodnie z art. 31, sprawozdań zgłoszonych niezgodności oraz wszelkich odpowiedzi ze strony danego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 46

Zwrot środków

1. Wszelkich zwrotów środków należnych Komisji dokonuje się przed datą wskazaną w poleceniu zwrotu, sporządzonym zgodnie z art. 72 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁶⁴. Termin wymagalności przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca następującego po wydaniu polecenia.
2. W przypadku zwłoki nalicza się odsetki z tytułu zaległej płatności za okres od terminu płatności do daty faktycznej spłaty. Stopa oprocentowania równa jest stopie

⁶⁴ Dz.U. L 248 z 16.9.2002.

stosowanej przez Europejski Bank Centralny w odniesieniu do jego głównych operacji refinansowania, opublikowanej w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, obowiązującej w pierwszym dniu kalendarzowym miesiąca, na który przypada data rozliczenia, powiększona o trzy i pół punktu procentowego.

Artykuł 47

Obowiązki Państw Członkowskich

Korekta finansowa dokonywana przez Komisję nie umniejsza obowiązku danego Państwa Członkowskiego w zakresie windykacji środków zgodnie z art. 45.

**ROZDZIAŁ IX
MONITOROWANIE, OCENA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ**

Artykuł 48

Monitorowanie i ocena

1. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi regularnie monitoruje działania Funduszu.
2. Fundusz jest regularnie poddawany ocenie przez Komisję we współpracy z Państwami Członkowskimi w celu określenia, czy realizowane działania są właściwe, efektywne i wywierają odpowiedni wpływ w świetle celów określonych w art. 2.
3. Komisja analizuje też, w jakim zakresie działania wspierane z Funduszu uzupełniają się z działaniami prowadzonymi w ramach innych, odpowiednich dziedzin polityki, instrumentów i inicjatyw wspólnotowych.

Artykuł 49

Sprawozdania

1. W każdym Państwie Członkowskim organ odpowiedzialny podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia monitorowania i oceny projektu.

W tym celu zawierane przez organ odpowiedzialny porozumienia i umowy z organizacjami odpowiedzialnymi za realizację działań zawierają klauzule nakładające obowiązek przedkładania regularnych i szczegółowych sprawozdań dotyczących postępu w osiągnięciu wyznaczonych celów.
2. Nie później niż dziewięć miesięcy po wyznaczonym dla każdego programu rocznym terminie, w którym wydatki określone w decyzji o współfinansowaniu kwalifikują się do przyznania finansowania, organ odpowiedzialny przedkłada Komisji sprawozdanie końcowe dotyczące realizacji działania oraz wykazu wydatków, zgodnie z przepisami art. 34.

3. Państwa Członkowskie przedkładają Komisji:
 - (a) nie później niż dnia 30 czerwca 2010 r. sprawozdanie oceniające rezultaty i wpływ działań współfinansowanych z Funduszu.
 - (b) nie później niż dnia 30 czerwca 2012 r. (za okres 2007-2010) i nie później niż dnia 30 czerwca 2015 r. (za okres 2011-2013) sprawozdanie oceniające rezultaty i wpływ działań współfinansowanych z Funduszu.
4. Komisja przedkłada Parlamentowi, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów:
 - (a) nie później niż dnia 30 czerwca 2009 r. sprawozdanie z realizacji kryteriów określonych w art. 14 dotyczących rocznego podziału środków między poszczególne Państwa Członkowskie; wraz z wnioskami dotyczącymi zmian, jeśli zachodzi taka potrzeba;
 - (b) nie później niż dnia 31 grudnia 2010 r. sprawozdanie okresowe dotyczące osiągniętych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów funkcjonowania Funduszu wraz z wnioskiem dotyczącym przyszłego rozwoju Funduszu;
 - (c) nie później niż dnia 31 czerwca 2012 r. (za okres 2007-2010) i nie później niż dnia 31 czerwca 2015 r. (za okres 2011-2013) sprawozdanie oceniające ex post.

Artykuł 50

Końcowe sprawozdanie roczne

1. Sprawozdania, o których mowa w art. 49 ust. 2, zawierają następujące informacje, pozwalające uzyskać wyraźny obraz stanu realizacji programów rocznych i wieloletnich:
 - (a) realizacja programu rocznego pod względem finansowym i operacyjnym;
 - (b) postęp w realizacji programu wieloletniego i priorytetów w nawiązaniu do przypisanych im celów szczegółowych wraz z kwantyfikacją - zawsze i wszędzie gdzie podlegają one kwantyfikacji - wskaźników fizycznych oraz wskaźników wykonania, wyników i oddziaływania dla każdego priorytetu;
 - (c) kroki podjęte przez organ odpowiedzialny w celu zapewnienia jakości i skuteczności realizacji, w szczególności zaś:
 - środki monitorowania i oceny, w tym ustalenia dotyczące zbierania danych;
 - podsumowanie wszelkich istotnych problemów napotkanych przy realizacji programu operacyjnego i wszelkich podjętych środków;
 - wykorzystanie pomocy technicznej;

- środki podjęte w celu przekazania i rozpowszechnienia informacji na temat programów rocznych i wieloletnich.
2. Sprawozdania uznaje się za możliwe do przyjęcia, jeśli zawierają wszystkie informacje wymienione w ust. 1. W ciągu dwóch miesięcy Komisja podejmuje decyzje w sprawie treści sprawozdania rocznego z realizacji programu, złożonego przez odpowiedzialny organ. Jeżeli Komisja nie wyrazi stanowiska w wyznaczonym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

ROZDZIAŁ X PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 51

Komitet

1. Komisję wspiera wspólny Komitet „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, ustanowiony decyzją ustanawiającą fundusz granic zewnętrznych na okres 2007-2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” ...⁶⁵ („Komitet”).
2. W przypadku dokonania odniesienia do niniejszego ustępu, zastosowanie mają art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE.
3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 52

Przegląd

1. Rada dokona przeglądu niniejszej decyzji na podstawie wniosku Komisji, najpóźniej do dnia 30 czerwca 2013 r.

Artykuł 53

Wejście w życie

Niniejszą decyzję stosuje się od 1 stycznia 2007 r.

Artykuł 54

Adresaci

Niniejsza decyzja jest skierowana do Państw Członkowskich.

⁶⁵ Wstawić odnośniki do decyzji ustanawiających Fundusz Powrotu Imigrantów, fundusz granic zewnętrznych i Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

UZASADNIENIE

1. ROZWÓJ SOLIDARNOŚCI W DZIEDZINIE POWROTU OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH NIELEGALNIE PRZEBYWAJĄCYCH NA TERENIE UE

1.1. Problematyka i analiza

Zapewnienie powrotu obywatelom państw trzecich, którzy nie spełniają lub przestali spełniać warunki niezbędne do wstępu, pobytu lub zamieszkiwania na terytorium Państw Członkowskich Unii Europejskiej, gdyż przedostali się na nie nielegalnie, przekroczyli termin wskazany na wizie lub zezwoleniu na pobyt, czy też odrzucono ostatecznie ich wnioski wizowy - jest kwestią o bardzo istotnym znaczeniu.

Ważne jest, aby nie podważać zasad polityki przyjmowania imigrantów, egzekwując przy tym przepisy prawa, będące elementem składowym przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

W praktyce jednak wprowadzanie w życie polityki w zakresie powrotu imigrantów stanowi poważne wyzwanie, w szczególności dla Państw Członkowskich o stosunkowo niskim PKB i małym doświadczeniu w tym względzie. Zarządzanie powrotami jest procesem złożonym: wymaga zawarcia dobrych stosunków roboczych z krajami powrotu, a jednocześnie zachowania równowagi między prawami jednostki i względami humanitarnymi a interesem państwowym wymagającym egzekwowania prawa. W praktyce udziela się często przyzwolenia na trwanie stanu niezgodnego z prawem, a Państwa Członkowskie ponoszą ciągle znaczne koszty związane z długotrwałym przetrzymywaniem nielegalnych imigrantów i toceniem przewlekłych batalii prawnych o ich wydalenie.

Ograniczenie nielegalnej imigracji poprzez skuteczną politykę odsyłania imigrantów leży w interesie wszystkich Państw Członkowskich. Na obszarze bez granic wewnętrznych ludzie mogą poruszać się w zasadzie bez żadnych przeszkód. Tolerancja wobec nielegalnego pobytu w jednym Państwie Członkowskim może zatem negatywnie wpłynąć na skuteczność zwalczania nielegalnego zatrudnienia w całej UE, co z kolei działa jako czynnik przyciągający kolejnych nielegalnych imigrantów. Z kolei skuteczna polityka w zakresie powrotu imigrantów w całej UE może spowodować zwiększenie wiarygodności wspólnej polityki migracyjnej i poprawić odbiór, z jakim spotykają się w Państwach Członkowskich legalnie przebywający tam obywatele państw trzecich.

1.2. Dalsze kierunki działania

Zważywszy na skalę trudności, Państwom Członkowskim będzie prawdopodobnie o wiele łatwiej przezwyciężyć je wspólnie, zwłaszcza jeżeli skorzystają ze sprawdzonych w kilku Państwach Członkowskich modeli, które zaowocowały udaną, a przy tym zgodną z zasadami sprawiedliwości, polityką w zakresie powrotu imigrantów. Chodzi tu szczególnie o koncepcję „zintegrowanego zarządzania powrotami”, której celem jest zminimalizowanie ewentualnych zagrożeń i przeszkód.

Oprócz wprowadzania na szczeblu krajowym praktyk opartych na udanych doświadczeniach z przeszłości Państwa Członkowskie mogłyby również w większym zakresie dzielić się między sobą informacjami na temat procedur zarządzania powrotami, osób objętych nakazem wydalenia, doświadczeń we wprowadzaniu różnych środków i zachęt do dobrowolnego

powrotu oraz warunków panujących w państwach trzecich. Państwa Członkowskie mogłyby wreszcie dzielić się kosztami operacji związanych z zapewnieniem powrotu imigrantom oraz kosztami pomocy dla krajów ich pochodzenia, zarówno przed, jak i po powrocie.

Współpraca taka musi jednak opierać się na wspólnej interpretacji przepisów określających, komu zapewnić powrót i jakie zasady przy tym stosować. Komisja pracuje obecnie nad wnioskiem dyrektywy w sprawie wspólnych norm dotyczących procedur stosowanych przez Państwa Członkowskie przy odsyłaniu osób nielegalnie przebywających na terenie UE. Dyrektywa ta wprowadzi jednolite zasady stosowania procedur w całej Unii Europejskiej. Tego typu normy nie rozwiążą stwierdzonych problemów związanych ze skuteczną realizacją polityki w zakresie powrotu imigrantów, ale stanowiąc będą kolejny ważny element ogólnej polityki UE w tym zakresie.

Ponadto działania wspierane z Funduszu należy prowadzić w zgodzie z normami praw człowieka.

W programie haskim Rada Europejska wzywa do ustanowienia Funduszu Powrotu Imigrantów.

1.3. Cele Funduszu

Głównymi celami Funduszu są:

- Wprowadzenie i usprawnienie organizacji i realizacji zintegrowanego zarządzania powrotami przez Państwa Członkowskie;
- Wzmocnienie współpracy między Państwami Członkowskimi w ramach zintegrowanego zarządzania powrotami;
- Promowanie skutecznego i jednolitego stosowania wspólnych norm w kwestii powrotu imigrantów podczas opracowywania polityki w tej dziedzinie.

Fundusz zajmowałby się zasadniczo zarówno kwestią powrotu imigrantów, jak i osób ubiegających się o azyl, którym odmówiono jego przyznania.

Finansowanie powrotu osób, którym nie przyznano azylu, w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców zakończy się dopiero 1 stycznia 2008 r., co umożliwi pełną realizację pierwszego cyklu wieloletniego programu, objętego obecnie obowiązującą decyzją.

W tym roku Komisja rozpocznie działania przygotowawcze w dziedzinie powrotu imigrantów. Będą one prowadzone w latach 2005 i 2006. Aby móc jak najlepiej skorzystać z (pierwszych) efektów tych działań, proponuje się, by Fundusz rozpoczął swoje funkcjonowanie dopiero w roku 2008. W związku z tym nie przewiduje się żadnego finansowania w roku 2007.

2. PODSTAWA PRAWNA I UZASADNIENIE WNIOSKU

2.1. Wybór podstawy prawnej

Proponowaną podstawą prawną niniejszej decyzji Rady jest art. 63 ust. 3 lit. b), gdyż przepis ten przewiduje „środki dotyczące polityki imigracyjnej” w ramach obszaru „nielegalnej imigracji i nielegalnego pobytu, w tym odsyłanie osób przebywających nielegalnie”.

Zgodnie z decyzją Rady z dnia 22 grudnia 2004 r., dotyczącą niektórych zagadnień objętych tytułem IV część 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, które mają być regulowane procedurą określoną w art. 251 Traktatu (2004/927/WE), Rada, przyjmując środki, o których mowa w art. 63 ust. 2 lit. b), działa zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu.

Ponieważ wniosek oparty jest na przepisach Tytułu IV Traktat WE (Wizy, azyl, imigracja i inne polityki związane ze swobodnym przepływem osób), musi on zostać przedstawiony i przyjęty zgodnie z protokołami w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa, Irlandii i Danii, załączonych do Traktatu z Amsterdamu. Zjednoczone Królestwo i Irlandia mają możliwość wyboru w kwestii niniejszego środka. Dania nie będzie uczestniczyć w jego przyjęciu i nie jest nim związana ani mu nie podlega.

Solidarność w podziale środków

Metody przydziału środków Państwom Członkowskim będą zbliżone do tych, które ustalono w decyzji Rady ustanawiającej Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005 – 2010.

Po pierwsze, Państwom Członkowskim przyznana zostanie co roku stała kwota jako wyraz konieczności dokonania (szczególnie w nowych Państwach Członkowskich) pewnych inwestycji strukturalnych, które umożliwiłyby skuteczne odsyłanie nielegalnie przybywających tam obywateli państw trzecich. Kwota przeznaczona na okres 2008-2013 będzie wyższa dla państw, które przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r. Kwota ta będzie także wyższa dla państw, które przystąpią do Unii Europejskiej w okresie 2008-2013, począwszy od roku następującego po ich przystąpieniu.

Po drugie, jako wyraz solidarności, większość środków przyznawanych Państwom Członkowskim ustalana będzie według specjalnego klucza, w zależności od ciężaru ponoszonego przez poszczególne Państwa Członkowskie w związku z zarządzaniem powrotami. Na podział ten wpływać będą dwa elementy: pierwszy z nich wiąże się z liczbą obywateli państw trzecich objętych decyzją o powrocie, zobowiązującą ich do opuszczenia terytorium Państwa Członkowskiego i/lub informującą ich o takiej konieczności, drugi zaś wiąże się ze skutecznie przeprowadzonymi w przeszłości operacjami powrotu. Jeżeli chodzi o pierwszy element, zsumowana zostanie całkowita liczba obywateli państw trzecich podlegających wyżej wspomnianej decyzji z ostatnich trzech lat. Wynik odpowiadał będzie w przybliżeniu liczbie osób, których wydalenie jest rozważane przez władze w danym okresie referencyjnym. Odstęp czasowy między decyzją o wydaleniu a faktycznym wyjazdem jest bowiem często nieunikniony: samo wydalenie (wykonanie decyzji) może wymagać w niektórych Państwach Członkowskich szczególnej decyzji i/lub szczególnego postępowania (w tym, w razie konieczności, zatrzymanie danej osoby przed jej wydaleniem). Miernikiem drugiego elementu są skutecznie przeprowadzone w przeszłości operacje powrotu. W ten sposób powstanie wewnętrzny mechanizm zachęcania Państw Członkowskich do

inwestowania w system zarządzania powrotami, usprawniania jego działania i wnoszenia wkładu w ograniczanie zjawiska nielegalnej imigracji w całej Unii Europejskiej. Jako że główny nacisk należy położyć na przyszłość, środki przeznaczone na oba działania kształtować się będą w proporcji odpowiednio 70 % i 30 %.

Definicja kategorii osób objętych decyzją o wydaleniu powinna zasadniczo odpowiadać definicji zawartej w przyszłej dyrektywie Rady.

Z zakresu tej definicji proponuje się wyłączyć obywateli państw trzecich, którym odmówiono wstępu w strefie tranzytowej danego Państwa Członkowskiego, gdyż należy założyć, że osoby te nigdy nie wkroczyły na terytorium UE, przez co niekoniecznie obejmuje ich system wprowadzony wyżej wspomnianą, przyszłą dyrektywą Rady, a kwestie ich powrotu regulowane są zazwyczaj innymi instrumentami.

Nie umniejsza to możliwości kierowania przez Państwa Członkowskie środków na finansowanie działań dotyczących (także) tej kategorii osób zgodnie z celami Funduszu. To samo odnosi się do kwestii dobrowolnego powrotu obywateli państw trzecich, którzy nie złożyli wniosku azylowego i których pobyt na terytorium Państwa Członkowskiego jest (jak dotąd) legalny.

2.2. Działania określone w ramach Funduszu

Mając na względzie ogólny cel Funduszu, jakim jest wsparcie realizacji polityki w zakresie powrotu imigrantów, opartej na koncepcji zintegrowanego zarządzania powrotami, Komisja proponuje, by zarządzanie Funduszem odbywało się wspólnie z Państwami Członkowskimi. Pozwoli to na właściwe ukierunkowanie wsparcia finansowego pod kątem konkretnej sytuacji i potrzeb każdego Państwa Członkowskiego.

Ponadto, aby zapewnić jak najskuteczniejsze wykorzystanie funduszy, wniosek zawiera bardzo szczegółowe przepisy dotyczące celów operacyjnych oraz działań służących osiągnięciu tych celów.

3. OCENA

Do tej pory na szczeblu wspólnoty dostępne były jedynie środki na wsparcie współpracy administracyjnej w dziedzinie powrotu imigrantów (ARGO). Działania te skupiały się głównie wokół zagadnień związanych z analizą najlepszych praktyk i wymianą informacji pomiędzy władzami i innymi uczestnikami współpracy, takimi jak Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM).

Komisja przeprowadziła ocenę ex ante, załączoną do niniejszego wniosku.

4. POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Pomocniczość

Nadal podstawową zasadą jest, że to Państwa Członkowskie odpowiadają za opracowanie i wdrażanie systemu zarządzania powrotami we wszystkich jego wymiarach. Budżety krajowe pozostaną zatem głównym źródłem inwestycji i planowanych wydatków. Wysiłki na rzecz wprowadzenia na poziomie krajowym zasady zintegrowanego zarządzania powrotami w

zgodzie ze wspólnymi normami mogą być jednak wsparte środkami Funduszu w związku z tym, że skutki takiej polityki dotyczą też innych Państw Członkowskich. Działania podlegające wsparciu muszą zatem być jasno określone i powiązane z obiektywnymi warunkami w poszczególnych państwach, muszą także wnosić wartość dodaną do Wspólnoty jako całości.

Proporcjonalność

Niniejsza decyzja pozwoli dzięki środkom Funduszu udzielić wsparcia finansowego licznym działaniom, które przyczynią się praktycznie do osiągnięcia szeregu określonych celów, pozostawiając jednocześnie Państwom Członkowskim wybór środków i sposobów ich realizacji w ramach systemów uzgodnionych w powiązaniu z Komisją. Fundusz musi być narzędziem strategicznym, przyczyniającym się do rozwoju krajowych strategii w zakresie powrotu imigrantów. Wykorzystanie środków wspólnotowych musi także podlegać przejrzystym i jednolitym zasadom, zawartym w decyzji Rady, będącej właściwym instrumentem wdrażania programów wspólnotowych.

5. SKUTKI BUDŻETOWE

Nie przewiduje się żadnego finansowania w roku 2007. Środki przyznane na Fundusz według perspektyw finansowych zaproponowanych przez Komisję na lata 2008-2013 wynoszą 759 mln EUR.

Przy podziale środków finansowych między Państwa Członkowskie Komisja zamierza zastosować metodę opartą na obiektywnych kryteriach. Aby odzwierciedlić w pełni rzeczywistą sytuację w każdym Państwie Członkowskim, kryteria te odnoszą się w pierwszym rzędzie do „grupy docelowej”. Pozwoli to w efekcie na należyte uwzględnienie zmian (dotyczących na przykład polityki przyjmowania imigrantów) w metodach podziału środków finansowych, co umożliwi z kolei podjęcie działań naprawczych przy wsparciu Funduszu.

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiającej Europejski Fundusz Powrotu Imigrantów na lata 2008-2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 ust. 3 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji⁶⁶,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁶⁷,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁶⁸,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu⁶⁹,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Mając na względzie sukcesywne tworzenie obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską przewiduje zarówno przyjęcie środków zmierzających do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze środkami towarzyszącymi w dziedzinie kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji, jak i przyjęcie środków związanych z azylem, imigracją i ochroną praw obywateli państw trzecich.
- (2) Podczas specjalnego posiedzenia w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. Rada Europejska potwierdza swoje postanowienie stworzenia obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. W tym celu wspólna polityka europejska w dziedzinie azylu i migracji powinna dążyć zarówno do sprawiedliwego traktowania obywateli państw trzecich, jak i lepszego zarządzania przepływami migracyjnymi.
- (3) Skuteczna, wspólnotowa polityka w zakresie powrotu imigrantów jest niezbędnym uzupełnieniem wiarygodnej i praworządnej polityki imigracyjnej i azylowej oraz ważnym składnikiem walki z nielegalną imigracją. Państwa Członkowskie przeznaczyły znaczne środki budżetowe na finansowanie programów powrotu i operacji przymusowego odsyłania imigrantów. Wspólne działanie Unii Europejskiej w tej dziedzinie, wspierane odpowiednimi środkami finansowymi Wspólnoty, może

⁶⁶ Dz.U. C...

⁶⁷ Dz.U. C...

⁶⁸ Dz.U. C...

⁶⁹ Dz.U. ...

stanowić pomoc dla Państw Członkowskich, a poza tym podkreśla konieczność zapewnienia powrotu osób nielegalnie przebywających w UE i przyczynia się do wzmocnienia solidarności wśród Państw Członkowskich.

- (4) Dnia 28 lutego 2002 r. Rada przyjęła całościowy plan walki z nielegalną imigracją i handlem ludźmi w Unii Europejskiej⁷⁰, w którym podkreśliła, że polityka w zakresie ponownego przyjmowania i powrotu imigrantów stanowi integralny i istotny składnik w walce z nielegalną imigracją oraz wskazała dwa elementy, na których powinny opierać się wspólnotowe działania w tym zakresie, mianowicie: wspólne zasady i wspólne środki w ramach dążenia do poprawy współpracy administracyjnej między Państwami Członkowskimi.
- (5) Program działań na rzecz powrotu imigrantów przyjęty przez Radę dnia 28 listopada 2002 r. na podstawie komunikatu Komisji z dnia 14 października 2002 r. w sprawie wspólnotowej polityki w zakresie powrotu osób przebywających nielegalnie na terenie UE obejmuje cały szereg działań odnoszących się do zarządzania powrotami w Państwach Członkowskich i dotyczy zarówno przymusowego i dobrowolnego powrotu obywateli państw trzecich, jak i niezbędnych działań przed i po takim powrocie.
- (6) Rada Europejska na posiedzeniu w Salonikach w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. wezwała Komisję do zbadania wszystkich aspektów związanych z odrębnym instrumentem wspólnotowym regulującym sprawy powrotu imigrantów, by w ten sposób wesprzeć realizację priorytetów zawartych w programie działań na rzecz imigrantów.
- (7) Po przyjęciu w dniu 8 czerwca 2004 r. konkluzji, w których Rada wezwała władzę budżetową do podjęcia możliwych działań przygotowawczych oraz zwróciła się do Komisji o uwzględnienie jej poglądów w kwestii tworzenia planów powrotu imigrantów w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi, rozpoczęto działania przygotowawcze obejmujące lata 2005 i 2006.
- (8) Rada Europejska podczas posiedzenia w Brukseli w dniach 4 i 5 listopada 2004 r., wezwała w „Programie haskim” do rozpoczęcia fazy przygotowawczej tworzenia Europejskiego Funduszu Powrotu Imigrantów (dalej zwanego Funduszem) i założenia samego Funduszu do 2007 r., uwzględniając niezbędną ocenę fazy przygotowawczej.
- (9) W listopadzie 2004 r. Rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie Prezydencji dotyczące analizy najlepszych zgłoszonych praktyk w zakresie powrotu do konkretnych państw. W sprawozdaniu wskazuje się na istniejące możliwości oraz na potrzebę poprawy praktycznego wymiaru współpracy między Państwami Członkowskimi w omawianej dziedzinie. Sprawozdanie wskazuje możliwości przyjęcia bardziej zintegrowanego podejścia - zarówno na szczeblu krajowym, jak i wspólnotowym – przy realizacji polityki w zakresie powrotu imigrantów czy też w polityce ogólnej. W sprawozdaniu określono również najlepsze praktyki, stosowane obecnie przez Państwa Członkowskie, jeżeli chodzi o dobrowolny i przymusowy powrót obywateli państw trzecich do krajów ich pochodzenia lub krajów tranzytowych, takie jak wspieranie programów na rzecz dobrowolnego powrotu na

⁷⁰ Dz.U. 142 z 14.6.2002, str. 23.

stałe, doradztwo w sprawie powrotu oraz organizacja wspólnych operacji odsyłania imigrantów, w tym lotów czarterowych.

- (10) Konieczne jest wyposażenie Wspólnoty w instrument opracowany z myślą o wspieraniu wysiłków podejmowanych przez Państwa Członkowskie na rzecz poprawy wszystkich aspektów zarządzania powrotami, opierając się przy tym na zasadzie zintegrowanego zarządzania powrotami, a także mając na względzie sprawiedliwe i skuteczne wprowadzanie w życie wspólnych norm dotyczących odsyłania imigrantów, ustalonych w ramach istniejących i przyszłych przepisów wspólnotowych w tej dziedzinie.
- (11) W ramach omawianego instrumentu nie przewiduje się żadnych wydatków na rok 2007, w celu uwzględnienia wyników działań przygotowawczych w zakresie powrotu imigrantów (2005-2006), które zostaną przedstawione w sprawozdaniu Komisji poświęconym ocenie wspomnianych działań;
- (12) Wspólne normy, o których mowa powyżej, zawarte są w szczególności w dyrektywie Rady 2001/40/WE z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie wzajemnego uznawania decyzji o wydalaniu obywateli państw trzecich⁷¹ oraz w uzupełniającej ją decyzji Rady 2004/191/WE z dnia 23 lutego 2004 r. określającej kryteria oraz uzgodnienia praktyczne dotyczące rekompensaty dysproporcji finansowych wynikających ze stosowania dyrektywy 2001/40/WE w sprawie wzajemnego uznawania decyzji o wydalaniu obywateli państw trzecich⁷² i decyzji Rady 2004/573/WE w sprawie organizacji wspólnych lotów w celu deportacji, z terytoriów dwóch lub większej liczby Państw Członkowskich, obywateli państw trzecich, którzy podlegają indywidualnym nakazom deportacji⁷³;
- (13) Odnosi się to również do przyszłych instrumentów wspólnotowych, takich jak instrument określający wspólne normy dotyczące procedur stosowanych przez Państwa Członkowskie przy odsyłaniu obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie na ich terytorium, który powinien zapewnić w całej Unii Europejskiej jednolite zasady stosowania takich procedur, określając tym samym warunki i ograniczenia związane z podejmowaniem przez Państwa Członkowskie środków w dziedzinie powrotu imigrantów.
- (14) Aby zapewnić konsekwentne traktowanie kwestii powrotu obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie na terenie Wspólnoty, działania finansowane w ramach omawianego instrumentu powinny mieć charakter konkretny i uzupełniający w stosunku do działań finansowanych z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, a ich program winien zakładać wsparcie współpracy w dziedzinie rozwoju i gospodarki z krajami partnerskimi i regionami innymi niż Państwa Członkowskie i ich terytoria zamorskie.
- (15) Oznacza to w szczególności, że osoby, których wnioski azylowe zostały odrzucone, powinny zostać objęte wyłącznie działaniami w ramach omawianego instrumentu, nie zaś, jak poprzednio, Funduszu na Rzecz Uchodźców. Stanie się to faktem po

⁷¹ Dz.U. L 149 z 2.6.2001, str. 34.

⁷² Dz.U. L 60 z 27.2.2004, str. 55.

⁷³ Dz.U. L 261 z 6.8.2004, str. 28.

zakończeniu pierwszego z cykli wieloletnich Funduszu na rzecz Uchodźców (2005–2007).

- (16) Fundusz ten ma stanowić część spójnych ram o nazwie: Program ogólny „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, której celem jest zapewnienie sprawiedliwego rozdziału odpowiedzialności między Państwami Członkowskimi, jeżeli chodzi o ciężar finansowy wynikający z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrożenia wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej, prowadzonej zgodnie z tytułem IV Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.
- (17) Podstawowym celem opisywanego instrumentu powinno być wspieranie zarządzania powrotami na szczeblu krajowym. Państwa Członkowskie zachęca się do przeprowadzania operacji odesyłania imigrantów na podstawie zintegrowanych planów działań, które zawierają analizę sytuacji w danym Państwie Członkowskim pod względem grupy docelowej, wyznaczają cele przewidywanych operacji oraz - we współpracy z właściwymi organami, takimi jak UNHCR (Wysoki Komisarz Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców) i IOM (Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji) – tworzą systemy umożliwiające skuteczny powrót imigrantów. Tam gdzie to właściwe, takie zintegrowane plany powinny podlegać regularnej ocenie i aktualizacji.
- (18) Aby zachęcić do dobrowolnego powrotu osoby objęte nakazem wyjazdu, należy przewidzieć dla nich odpowiednie zasady preferencyjnego traktowania i zapewnić pomoc w powrocie. Taki dobrowolny powrót leży zarówno w interesie wyjeżdżającego, pozwalając mu na godny wyjazd, jak i władz ze względu na oszczędność kosztów.
- (19) Z politycznego punktu widzenia powrót dobrowolny i przymusowy są jednak zjawiskami nierozzerwalnymi i Państwa Członkowskie należy zachęcać do tego, by prowadzone przez nie działania służyły w jeszcze większym stopniu wzajemnemu uzupełnianiu się tych zjawisk. Przymusowe powroty imigrantów są oczywiście konieczne dla ochrony spójności unijnej polityki w dziedzinie imigracji i azylu oraz systemów imigracyjno-azylowych w Państwach Członkowskich. Istnienie możliwości przymusowego powrotu jest warunkiem niezbędnym do zapewnienia niepodważalności tej polityki i egzekwowalności prawa, co stanowi z kolei istotny element tworzenia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Omawiany instrument powinien zatem wspierać Państwa Członkowskie w ich działaniach związanych z przymusowym odesyłaniem imigrantów.
- (20) Co więcej, to właśnie w kwestii przymusowego powrotu Państwa Członkowskie napotykają najpoważniejsze przeszkody. Jedną z takich przeszkód jest niepewność co do tożsamości danej osoby i/lub nieposiadanie przez nią dokumentów wymaganych do podróży. Państwa pochodzenia często zwlekają z wydaniem powrotnych dokumentów podróжных bądź odmawiają ich wystawienia z powodu braku informacji na temat obywatelstwa lub tożsamości. Dlatego, aby uniknąć wydalenia, nielegalni imigranci mogą ukrywać lub niszczyć swoje dokumenty podróжные, nierzadko podając całkowicie fałszywą tożsamość i/lub obywatelstwo. W efekcie konieczne było często przeprowadzenie długotrwałych i kosztownych postępowań, wymagających doprowadzenia danej osoby do kilku ambasad lub dokonanie analizy językowej. Państwa Członkowskie należy zachęcać do poprawy współpracy ze służbami

konsularnymi państw trzecich oraz zwiększania wymiany informacji i wzajemnej współpracy operacyjnej w dziedzinie kontaktów z takimi służbami.

- (21) Konieczne jest wreszcie, aby ten instrument wspierał Państwa Członkowskie - jeśli te uznają to za stosowne - w podejmowaniu szczególnych środków w krajach powrotu, po pierwsze po to, by odsyłanym osobom zapewnić skuteczny powrót w dobrych warunkach do miasta lub regionu ich pochodzenia, a po drugie, by wzmocnić ich trwałą reintegrację wśród zamieszkałej tam społeczności. Środki takie nie powinny polegać na pomocy jako takiej udzielanej danemu państwu trzeciemu, niezbędnym warunkiem ich finansowania powinna być bowiem kontynuacja działań zapoczątkowanych i w znacznej mierze prowadzonych na terytorium Państwa Członkowskiego na podstawie zintegrowanego planu powrotu imigrantów.
- (22) Agencja ustanowiona zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2007/2004 z dnia 26 października 2004 r., ustanawiającym Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (zwana dalej „Agencją”), za jedno ze swoich zadań przyjęła zapewnienie niezbędnej pomocy w organizowanych przez Państwa Członkowskie operacjach odsyłania imigrantów oraz ustalanie najlepszych praktyk uzyskiwania dokumentów podróжных i wydalania obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium któregoś z Państw Członkowskich. W związku z tym Agencja powinna zadbać o stworzenie warunków pozwalających na podjęcie w Państwach Członkowskich skutecznych i skoordynowanych wysiłków w dziedzinie powrotu imigrantów, pozostawiając sprawę przeprowadzania i organizacji wspólnych operacji w tym zakresie w gestii właściwych służb krajowych. Dlatego Agencja powinna mieć możliwość korzystania z zasobów udostępnionych dzięki działaniom Komisji w ramach omawianego instrumentu.
- (23) Wsparcie udzielane przez Fundusz będzie bardziej skuteczne i lepiej ukierunkowane, jeżeli współfinansowanie kwalifikowanych działań opierać się będzie na dwóch programach wieloletnich oraz na powiązanych z nimi programach rocznych, przygotowanych przez każde Państwo Członkowskie we współpracy z Komisją.
- (24) Na podstawie wytycznych strategicznych przyjętych przez Komisję każde Państwo Członkowskie powinno przygotować dokument zawierający program wieloletni, w którym uwzględni swoją sytuację i potrzeby oraz określa strategię rozwoju. Dokument taki jest negocjowany z Komisją i przez nią zatwierdzany, stanowiąc podstawy przygotowania programów rocznych.
- (25) Program wieloletni powinien być ukierunkowany na osiągnięcie celów Funduszu poprzez zapewnienie dostępu do niezbędnych środków finansowych oraz spójności i ciągłości działań podejmowanych wspólnie przez Wspólnotę i Państwa Członkowskie.
- (26) Program wieloletni powinien zapewniać współdziałanie opisywanego instrumentu z istniejącymi instrumentami finansowymi.
- (27) W kontekście wspólnego zarządzania, o którym mowa w art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego

Wspólnot Europejskich⁷⁴, należy określić warunki pozwalające Komisji wypełniać obowiązki związane z wykonaniem budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich oraz wyjaśnić charakter zobowiązań w zakresie współpracy Państw Członkowskich. Zastosowanie tych warunków pozwoli Komisji nabrać przekonania o tym, że Państwa Członkowskie korzystają z Funduszu w sposób prawidłowy i zgodny z prawem, w myśl zasady należytego zarządzania finansami w rozumieniu przepisów art. 27 rozporządzenia finansowego.

- (28) Komisja powinna w sposób obiektywny i przejrzysty ustalić orientacyjny rozdział dostępnych środków na zobowiązania.
- (29) W ramach pomocy technicznej niniejszy instrument powinien zapewnić środki na ocenę, poprawę zdolności administracyjnych związanych z zarządzaniem Funduszem, badania, projekty pilotażowe i wymianę doświadczeń służącą w szczególności wprowadzaniu innowacyjnych koncepcji i praktyk.
- (30) Państwa Członkowskie powinny przyjąć właściwe środki w celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli. Należy w tym celu ustalić ogólne zasady i niezbędne funkcje, jakie mają spełniać wszystkie programy.
- (31) Należy wyznaczyć jeden organ odpowiedzialny za zarządzanie wydatkowaniem środków z Funduszu w każdym Państwie Członkowskim i określić wyraźnie zakres jego odpowiedzialności. Należy przewidzieć również wyznaczenie i określenie funkcji organu kontrolnego. Dodatkowo, w celu zapewnienia jednolitych norm jakości w odniesieniu do poświadczania wydatków przed ich przekazaniem do Komisji oraz wyjaśnienia charakteru i jakości informacji, na których opierają się takie wykazy wydatków – należy wyznaczyć organu poświadczający.
- (32) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności Państwa Członkowskie odpowiadają w pierwszym rzędzie za sposoby i kontrolę wykorzystania środków.
- (33) Należy określić zobowiązania Państw Członkowskich w zakresie zarządzania i kontroli systemów, poświadczania wydatków oraz zapobiegania, wykrywania i likwidowania nieprawidłowości i przypadków naruszenia prawa wspólnotowego, tak by zapewnić skuteczną i prawidłową realizację programów wieloletnich i rocznych. W szczególności, jeżeli chodzi o kwestie zarządzania i kontroli, należy ustalić zasady, na jakich Państwa Członkowskie zapewnią wprowadzenie i właściwe funkcjonowanie systemów.
- (34) Nie uchybiając uprawnieniom Komisji w zakresie kontroli finansowej, należy zwiększyć współpracę w tej dziedzinie między Państwami Członkowskimi a Komisją oraz ustalić kryteria, które pozwolą Komisji określić poziom gwarancji ze strony krajowych organów kontrolnych w kontekście przyjętej przez Komisję strategii kontroli systemów krajowych.
- (35) Efektywność i skutki działań wspieranych przez niniejszy instrument zależą również od ich oceny. Należy jasno określić obowiązki Państw Członkowskich i Komisji w tym względzie oraz poczynić ustalenia zapewniające rzetelność oceny.

⁷⁴ Dz.U. L 248 z 16.9.2001, str. 1.

- (36) Należy przeprowadzać ocenę działań w celu dokonania ich średniookresowego przeglądu oraz oceny skutków. Proces oceny powinien być ujęty w ustaleniach dotyczących monitorowania projektu.
- (37) Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się ramy finansowe na cały okres trwania programu, które stanowią zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej⁷⁵.
- (38) Jako że cele proponowanego przedsięwzięcia, tj. wspieranie powrotu obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terenie UE w ramach wspólnych norm i zasady zintegrowanego zarządzania powrotem imigrantów, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, a tym samym, z racji rozmiarów i skutków takiego przedsięwzięcia, mogą być one lepiej osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może podjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.
- (39) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁷⁶.
- (40) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i w związku z tym nie jest związana jego treścią ani objęta zakresem jego stosowania.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

ROZDZIAŁ I PRZEDMIOT, CELE I DZIAŁANIA

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się na okres od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2013 r. Europejski Fundusz Powrotu Imigrantów, zwany dalej „Funduszem”, jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

W decyzji określa się cele, którym służy Fundusz, zasady jego funkcjonowania, dostępne zasoby finansowe oraz kryteria rozdziału dostępnych środków finansowych

⁷⁵ Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1.

⁷⁶ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

Ustala się reguły zarządzania Funduszem, w tym reguły finansowe, jak również mechanizmy monitorowania i kontroli oparte na podziale odpowiedzialności między Komisją i Państwami Członkowskimi.

Artykuł 2

Cele ogólne Funduszu

1. Celem ogólnym Funduszu jest wspieranie wysiłków Państw Członkowskich na rzecz poprawy zarządzania powrotami we wszystkich wymiarach poprzez zastosowanie koncepcji zarządzania zintegrowanego, uwzględniając przy tym prawodawstwo wspólnotowe w tej dziedzinie.
2. Fundusz przyczynia się do finansowania pomocy technicznej, udzielanej z inicjatywy Państw Członkowskich lub Komisji.

Artykuł 3

Cele szczegółowe

1. Fundusz przyczyni się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych:
 - (a) Wprowadzenie zintegrowanego zarządzania powrotami w Państwach Członkowskich oraz usprawnienie jego organizacji i stosowania;
 - (b) Wzmocnienie współpracy Państw Członkowskich w ramach zintegrowanego zarządzania powrotami;
 - (c) Promowanie skutecznego i jednolitego stosowania wspólnych norm dotyczących powrotu imigrantów zgodnie z rozwojem polityki w tej dziedzinie.
2. Zintegrowane zarządzanie powrotami opracowanie i wdrożenie przez właściwe władze Państw Członkowskich zintegrowanych planów działań, które:
 - opierają się na wszechstronnej ocenie sytuacji w poszczególnych Państwach Członkowskich w odniesieniu do grupy docelowej oraz wyzwań związanych z przewidywanymi operacjami (takich jak zdobywanie dokumentów podróжных i inne praktyczne przeszkody umożliwiające wyjazd). Takiej wszechstronnej oceny należy dokonać we współpracy z odpowiednimi władzami i partnerami;
 - zmierzają do wprowadzenia szerokiej gamy środków zachęcających obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie na terytorium Państw Członkowskich do dobrowolnego powrotu, a w razie konieczności, umożliwiających przeprowadzenie operacji przymusowego odsyłania takich osób w sposób w pełni humanitarny i z poszanowaniem ich godności osobistej;
 - zapewniają wybór grupy docelowej na podstawie ilości rozpatrywanych spraw; oraz

- przewidują plan i/lub terminarz, a w stosownych przypadkach mechanizm okresowej oceny pozwalający na odpowiednie dostosowanie planu oraz ocenę wpływu jego realizacji w praktyce.
3. Zintegrowane plany powrotu imigrantów skupiają się w szczególności na zapewnieniu im skutecznego powrotu na stałe poprzez takie działania, jak skuteczne informowanie na etapie poprzedzającym wyjazd, ustalenia dotyczące podróży i przewóz w kraju powrotu obejmujący zarówno osoby powracające dobrowolnie, jak i przymusowo. Aby zachęcić do dobrowolnego powrotu, przewiduje się wprowadzenie jak największej liczby zachęt w tym względzie, takich jak skuteczna pomoc w powrocie.

O ile Państwa Członkowskie uznają to za stosowne, mogą także wprowadzić możliwości udzielania wsparcia w procesie readmisji i reintegracji powracających.

Artykuł 4

Działania kwalifikowane w Państwach Członkowskich

1. Do uzyskania wsparcia z Funduszu kwalifikują się działania zmierzające do osiągnięcia celu określonego w art. 3 ust. 1 lit. a), w szczególności zaś:
 - (a) Ustanowienie lub poprawa skutecznej, stabilnej i długotrwałej współpracy operacyjnej władz Państw Członkowskich z władzami konsularnymi i służbami imigracyjnymi państw trzecich w celu uzyskiwania dokumentów podróжных wymaganych do powrotu obywateli państw trzecich oraz zapewnienia szybkiej i skutecznej procedury odsyłania.
 - (b) Wsparcie i ułatwienia przy dobrowolnym powrocie obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie na terenie UE, szczególnie poprzez programy dobrowolnego powrotu, w celu nadania powrotom charakteru stałego.
 - (c) Uproszczenie procedur towarzyszących przymusowemu odsyłaniu obywateli państw trzecich w celu wzmocnienia wiarygodności i integralności polityki imigracyjnej oraz ograniczenia okresu przetrzymywania osób oczekujących na przymusowe wydalenie.
2. Do uzyskania wsparcia z Funduszu kwalifikują się działania zmierzające do osiągnięcia celu określonego w art. 3 ust. 1, lit. b), w szczególności zaś:
 - (a) Współpraca przy gromadzeniu i dostarczaniu potencjalnym powracającym informacji na temat kraju ich pochodzenia.
 - (b) Współpraca przy ustanawianiu skutecznych, stabilnych i długotrwałych stosunków roboczych Państw Członkowskich z władzami konsularnymi i służbami imigracyjnymi państw trzecich w celu uzyskania pomocy konsularnej przy zdobywaniu dokumentów podróжных wymaganych do powrotu obywateli państw trzecich oraz zapewnieniu szybkiej i skutecznej procedury odsyłania.

- (c) Opracowanie wspólnych, zintegrowanych planów powrotu imigrantów oraz ich wdrożenie, w tym programy dobrowolnych powrotów do konkretnych krajów pochodzenia, krajów poprzedniego zamieszkania lub krajów tranzytowych.
 - (d) Analiza obecnej sytuacji i możliwości wzmocnienia współpracy administracyjnej wśród Państw Członkowskich w dziedzinie powrotu imigrantów oraz rola organizacji międzynarodowych i pozarządowych w tym kontekście.
 - (e) Wymiana informacji, wsparcie i doradztwo w sprawach dotyczących powrotu grup wymagających szczególnego traktowania.
 - (f) Organizacja seminariów na temat doświadczeń w stosowaniu sprawdzonych praktyk odnoszących się do konkretnych krajów i regionów trzecich.
 - (g) Wspólne środki umożliwiające przyjęcie osób powracających w ich krajach pochodzenia, krajach poprzedniego zamieszkania lub krajach tranzytowych.
 - (h) Wspólne opracowanie działań zapewniających trwałą reintegrację osób powracających w kraju pochodzenia lub kraju poprzedniego zamieszkania.
 - (i) Wspólne środki służące monitorowaniu sytuacji osób powracających oraz tego, czy powrót ma charakter stały.
3. Do uzyskania wsparcia z Funduszu kwalifikują się działania zmierzające do osiągnięcia celu określonego w art. 3 ust. 1 lit. c), w szczególności zaś:
- (a) Poprawa zdolności jak najszybszego podejmowania odpowiednich decyzji w sprawie powrotu imigrantów przez właściwe władze.
 - (b) Poprawa zdolności wykonania przez władze administracyjne decyzji o natychmiastowym wydaleniu z pełnym poszanowaniem ludzkiej godności i europejskich norm bezpieczeństwa związanych z takimi operacjami.
 - (c) Poprawa zdolności szybszej oceny przez organy sądowe odwołań od decyzji w sprawie wydalenia.
 - (d) Organizacja seminariów i wspólnych szkoleń dla pracowników właściwych organów administracyjnych, wykonawczych i sądowych poświęconych prawnym i praktycznym aspektom operacji odsyłania imigrantów.
 - (e) Poprawa zdolności skutecznego zastosowania przez władze administracyjne wspólnych ustaleń dotyczących wzajemnego uznawania i wspólnych operacji odsyłania imigrantów, w tym zaleceń, norm operacyjnych i najlepszych praktyk określonych przez Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej w dziedzinie powrotu imigrantów.
4. Działania przewidziane w ust. 1-3 mają na celu w szczególności wspieranie wprowadzania w życie przepisów odpowiedniego prawodawstwa wspólnotowego w sprawie wspólnej europejskiej polityki w zakresie imigracji i powrotu imigrantów.

5. W działaniach uwzględnia się szczególną sytuację osób wymagających szczególnego traktowania, takich jak małoletni, małoletni bez opieki, osoby niepełnosprawne, osoby starsze, kobiety ciężarne, osoby samotnie wychowujące małoletnie dzieci oraz osoby poddane torturom, ofiary gwałtów lub ofiary innych poważnych form przemocy psychologicznej, fizycznej lub seksualnej.

Artykuł 5

Działania kwalifikowane w Państwach Członkowskich

Wspierane działania mogą obejmować następujące środki:

- We wszystkich przypadkach – dostarczenie odpowiednich informacji poprzedzających powrót, uzyskanie niezbędnych dokumentów podróжных, pokrycie kosztów koniecznych badań lekarskich przed wyjazdem, kosztów podróży i wyżywienia osób powracających i ich eskorty, w tym kosztów personelu medycznego, zakwaterowania eskorty, specjalne środki pomocy dla grup wymagających szczególnego traktowania, takich jak dzieci i niepełnosprawni, pokrycie kosztów transportu do ostatecznego miejsca przeznaczenia w kraju pochodzenia i współpraca z władzami kraju pochodzenia, kraju poprzedniego zamieszkania lub kraju tranzytowego.
- Dodatkowo, w przypadku przymusowego powrotu obywateli państw trzecich – pokrycie kosztów tymczasowego zakwaterowania osób powracających i ich eskorty z uczestniczącego w programie Państwa Członkowskiego w Państwie Członkowskim organizującym wyjazd w ramach wspólnych operacji odsyłania imigrantów.
- Dodatkowo, w przypadku dobrowolnego powrotu obywateli państw trzecich – dostarczenie pełnych informacji poprzedzających powrót, pomoc i doradztwo oraz pokrycie niezbędnych wydatków przed wyjazdem.
- Dodatkowo, jeśli Państwa Członkowskie uznają to za stosowne – pokrycie początkowych wydatków po powrocie, przetransportowanie dobytku powracającego, odpowiednie zakwaterowanie tymczasowe w specjalnym ośrodku lub w razie konieczności w hotelu przez pierwsze dni po przybyciu do kraju powrotu, szkolenie i pomoc w znalezieniu zatrudnienia, a w stosownych przypadkach, także wsparcie w rozpoczęciu działalności gospodarczej.
- Kształcenie i szkolenie pracowników właściwych organów administracyjnych, wykonawczych i sądowych, delegowanie takich pracowników z innych Państw Członkowskich w celu zapewnienia skutecznego i jednolitego wdrażania wspólnych norm w dziedzinie powrotu imigrantów i wzmocnienia współpracy, jak również wyjazdy służbowe służące ocenie wyników stosowanej polityki w państwach trzecich.
- W przypadku współpracy operacyjnej z władzami konsularnymi i służbami imigracyjnymi państw trzecich w celu uzyskiwania dokumentów podróжных oraz zapewnienia szybkiej procedury odsyłania – pokrycie kosztów podróży i zakwaterowania w Państwach Członkowskich przedstawicieli władz i służb odpowiedzialnych za identyfikację obywateli państw trzecich i weryfikację ich dokumentów podróжных.
- W przypadku środków na rzecz reintegracji, służących zapewnieniu stałego charakteru powrotu zgodnie z koncepcją zintegrowanego zarządzania powrotami oraz jeśli Państwa

Członkowskie uważają to za stosowne – wprowadzanie zachęt pieniężnych i innych środków krótkoterminowych, niezbędnych do rozpoczęcia procesu reintegracji osoby powracającej poprzez jej osobisty rozwój, takich jak: szkolenia, pomoc w znalezieniu zatrudnienia, wsparcie w rozpoczęciu działalności gospodarczej oraz pomoc i doradztwo po powrocie, jak również środki umożliwiające Państwom Członkowskim zorganizowanie powitania osób powracających w krajach trzecich, do których przybywają.

Artykuł 6

Działania w interesie Wspólnoty

1. Z inicjatywy Komisji można wykorzystać nie więcej niż 7 % dostępnych środków Funduszu na finansowanie działań ponadnarodowych lub działań przeprowadzanych w interesie ogólnym Wspólnoty („działania wspólnotowe”), dotyczących polityki w zakresie imigracji i integracji oraz środków mających zastosowanie do grup docelowych, o których mowa w art. 7.
2. Aby kwalifikować się do finansowania, działania wspólnotowe powinny w szczególności:
 - (a) wspierać współpracę wspólnotową w dziedzinie wprowadzania w życie prawa wspólnotowego i dobrych praktyk;
 - (b) wspierać tworzenie ponadnarodowych sieci współpracy oraz projektów pilotażowych opartych na współdziałaniu organów w dwóch lub większej liczbie Państw Członkowskich, tworzonych w celu wspierania innowacji, ułatwiania wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz poprawy jakości polityki azylowej;
 - (c) wspierać ponadnarodowe kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej;
 - (d) wspierać badania, rozpowszechnianie i wymianę informacji, w tym wykorzystywania technologii najnowszej generacji, na temat wzorcowych praktyk i wszystkich innych aspektów funkcjonowania Funduszu.
 - (e) wspierać projekty pilotażowe i opracowania badające możliwości nowych form współpracy wspólnotowej i prawo wspólnotowe w tym zakresie;
 - (f) wspierać rozwój narzędzi statystycznych, metod i wspólnych wskaźników.
3. Roczny program pracy określający priorytety działań wspólnotowych przyjmuje się zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 52 ust. 2.

Artykuł 7

Grupy docelowe

1. Do celów niniejszej decyzji grupy docelowe obejmują wszystkich obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie na terenie Państwa Członkowskiego:

2. Zalicza się do nich obywatele państw trzecich, którzy nie wymagają już ochrony międzynarodowej, ponieważ ich wnioski azylowe zostały odrzucone ostateczną decyzją zgodną z odpowiednim prawem krajowym lub ponieważ ich status ochronny został odwołany, wygasł lub nie został przedłużony (na mocy ostatecznej decyzji) w zgodzie z prawem krajowym lub wspólnotowym.
3. Obywatel kraju trzeciego oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 17 ust. 1 Traktatu.

ROZDZIAŁ II ZASADY POMOCY

Artykuł 8

Komplementarność, spójność i zgodność

1. Fundusz służy finansowaniu pomocy, która uzupełnia działania podejmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, włączając do nich priorytety Wspólnoty.
2. Komisja i Państwa Członkowskie zapewniają spójność pomocy finansowanej z Funduszu oraz budżetów Państw Członkowskich z działalnością, polityką i priorytetami Wspólnoty. Spójność ta znajduje szczególnie odbicie w programie wieloletnim, o którym mowa w art. 20.
3. Działania finansowane ze środków Funduszu są zgodne z postanowieniami Traktatu i wynikającymi z nich aktami prawnymi.

Artykuł 9

Planowanie programów

1. Cele Funduszu rozłożone są na dwa okresy objęte programami wieloletnimi (2008-2010 i 2011-2013). W systemie tworzenia programów wieloletnich uwzględnia się priorytety oraz procesy zarządzania, podejmowania decyzji, kontroli i poświadczania wydatków.
2. Programy wieloletnie, przyjęte przez Komisję, są realizowane za pośrednictwem programów rocznych.

Artykuł 10

Pomocniczość i proporcjonalność działań

1. Realizacja programów wieloletnich i rocznych, o których mowa w art. 20 i 22, należy do Państw Członkowskich i odbywa się na odpowiednim szczeblu terytorialnym, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla danego Państwa

Członkowskiego. Obowiązki w tym zakresie wypełnia się zgodnie z niniejszą decyzją.

2. Środki podejmowane przez Komisję i Państwa Członkowskie będą różne w odniesieniu do przepisów kontrolnych, w zależności od wielkości wkładu finansowego Wspólnoty. Zróżnicowanie odnosi się również do przepisów dotyczących oceny oraz do sprawozdań z realizacji programów wieloletnich i rocznych.

Artykuł 11

Metody wykonywania budżetu

1. Budżet przyznany Funduszowi przez Wspólnotę wykonuje się zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002, z wyjątkiem działań wspólnotowych, o których mowa w art. 6, oraz pomocy technicznej, o której mowa w art. 17.

Państwa Członkowskie i Komisja zapewniają, by środki wykorzystywane były zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

2. Komisja sprawuje obowiązki w zakresie wykonania ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich poprzez:
 - (a) sprawdzanie istnienia i właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli w Państwach Członkowskich zgodnie z procedurami opisanymi w art. 32;
 - (b) przerywanie lub zawieszanie całości lub części płatności w przypadku wadliwego funkcjonowania krajowych systemów zarządzania i kontroli, zgodnie z art. 41 i 42, oraz stosowanie wszelkich innych niezbędnych korekt finansowych zgodnie z procedurami opisanymi w art. 45 i 46.

Artykuł 12

Zasada dodatkowości

1. Wkład finansowy funduszu nie zastępuje wydatków publicznych lub im równoważnych, ponoszonych przez Państwo Członkowskie.
2. W połowie okresu funkcjonowania Funduszu, tj. do 31 grudnia 2012, oraz po jego zakończeniu, tj. do 31 grudnia 2015 r., Komisja przy współpracy z każdym z Państw Członkowskich sprawdzi prawidłowość stosowania zasady dodatkowości.

Artykuł 13

Partnerstwo

1. Każde Państwo Członkowskie organizuje współpracę partnerską, w zgodzie z przepisami i praktykami obowiązującymi aktualnie w danym kraju, z wyznaczonymi przez siebie władzami i organami, mianowicie:
 - (a) właściwymi władzami regionalnymi, lokalnymi, miejskimi i innymi organami publicznymi,
 - (b) wszelkimi innymi organami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, organizacjami pozarządowymi, w tym partnerami społecznymi.

Każde Państwo Członkowskie zapewnia szerokie i skuteczne zaangażowanie wszystkich właściwych organów w zgodzie z przepisami i praktykami obowiązującymi w danym kraju.

2. Partnerstwo takie jest prowadzone w całkowitej zgodności z uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi, właściwymi dla danej kategorii partnera.

Partnerstwo obejmuje przygotowanie, realizację, monitorowanie i ocenę programów wieloletnich.

ROZDZIAŁ III RAMY FINANSOWE

Artykuł 14

Ogólne zasoby finansowe

1. Finansowa kwota referencyjna na realizację działań Funduszu w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. wynosi 759 mln EUR.
2. Roczne środki dla Funduszu są zatwierdzane przez władzę budżetową w ramach limitów wyznaczonych w perspektywach finansowych.
3. Komisja dokonuje indykatywnego podziału środków finansowych w rozbiciu na lata i poszczególne Państwa Członkowskie zgodnie z kryteriami ustalonymi w art. 15.

Artykuł 15

Roczny rozdział środków na kwalifikowane działania w Państwach Członkowskich

1. Każde Państwo Członkowskie otrzymuje stałą kwotę w wysokości 300 000 EUR ze środków przydzielanych rocznie Funduszowi.

Dla państw, które przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r., kwotę tę na okres 2008-2013 ustala się na 500 000 EUR rocznie.

Dla państw, które przystąpią do Unii Europejskiej w okresie 2008-2013 kwotę tę na pozostałą część okresu 2008-2013, licząc od roku następującego po przystąpieniu, ustala się na 500 000 EUR rocznie

2. Pozostałe dostępne środki na dany rok są rozdzielane między Państwa Członkowskie w następujący sposób:
 - (a) 70 % całkowitej liczby obywateli państw trzecich, którzy przebywają lub przebywali do tej pory na terytorium Państwa Członkowskiego i którzy podlegają decyzji o wydaleniu zgodnie z prawem wspólnotowym, tj. na mocy decyzji lub aktu administracyjnego lub sądowego, stwierdzających nielegalność pobytu i nakazujących powrót, podjętych w ciągu ostatnich trzech lat;
 - (b) 30 % całkowitej liczby obywateli państw trzecich, którzy faktycznie opuścili terytorium Państwa Członkowskiego wskutek nakazu administracyjnego lub sądowego, dobrowolnie lub pod przymusem, w ciągu ostatnich trzech lat.
3. Do obywateli państw trzecich, o których mowa w ust. 2, nie zaliczają się:
 - (a) obywatele państw trzecich, którym odmówiono wstępu w strefie tranzytowej Państwa Członkowskiego;
 - (b) obywatele państw trzecich, którzy mają zostać odesłani Państwo Członkowskie do innego Państwa Członkowskiego, w szczególności z mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r., ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela państwa trzeciego.
4. Podstawę obliczeń stanowią najnowsze dane statystyczne opracowane przez Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich zgodnie z przepisami wspólnotowymi.
5. W przypadku braku danych statystycznych, o których mowa w ust. 4, Państwa Członkowskie zapewniają niezbędne dane liczbowe.

Artykuł 16

Struktura finansowania

1. Wkład finansowy Funduszu przyjmuje formę dotacji.
2. Działania wspierane z Funduszu są współfinansowane ze źródeł publicznych lub prywatnych, mają charakter niedochodowy i nie kwalifikują się do finansowania z innych źródeł objętych budżetem ogólnym Wspólnot Europejskich.
3. Środki przyznane z Funduszu uzupełniają wydatki publiczne lub wydatki równoważne przyznane przez Państwa Członkowskie na działania objęte niniejszą decyzją.

4. Wkład wspólnotowy we wspierane projekty w odniesieniu do działań realizowanych w Państwach Członkowskich na podstawie art. 4 nie przekracza 50% całkowitych kosztów danego działania.

Wkład ten może zostać podwyższony do 60 % w przypadku projektów służących szczególnym celom priorytetowym, wyznaczonym w wieloletnich wytycznych Komisji, określonych art. 19.

Wkład ten podwyższa się do 75 % w Państwach Członkowskich objętych Funduszem Spójności.

5. Wspólnotowa pomoc finansowa przyznana na działania wspierane z Funduszu obejmuje zasadniczo okres nie dłuższy niż trzy lata, pod warunkiem przedkładania sprawozdań okresowych.

Artykuł 17

Wsparcie techniczne z inicjatywy Komisji

1. Z inicjatywy i/lub w imieniu Komisji Fundusz służyć może finansowaniu działań przygotowawczych i administracyjnych, wsparcia technicznego jak również środków związanych z oceną, kontrolą i inspekcją, niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji, do wysokości 0,20 % środków przyznanych Funduszowi.
2. Działania te obejmują:
 - (a) badania, oceny, ekspertyzy i statystyki, w tym o charakterze ogólnym, dotyczącym działania Funduszu;
 - (b) środki skierowane do partnerów, beneficjentów pomocy oraz opinii publicznej, w szczególności środki informacyjne;
 - (c) instalację, funkcjonowanie i wzajemne połączenie skomputeryzowanych systemów zarządzania, monitorowania i oceny;
 - (d) poprawę metod oceny i wymianę informacji na temat stosowanych praktyk.

Artykuł 18

Pomoc techniczna udzielana przez Państwa Członkowskie

1. Z inicjatywy danego Państwa Członkowskiego w odniesieniu do każdego programu rocznego Fundusz może służyć finansowaniu środków przygotowawczych, związanych z zarządzaniem, monitoringiem, oceną, jak również środków informacyjnych i kontrolnych oraz takich, które służą wzmocnieniu zdolności administracyjnych w zakresie obsługi Funduszu.
2. Roczna kwota przeznaczona na pokrycie kosztów pomocy technicznej nie może przekraczać kwoty równej 4 % całkowitej wartości współfinansowania rocznego przyznanego danemu Państwu Członkowskiemu, powiększonej o 30 000 EUR.

ROZDZIAŁ IV

Planowanie programów

Artykuł 19

Przyjęcie wytycznych strategicznych

1. W odniesieniu do każdego programu wieloletniego Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne, w których określa ogólne zasady wydatkowania środków z Funduszu uwzględniające postęp, jaki dokonał się w zakresie tworzenia i wprowadzania w życie prawa wspólnotowego w dziedzinie powrotu imigrantów, jak również środki podjęte przez Wspólnotę w obszarze nielegalnej imigracji oraz orientacyjny podział środków finansowych Funduszu na czas trwania programu wieloletniego.
2. Do celów Funduszu, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) i b), wytyczne te służą w szczególności realizacji priorytetów Wspólnoty poprzez wspieranie:
 - powrotu obywateli państw trzecich, którzy nie posiadają paszportów ani innych dowodów tożsamości;
 - powrotu obywateli państw trzecich nieobjętych wspólnotowymi o dwustronnymi umowami o readmisji, w celu wzmocnienia podstaw prawnych nakazujących państwom trzecim ponowne przyjmowanie swoich obywateli;
 - powrotu do konkretnego kraju obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy przybyli do tego kraju lub mieszkali w nim nie będąc jego obywatelami;
 - powrotu grup wymagających szczególnego traktowania.

Do celów Funduszu, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. c), wytyczne te służą w szczególności realizacji priorytetów Wspólnoty poprzez promowanie w całej UE wiedzy na temat wspólnych norm i włączanie tych norm do codziennej praktyki zarządzania powrotami przez władze administracyjne Państw Członkowskich.
3. Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne dotyczące pierwszego okresu objętego programem wieloletnim (2008-2010) najpóźniej do dnia 31 marca 2007 r. oraz dotyczące drugiego okresu objętego programem wieloletnim (2011-2013) dnia 31 marca 2010 r.
4. Wytyczne strategiczne przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 20

Przygotowanie i zatwierdzenie krajowych programów wieloletnich

1. Każde Państwo Członkowskie przedstawia projekt programu wieloletniego dla każdego okresu objętego planowaniem, opracowany na podstawie wytycznych strategicznych, o których mowa w art. 19; projekt programu zawiera następujące elementy:

- (a) opis obecnej sytuacji w Państwie Członkowskim, w kontekście zasady zintegrowanego zarządzania powrotami, współpraca z władzami konsularnymi i służbami imigracyjnymi państw trzecich, środki i zasady przyjęte w dziedzinie dobrowolnego i przymusowego powrotu, podejście w kwestii środków reintegracji i zapewniania stałego charakteru powrotu, budowanie zdolności właściwych władz administracyjnych i sądowych oraz współpraca z innymi Państwami Członkowskimi w powyższych obszarach;
- (b) analiza wymagań w danym Państwie Członkowskim pod względem współpracy z władzami konsularnymi i służbami imigracyjnymi państw trzecich, środki i zasady przyjęte w dziedzinie dobrowolnego i przymusowego powrotu, podejścia w kwestii środków reintegracji i zapewniania stałego charakteru powrotu, budowania zdolności właściwych władz administracyjnych i sądowych oraz współpraca z innymi Państwami Członkowskimi w powyższych obszarach oraz wskazanie celów operacyjnych służących spełnieniu tych wymagań w okresie objętym programem wieloletnim;
- (c) przedstawienie odpowiedniej strategii osiągnięcia tych celów oraz priorytety przypisane ich osiągnięciu, a także opis działań przewidzianych w celu realizacji tych priorytetów;
- (d) wskazanie, czy strategia ta jest spójna z innymi instrumentami regionalnymi, krajowymi i wspólnotowymi;
- (e) informacje na temat priorytetów i szczególnych celów, jakie się z nimi wiążą. Cele te wyznacza się przy pomocy ograniczonej liczby wskaźników dotyczących realizacji programów, ich wyników i skutków, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wskaźniki te muszą umożliwiać ocenę postępu w stosunku do sytuacji wyjściowej oraz skuteczność celów szczegółowych w realizacji priorytetów;
- (f) projekt planu finansowania, który określa proponowany wkład finansowy Funduszu i ogólną kwotę współfinansowania publicznego lub prywatnego dla każdego priorytetu i na każdy rok.
- (g) przepisy wykonawcze do programu wieloletniego, w tym:
 - wyznaczenie przez Państwa Członkowskie podmiotów określonych w art. 25;
 - opis systemów wdrażania, monitorowania, kontroli i oceny;
 - określenie procedur uruchomienia i obiegu przepływów finansowych dla zapewnienia ich przejrzystości;
 - przepisy zapewniające podanie treści programu wieloletniego do wiadomości publicznej.

2. Każde Państwo Członkowskie ustala program wieloletni w bliskiej współpracy z partnerami, o których mowa w art. 13.

3. Państwa Członkowskie przekazują projekt programu wieloletniego nie później niż cztery miesiące po przedstawieniu przez Komisję wytycznych strategicznych na dany okres.
4. Komisja ocenia przedstawione projekty programów wieloletnich na podstawie następujących czynników:
 - (a) ich zgodności z celami Funduszu i wytycznymi strategicznymi, określonymi w art. 19,
 - (b) znaczenia, adekwatności do potrzeb i oczekiwanych skutków strategii i priorytetów operacyjnych proponowanych przez dane Państwo Członkowskie;
 - (c) zgodności ustaleń w zakresie zarządzania i kontroli, dokonanych przez dane Państwo członkowskie w odniesieniu do wydatkowania środków z Funduszu, z przepisami określonymi w niniejszej decyzji;
 - (d) ich zgodności z prawem wspólnotowym, w szczególności z tymi przepisami prawa wspólnotowego, które zmierzają do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze ściśle im odpowiadającymi środkami towarzyszącymi w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji.
5. W przypadku gdy Komisja uzna, że któryś z programów wieloletnich jest niespójny z wytycznymi strategicznymi lub też że nie spełnia przepisów niniejszej decyzji ustanawiającej systemy zarządzania i kontroli, wzywa ona dane Państwo Członkowskie do dokonania odpowiednich zmian w projekcie programu.
6. Komisja zatwierdza każdy program wieloletni w ciągu czterech miesięcy od chwili jego oficjalnego złożenia, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 21

Przegląd programów wieloletnich

1. Z inicjatywy danego Państwa Członkowskiego lub Komisji program wieloletni poddaje się ponownemu rozpatrzeniu, a w razie konieczności przeglądowi mającemu skutek przez pozostały okres trwania programu, tak aby w większym lub innym stopniu uwzględniać wspólnotowe priorytety, szczególnie w świetle konkluzji Rady. Ponowne rozpatrzenie programów wieloletnich może nastąpić na podstawie dokonanych ocen i / lub w związku z trudnościami przy realizacji.
2. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia przeglądu programu wieloletniego w możliwie najkrótszym terminie po złożeniu formalnego wniosku przez zainteresowane Państwo Członkowskie.

Artykuł 22

Programy roczne

1. Programy wieloletnie, zatwierdzone przez Komisję, są realizowane poprzez roczne programy pracy.
2. Komisja przekazuje Państwom Członkowskim, nie później niż 1 lipca każdego roku, szacunkowe kwoty, które zostaną im przyznane na następny rok z ogólnej kwoty środków przyznanych w ramach rocznej procedury budżetowej, obliczone zgodnie z art. 15.
3. Państwa Członkowskie przekazują Komisji, nie później niż 1 listopada każdego roku, projekt programu rocznego na rok następny, sporządzony zgodnie z zatwierdzonym programem wieloletnim, który zawiera:
 - (a) ogólne zasady wyboru projektów, które mają być finansowane w ramach programu rocznego;
 - (b) opis zadań, które mają być realizowane przez organ odpowiedzialny w ramach wykonywania programu rocznego;
 - (c) proponowany podział finansowy wkładu Funduszu na różne działania w ramach programu oraz wskazanie wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy technicznej zgodnie z art. 17, służącej realizacji programu rocznego.
4. Przy analizowaniu propozycji Państwa Członkowskiego Komisja bierze pod uwagę ostateczną kwotę środków przyznanych Funduszowi w ramach procedury budżetowej oraz podejmuje decyzję w sprawie finansowania z Funduszu nie później niż 1 marca danego roku. W decyzji określa się kwotę przyznaną danemu Państwu Członkowskiemu oraz okres, w którym wydatki kwalifikują się do udzielenia wsparcia.

ROZDZIAŁ V SYSTEMY ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Artykuł 23

Wykonanie decyzji

Komisja jest odpowiedzialna za wykonanie niniejszej decyzji i przyjmuje przepisy wykonawcze stosownie do potrzeb.

Artykuł 24

Ogólne zasady działania systemów zarządzania i kontroli

Systemy zarządzania i kontroli programów wieloletnich, opracowane przez Państwa Członkowskie zapewniają:

- (a) jasne określenie funkcji poszczególnych organów i/lub wydziałów zajmujących się zarządzaniem i kontrolą oraz jasny przydział funkcji w ramach każdego z organów i/lub wydziałów;

- (b) wyraźne oddzielenie funkcji poszczególnych organów i/lub wydziałów w zakresie zarządzania, poświadczania wydatków i kontroli oraz wyraźne rozdzielenie funkcji w ramach każdego z tych organów i/lub wydziałów;
- (c) zapewnienie każdemu z organów lub wydziałów środków odpowiednich do wypełniania zadań, które im wyznaczono, przez cały okres realizacji działań finansowanych z Funduszu;
- (d) skuteczne metody kontroli wewnętrznej, prowadzonej przez organ odpowiedzialny oraz wszelkie organy przez niego oddelegowane;
- (e) niezawodne, skomputeryzowane systemy rachunkowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej;
- (f) skuteczne systemy sprawozdawczości i monitorowania w przypadku zadań zleconych;
- (g) szczegółowe instrukcje postępowania przy wykonywaniu funkcji;
- (h) skuteczne procedury kontroli funkcjonowania systemu;
- (i) systemy i procedury zapewniające odpowiedni ślad rewizyjny;
- (j) procedury związane ze sprawozdawczością oraz monitorowaniem nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych.

Artykuł 25

Wyznaczanie organów

1. Do każdego programu wieloletniego Państwo Członkowskie wyznacza:
 - (a) organ odpowiedzialny będący organem funkcjonującym w ramach Państwa Członkowskiego, krajowym podmiotem publicznym lub organem wyznaczonym przez Państwo Członkowskie, który odpowiada za zarządzanie programami wieloletnimi i rocznymi, finansowanymi ze środków Funduszu, oraz za wszelkie kontakty z Komisją;
 - (b) organ poświadczający będący krajowym podmiotem publicznym lub organem działającym niezależnie od wydziałów zatwierdzających organu odpowiedzialnego, wyznaczonym przez Państwo Członkowskie do poświadczania wydatków i wniosków o płatności przed ich skierowaniem do Komisji;
 - (c) organ kontrolny będący krajowym podmiotem publicznym lub organem działającym niezależnie od wydziałów zatwierdzających organu odpowiedzialnego, wyznaczonym przez Państwo Członkowskie do sprawdzania prawidłowości działania systemu zarządzania i kontroli;
 - (d) tam, gdzie to właściwe, organ delegowany;

- (e) organ ds. oceny zgodności, który wyznacza się każdorazowo w czasie składania Komisji projektu programu wieloletniego. Komisja może przyjąć wyznaczony organ kontrolny jako organ ds. oceny zgodności, pod warunkiem że posiada on niezbędny potencjał i niezależność operacyjną. Musi on działać zgodnie z międzynarodowymi normami kontroli.
- 2. Państwo Członkowskie ustanawia zasady regulujące relacje z wyżej wymienionymi organami oraz relacje tychże z Komisją.
- 3. Funkcje kontrolne i poświadczające może pełnić ten sam organ lub wydział, z zastrzeżeniem przepisów art. 24 lit. b).
- 4. Komisja ustala zasady stosowania art. 26-29 zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 26

Organ odpowiedzialny

- 1. Organem odpowiedzialnym może być organ samego Państwa Członkowskiego, krajowy podmiot publiczny jak i podmiot podlegający prawu prywatnemu danego Państwa Członkowskiego i wykonujący zadania administracji publicznej. W przypadku gdy Państwo Członkowskie wyznaczy organ odpowiedzialny inny organ samego Państwa Członkowskiego, określa ono wszelkie zasady dotyczące stosunków z takim organem oraz stosunków takiego organu z Komisją.
- 2. Organ odpowiedzialny spełnia następujące warunki minimalne:
 - (a) posiada osobowość prawną, chyba że jest organem funkcjonującym w ramach rządu Państwa Członkowskiego;
 - (b) dysponuje infrastrukturą umożliwiającą łatwą komunikację z szerokim gronem użytkowników, organami odpowiedzialnymi w innych Państwach Członkowskich oraz Komisją;
 - (c) działa w otoczeniu administracyjnym, które pozwala mu właściwie wykonywać swoje zadania i unikać wszelkich konfliktów interesów;
 - (d) jest w stanie stosować zasady zarządzania funduszami wspólnotowymi;
 - (e) dysponuje środkami finansowymi i możliwościami w zakresie zarządzania, proporcjonalnymi do wielkości funduszy wspólnotowych, którymi będzie zobowiązany zarządzać;
 - (f) dysponuje personelem, którego kwalifikacje zawodowe i umiejętności językowe odpowiadają potrzebom pracy w środowisku międzynarodowym.
- 3. Państwo Członkowskie dostarcza organowi odpowiedzialnemu odpowiednie środki finansowe, tak by ten mógł właściwie i nieprzerwanie wykonywać swoje zadania przewidziane na cały okres 2007-2013.

Zadania organu odpowiedzialnego

1. Organ odpowiedzialny odpowiada za skuteczne, efektywne i prawidłowe zarządzanie realizacją programu wieloletniego.

W szczególności:

- (a) prowadzi konsultacje z odpowiednimi partnerami (organizacje pozarządowe, lokalne władze samorządowe, właściwe organizacje międzynarodowe, partnerzy społeczni, itp.) w ramach partnerstwa, ustanowionego zgodnie z art. 13;
- (b) składa Komisji wnioski dotyczące programów wieloletnich i rocznych, określonych w art. 20 i 22;
- (c) organizuje i ogłasza zaproszenia do składania ofert lub wniosków;
- (d) organizuje procedury wyboru i przyznawania środków na działania współfinansowane z Funduszu, zgodnie z zasadami przejrzystości, równego traktowania i niełączenia dotacji;
- (e) przyjmuje płatności dokonywane przez Komisję i dokonuje płatności na rzecz beneficjentów;
- (f) zapewnia spójność i komplementarność między współfinansowaniem w ramach Funduszu oraz w ramach innych instrumentów finansowych, krajowych lub wspólnotowych;
- (g) kontroluje dostawy współfinansowanych towarów i usług oraz zgodność deklarowanych wydatków ze stanem faktycznym i przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
- (h) zapewnia istnienie elektronicznego systemu prowadzenia szczegółowej ewidencji rachunków dotyczących każdego z działań w ramach programów wieloletnich i rocznych, jak również gromadzenie danych dotyczących realizacji, niezbędnych do celów zarządzania finansami, monitorowania, kontroli i oceny;
- (i) zapewnia, by beneficjenci i inne instytucje biorące udział realizacji działań współfinansowanych z Funduszu stosowały oddzielny system rachunkowości albo odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji dotyczących danego działania;
- (j) zapewnia, by oceny programów wieloletnich, o których mowa art. 49, prowadzone były w terminach określonych w niniejszej Decyzji i spełniały normy uzgodnione między Komisją i Państwami Członkowskimi;
- (k) ustala procedury zapewniające, by wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i kontroli, stanowiące ślad rewizyjny, były przechowywane zgodnie z wymogami art. 43;

- (l) zapewnia, by organ odpowiedzialny otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur zarządzania stosownych w projektach współfinansowanych z Funduszu do celów kontroli określonych w art. 30 ust. 1;
 - (m) zapewnia, by organ poświadczający otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków;
 - (n) sporządza i przekazuje Komisji sprawozdania, wykazy potwierdzonych przez organ poświadczający wydatków i wnioski o dokonanie płatności;
 - (o) prowadzi działalność informacyjną i doradczą; i rozpowszechnia wyniki wspieranych działań;
 - (p) współpracuje z Komisją i organami odpowiedzialnymi w innych Państwach Członkowskich;
2. Działania organu odpowiedzialnego związane z zarządzaniem projektami realizowanymi w Państwie Członkowskim mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 18.

Artykuł 28

Powierzenie zadań przez organ odpowiedzialny

1. W przypadku gdy wykonanie wszystkich lub części zadań organu odpowiedzialnego powierza się organowi oddelegowanemu, organ odpowiedzialny określa dokładnie zakres powierzonych zadań oraz ustala szczegółowe procedury wykonania tych zadań, zgodnie z warunkami podanymi w art. 26 powyżej.
2. Do procedur tych należy regularne dostarczanie organowi odpowiedzialnemu informacji na temat efektywnego wykonywania powierzonych zadań i opis zastosowanych środków.

Artykuł 29

Organ poświadczający

1. Organ poświadczający programu wieloletniego:
 - (a) poświadcza, że:
 - i. wykaz wydatków jest dokładny, wynika ze sprawdzonych systemów rachunkowości i jest poparty dającymi się zweryfikować dowodami,
 - ii. deklarowane wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi i krajowymi i zostały poniesione na pokrycie kosztów działań wybranych na podstawie kryteriów przyjętych dla programu, zgodnych z przepisami wspólnotowymi i krajowymi;

- (b) dba o to, by uzyskać od organu odpowiedzialnego wszystkie niezbędne do wystawienia poświadczenia informacje na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków;
 - (c) uwzględnia w procesie poświadczenia wyniki wszystkich kontroli przeprowadzanych przez organ odpowiedzialny lub pod jego nadzorem;
 - (d) prowadzi elektroniczną ewidencję rachunków dokumentujących wydatki deklarowane wobec Komisji;
 - (e) zapewnia zwrot środków wspólnotowych - gdzie to stosowne, wraz z odsetkami - w przypadku stwierdzenia niesłusznego ich wypłacenia, będącego skutkiem wykrytych nieprawidłowości; ewidencjonuje kwoty podlegające zwrotowi i przekazuje Komisji kwoty odzyskane, w miarę możliwości poprzez potrącenia z następných wykazów wydatków.
2. Działania organu poświadczającego związane z projektami realizowanymi w Państwach Członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 18, o ile spełnione są warunki dotyczące tego organu, określone w art. 24.

Artykuł 30

Organ kontrolny

1. Organ kontrolny programu wieloletniego:
- (a) zapewnia zgodność kontroli z międzynarodowymi standardami w celu sprawdzenia skuteczności działania systemu zarządzania i kontroli programu wieloletniego;
 - (b) zapewnia, by kontrola działań odbywała się na podstawie miarodajnej próby, umożliwiającej sprawdzenie prawidłowości deklarowanych wydatków; próba taka powinna stanowić co najmniej 10% całkowitej kwoty kwalifikowanych wydatków dla każdego programu;
 - (c) przedstawia Komisji, w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od daty zatwierdzenia programu wieloletniego, strategię kontroli obejmującą: organy, które dokonują kontroli, o których mowa w lit. a) i b); stosowaną metodę; metodę wrywkowych kontroli działań finansowanych z Funduszu oraz orientacyjny plan kontroli - w celu zapewnienia, by główni beneficjenci działań współfinansowanych z Funduszu podlegali kontroli i by kontrole te rozkładały się równomiernie w całym okresie realizacji programu;
2. W przypadku gdy organ kontrolny wyznaczony na mocy niniejszej decyzji jest także organem kontrolnym wyznaczonym na mocy decyzji, i⁷⁷ lub w przypadku gdy dla dwóch lub więcej omawianych Funduszy obowiązują wspólne

⁷⁷ Wstawić odnośniki do decyzji ustanawiających Fundusz Powrotu Imigrantów, fundusz granic zewnętrznych i funduszu integracji.

systemy, możliwe jest przedłożenie połączonej strategii kontroli, zgodnej z przepisami ust. 1 lit. c).

3. Organ kontrolny sporządza końcowe sprawozdanie z realizacji programów rocznych, jak określono w art. 50 ust. 2), które zawiera:
 - (a) roczne sprawozdanie pokontrolne, zawierające ustalenia dokonane na podstawie kontroli przeprowadzonych zgodnie ze strategią kontroli w odniesieniu do sprawozdawczości dotyczącej programów rocznych oraz opis wszelkich niedociągnięć stwierdzonych w systemach zarządzania i kontroli danego programu.
 - (b) opinię czy system zarządzania i kontroli funkcjonuje wystarczająco skutecznie, aby zapewniać rozsądne gwarancje poprawności wykazu wydatków przedstawianych Komisji jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.
 - (c) oświadczenie oceniające ważność wniosku o wypłatę salda końcowego jak również legalność i prawidłowość operacji leżących u jego podstaw, ujętych w końcowym wykazie wydatków.
4. W przypadku gdy kontrole, o których mowa w ust. 1, przeprowadzane są przez instytucję inną niż organ kontrolny, do organu tego należy zapewnienie, by instytucje takie posiadały konieczną niezależność operacyjną i by wykonywały swoje zadania zgodnie z międzynarodowymi normami kontroli.
5. Działania organu kontrolnego, o których mowa w ust. 4, związane z projektami realizowanymi w Państwach Członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, określonych w art. 18, o ile spełnione są warunki dotyczące tego organu, określone w art. 24.

ROZDZIAŁ VI KONTROLE

Artykuł 31

Obowiązki Państw Członkowskich

1. Państwa Członkowskie odpowiadają za zapewnienie należytego zarządzania finansowego programami wieloletnimi i rocznymi oraz legalność i prawidłowość operacji leżących u ich podstaw.
2. Zapewniają one, by organy odpowiedzialne i wszelkie organy przez nie delegowane, organy poświadczające, organy kontrolne oraz jakiegokolwiek inne zainteresowane instytucje otrzymały instrukcje dotyczące tworzenia systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 24 i 30, tak by fundusze Wspólnoty wydatkowane były w sposób skuteczny i prawidłowy.

3. Państwa Członkowskie zapobiegają, wykrywają i likwidują nieprawidłowości. Zgłaszają je Komisji na bieżąco i informują ją o postępach w wynikłych postępowaniach administracyjnych i prawnych.

W przypadku gdy niemożliwe jest odzyskanie kwot niesłusznie wypłaconych beneficjentowi, Państwo Członkowskie odpowiada za zwrot kwot utraconych w ten sposób przez budżet Wspólnot Europejskich.

4. Państwa Członkowskie odpowiadają przede wszystkim za kontrolę finansową działań oraz zapewniają, że systemy zarządzania i kontroli są wdrażane w sposób gwarantujący prawidłowe i efektywne wykorzystanie funduszy wspólnotowych. Przekazują one Komisji opis takich systemów.
5. Państwa Członkowskie współpracują z Komisją w zakresie gromadzenia danych statystycznych niezbędnych do wykonania art. 15.
6. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1-5 przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 32

Systemy zarządzania i kontroli

1. Przed przyjęciem programu wieloletniego Państwa Członkowskie zapewniają zgodność systemów zarządzania i kontroli z art. 24-30. Odpowiadają one za zapewnienie skutecznego działania systemów przez cały okres realizacji programów.
2. Każdorazowo wraz ze złożeniem do Komisji projektu programu wieloletniego Państwa Członkowskie przedkładają opis organizacji i procedur dotyczących organów odpowiedzialnych, organów delegowanych i organów poświadczających (wraz z systemami kontroli wewnętrznej obowiązującymi w tych organach i instytucjach), organu kontrolnego i wszelkich innych instytucji przeprowadzających kontrole w jego imieniu.
3. W ciągu trzech miesięcy od złożenia do Komisji każdego projektu programu wieloletniego Państwa Członkowskie przedkładają sprawozdanie sporządzone przez organ ds. oceny zgodności, które obejmuje wyniki oceny systemów oraz opinię na temat ich zgodności z art. 24-30. W przypadku gdy opinia ta zawiera zastrzeżenia, sprawozdanie wskazuje, jakiego rodzaju i na ile poważne są to niedociągnięcia. Państwa Członkowskie, w uzgodnieniu z Komisją, opracowują plan określający środki naprawcze wraz z harmonogramem ich wdrożenia.
4. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1-3 przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 33

Obowiązki Komisji

1. Komisja upewnia się zgodnie z procedurą określoną w art. 32, że Państwa Członkowskie stworzyły systemy zarządzania i kontroli odpowiadające przepisom art. 24-30, oraz na podstawie rocznych sprawozdań z kontroli i kontroli własnych stwierdza, czy systemy funkcjonują skutecznie przez cały okres realizacji programów wieloletnich.
2. Niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, aby sprawdzić prawidłowość działania systemów zarządzania i kontroli. Kontrole takie mogą obejmować kontrolę działań zawartych w programach rocznych, przy czym zawiadomienie o kontroli przekazuje się przynajmniej na jeden dzień roboczy przed jego rozpoczęciem. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego.
3. Komisja może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości działania systemów lub prawidłowości jednej lub więcej transakcji. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji.
4. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi przekazuje odpowiednie informacje i ogłoszenia towarzyszące działaniom finansowanym z Funduszu oraz zapewnia kontynuację ich skutków.
5. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia, by działania były spójne i uzupełniały się z innymi, odpowiednimi dziedzinami polityki, instrumentami i inicjatywami wspólnotowymi.

Artykuł 34

Współpraca z instytucjami kontrolnymi Państw Członkowskich

1. Komisja podejmuje współpracę z organami kontrolnymi do spraw programów wieloletnich, aby koordynować ich plany i metody kontroli, oraz dokonuje bezzwłocznej wymiany wyników kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli w celu jak najlepszego wykorzystania potencjału kontrolnego i uniknięcia nieuzasadnionego dublowania zadań.

Komisja przekazuje swoje uwagi dotyczące strategii kontroli, opisane w art. 30, w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące lub podczas pierwszego spotkania następującego po dacie przyjęcia strategii.

2. Określając własną strategię kontroli, Komisja wskazuje te programy wieloletnie:
 - (a) które są zgodne z systemem określonym w art. 32, nie budzą żadnych zastrzeżeń, lub zastrzeżenia co do których zostały wycofane w wyniku środków naprawczych; oraz
 - (b) w przypadku których stwierdza się istnienie zadawalającej strategii kontroli, realizowanej przez organ kontrolny opisany w art. 30, oraz w przypadku gdy na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez Komisję i dane

Państwo Członkowskie uzyskano rozsądne gwarancje skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli.

W odniesieniu do takich programów Komisja może powiadomić zainteresowane Państwa Członkowskie, że będzie polegać zasadniczo na opinii organu kontrolnego co do wiarygodności, legalności i prawidłowości deklarowanych wydatków, a własne kontrole na miejscu przeprowadzać będzie jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

ROZDZIAŁ VII ZARZĄDZANIE FINANSAMI

Artykuł 35

Kwalifikowalność – wykazy wydatków

1. Wszystkie wykazy wydatków podają wartość wydatków poniesionych przez beneficjentów przy realizacji działań oraz odpowiadające im wkłady finansowe pochodzące ze źródeł publicznych i prywatnych.
2. Wydatki odpowiadają płatnościom dokonany przez beneficjentów. Wydatki należy udokumentować podpisanymi przez odbiorcę fakturami lub dokumentami rozliczeniowymi o równoważnej wartości dowodowej.
3. Wydatki mogą być uznane za kwalifikujące się do uzyskania wsparcia z Funduszu, jedynie gdy zostały faktycznie poniesione nie wcześniej niż dnia 1 stycznia roku określonego w decyzji Komisji w sprawie współfinansowania, wskazanej w art. 22 ust. 4. Działania współfinansowane nie mogą zostać zakończone przed datą uznania ich za kwalifikujące się do wsparcia.
4. Wkład finansowy Funduszu nie obejmuje następujących wydatków:
 - Podatek VAT
 - odsetki od zadłużenia;
 - zakup gruntów na kwotę przekraczającą 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych w ramach danego działania;
 - wydatki mieszkaniowe.
5. Zasady określające kwalifikowalność wydatków w ramach działań współfinansowanych ze środków Funduszu w Państwach Członkowskich zgodnie z art. 4 przyjmuje się zgodnie z procedurą podaną w art. 52 ust. 2.

Artykuł 36

Płatność pełnych kwot na rzecz beneficjentów

Państwa Członkowskie upewniają się, że organ odpowiedzialny wypełnia swoje obowiązki w zakresie jak najszybszego dostarczenia beneficjentom pełnej kwoty środków pochodzących ze źródeł publicznych. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych dodatkowych opłat szczególnych czy innych opłat o podobnym charakterze, których skutkiem byłoby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom.

Artykuł 37

Zastosowanie euro

Wszystkie kwoty podane przez Komisję w decyzjach finansowych, w ramach zobowiązań i płatności dokonanych przez Komisję, jak również kwoty poświadczonych wydatków oraz te zawarte we wnioskach o płatności, są wyrażone i wypłacane w euro.

Artykuł 38

Zobowiązania

Zobowiązania budżetowe Wspólnoty są określane co roku na podstawie decyzji Komisji w sprawie finansowania, o której mowa w art. 22 ust. 4.

Artykuł 39

Płatności – raty zaliczkowe

1. Wypłaty wkładu finansowego z Funduszy dokonywane zgodnie ze zobowiązaniami budżetowymi.
2. Płatności mają formę rat zaliczkowych i wypłat salda. Dokonuje się ich na rzecz organu odpowiedzialnego wyznaczonego przez Państwo Członkowskie.
3. Fundusz dokonuje na rzecz Państwa Członkowskiego wypłaty pierwszej raty zaliczkowej w wysokości 50% kwoty przyznanej decyzją Komisji w sprawie finansowania w terminie sześćdziesięciu dni od przyjęcia takiej decyzji.
4. Wypłaty drugiej raty zaliczkowej dokonuje się nie później niż trzy miesiące po zatwierdzeniu przez Komisję sprawozdania okresowego w sprawie realizacji rocznego programu pracy oraz poświadczonej wykazu wydatków sporządzonego zgodnie z przepisami art. 29 lit. a) i art. 35, stanowiących co najmniej 70% kwoty pierwszej raty zaliczkowej. Komisja dokonuje wypłaty drugiej raty zaliczkowej w wysokości nieprzekraczającej 50% całkowitej kwoty przyznanej na podstawie decyzji o współfinansowaniu lub, w każdym przypadku, nieprzekraczającej różnicy między kwotą funduszy wspólnotowych faktycznie wykorzystanych przez Państwo Członkowskie na poszczególne projekty w ramach rocznego programu a pierwszą ratą zaliczkową.
5. Odsetki narosłe z tytułu rat zaliczkowych dopisywane są na rachunek danego programu i należy je odliczyć od sumy deklarowanych wydatków publicznych w końcowym wykazie wydatków.

6. Kwoty wypłacone w formie rat zaliczkowych rozlicza się po zamknięciu programu rocznego.

Artykuł 40

Wypłaty salda

- 1 Komisja wypłaca saldo pod warunkiem otrzymania następujących dokumentów w terminie dziewięciu miesięcy od daty uznania kwalifikowalności kosztów określonych w corocznej decyzji w sprawie współfinansowania z Funduszu:

- (a) poświadczony wykaz wydatków oraz wnioski o wypłatę salda lub deklarację zwrotu kosztów, sporządzone zgodnie z art. 29 lit. a) i art. 35;
- (b) końcowe sprawozdanie z realizacji programu rocznego, w tym informacje określone w art. 51;
- (c) sprawozdanie pokontrolne, opinia i oświadczenie określone w art. 30 ust. 2.

Wypłata salda jest uwarunkowana przyjęciem końcowego sprawozdania z realizacji oraz oświadczenia stwierdzającego ważność wniosku o wypłatę salda.

2. W przypadku gdy dokumenty wymienione w ust. 1 nie zostaną dostarczone przez organ odpowiedzialny w wyznaczonym terminie i wymaganej formie, Komisja umarza tę część zobowiązania budżetowego przypadającą na dany program roczny, której nie wykorzystano w formie rat zaliczkowych.
3. Procedurę automatycznego anulowania zobowiązań, opisaną w ust. 2, zawiesza się w odniesieniu do kwot przypadających na dane projekty, w przypadku gdy postępowania prawne lub administracyjne postępowania odwoławcze ze skutkiem zawieszającym toczą się na szczeblu Państwa Członkowskiego w czasie składania dokumentów określonych w ust. 1. W cząstkowych sprawozdaniach końcowych Państwo Członkowskie podaje szczegółowe informacje na temat takich projektów oraz wysyła co 6 miesięcy sprawozdania opisujące postęp, jaki dokonał się w odniesieniu do tych projektów. W ciągu 3 miesięcy od zamknięcia postępowania prawnego lub administracyjnego postępowania odwoławczego Państwo Członkowskie przedstawia dokumenty wymagane w ust. 1 odnoszące się do danych projektów.
4. Dziewięciomiesięczny termin, o którym mowa w ust. 1, przerywa się z chwilą przyjęcia przez Komisję decyzji o zawieszeniu płatności środków przeznaczonych na współfinansowanie odpowiedniego programu rocznego, zgodnie z przepisami art. 42. Termin ten wznawia bieg od daty powiadomienia danego Państwa Członkowskiego o decyzji, o której mowa w art. 42 ust. 3.
5. Nie naruszając przepisów art. 41, Komisja w ciągu sześciu miesięcy od otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1, powiadamia Państwo Członkowskie o kwocie wydatków uznanej przez Komisję jako należnej ze środków Funduszu oraz o wszelkich korektach finansowych wynikających z różnicy między wydatkami deklarowanymi a uznanymi za należne. Państwo Członkowskie ma trzy miesiące na zgłoszenie swoich uwag.

6. W ciągu trzech miesięcy od otrzymania uwag Państwa Członkowskiego Komisja podejmuje decyzję w sprawie kwoty wydatków uznanej jako należna ze środków Funduszu oraz wypłaca saldo wynikające z różnicy między ostateczną kwotą uznanych wydatków a sumami dotychczas wypłaconymi Państwu Członkowskiemu.
7. Komisja wypłaca saldo w terminie nie dłuższym niż sześćdziesiąt dni od daty przyjęcia dokumentów, o których mowa w ust. 1 powyżej, pod warunkiem że dysponuje odpowiednimi środkami. Saldo zobowiązania budżetowego umarza się sześć miesięcy po dacie płatności.

Artykuł 41

Przerwanie biegu terminu płatności

1. Intendent, delegowany w rozumieniu rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, przerywa bieg terminu płatności na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli lub jeśli podczas monitorowania wniosków z przeglądu rocznego uzna on za konieczne uzyskanie od władz krajowych dodatkowych informacji, albo też w razie podejrzenia wystąpienia poważnych, faktycznie wykrytych bądź domniemyanych nieprawidłowości w wykazie wydatków.

Komisja powiadamia niezwłocznie dane Państwo Członkowskie oraz organ odpowiedzialny o powodach przerwania biegu terminu płatności. Państwo Członkowskie podejmuje jak najszybciej kroki niezbędne do naprawy sytuacji.

2. Wspomniany powyżej maksymalny termin sześciu miesięcy przedłuża się maksymalnie o następne sześć miesięcy, jeśli jest to konieczne do przyjęcia decyzji zgodnie z art. 42 i 45.

Artykuł 42

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić wszystkie lub część wypłat rat zaliczkowych i salda, kiedy:
 - (a) występują poważne braki w systemie zarządzania i kontroli danego programu, które wpływają na rzetelność procedury poświadczania płatności i co do których nie podjęto środków naprawczych; lub
 - (b) wydatki zawarte w poświadczonym wykazie wydatków wiążą się z poważnymi nieprawidłowościami, których nie usunięto; lub
 - (c) Państwo Członkowskie nie spełniło swoich zobowiązań wynikających z art. 31 i 32.
2. Komisja może podjąć decyzję o zawieszeniu wypłat rat zaliczkowych lub salda, dając uprzednio Państwu Członkowskiemu możliwość przedstawienia w ciągu trzech miesięcy swoich uwag.

3. Komisja kończy zawieszenie wypłat rat zaliczkowych i salda, uznawszy, że Państwo Członkowskie podjęło środki konieczne do umożliwienia zniesienia decyzji o zawieszeniu.
4. Jeżeli Państwo Członkowskie nie podejmie wymaganych środków, Komisja może przyjąć decyzję o zmniejszeniu kwoty netto lub anulowaniu wkładu finansowego Wspólnoty do programu rocznego zgodnie z art. 46.

Artykuł 43

Przechowywanie dokumentów

W każdym Państwie Członkowskim organ odpowiedzialny zapewnia, by wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki i kontrole danego programu rocznego były zachowane do wglądu Komisji i Trybunału Obrachunkowego.

Dokumenty zachowuje się do wglądu przez okres co najmniej trzech lat po zamknięciu programu rocznego, nie uchybiając przepisom regulującym pomoc państwa. Bieg tego terminu zostaje przerwany w przypadku postępowania prawnego lub na uzasadniony wniosek Komisji.

Dokumenty przechowuje się bądź w formie oryginałów bądź poświadczonych kopii zgodnych z oryginałami, na powszechnie przyjętych nośnikach danych.

ROZDZIAŁ VIII KOREKTY FINANSOWE

Artykuł 44

Korekty finansowe ustalone przez Państwa Członkowskie

1. Nie uchybiając obowiązkom Komisji w zakresie wykonania budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, odpowiedzialność za badanie nieprawidłowości spoczywa w pierwszym rzędzie na Państwach Członkowskich. Działają one na podstawie dowodów wszelkich istotnych zmian wpływających na charakter warunków realizacji i kontroli pomocy i dokonują wymaganych korekt finansowych.
2. Państwo Członkowskie dokonuje wymaganych korekt finansowych w związku z indywidualnymi lub systemowymi nieprawidłowościami wykrytymi w działaniach lub programach rocznych. Korekty dokonywane przez Państwa Członkowskie polegają na odzyskiwaniu całości lub części wkładu Wspólnoty. Państwo Członkowskie uwzględnia charakter i wagę nieprawidłowości oraz stratę finansową Funduszu.

W sprawozdaniu rocznym wysyłanym do Komisji zgodnie z art. 50 ust. 2 Państwa Członkowskie uwzględniają listę postępowań w sprawie unieważnienia wszczętych w odniesieniu do danego programu rocznego.

Korekty dokonywane przez Państwo Członkowskie polegają na unieważnianiu w całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty, a w przypadku gdy kwota nie zostanie zwrócona w terminie określonym przez dane Państwo Członkowskie, nalicza się odsetki za zwłokę w wysokości określonej w art. 47 ust. 2.

3. W przypadku nieprawidłowości systemowych Państwo Członkowskie rozszerza zakres postępowania wyjaśniającego, tak by objąć nim wszystkie działania, których mogą one dotyczyć.

Artykuł 45

Kontrola ksiąg i korekty finansowe Komisji

1. Nie uchybiając uprawnieniom Trybunału Obrachunkowego i niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wyrwykowe, dotyczące działań finansowanych z Funduszu oraz systemów zarządzania i kontroli, o których informują z wyprzedzeniem nie krótszym niż jeden dzień. Komisja powiadamia zainteresowane Państwo Członkowskie w celu uzyskania wszelkiej niezbędnej pomocy. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego.

Komisja może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości jednej lub więcej operacji. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji.

2. Jeżeli po dokonaniu niezbędnych działań weryfikujących Komisja dochodzi do wniosku, że Państwo Członkowskie nie spełnia obowiązków nałożonych na nie na mocy art. 31, zawiesza płatności rat zaliczkowych lub płatność końcową, zgodnie z art. 42.

Artykuł 46

Kryteria korekt

1. W przypadku gdy Państwo Członkowskie nie dokonało korekt w terminie określonym w art. 42 ust. 2 i jeśli nie osiągnięto żadnego porozumienia w tej sprawie, Komisja może w ciągu trzech miesięcy podjąć decyzje o unieważnieniu całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty do programu rocznego, jeśli uzna że:
 - (a) występują poważne braki w systemie zarządzania i kontroli danego programu, które stanowią zagrożenie dla wkładu finansowego Wspólnoty już wypłaconego na rzecz programu;
 - (b) wydatki zawarte w poświadczonym wykazie wydatków wykazują nieprawidłowości, które nie zostały skorygowane przez Państwo Członkowskie przed wszczęciem procedury naprawczej, o której mowa w niniejszym ustępie;

- (c) Państwo Członkowskie nie wypełniło swoich zobowiązań wynikających z art. 31 przed wszczęciem procedury naprawczej, o której mowa w niniejszym ustępie.

Komisja podejmuje decyzję, uwzględnivszy wszelkie uwagi zgłoszone przez Państwo Członkowskie.

2. Ustalając czy korekta finansowa ma mieć postać zryczałtowaną czy oszacowaną, Komisja opiera się na stwierdzonych, indywidualnych przypadkach nieprawidłowości, biorąc pod uwagę, jak dalece systemowy jest charakter danej nieprawidłowości. Jeżeli przypadek nieprawidłowości dotyczy wykazu wydatków, w stosunku do którego w sprawozdaniu rocznym wydano uprzednio pozytywną opinię zgodnie z art. 30 ust. 3 lit. b), zachodzić będzie domniemanie wystąpienia problemu o charakterze systemowym, skutkujące zastosowaniem korekty w postaci zryczałtowanej lub oszacowanej, o ile Państwo Członkowskie w ciągu trzech miesięcy nie przedstawi dowodu zaprzeczającego temu domniemaniu.
3. Ustalając wysokość korekty, Komisja uwzględnia wagę nieprawidłowości oraz zakres i skutki finansowe braków stwierdzonych w danym programie rocznym.
4. W przypadku gdy Komisja opiera swoje stanowisko na ustaleniach biegłych rewidentów spoza podległych sobie służb, wyciąga własne wnioski na temat konsekwencji finansowych po uprzednim zbadaniu środków podjętych przez zainteresowane Państwo Członkowskie zgodnie z art. 32, sprawozdań zgłoszonych niezgodności oraz wszelkich odpowiedzi ze strony danego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 47

Zwrot środków

1. Wszelkich zwrotów środków należnych Komisji dokonuje się przed datą wskazaną w poleceniu zwrotu, sporządzonym zgodnie z art. 72 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁷⁸. Termin wymagalności przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca następującego po wydaniu polecenia.
2. W przypadku zwłoki nalicza się odsetki z tytułu zaległej płatności za okres od daty rozliczenia należności do daty faktycznej spłaty. Stopa oprocentowania równa jest stopie stosowanej przez Europejski Bank Centralny w odniesieniu do jego głównych operacji refinansowania, opublikowanej w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, obowiązującej w pierwszym dniu kalendarzowym miesiąca, na który przypada data rozliczenia, powiększona o trzy i pół punktu procentowego.

Artykuł 48

Obowiązki Państw Członkowskich

⁷⁸ Dz.U. L 351 z 28.12.2002.

Korekta finansowa dokonywana przez Komisję nie umniejsza obowiązku danego Państwa Członkowskiego w zakresie windykacji środków zgodnie z art. 46.

Rozdział IX

MONITOROWANIE, OCENA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Artykuł 49

Monitorowanie i ocena

1. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi regularnie monitoruje działania Funduszu.
2. Fundusz jest regularnie poddawany ocenie przez Komisję we współpracy z Państwami Członkowskimi w celu określenia, czy realizowane działania są właściwe, efektywne i wywierają odpowiedni wpływ w świetle celów określonych w art. 2.
3. Komisja analizuje też, w jakim zakresie działania wspierane z Funduszu uzupełniają się z działaniami prowadzonymi w ramach innych, odpowiednich dziedzin polityki, instrumentów i inicjatyw wspólnotowych.

Artykuł 50

Sprawozdania

1. W każdym Państwie Członkowskim organ odpowiedzialny podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia monitorowania i oceny projektu.

W tym celu zawierane przez organ odpowiedzialny porozumienia i umowy z organizacjami odpowiedzialnymi za realizację działań zawierają klauzule nakładające obowiązek przedkładania regularnych i szczegółowych sprawozdań dotyczących postępu w osiąganiu wyznaczonych celów.
2. Nie później niż dziewięć miesięcy po wyznaczonym dla każdego programu rocznego terminie, w którym wydatki określone w decyzji o współfinansowaniu kwalifikują się do przyznania finansowania, organ odpowiedzialny przedkłada Komisji sprawozdanie końcowe dotyczące realizacji działania oraz wykaz wydatków, zgodnie z przepisami art. 35.
3. Nie później niż dnia 30 czerwca 2012 r. (za okres 2008-2010) i nie później niż dnia 30 czerwca 2015 r. (za okres 2011-2013) Państwa Członkowskie składają Komisji sprawozdanie oceniające rezultaty i wpływ działań współfinansowanych z Funduszu.
4. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów:

- (a) sprawozdanie ze stosowania kryteriów rocznego podziału środków między Państwa Członkowskie, określonych w art. 15 – nie później niż 30 czerwca 2010 r.;
- (b) sprawozdanie okresowe z jakościowych i ilościowych efektów funkcjonowania Funduszu wraz z wnioskiem dotyczącym przyszłego rozwoju Funduszu – nie później niż 31 grudnia 2010 r.;
- (c) sprawozdanie oceniające *ex post* – nie później niż 31 grudnia 2012 r. (za okres 2008-2010) i 31 grudnia 2015 r. (za okres 2011-2013).

Artykuł 51

Końcowe sprawozdanie roczne

1. Sprawozdania, o których mowa w art. 50 ust. 2, zawierają następujące informacje, pozwalające uzyskać wyraźny obraz stanu realizacji programów rocznych i wieloletnich:
 - (a) realizacja programu rocznego pod względem finansowym i operacyjnym;
 - (b) postęp w realizacji programu wieloletniego i jego priorytetów w nawiązaniu do przypisanych im celów szczegółowych wraz z kwantyfikacją - zawsze i wszędzie gdzie podlegają one kwantyfikacji - wskaźników fizycznych oraz wskaźników wykonania, wyników i oddziaływania na dany priorytet;
 - (c) kroki podjęte przez organ odpowiedzialny w celu zapewnienia jakości i skuteczności realizacji, w szczególności zaś:
 - środki monitorowania i oceny, w tym ustalenia dotyczące zbierania danych;
 - podsumowanie wszelkich istotnych problemów napotkanych przy realizacji programu operacyjnego i wszelkich podjętych środków;
 - wykorzystanie pomocy technicznej;
 - środki podjęte w celu przekazania i rozpowszechnienia informacji na temat programów rocznych i wieloletnich.
2. Sprawozdania uznaje się za możliwe do przyjęcia, jeśli zawierają wszystkie informacje wymienione w ust. 1. W ciągu dwóch miesięcy Komisja podejmuje decyzje w sprawie treści sprawozdania rocznego z realizacji programu, złożonego przez organ odpowiedzialny. Jeżeli Komisja nie wyrazi stanowiska w wyznaczonym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

ROZDZIAŁ X POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 52

Komitet

1. Komisję wspiera wspólny Komitet „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, ustanowiony decyzją ustanawiającą Fundusz Granic Zewnętrznych na okres 2007-2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” ...⁷⁹ („Komitet”).
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu zastosowanie ma art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.
3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 53

Przegląd

Parlament Europejski i Rada dokonają przeglądu niniejszej decyzji na podstawie wniosku Komisji najpóźniej do dnia 30 czerwca 2013 r.

Artykuł 54

Wejście w życie

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2008 r.

Artykuł 55

Adresaci

Niniejsza decyzja jest skierowana do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

⁷⁹ Wstawić odnośniki do decyzji ustanawiających Fundusz Powrotu Imigrantów, fundusz granic zewnętrznych i funduszu integracji.

FINANCIAL STATEMENT
LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

1. NAME OF THE PROPOSAL:

Programme “Solidarity and Management of Migration Flows “

Proposal for a Council Decision establishing the “European Refugee Fund” for the period 2008-2013

Proposal for a Council Decision establishing the “European Fund for the Integration of Third-Country nationals” for the period 2007-2013

Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council establishing the “European Return Fund” for the period 2008-2013

Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council establishing the “External Borders Fund” for the period 2007-2013

2. ABM / ABB FRAMEWORK

1802 – External Frontiers, visa policy and free movement of people

1803 – Common Immigration and Asylum Policies

3. BUDGET LINES

3.1. Budget lines (operational lines and related technical and administrative assistance lines (ex- B.A lines)) including headings :

Financial Perspectives 2007 - 2013: Heading 3.

3.2. Duration of the action and of the financial impact:

2007-2013

3.3. Budgetary characteristics (*add rows if necessary*) :

Budget line	Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
European Refugee Fund	Non-	Diff	NO	NO	No	No 3

	comp					
Integration of Third-country nationals	Non- comp	Diff	Yes	NO	No	No 3
European Return Fund	Non- comp	Diff	Yes	NO	No	No 3
External Borders Fund	Non- comp	Diff	Yes	NO	No	No 3

4. SUMMARY OF RESOURCES

4.1. Financial Resources (Current Prices)

4.1.1. Summary of commitment appropriations (CA) and payment appropriations (PA)

EUR million (to 3 decimal places)

Expenditure type	Section no.		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 -...	Total
Operational expenditure (8.1)											
Commitment Appropriations (CA)	European Refugee Fund	a	60,000	140,000	140,000	150,000	200,000	204,200	208,600		1.102,800
	Emergency measures	a	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800		68,600
	Integration of Third-country Nationals	a	95,000	126,000	205,000	265,000	305,000	360,000	400,000		1.756,000
	European Return Fund	a	0,000	39,000	60,000	100,000	150,000	200,000	200,000		749,000
	External Borders Fund	a	170,000	170,000	220,000	285,000	320,000	400,000	570,000		2.135,000

PL

Payment Appropriations (PA)	European Refugee Fund	b	54,771	105,000	150,000	145,000	175,000	202,100	206,400	64,529	1.102,800
	Emergency measures	b	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800		68,600
	Integration of Third-country Nationals	b	47,500	110,500	165,500	235,000	285,000	332,500	380,000	200,000	1.756,000
	European Return Fund	b	0,000	19,500	49,500	80,000	125,000	175,000	200,000	100,000	749,000
	External Borders Fund	b	85,000	170,000	195,000	252,500	302,500	360,000	485,000	285,000	2.135,000

Administrative expenditure within reference amount (8.2.4)

Technical & administrative assistance (NDA)	European Refugee Fund	c	1,300	1,600	1,500	1,600	1,850	1,550	1,800		11,200
Technical & administrative assistance (NDA)	Emergency measures	c	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200		1,400
Technical & administrative assistance (NDA)	Integration of Third-country Nationals	c	1,100	1,750	1,700	2,150	2,550	2,850	2,900		15,000
Technical & administrative assistance (NDA)	European Return Fund	c	0,000	1,400	1,500	1,600	1,700	1,750	2,050		10,000

Technical & administrative assistance (NDA)	External Borders Fund	c	1,600	2,250	2,300	2,650	2,900	2,650	2,650		17,000
TOTAL REFERENCE AMOUNT											
Commitment Appropriations		a+c	339,000	492,000	642,000	818,000	994,000	1.183,000	1.398,000		5.866,000
Payment Appropriations		b+c	201,271	422,000	577,000	730,500	906,500	1.088,400	1.290,800	649,529	5.866,000
Administrative expenditure not included within reference amount											
Human resources and associated expenditure (NDA)	8.2.5	d	7,587	8,856	10,044	11,232	12,420	13,392	13,608		77,139
Administrative costs, other than human resources and associated costs, not included in reference amount (NDA)	8.2.6	e	0,676	0,732	0,746	0,761	0,777	0,792	0,808		5,292
Total indicative financial cost of intervention											
TOTAL CA including cost of Human Resources		a+c+d+e	347,263	501,588	652,790	829,993	1.007,197	1.197,184	1.412,416		5.948,431
TOTAL PA including cost of Human Resources		b+c+d+e	209,534	431,588	587,790	742,493	919,697	1.102,584	1.305,216	649,529	5.948,431

Co-financing details

If the proposal involves co-financing by Member States, or other bodies (please specify which), an estimate of the level of this co-financing should be indicated in the table below (additional lines may be added if different bodies are foreseen for the provision of the co-financing):

EUR million (to 3 decimal places)

Co-financing body		Year n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 and later	Total
.....	f							
TOTAL CA including co-financing	a+c +d+ e+f							

4.1.2. Compatibility with Financial Programming

- Proposal is compatible with next financial programming 2007-2013
- Proposal will entail reprogramming of the relevant heading in the financial perspective.
- Proposal may require application of the provisions of the Interinstitutional Agreement⁸⁰ (i.e. flexibility instrument or revision of the financial perspective).

4.1.3. Financial impact on Revenue

- Proposal has no financial implications on revenue
- Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

NB: All details and observations relating to the method of calculating the effect on revenue should be shown in a separate annex.

⁸⁰ See points 19 and 24 of the Interinstitutional agreement.

EUR million (to one decimal place)

Budget line	Revenue	Prior to action [Year n-1]	Situation following action						
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	<i>a) Revenue in absolute terms</i>		3.7	3.7	4.8	6.2	7	8.8	12.5
	<i>b) Change in revenue</i>	Δ							

(Please specify each revenue budget line involved, adding the appropriate number of rows to the table if there is an effect on more than one budget line.)

The Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council establishing the “*External Borders Fund*” constitutes a development of the Schengen acquis within the meaning of the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the association of those two States with the implementation, application and development of the Schengen acquis.

This Decision also constitutes a development of the provisions of the Schengen *acquis* within the meaning of the Agreement signed by the European Union, the European Community and the Swiss Confederation on the latter's association with the implementation, application and development of the Schengen *acquis*.

Contribution : 2,19 % (2004 figures).

4.2. Human Resources FTE (including officials, temporary and external staff) – see detail under point 8.2.1.

Annual requirements	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total number of human resources	70,25	82	93	104	115	124	126

5. CHARACTERISTICS AND OBJECTIVES

5.1. Need to be met in the short or long term

5.1.1. European Refugee Fund :

The existing financial instrument supporting the implementation of the common asylum policy is the European Refugee Fund. Its objective is set by the Treaty establishing the European Community (Article 63.2.b): to promote a balance of efforts between Member States in receiving and bearing the consequences of receiving refugees and displaced persons.

More specifically, the aim of the ERF is to express solidarity at Community level and to alleviate the pressures felt by Member States most affected by reception of refugees and displaced persons in facing the consequences of this reception, which includes reception conditions during asylum procedure (and ensuring fair and efficient asylum procedure), integration of recognised refugees and promoting voluntary return solutions for rejected asylum seekers and refugees who wish to return to their country of origin. Furthermore, the European Refugee Fund is one of the instruments of a Common Asylum policy, and as such the measures supported by the Fund should seek to complement and support EU legislation in order to support the progressive implementation of a Common Asylum System at all levels (common legislation and development of common best practices).

The ERF is an important part of an overall policy for building a common European asylum policy. Reducing divergence between asylum systems and progressive implementation of common standards at EU level will have a cost, which will be greater for Member States with larger number of asylum seekers and refugees, but also to new Member States. The Community should contribute to correcting those imbalances and to supporting Member States in complying with their obligations⁸¹. Finally, account must also be taken of the other objectives being formulated in related policies, such as the integration of third country nationals and management of illegal immigration.

5.1.2. Integration of Third-country nationals :

The common basic principles adopted by Governments at the JLS Council on 19 November 2004 underline the need for a holistic approach to integration of migrants. It is stated that not only within Member States but also at the European level, steps are needed to ensure that the focus on integration is a mainstream consideration in policy formulation and implementation, while at the same time specific policies for integrating third-country nationals are being developed.

⁸¹ In drawing the impact assessment, and formulating the policy options available, account has been taken of previously established objectives underlying the European Refugee Fund and their likely achievement. Account also has to be taken of completion of other objectives (legislation) and the level of complementarity already achieved or soon to be achieved with these.

In accordance with the common basic principles, the specific policies for integrating legally residing immigrants in Member States, envisage to:

- Provide opportunity for immigrants and create incentives to integrate and overcome language difficulties and/or problems relating to understanding the norms, values and traditions of the host society or satisfying job requirements;
- Be pro-active in the design and implementation of national introduction programmes and activities, the capacity building of migrant organisations and of their interlocutors at all level of government;
- Recognise new challenges in migratory pressure and address them through a successful integration strategy, either because the Member States concerned have only been welcoming immigrants over the last few years, such as the Member States in the south of the EU, or because they are at the eve of a period of more immigration, as is the case in some of the new Member States;
- Overcome shortcomings in infrastructure at local, regional and national levels to deal with migratory inflows, and promote coherence between policy design and its implementation on the ground;
- Combat intolerance and prejudice among the host population, and to raise awareness of the importance of diversity in society, including among public and private sector service providers;
- Promote dialogue and consultation between political decision makers and local communities on the challenges faced by migrants, about their needs and circumstances and about ways of improving their position.

To achieve such policies, in particular to promote the integration of third country nationals having recently arrived and been admitted by a Member State to reside in its territory, the following specific objectives should be pursued, turning into concrete action the common basic principles:

- (1) Facilitate the organization and implementation of admission programmes for economic migrants, strengthening their integration component and anticipating the needs of third-country nationals.
- (2) Contribute to the organisation and implementation of introduction programmes and activities for third country nationals, by way of capacity building, policy development and implementation.
- (3) Increase civic, cultural and political participation of third country nationals in the host society, in order to promote their active citizenship and recognition of fundamental values.

- (4) Strengthen the capacity of Member States' public and private service providers to interact with third country nationals and their organizations and to answer better the needs of different groups of third country nationals
- (5) Strengthen the ability of the host society to adjust to increasing diversity by targeting integration actions at the host population.
- (6) Strengthen the capacity of Member States to monitor and evaluate integration policies.

5.1.3. *European Return Fund*

The policy objective in this area is to support and encourage Member State efforts to improve the management of the return of illegal third country nationals in all aspects, taking account of Community legislation in this area.

In particular, the following specific objectives should be pursued:

1. to promote the introduction of integrated return management procedures by all Member States and to improve the operation and organisation of existing procedures;
2. to strengthen co-operation between Member States in the conception and implementation of integrated return management procedures and practices;
3. to ensure the effective and uniform application of common standards on return.

These aims will be pursued through actions such as:

- the development of effective and lasting operational co-operation between Member State authorities and consular and immigration services in third countries, with a view to facilitating the receipt of travel documents for the return of third country nationals and ensuring speedy and successful removal procedures;
- developing co-operation between Member States in the collection and dissemination of information on their country of origin to potential returnees;
- increasing the number of illegal migrants opting to return voluntarily by encouraging this through better targeted and more attractive assisted voluntary return programmes and other means;
- simplifying enforced return procedures and improving the capacity of courts to deal with cases, with a view to reducing the period of detention of those awaiting forced removal without infringing their basic rights;

- formulating joint integrated return plans, including implementing joint voluntary return programmes in respect of particular countries or regions and arranging joint flights, thus reinforcing the message of an effective management of migration flows by the EU;
- implement joint return operations, thus making better use of existing national resources and expertise for the common good of the fight against illegal immigration throughout the EU
- encouraging exchange of information, support, advice and best practice between Member States in dealing with the return of people to specific countries and/or of particularly vulnerable groups;
- establishing joint arrangements for the reception of those returning in countries of origin, former residence or transit in co-operation with the countries concerned;
- developing measures to ensure the effective reintegration of people in their country of origin or former residence after they return;
- improving the capacity of competent authorities to enforce removal decisions with full respect for the rights of the people concerned and for their dignity in accordance with relevant EU standards;
- ensuring the provision of specific assistance to vulnerable groups such as children, the elderly, people with disabilities, pregnant women and those who have been subjected to torture, rape or other serious forms of psychological, physical or sexual violence.

5.1.4. External Borders Fund

Given the uneven division of responsibility between Member States for controlling the external borders of the EU, the policy objectives to achieve are:

1. to improve the efficiency of controls and thereby the effectiveness of the management and protection of external borders in order to reduce illegal entry and increase the security of the internal EU area of free movement;
2. to make it easier and faster for authorised travellers to enter the EU in conformity with the Schengen acquis while protecting the EU against illegal entry;
3. to achieve a uniform application of the EU law by Member States and an overall efficiency of national border guards in carrying out their tasks in accordance with EU law;
4. to enhance the efficiency of the issuing of visas and the implementation of other pre-frontier checks.

These general aims can be translated into a series of specific and operational objectives of which the key ones, in terms of added value and cost-effectiveness for the European Union, would be the following:

- improving efficiency of control and surveillance measures through the use of state of the art technological means;
- establishing the necessary infrastructures to improve efficient flow management at border crossing points;
- enhancing the capacity of the human resources allocated to border management, for instance by implementing the common core curriculum to be set up by the Agency;
- improving the coordination and information exchange at national level for all relevant authorities involved in securing effective border control;
- reducing as much as possible illegal entries at external borders through operations in third countries, in cooperation with these countries;
- enhancing the coordination and cooperation between Member States as regards the implementation of the common visa policy.

5.2. Value-added of Community involvement and coherence of the proposal with other financial instruments and possible synergy

5.2.1. European Refugee Fund

The discussion on the policy options available to achieve solidarity in the field of asylum policy was inevitably influenced by the existing financial instrument, the European Refugee Fund. At the time of its renewal last year, different options have been considered. The above assessment on the different model is valid to date. The current proposal will therefore merely extend the programming period of the ERF II until the end of the new financial perspectives, i.e. to change its end date from end 2010 to the end of 2013.

Moreover, to take into account the establishment of the Return Fund, the need for an adjustment of the strand on return in the European Refugee Fund was considered necessary.

Currently, the European Refugee Fund supports actions for the voluntary return of persons who have applied for international protection or who are enjoying international protection in the Member States. In practice, in terms of returns, this covers a wide spectrum of situations, from those who, having been granted refugee status, decide to return to their countries of origin to those who decide to return because they have had applications refused and have few prospects in the Member State and who, in the absence of alternatives, decide to avail themselves of the arrangements made to facilitate voluntary return.

The following options were examined:

1. To leave the ERF as it is and limit the Return Fund to illegal immigrants;
2. To exclude all return measures relating to asylum seekers, refugees and other beneficiaries of protection from the ERF and to transfer support for such measures to the Return Fund;
3. To only transfer the support for measures relating to rejected asylum seekers to the Return Fund and maintain the support by the ERF for the voluntary return of asylum seekers and persons benefiting from international protection

The third option was the chosen option

5.2.2. Integration of Third-country nationals

Following the adoption of the legislative framework establishing a common immigration policy and in view of the solidarity provision in the new Constitutional Treaty, setting-up a financial instrument would provide support and incentives for the Member States to develop integration policies for integration of third-country nationals admitted in accordance with the legislative framework laid down in both national and Community law.

Here, different models for financial support were considered:

1. Integration of third-country nationals is funded via joint projects and Community actions (e.g. the ARGO framework model or the INTI programme):
2. Integration of third-country nationals is solely funded within a mainstreaming instrument, such as the European Social Fund (ESF)
3. Integration of third-country nationals is funded within a separate instrument expressing solidarity between Member States on the basis of the number of third country nationals legally present in the Member States.

The ex ante evaluation demonstrated the need to opt for a separate instrument on integration for third country nationals in complementarity with the ESF mainstreaming approach. To respond to the specific challenges in the area of integration of third-country nationals, the instrument would intervene in six specific areas:

- Improving the implementation of admission programmes. Facilitating a rapid and smooth integration of those migrants who have been explicitly invited to contribute to Member States' societies. In many Member States it is recognised that these persons in particular provide a valuable contribution to economic growth. Their arrival is commonly seen as important to counteract the prospective decline in the EU's work force in future years. Action should be taken to prepare their integration even before they arrive in the territory of the Member States.

- The implementation of introduction programmes and introductory activities. The early stages of a third country national's residence in the Member State are of particular importance. Introduction programmes and activities express the investment host societies are willing to make in the future, by: providing opportunity for migrants to learn the language of the host country to learn about ways of doing things, so increasing their chances of being self-sufficient as soon as possible finding employment; increasing the incentive and motivation for migrants to integrate; making it easier for young migrants, in particular, to integrate and so prevent identity problems and reduce delinquency: facilitating the development of targeted and flexible integration policies and activities, taking account of the special needs of third-country nationals and encouraging the development of new and innovative approaches to integration.
- Promoting active citizenship through civic, cultural, religious and political participation. These activities can contribute by increasing the knowledge of migrants of the history, traditions, norms, values and local customs of the host society, facilitating the dialogue between different religious communities; encouraging migrants to take responsibility and an active part in local community life, increasing their understanding of political processes and encouraging them to participate in decision making processes and increasing their possibilities of applying for citizenship. In short, active citizenship can highlight skills and open up avenues to third country nationals to realise their full potential in host societies.
- Supporting capacity building in public and private sector service providers in Member States. Much interaction between third country nationals and other citizens takes place in such mainstream organisations as schools, hospitals, communal housing societies etc. Opening up these providers through diversity management will reinforce the motivation and willingness of third country nationals to participate in society. This can be achieved by: making service providers more aware of diversity issues and helping them to develop inter-cultural communication skills; increasing co-operation between local, regional and national authorities responsible for integration and helping to bring about better coordination between the design of policy and its operation on the ground; raising awareness of the benefits of putting in place an effective policy for managing diversity; increasing co-operation between local, regional and national authorities responsible for integration and helping to bring about better coordination between the design of policy and its operation on the ground; raising awareness of the benefits of putting in place an effective policy for managing diversity.
- Helping society to adjust to diversity by making the host population more aware of the true facts about migration and about the people concerned, increasing tolerance towards other cultures and religions and so helping to strengthen social cohesion, increasing dialogue and interaction between migrants and the host population and actively involving private bodies (including SME) in the integration process.
- Policy development, monitoring and evaluation of policies and strategies by: stimulating the collection of relevant data on migration in the Member States so

providing the basis for informed discussion and decision-making; ensuring that the effectiveness of integration efforts are assessed on an ongoing basis and that programmes are responsive to immigrants needs; enabling policy-makers across the EU to learn from past experience not only of policies pursued in their own countries but also of those pursued elsewhere, so helping to improve the policies implemented in the future across Member States.

The Integration Fund will build on past experience, namely the pilot projects on integration of third country nationals (INTI) started in 2002 with a budget of € 4 million. Nearly 300 applications were received in the first two years, applying for more than € 85 million whereas the total budget available was only €10 million.

The pilot projects complement the policy outlined in the Communication on Immigration, integration and employment adopted in June 2003 in which the Commission presented its views on how to elaborate comprehensive and multi-dimensional policies on the integration of legally residing third-country nationals. According to the Communication integration policy should be based on two fundamental underlying principles: First of all that the principle of subsidiarity prevails clearly demonstrating that the primary responsibility for the elaboration and implementation of integration policies lies with the Member States, and secondly, the holistic approach which will ensure integration of immigrants into all aspects of society and which requires that a two-way approach - implying that the responsibility for integration lies both with the receiving society as well as with the arriving immigrant - is applied. The pilot projects supports networks and the transferral of information and good practices between Member States, regional and local authorities and other stakeholders in order to facilitate open dialogue and identify priorities for national integration policies and the actions also support new innovative projects which promote integration of third-country nationals.

To continue the encouragement of a more structured policy development in the field of integration as initiated by INTI, the financial instrument should be complemented by actions facilitating co-operation between Member States and exchange of best practices (Community actions).

The Integration Fund will work in complementarity with the ESF and the ERF.

5.2.3. *European Return Fund*

A distinct fund established with the particular objective of supporting an integrated return management policy seems best equipped to achieve the objectives set out above. By creating a separate instrument which is targeted at return, the specific problems identified with respect to persuading or coercing illegal migrants to leave the country in which they are residing can be addressed.

The Return Fund will need to work in complementarity with the other financial instruments mentioned in the extended impact assessment – the ERF, AENEAS– each of which addresses specific aspects of the return to their country of origin or former residence.

The European Return Fund will seek to promote the development of integrated set of return measures aiming at putting in place in Member States an effective programme. This should cover all phases of the return process, from the pre-departure phase and the return as such to the reception and reintegration in the country of return and should be tailored to take account of the specific situation in different countries. At the basis of such a programme should be an analysis of the situation in the Member State(s) with respect to the targeted population, a realistic assessment of the potential for return and the cooperation with the countries of return, a planning and evaluation mechanism with respect to the return process of the targeted population and cooperation throughout the process with relevant stakeholders at national, European and international level, such as UNHCR and IOM.

Priority should be given to cooperation between Member States to secure such an approach, given the cost-effectiveness and the synergies involved.

Accordingly, the measures to be supported, when they form part of such an integrated return approach, would include:

- *In all cases*: the procurement of indispensable travel documents, costs of necessary pre-return medical checks, costs of travel and food for returnees and escorts, including medical staff, accommodation for escorts, specific assistance to vulnerable groups such as children or invalids, costs of transportation to the final destination in the country of return and co-operation with the authorities of the country of origin, former residence or transit.
- *Additionally in the case of forced return* the costs of temporary accommodation for returnees and their escorts prior to departure in case of joint return operations.
- *Additionally in the case of voluntary return*: comprehensive pre-return information, assistance and counselling as well as essential expenses before return and initial expenses after return, transport of the returnee's personal belongings, adequate temporary accommodation for the first days after arrival in the country of return in a reception centre or a hotel if necessary, training and employment assistance and limited start-up support for economic activities where appropriate.
- As regards the application of the common standards: education and training of staff in the competent administrative, law enforcement and judicial bodies as well as secondments of these categories of staff from other Member States;
- As regards the cooperation between Member States: actions relating to the cooperation with consular authorities and immigration services of third countries, to facilitate the assistance in obtaining travel documents; actions relating to the joint design and implementation of action plans realising an integrated return management, joint evaluation and monitoring of the process etc.

5.2.4. *External Borders Fund*

The most relevant policy option is the establishment of a financial solidarity mechanism at Community level to support Member States who bear a lasting and heavy financial burden by being responsible for controlling external borders for the benefit of the Union as a whole. This Fund should be designed to be a concrete expression of EU solidarity by providing financial assistance to those Member States which apply the Schengen provisions on external borders, in addition to those on internal borders (the dismantling of controls on entry). It would accordingly represent an explicit recognition of the tasks they perform in carrying out checks on people entering the EU from third countries and border surveillance not only in their own interests but on behalf of all Member States which have dismantled internal border controls.

Support from the Fund should be extended from the outset to new Member States, as their external borders are operational since their accession even if they have undertaken to remove border controls at a later stage when they are judged ready to do so. It should also extend to the need for Member States to implement Community legislation in relation to specific situations which have arisen as a result of enlargement (the most notable example is of Russians who need to cross Lithuania to reach Kaliningrad). The Fund should, in addition, provide support for managing visas and other similar activities undertaken before people reach the border, whether these are carried out in cooperation with other Member States or not. The efficient management of such activities by the consular services of Member States in third countries is an integral part of a common integrated border management system, which is aimed at facilitating legitimate travel into the EU while preventing illegal entry.

Objective criteria need to be established to allocate funds to Member States. These criteria should take account of the various elements which add to the burden of control on the Member States, in particular, the length of external land and maritime borders, the number of authorised border crossing points, the number of travellers crossing and the extent of pressure caused by people refused entry. The criteria should also take account of the challenges posed by the risk of illegal entry affecting each border, taking into account the geopolitical situation, typology and geography. The assessments made by the Common Centre in Finland and in the future by the European Agency for the management of operational cooperation at external borders will be very helpful in this regard.

From a subsidiarity point of view, such a Fund would support Member States in carrying out the various tasks involved in external border control while not interfering with their responsibilities in respect of determining who they allow to enter their territory.

Actions to be funded could include border crossing infrastructures and related buildings (e.g. border stations, helicopter landing places or lanes, etc.); operating equipment (laboratory equipment, document examination instruments, detection tools, mobile or fixed terminals for consulting SIS and national systems, etc.); means of transport for the surveillance of external borders; equipment for real time exchange of information

between relevant authorities; ICT systems; exchange programmes and training of border guards, immigration officers and consular officers; etc.

5.3. Objectives, expected results and related indicators of the proposal in the context of the ABM framework

5.3.1. European Refugee Fund :

The main impacts of the ERF have been analysed according to its target groups as follows:

- for final beneficiaries (asylum seekers and refugees): improvements in reception conditions (quality / quantity of material reception conditions such as health, housing, education, social benefits, access to the labour market), and fairer and more effective asylum procedures; easier integration by a decrease in dependence on social welfare, improved access to the labour market, and thus increased participation in social life through civil society organisations and other relevant channels;
- for Member States, the ERF contributes to the economic responsibility undertaken by the Member State in relation to the reception of asylum seekers and refugees and implementation of a common asylum policy; it also supports changes in processes / policies by development of higher standards, fairer and more effective asylum procedures, reduction of the length of asylum procedures, capacity-building, improvement of qualification of staff, exchanges of experiences and best practices at EU level.
- for partners of asylum policy (NGO, Refugee Community Organisations, local and regional authorities): capacity building and development of new services and greater involvement of self-help organisations; improvement of qualification of staff, increased cooperation of services / structures in developing capacity in the area of reception.
- for EU citizens in general: awareness raising on the issue of refugees and asylum seekers and better acceptance of reception centres by local communities.

The potential impacts of the ERF II were screened and assessed for all measures, and it can be said that positive impacts outweigh negative impacts, in particularly as regards social impacts. A redistributive analysis has shown that the target group who benefits most directly is that of asylum seekers and refugees. Most importantly, significant important systemic effects have been identified with regard to the Member States and the organisations working in this area (NGOs and Refugee Community organisations). It must be noted that the situation varies from country to country, most notably in terms of the degree of consolidation of the asylum systems and the experience with the different strands of the programme.

When the types of impact were considered, the most significant were in the social sphere - economic impacts were more indirect and more difficult to identify given the scale of

the Fund. Direct implementation costs have not been quantified and are being addressed in the framework of the monitoring system of the Fund. Indirect and associated costs are more difficult to assess. Environmental impacts have been found to be quite weak, and it has not been possible to differentiate these impacts by target group.

Identified impacts on countries of origin presented a somewhat ambiguous picture – if it was clear that a better management of asylum flows can have positive impacts in the development of these countries, associated risks have been identified. These included, for example, risks of asylum seekers and refugees losing contact with their countries of origin, and also risks of qualified people leaving these countries (brain drain).

To conclude, it can be said that, overall, expected impacts were coherent with the formulation of the main objectives of the Fund. Indeed, the overall impacts reflected the main policy goal of the ERF, i.e. the contribution to the implementation of the common asylum standards and guidelines agreed at EU level and convergence of practices across Member States to support an open and secure European Union, fully committed to the obligations of the Geneva Convention and other relevant human rights instruments, and able to respond to humanitarian needs on the basis of solidarity.

5.3.2. Integration of Third-country nationals

The impacts of the Integration Fund have been identified at two levels: firstly, the general impacts of a greater integration of third country nationals were considered; then, against this background, the specific impacts of the Fund were discussed, taking into account the magnitude of identified needs, and the proposed scale of EU intervention. These specific impacts will in essence represent the added-value of EU intervention in this field.

As regards **general impacts**, better integration of migrants is likely to have many positive economic and social effects both on migrants themselves and on the host community. At EU level, the improved integration of third-country nationals will have a positive **economic impact** by increasing labour supply and thus overcoming shortages in a number of sectors. More migrants in employment will increase both tax revenue and the income from social contributions and so help to fund social protection systems which need to cater for a growing number of elderly people and increased numbers in retirement. Improved integration has obvious positive economic effects on third-country nationals themselves by giving them a better chance of integrating into the labour market and not only of finding a job but one which is more secure and stable with better terms and working conditions.

It must be noted however that further integration and the increased participation of third country nationals in economic activity may have some costs as well as benefits. While firms, consumers and domestic workers with complementary skills may gain, associated costs may include, inter alia, increased expenditure for welfare and social protection systems; a possible adverse effect on domestic workers with similar skills; the administrative costs of implementing an effective immigration policy; and increased expenditure on active labour market policies such as training and job placement services.

The potential **social effects** of integration of immigrants are substantial. Lack of social integration of migrants has often been associated with their social exclusion, which has given rise to increased hostility towards them and to ethnic minorities in general (leading to the rise of racism and xenophobia). Further integration of immigrant populations should lead to a more cohesive and inclusive society overall, where differences are respected and the merits of diversity appreciated. A strengthened dialogue between different groups will increase general understanding of different cultures, traditions and religions.

For migrants themselves, greater integration in society and better access to education as well as the labour market will improve their well being and increase their self-esteem. Having a job and being able to provide for themselves and their families should give them an increased feeling of belonging to society and encourage them to engage in community life and social, cultural and political activities in general. The integration of women will also indirectly benefit future generations, by increasing their chances of integrating into society themselves, of gaining a better understanding of the language and of performing better at school.

Although it is difficult to point to direct beneficial effects on the **environment**, there ought to be generally positive effects on the educational level of EU society, which should make it a better place in which to live, and increased awareness of environmental issues and a wider tendency to take action to protect and improve the natural and physical environment. More active participation in social and political life at local level is, therefore, likely to be accompanied by increased involvement in activities to preserve the local environment and the common heritage.

Against this background, the **specific impacts** of the Integration Fund have been identified as ensuring a strong link with policy developments at EU level, thus supporting the implementation of a common immigration policy. In particular, the following impacts should be expected:

- Create a level playing field in terms of integrating third-country nationals across the Member States. This requires a catch-up process in those countries of recent immigration, where integration policies are only developing.
- In these countries, the Fund will also act as a catalyst, increasing government expenditure on integration of third-country nationals, and thus contributing to the consolidation of a true integration system.
- Strengthening of integration systems will also take place through investments in human resources and upgrading of skills, as well as improved coordination and dialogue between all relevant stakeholders (national and regional authorities, civil society, etc.).

- For those Member States with a history of immigration and integration of third-country nationals, the Fund will contribute towards a fine-tuning of existing policies, focussing on identified shortcomings, and thus increasing their overall effectiveness.

5.3.3. *European Return Fund*

General impacts of a more effective return policy

An effective implementation of the return policy for illegal migrants living in Member States would have beneficial effects on social cohesion in particular and for the general objective of creating an area of freedom, security and justice for EU citizens. It could also, however, have positive economic effects especially in the long-term.

An effective implementation would, therefore:

- reinforce a managed immigration policy by complementing the control of the EU's external borders and ensuring that those who succeed in entering the Union illegally are returned with minimum delay to the countries they came from;
- help to increase the acceptance of third-country nationals in Member States and, therefore, of diversity, with potential benefits to the competitiveness of the EU economy as well as to social cohesion;
- contribute thereby to increasing employment rates among third-country nationals and, therefore, their contribution to economic activity and the generation of real income;
- facilitate the acceptance of the immigration of workers with the skills required by EU economies faced with a prospective natural decline in working-age population and, therefore, in the labour force;
- reduce the costs on national budgets associated with the detention of illegal migrants;
- give illegal migrants more opportunity to return and settle in their country of origin instead of having to live on the margins of society and very often to work in arduous jobs with poor terms and conditions.

Specific impact of the Return Fund

Action at EU level will have a number of positive effects, including:

- ensuring the common implementation of effective procedures for the return of illegal migrants, which also protect their basic rights and human dignity;
- promoting the adoption of best practices in this regard as well as with regard to the measures taken to provide incentives to the people concerned to return to their country of origin voluntarily;

- encouraging a more intensive exchange of information between Member States on the national initiatives developed, the challenges relating to returns and the management of complex return processes, as well as the relations with third countries in this regard;
- enhancing cost-effectiveness of return measures through joint operations.

5.3.4. *External Borders Fund*

The main impacts of the External Borders Fund would be as follows:

- Positive impact on administrative systems and infrastructures of Member States, who will get more resources and be able to improve coordination and exchanges. On the other hand, MS will have to co finance the projects; therefore it could lead to an increase in MS expenditure.
- Impacts for public health, public order and security would be direct and positive, thanks to the improvement of controls, which will make easier to prevent the entry of persons posing a risk from these points of view. Impact on civil society would be indirect but positive (better protection against illegal immigration and public security threats)
- Impacts on the environment would be indirect but possibly negative (more control boats and aircrafts, more physical barriers in border zones, etc.), although some positive impacts can not be excluded (e.g. purchase of less polluting surveillance boats, usage of more efficient technologies)
- From the human rights point of view, increasing MS border control capabilities (in particular through surveillance measures) could mean that more people would be intercepted, refused entry and/or removed to their countries of origin, where they probably face a situation of poverty and lack of freedoms. Increasing controls would make them more dissuasive and perhaps discourage some of these people from trying to immigrate illegally, avoiding them from putting their lives at risk.
- The risks of fraud could be linked to cases of mismanagement, illicit appropriation or corruption, although they not seem to be big as the funds will be managed by MS law enforcement agencies. There is also a risk of giving funding to Member States that don't really need it (e.g. because of being economically strong) or whose burden is lower, especially if objective criteria are not appropriately qualified by risk criteria
- The smoothening of flows of bona fide travellers would have positive economic impacts for business and tourism.

The financial support under the Fund will be developed in complementarity with the work of the European Agency for the management of operational cooperation at external borders.

The Agency has constituted an important step for promoting solidarity between member States in the field of external border management. The Agency has at its objective to facilitate and render more effective the application of the Community acquis related to the external borders, through coordination but also by providing the necessary technical support and expertise. The Fund will be complementary to these efforts. The Fund can provide the necessary financial means for the implementation of joint operations and pilot projects, whenever the Agency will not undertake to do it by itself under Article 3(4) of the Regulation. The Fund will also contribute to the adoption of the necessary measures derived from the risk analysis prepared by the Agency, and to the implementation of the common core curriculum to be established by it.

5.4. Method of Implementation (indicative)

Show below the method(s) chosen for the implementation of the action.

X **Centralised Management**

X Directly by the Commission

Indirectly by delegation to:

Executive Agencies

Bodies set up by the Communities as referred to in art. 185 of the Financial Regulation

National public-sector bodies/bodies with public-service mission

X **Shared or decentralised management**

X With Member states

X With Third countries

Joint management with international organisations (please specify)

Relevant comments:

The funds within the action programme ‘Solidarity and the management of migration flows’ will be implemented within the framework of **shared/decentralised management** between the Member States and the Commission, in accordance with Article 53, paragraph 1, point b) of Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002⁸². The Community actions and the technical assistance of the Commission, as referred to within the instruments,

⁸² OJ L 248, 16.9.2002, p. 1.

will be implemented by the Commission within the framework of **direct management**.

As for the countries associated with the implementation, application and development of the Schengen Acquis, an agreement between the Commission and these countries needs to be concluded relating to the obligations concerning budgetary and financial control.

One of the key objectives of the programmes is to clearly define the division of responsibility between the Member States and the implementing bodies on the one hand, and the Commission on the other in the execution of the Community budget. All essential elements are defined within the different Funds.

Under Article 274 of the Treaty, in the context of shared management, the conditions allowing the Commission to exercise its responsibilities for implementation of the general budget of the European Communities and the obligations of cooperation on the Member States have to be clarified. These conditions will enable the Commission to satisfy itself that Member States are utilising the Fund in a lawful and correct manner and in accordance with the principle of sound financial management within the meaning of the Financial Regulation.

The need for coherency and transparency are the driving forces in the management modalities of the respective Funds. **Coherency**, as the draft instruments lay down the minimal conditions applicable to the management, internal control and audit systems as well as the involvement of each actor. **Transparency**, as the results and outcome of each part of the instrument are known to the different actors. The compliance of these systems will contribute to the full respect of the principle of **sound financial management**.

To this end, the Member States shall provide an assurance in relation with the management and control systems, according to the rules laid down in the draft instruments. This assurance, completed with its own system audits and on-the-spot controls, will facilitate the Commission's assessment on the legality and regularity of declared expenditure.

The different instruments are developed with common delivery, management and implementation mechanisms. This will enable the Commission and the Member States to set up **common management and control environments**, thus increasing efficiency through the creation of potential synergies.

The following elements are found within the draft instruments:

- **Multi-annual and annual Programming:**

The Funds will be implemented in the framework of **two multiannual programming periods**(respectively 2007-2010 and 2011-2013). These

programming periods will allow the Commission to take into account the effects of the midterm review of the financial perspectives, which is planned in 2010.

The multiannual programming includes the definition of strategic guidelines by the Commission and multiannual programmes by the Member States. These mainly relate to a description of the management and control systems set up, the definition of priorities (and corresponding indicators, results and impacts) and a draft financing plan. This multiannual programme will be assessed and adopted by the Commission.

The necessary provisions for the revision of these programmes are laid down within the draft instruments.

The multiannual programmes will be implemented by means of annual work programmes, provided by the Member States and adopted by the Commission. The annual work programmes relate to the rules for selection of projects and an indicative financial breakdown per objective. The Commission's decision shall indicate the amount allocated to each Member States in full respect of the appropriations allocated under the budgetary procedure.

- **Management and Control Systems**

- a) Designation of authorities

The following authorities are to be designed by the Member State:

- A **Responsible Authority**, responsible for the management of the Fund and which will handle all the Communication with the Commission;
- A **Certifying authority**, responsible for the certification of expenditure and application for payment requests prior to transmission to the Commission;
- An **Audit Authority**, responsible for the verification of the compliance, adequacy and the sound operation of the management and control environment.
- With respect of the clear separation of functions, several functions may be carried out by the same body.

- b) Definition of the responsibilities of the Member States and the Commission

Member States will be responsible for ensuring sound financial management of the programmes and the legality and regularity of the underlying transactions, give guidance to the designated authorities, and be responsible for the proper and effective use of Community funds. In accordance with the principles of

subsidiarity and proportionality, Member States have the primary responsibility for the implementation and control of the actions covered by the Fund.

The Commission's responsibilities are to satisfy that the systems set up are compliant with the provisions laid down, especially through the assessment of a unqualified opinion submitted by a "compliance assessment body". In the event of a qualified opinion the Member State shall draw up, in agreement with the Commission, an action plan setting out the corrective measures and the timetable for implementation. The Commission is also responsible to satisfy that systems function effectively, on basis of annual control reports and on-the-spot audits.

c) Financial Management

Annual commitments shall be made on the basis of the Commission's decision related the annual programmes.

The following payment scheme is foreseen:

- A prefinancing of 50%;
- A balance payment, preconditioned by a request for payment, a certified declaration of expenditure, an implementation report and an audit report.

The necessary provisions for suspension and interruption of payments, as well as the cancellation of commitments, have been formalised within the draft instruments. In all procedures the Commission will decide after a **contradictory procedure**, where the Member State may present its observations or take corrective measures.

The draft instrument also provides with the necessary provisions, related to financial corrections to be established by the Commission and the Member States.

6. MONITORING AND EVALUATION

6.1. Monitoring system

Under the management system proposed, minimum standard formats will be established in all Member States for the presentation of projects, monitoring and evaluation. In this context common indicators will be defined for the various types of action, for which data will have to be gathered when action implementation reports are presented. During the course of 2005, a preparatory study will be launched to inform the Commission on adequate minimum standards and common standards.

By the same token, a common management system (supported by a common IT application) will be developed in the financial field, in liaison with the Member States, to ensure that implementation of the programmes and the actions funded are monitored on a common basis.

6.2. Evaluation

Several national and Community evaluations are planned, based around the multiannual programming schedule of the Funds. The timetable of evaluations for the External Borders Fund, the Integration Fund and the Return Fund as set out in the respective proposals is in principle as follows:

- no later than 30 June 2009 in the case of the External Borders and Integration Funds, and 30 June 2010 in the case of the Return Fund, a report from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the application of the criteria used for the annual distribution of resources; together with proposals for amendments if deemed necessary;
- no later than 31 December 2010 an intermediate report from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the results achieved and on implementation and with a proposal on the Fund future development;
- no later than 30 June 2012 (concerning 2007-2010/2008-2010) and 30 June 2015 (concerning 2011-2013) an evaluation report from the Member State on the results and impacts;
- no later than 31 December 2012 (concerning 2007-2010 and 31 December 2015 (concerning 2011-2013) an ex post evaluation report from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.

The evaluations for the European Refugee Fund follow a slightly different pattern in light of previous evaluations made.

7. ANTI-FRAUD MEASURES

Action taken under the Commission's direct, centralised management (Community action, technical assistance expenditure) will be implemented in accordance with the applicable rules, as defined in the Financial Regulation and its implementing rules. The contracts and grant agreements used will be the models recommended by the Commission and will provide for monitoring by the Commission and the Court of Auditors of the European Communities.

The general rules on the administrative and financial management of action in the Member States, will comprise specific provisions on the management and control of projects by the authorities responsible and provisions on *ex post* checks by the Commission and the Court of Auditors of the European Communities.

8. DETAILS OF RESOURCES

8.1. Objectives of the proposal in terms of their financial cost (*Commitment appropriations in M€*)

a. European Refugee Fund

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
<i>European Refugee Fund</i>																		
Community Actions																		
Community Actions	Transnational cooperation projects	0,250	18	4,500	42	10,500	42	10,500	45	11,300	59	14,700	60	15,000	61	15,300	327	81,800
Sub-total Action 1				4,500		10,500		10,500		11,300		14,700		15,000		15,300	327	81,800
Actions in the Member States																		
Responsible Authorities	Co-financing			2,800		6,500		6,500		6,900		9,300		9,500		9,700		51,200
Reception and asylum procedures	Projects	0,085	372	31,600	868	73,800	868	73,800	931	79,100	1.242	105,600	1.268	107,800	1.295	110,100	6.845	581,800
Integration	Projects	0,065	243	15,800	568	36,900	568	36,900	608	39,500	812	52,800	829	53,900	848	55,100	4.475	290,900
Voluntary return	Projects	0,175	30	5,300	70	12,300	70	12,300	75	13,200	101	17,600	103	18,000	105	18,400	555	97,100
Sub-total Action 2				55,500		129,500		129,500		138,700		185,300		189,200		193,300	11.320	1.021,000
<i>Sub-total Objective 1</i>				<i>60,000</i>		<i>140,000</i>		<i>140,000</i>		<i>150,000</i>		<i>200,000</i>		<i>204,200</i>		<i>208,600</i>		<i>1.102,800</i>
<i>Emergency measures</i>																		
Actions in the Member States																		

PL

220

PL

Responsible Authorities	Co-financing		1,210		1,210		1,210		1,210		1,210		1,210		1,210		8,470
Emergency measures	Projects		8,590		8,590		8,590		8,590		8,590		8,590		8,590		60,130
Sub-total Action 3			9,800		9,800		9,800		9,800		9,800		9,800		9,800		68,600
<i>Sub-total Objective 1</i>			<i>9,800</i>		<i>9,800</i>		<i>9,800</i>		<i>9,800</i>		<i>9,800</i>		<i>9,800</i>		<i>9,800</i>		<i>68,600</i>
TOTAL COST			69,800		149,800		149,800		159,800		209,800		214,000		218,400		1.171,400

b. Integration of third-country nationals

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
<i>Integration of Third-country Nationals</i>																		
Community Actions																		
Community Actions	Transnational cooperation projects	0,250	25	6,200	33	8,200	54	13,400	69	17,300	80	20,000	94	23,600	105	26,200	460	114,900
Sub-total Action 1				6,200		8,200		13,400		17,300		20,000		23,600		26,200	460	114,900
Actions in the Member States																		
Responsible Authorities	Co-financing			4,300		5,500		8,500		10,800		12,300		14,300		15,800		71,500
Admission Procedures	Projects	0,085	101	8,600	134	11,400	216	18,400	278	23,600	319	27,100	380	32,300	421	35,800	1.849	157,200
Introduction Programmes	Projects	0,065	389	25,300	518	33,700	845	54,900	1094	71,100	1258	81,800	1486	96,600	1652	107,400	7.243	470,800
Civic, cultural, religious and political participation	Projects	0,175	97	16,900	128	22,400	209	36,600	271	47,400	312	54,600	368	64,400	409	71,600	1.794	313,900
Capacity building within MS' public and private service providers	Projects	0,175	97	16,900	128	22,400	209	36,600	271	47,400	312	54,600	368	64,400	409	71,600	1.794	313,900
Adjusting european societies to diversity	Projects	0,175	48	8,400	64	11,200	105	18,300	135	23,700	156	27,300	184	32,200	205	35,800	897	156,900
Policy development, monitoring and evaluation	Projects	0,175	48	8,400	64	11,200	105	18,300	135	23,700	156	27,300	184	32,200	205	35,800	897	156,900
Sub-total Action 2				88,800		117,800		191,600		247,700		285,000		336,400		373,800	9.092	1.641,100
<i>Sub-total Objective 1</i>				<i>95,000</i>		<i>126,000</i>		<i>205,000</i>		<i>265,000</i>		<i>305,000</i>		<i>360,000</i>		<i>400,000</i>		<i>1.756,000</i>
TOTAL COST				95,000		126,000		205,000		265,000		305,000		360,000		400,000		1.756,000

c. European Return Fund

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
<i>European Return Fund</i>																		
Community Actions																		
Community Actions	Transnational cooperation projects	0,250	0	0,000	10	2,500	16	3,900	26	6,500	39	9,800	52	13,100	52	13,100	196	48,900
Sub-total Action 1				0,000		2,500		3,900		6,500		9,800		13,100		13,100	196	48,900
Actions in the Member States																		
Responsible authorities	Co-financing			0,000		2,300		3,100		4,600		6,500		8,300		8,300		33,100
Integrated Return-management	Projects	0,150	0	0,000	68	10,200	106	15,900	178	26,700	267	40,100	357	53,600	357	53,600	1.334	200,100
Enhancement of operation between MS in integrated Return-management	Projects	0,250	0	0,000	69	17,200	106	26,500	178	44,400	268	66,900	357	89,300	357	89,300	1.334	333,600
Promotion and application of common standards on return	Projects	0,100	0	0,000	68	6,800	106	10,600	178	17,800	267	26,700	357	35,700	357	35,700	1.333	133,300
Sub-total Action 2				0,000		36,500		56,100		93,500		140,200		186,900		186,900	4,001	700,100
<i>Sub-total Objective 1</i>				<i>0,000</i>		<i>39,000</i>		<i>60,000</i>		<i>100,000</i>		<i>150,000</i>		<i>200,000</i>		<i>200,000</i>		<i>749,000</i>
TOTAL COST				0,000		39,000		60,000		100,000		150,000		200,000		200,000		749,000

d. External Borders Fund

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
<i>External Borders Fund</i>																		
Community Actions																		
Community Actions	Transnational cooperation projects	0,250	13	3,300	13	3,300	17	4,300	22	5,600	25	6,300	31	7,800	45	11,200	167	41,800
Sub-total Action 1				3,300		3,300		4,300		5,600		6,300		7,800		11,200	167	41,800
Actions in the Member States																		
Responsible authorities	Co-financing			7,500		7,500		9,500		12,000		13,400		16,700		23,300		89,900
Implementation of the common integrated border management system	Projects	0,500	64	31,800	64	31,800	82	41,200	107	53,500	120	60,100	150	75,100	214	107,100	801	400,600
Contribution to the efficient management of the flows of persons at external borders	Projects	0,500	127	63,700	127	63,700	165	82,500	214	107,000	240	120,100	300	150,200	428	214,200	1.603	801,400
Contribution to the uniform and effective application of EU law and overall efficiency of national border guards	Projects	0,500	48	23,900	48	23,900	62	30,900	80	40,100	90	45,000	113	56,300	161	80,300	601	300,400
Contribution to the enhancement of the activities organised by consular services	Projects	0,500	80	39,800	80	39,800	103	51,600	134	66,800	150	75,100	188	93,900	268	133,900	1.002	500,900
Sub-total Action 2				166,700		166,700		215,700		279,400		313,700		392,200		558,800	3.005	2.093,200
<i>Sub-total Objective 1</i>				<i>170,000</i>		<i>170,000</i>		<i>220,000</i>		<i>285,000</i>		<i>320,000</i>		<i>400,000</i>		<i>570,000</i>		<i>2135,000</i>
TOTAL COST				170,000		170,000		220,000		285,000		320,000		400,000		570,000		2.135,000

8.2. Administrative Expenditure

The needs for human and administrative resources shall be covered within the allocation granted to the managing DG in the framework of the annual allocation procedure.

8.2.1. Number and type of human resources

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources (number of posts/FTEs)						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Officials or temporary staff (XX 01 01)	A*/AD	23	26	29	32	35	37	37,5
	B*, C*/AST	38,75	46	52	58	64	70	70,5
Staff financed by art. XX 01 02		8,5	10	12	14	16	17	18
Other staff financed by art. XX 01 04/05								
TOTAL		70,25	82	93	104	115	124	126

8.2.2. Description of tasks deriving from the action

Title	Description	Number
Management		
Management		4
Policy definition and programming		
Policy Making	Definition of strategy, legal base,...	4
Programme definition	Establishment of annual work programme (i.e. financing decision) and interservice consultation	1
Interface with relevant EC programmes & actions	interservice coordination in order to ensure complementarity-synergy with other policies	2
Interface with other Institutions and Member States	Interface Council,EP ensuring the appropriate reporting, information, questions, briefing requests	2
Information and Communication	1. Information and publicity activities 2. EUROPA Web site	2
Committee interface - chair & secretariat		1

Budgetting	APS,PDB,AAR,BIP,RAL - Preparation - Follow-up - Reporting	1,5
Programme : Reception, selection and award of projects , financial and legal commitments		
Preparation Calls for proposals		2
Reception and evaluation proposals/mult-annual and annual programmes	(also involves staff involved in 12,13,14 and 15)	10
Award decisions		0,5
Financial Commitment	Preparation, maintenance and closure of all financial commitments + subsequent amendments	2
Legal Commitment	Preparation, Signature, Closure of all juridical commitments + subsequent amendments	4
Programme : monitoring of projects		
Payments - Initiation	Preparation and Processing of all Prefinancing, Intermediate and Final Payments (including verification supporting docs)	5
Project Monitoring	Receipt and assessment of reports , requests for information, project visits	20
Procurement, control and audit		
Ex- ante verification of transactions, setting up of control standards	Setting up appropriate control standards	3
System Audit	Setting up and monitoring of system audit of Member States (shared management)	10
Financial Audit	Ex-post Audit of expenditure / implementation	8
Internal audit	Verification of compliance with ICS	3
Procurement procedures	Drafting, procedures and autorisation of procurement procedures for projects and technical assistance (evaluation, studies,...) , including JPC, Helpdesk procurement procedures	8
Reporting	Report of Authorising Officer, RAA, relations with Court of Auditors...	2
Support services		
Filing and Archiving	Database, digital and hardcopy filing	3
Programme Evaluation	Ex ante - Mid term - Final evaluation	3
IT Support	Specific development of IT Tools related to monitoring and implementation	4
Overhead		
Administration (Overhead)	CIS, Translations,HRM,Logistics,...	21
		126

8.2.3. Sources of human resources (statutory)

(When more than one source is stated, please indicate the number of posts originating from each of the sources)

- Posts currently allocated to the management of the programme to be replaced or extended
- Posts pre-allocated within the APS/PDB exercise for year n
- Posts to be requested in the next APS/PDB procedure
- Posts to be redeployed using existing resources within the managing service (internal redeployment)
- Posts required for year n although not foreseen in the APS/PDB exercise of the year in question

8.2.4. Other Administrative expenditure included in reference amount (XX 01 04/05 – Expenditure on administrative management)

EUR million (to 3 decimal places)

a. European Refugee Fund

Budget line	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
European Refugee Fund								
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : asylum statistics	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	1,750
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems	0,500	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	4,700
Studies (incl. Evaluation)	0,300	0,600	0,300	0,600	0,600	0,400	0,600	3,400
Meetings of experts	0,050	0,050	0,050	0,050	0,100	0,050	0,050	0,400
Publications and informations	0,200	0,000	0,200	0,000	0,200	0,150	0,200	0,950
Total	1,300	1,600	1,500	1,600	1,850	1,550	1,800	9,450

<i>Emergency measures</i>								
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : asylum statistics	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,350
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,420
Studies (incl. Evaluation)	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,560
Meetings of experts								
Publications and informations	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,070
Total	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	1,400

b. Integration of Third-country Nationals

Budget line								
<i>Integration of Third-country nationals</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : migration statistics	0,300	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	2,700
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems	0,600	0,800	0,800	0,900	1,000	1,100	1,100	6,300
Studies (incl. Evaluation and Impact Assessment)	0,100	0,300	0,300	0,600	0,700	0,700	0,750	3,450
Meetings of experts	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,350
Dissemination	0,000	0,100	0,050	0,100	0,150	0,200	0,200	0,800
Publications and informations	0,050	0,100	0,100	0,100	0,250	0,400	0,400	1,400
Total	1,100	1,750	1,700	2,150	2,550	2,850	2,900	15,000

c. European Return Fund

Budget line								
<i>European Return Fund</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : statistics		0,200	0,200	0,200	0,200	0,250	0,300	1,350
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems		0,600	0,700	0,800	0,900	0,900	1,000	4,900
Studies (incl. Evaluation and Impact Assessment)		0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	1,800
Meetings of experts		0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,100	0,350
Dissemination		0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,600
Publications and informations		0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	0,250	1,000
Total	0,000	1,400	1,500	1,600	1,700	1,750	2,050	10,000

d. External Borders Fund

Budget line	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
External Borders Fund								
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : statistics	0,300	0,300	0,300	0,400	0,450	0,450	0,450	2,650
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems	0,600	0,900	0,900	1,000	1,000	1,000	1,000	6,400
Studies (incl. Evaluation and Impact Assessment)	0,300	0,400	0,400	0,500	0,500	0,400	0,400	2,900
Meetings of experts	0,100	0,150	0,150	0,150	0,200	0,200	0,200	1,150
Dissemination	0,200	0,200	0,250	0,300	0,400	0,300	0,300	1,950
Publications and informations	0,100	0,300	0,300	0,300	0,350	0,300	0,300	1,950
Total	1,600	2,250	2,300	2,650	2,900	2,650	2,650	17,000

8.2.5. Financial cost of human resources and associated costs not included in the reference amount

EUR million (to 3 decimal places)

Type of human resources	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Officials and temporary staff (XX 01 01)	6,669	7,776	8,748	9,72	10,692	11,556	11,664	66,825
Staff financed by Art XX 01 02 (auxiliary, END, contract staff, etc.) (specify budget line)	0,918	1,08	1,296	1,512	1,728	1,836	1,944	10,314
Total cost of Human Resources and associated costs (NOT in reference amount)	7,587	8,856	10,044	11,232	12,420	13,392	13,608	77,139

Calculation– *Officials and Temporary agents*

Reference should be made to Point 8.2.1, if applicable

Each FTE rated at 108.000 € per FTE.

Calculation– *Staff financed under art. XX 01 02*

Reference should be made to Point 8.2.1, if applicable

Each FTE rated at 108.000 € per FTE.

8.2.6 Other administrative expenditure not included in reference amount

EUR million (to 3 decimal places)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
XX 01 02 11 01 – Missions	0,216	0,234	0,238	0,243	0,248	0,253	0,258	1,691
XX 01 02 11 02 – Meetings & Conferences								
XX 01 02 11 03 – Committees	0,460	0,498	0,508	0,518	0,528	0,539	0,550	3,601
XX 01 02 11 04 – Studies & consultations								
XX 01 02 11 05 - Information systems								
2 Total Other Management Expenditure (XX 01 02 11)	0,676	0,732	0,746	0,761	0,777	0,792	0,808	5,292
3 Other expenditure of an administrative nature (specify including reference to budget line)								

Total expenditure, other than human resources and associated costs (NOT included in reference amount)	Administrative costs (NOT included in reference amount)	8,263	9,588	10,790	11,993	13,197	14,184	14,416	68,015
---	---	-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Calculation - *Other administrative expenditure not included in reference amount*

		<u>2007</u>
Missions	240 missions * €900	216.000
Compulsory meetings	24 * 19200	460.800